

PLA COMARCAL DE JOVENTUT 2020 - 2024

ÍNDEX

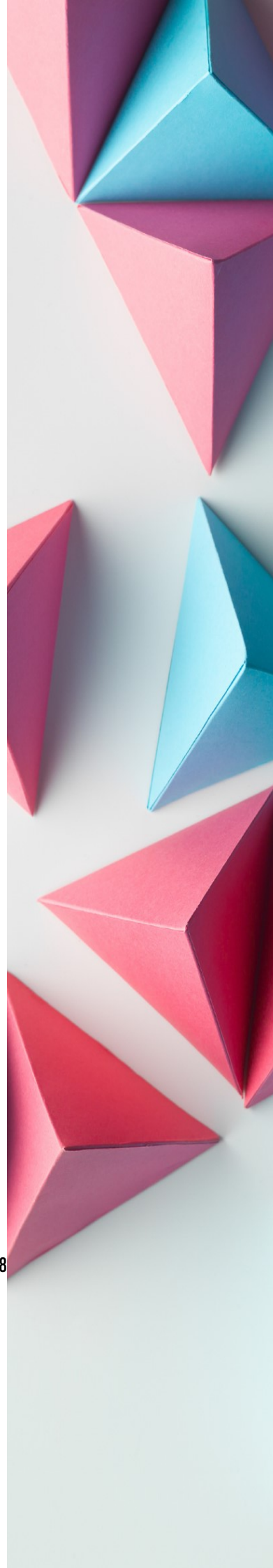
PRESENTACIÓ	4
PLANTEJAMENT DE LA DIAGNOSI	6
GRUPS DE DISCUSSIÓ AMB PROFESSIONALS DE JOVENTUT DE LA TAULA COMARCAL DE JOVENTUT POLÍTICA I TÈCNICA	15
CRONOLOGIA DE L'ELABORACIÓ DEL PLA COMARCAL DE JOVENTUT DEL BAIX LLOBREGAT 2020-2024	17
L'IMPACTE DE LA COVID-19 SOBRE LA POBLACIÓ JUVENIL	18
DIAGNOSI	24

Anàlisi de la realitat juvenil

Retrat demogràfic de les persones joves del Baix Llobregat	25
Àmbit educatiu: nivell formatiu de la població jove de la comarca	48
Ocupació juvenil i mercat laboral al Baix Llobregat	63
Renda Bruta Familiar Disponible	74
Habitatge i emancipació domiciliària	77
Condicions de vida, hàbits i satisfacció amb l'estat de salut	88
Salut mental i suïcidi juvenil	93
Opressions, discriminacions i violències	97
Addicions: drogues, alcohol i tabac	100
Ús compulsiu d'Internet i conductes de risc a la xarxa	103
Cultura, participació i implicació social, cívica i comunitària	106
Necessitats informatives de les persones joves del Baix Llobregat	
Situacions no desitjades per les persones joves a la comarca recollides al PIECJ 2017	115
Problemàtiques de les persones joves de la comarca segons els i les professionals de joventut 2020	120

Anàlisi de les polítiques de joventut

Posicionament estratègic d'àmbit comarcal al Baix Llobregat	126
Carta de serveis del Consell Comarcal del Baix Llobregat potencialment d'interès en l'àmbit de la joventut	132
El Servei Comarcal de Joventut i l'Oficina Jove del Baix Llobregat	138
Activitat	140
Aspectes estructurals	147
Recursos humans	148

Recursos funcionals	149
Recursos econòmics	150
Dades de comunicació	151
Anàlisi de la realitat de les polítiques de joventut al territori	154
Situacions no desitjades de les polítiques de joventut recollides al PIECJ 2017	156
Punts forts i febles de les polítiques de joventut a la comarca del Baix Llobregat segons els i les professionals del territori .	162
Plans locals de joventut dels municipis del Baix Llobregat: eixos de treball Prioritaris	166
Reptes de les polítiques de joventut segons els i les professionals de joventut de la comarca 2020	171
SÍNTESI DE LA DIAGNOSI	175
MISSIÓ, VISIÓ I VALORS DEL SERVEI COMARCAL DE JOVENTUT	201
LÍNIES ESTRATÈGIQUES DEL PLA COMARCAL DE JOVENTUT DEL BAIX LLOBREGAT 2020-2024	203
PROGRAMES I PROJECTES	207
DEFINICIÓ DE LES ACTUACIONS	212
SISTEMATITZACIÓ	302
Temporització	303
Comunicació	318
Avaluació	323
FONTS CONSULTADES	324
ÍNDIX DE GRÀFICS I TAULES	330
ÍNDIX D'IL·LUSTRACIONS	333

PRESENTACIÓ

La joventut coincideix amb una etapa del cicle vital que és capital en el procés de definició i construcció del projecte de vida de les persones. En aquest sentit, parar una especialíssima atenció al col·lectiu jove, no només significa fer-ho als i les protagonistes del present sinó també al motor de la societat que vindrà.

Aquest moment vital està condicionat per les facilitats i les dificultats que planteja cada procés d'emancipació (assumint que hi ha diferents formes i models de vida), les quals es determinen pel grau de benestar, de suport i d'oportunitats a les quals pot accedir cada persona jove. En aquest sentit, l'administració pública té el deure de vetllar perquè el jovent pugui realitzar les diferents transicions que conflueixen en l'etapa dels 16 als 29 anys en condicions d'igualtat i perquè els nous reptes estructurals que es plantegen no dilapidin les aspiracions dels i les joves amb relació a la seva projecció present ni futura.

Recentment vàrem testimoniar com les persones joves eren un dels col·lectius més afectats per la crisi econòmica-financera que va esclatar el 2008. Avui, les primeres dades disponibles palesen que, l'impacte de la COVID-19, tindrà especial incidència, novament, entre les persones joves. És així que la previsió per als propers anys dibuixen un escenari incert i més aviat convuls des del punt de vista de la promoció de l'emancipació juvenil (entesa en sentit ampli, és a dir, considerant l'esfera formativa, la laboral i la de l'accés i manteniment de l'habitatge). Per aquest motiu, i per així poder desestimar la idea de *generació perduda* ara, més que mai, és menester que, per una banda, s'aposti pel desplegament de polítiques de joventut realment transformadores i de caràcter integral i, per una altra, que s'inclogui la perspectiva juvenil en totes aquelles intervencions públiques que, dissenyades des d'àrees diferents de la de joventut, s'adrecin a la superació global dels efectes de la pandèmia.

Aquesta mirada sobre la realitat juvenil i la manifestació explicitada sobre el rol que ha de desenvolupar l'acció pública en l'àmbit de la joventut no és el resultat d'una anàlisi excepcional ni d'una reflexió insòlita. Emana del posicionament, dels principis i dels objectius que es recullen en documents normatius i jurídics de referència com són l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, la Llei 33/2010, de l'1 d'octubre, de polítiques de joventut i el Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2010-2020.

Així doncs, el Pla Comarcal de Joventut 2020-2024 del Baix Llobregat que tot just es presenta és el document de planificació estratègica que orienta l'actuació del Servei Comarcal de Joventut en el mitjà i llarg termini. Esdevé, un instrument de referència que ajuda a mantenir un posicionament coherent entre les línies estratègiques que defineix l'Administració de la Generalitat en matèria de joventut (emancipació i participació), l'acció desenvolupada des de l'administració comarcal i la realitat juvenil sobre la qual pretén incidir.

El contingut de les pàgines que segueixen és fruit d'un treball intens i laboriós. S'ha desenvolupat en diferents fases, en cadascuna de les quals s'ha vetllat per observar l'heterogeneïtat d'una comarca que és diversa (amb 30 municipis i més de 800.000 habitants -més de 120.000 dels quals tenen entre 15 i 29 anys-). El document s'estructura en tres grans apartats (diagnosi, síntesi de la diagnosi i línies estratègiques, descripció de les actuacions i planificació d'aquestes) que, al seu torn, emmarquen diferents seccions. Cal subratllar, en aquest sentit, que s'ha inclòs un apartat específic sobre l'impacte de la COVID-19 en la població juvenil, que recull algunes dades rellevants i que complementen la visió sobre la realitat juvenil després del període de confinament.

El treball realitzat no hauria estat possible sense el suport d'altres agents del territori que han aportat els seus coneixements, habilitats i experiències perquè aquest fos un document que es construís des d'una mirada inclusiva i realista. Per aquest motiu cal agrair l'atenció de la Direcció General de Joventut-Agència Catalana de la Joventut, de l'equip de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat, dels i de les tècniques de joventut de la comarca i de les persones que ocupen càrrecs electes al territori i que han aportat comentaris i suggeriments al Pla. També, a la consellera comarcal de Joventut del Baix Llobregat, als Grups Polítics Comarcals per la seva implicació, i al personal del Consell Comarcal en general.

Des del Consell Comarcal del Baix Llobregat i, especialment, des del Servei Comarcal de Joventut, confiem que aquest document aportarà llum sobre la realitat juvenil de la comarca i que servirà com a travessa per garantir que les actuacions que es vagin realitzant, en matèria de joventut i amb perspectiva comarcal, siguin encertades i aportin valor afegit a les intervencions que es duen a terme des de l'àmbit municipal en l'àmbit de la joventut.

Eva Martínez Morales

Presidenta del Consell Comarcal del Baix Llobregat

PLANTEJAMENT DE LA DIAGNOSI

La definició dels objectius i de les principals línies de treball es converteix en un aspecte cabdal el qual requereix fonamentar-se en un coneixement i una interpretació acurada de la realitat. Per aquest motiu, el procés d'elaboració de qualsevol Pla Comarcal de Joventut ha de partir, necessàriament, d'una diagnosi el més completa i actualitzada possible. Tanmateix, és ingent la quantitat d'informació disponible avui en dia de manera que, com a pas previ a la recerca i recollida de dades, és imprescindible acotar les qüestions en l'estat de les quals es vol aprofundir. Altrament, la fase d'indagació es podria dilatar enormement i perdre de vista que la diagnosi no és un objectiu en si mateix sinó un instrument de fonamentació per a un treball de reflexió estratègica que la transcendeix.

Així doncs, el plantejament de la diagnosi és el punt de partida que situa l'anàlisi, establint les dimensions (socials, econòmiques, demogràfiques i/o culturals) que es considera més pertinent conèixer. És sabut que la realitat no és estàtica però també hi ha consens que la diagnosi ofereix una font inestimable de coneixement que contribueix a identificar tendències que afecten la trajectòria vital de la població jove. Per això, cal destacar que el disseny i l'elaboració de la diagnosi tindrà una repercussió determinant en la fórmula que prendrà, posteriorment, el pla d'actuació presentat per als pròxims anys.

Per limitar el nombre de matèries en les quals aprofundir, els criteris emprats poden ser múltiples. En el cas que ocupa la fase de plantejament del PCJ del Baix Llobregat s'ha tingut en compte, especialment, el bagatge que els tècnics i les tècniques de joventut del territori han adquirit durant la seva trajectòria sobre el terreny. S'ha considerat que la combinació entre el coneixement acumulat de l'equip professional del SCJ del Baix Llobregat i l'expertesa dels agents de joventut dels municipis de la comarca (regidors/es de joventut, tècnics/ques de joventut, informadors/es juvenils i dinamitzador/es juvenils) podien revelar encertadament els àmbits destacats que caldria atendre prioritàriament. Alhora, s'han tingut en compte les categories temàtiques amb què treballa la Direcció General de Joventut en l'àmbit de la informació juvenil (educació, treball, salut, habitatge i mobilitat internacional) i els elements claus que inclouen els set grans reptes del PNJCat 2010-2020 (trajectòria educativa, trajectòria laboral, transició domiciliària, vida saludable, autonomia, universalització de la cultura i nou model de país).

Per dotar la diagnosi d'un enfocament integral s'hi han incorporat elements sorgits de l'anàlisi documental d'informes i actes recollides en reunions de coordinació, seguiment i comissions de treball. Paral·lelament, també s'ha realitzat un buidatge de documents formals de planificació i posicionament estratègic, tant del Consell Comarcal del Baix Llobregat com a institució com d'àrees i/o departaments que en formen part. Aquesta tasca ha estat especialment d'utilitat a l'hora de senyalar i discernir les fortaleeses i les debilitats de les polítiques de joventut que es duen a terme al territori (tant des de l'acció local com comarcal).

A més, s'han realitzat dos grups de discussió (de dues hores de durada cadascun), els dies 27 de febrer i 5 de març de 2020, amb professionals de joventut del territori. Per tal de completar, doncs, l'anàlisi realitzada al voltant de la realitat juvenil i de les polítiques de joventut del Baix Llobregat, es va convidar els i les tècniques de joventut dels trenta ajuntaments de la comarca a col·laborar en la construcció del PCJ tot participant en aquests espais de debat i reflexió conjunta. Més endavant s'exposa el criteri metodològic que s'ha seguit per optar per aquesta tècnica d'investigació social qualitativa i els objectius que ha perseguit la celebració d'aquestes trobades amb professionals.

S'ha considerat que la combinació de múltiples fonts i de dades quantitatives i qualitatives enriqueixen la determinació dels àmbits prioritaris i que dotarien la diagnosi de major interès i pertinença. Resulta imprescindible que el plantejament de la diagnosi sigui considerat encertat perquè les conclusions i orientacions que derivin del treball realitzat siguin abastament acceptades per part dels agents de joventut del territori i, d'aquesta manera, es compti amb la seva implicació. Com es veurà més endavant, també s'han recuperat exercicis reflexius duts a terme en el marc del PIECJ 2017, una anàlisi dels registres de consultes realitzades per les persones joves de la comarca el 2018 a la xarxa de serveis d'informació del Baix Llobregat i una anàlisi dels eixos de treball prioritaris que els municipis de la comarca inclouen en sengles Plans Locals de Joventut.

Tot plegat, del resultat global de tots aquests exercicis n'han sorgit els següents àmbits prioritaris a tenir especialment en compte a l'hora d'elaborar la diagnosi del PCJ.

Ambit prioritari 1. Suport formatiu i laboral

L'educació i la formació constitueixen la clau de volta de qualsevol projecte personal professionalitzador. Tanmateix, en un context d'incertesa, precarietat i inestabilitat laboral, les trajectòries educatives caracteritzades per l'abandonament prematur no són gens excepcionals. Per aquest motiu és necessari comptar amb programes d'orientació que responguin adequadament a les necessitats de les persones joves, motivant-les a continuar connectades al sistema educatiu i acompanyant-les en les transicions entre aquest i el mercat laboral.

Ambit prioritari 2. Accés a l'habitatge

L'accés i la tinença d'habitatge s'han convertit en problemàtiques de primer ordre durant els últims anys. L'augment del preu del lloguer i la precarietat del mercat laboral dificulten l'emancipació domiciliar de les persones joves, les quals veuen com s'allarga l'estada en el nucli familiar d'origen. Els municipis han de dissenyar i desplegar les mesures apropiades perquè la seva ciutadania pugui disposar d'una llar i desenvolupar el seu projecte de vida. Alhora, s'ha de treballar especialment per incorporar la perspectiva juvenil en les polítiques d'habitatge, en tant que la transició domiciliar esdevé un punt d'inflexió en la trajectòria vital de qualsevol jove.

Àmbit prioritari 3. Cohesió territorial

La perspectiva comarcal ha de tenir en compte la singularitat que caracteritza cada municipi. El suport continuat a aquells més petits és necessari per garantir que el desplegament de polítiques adreçades a les persones joves s'estenen arreu del territori amb nivells de qualitat homogenis. El Servei Comarcal de Joventut, en aquest context, ha de promoure una coordinació eficient i el treball en xarxa per tal d'optimitzar els recursos existents a la comarca i aprofitar totes les seves potencialitats. Alhora, cal continuar oferint una formació pràctica i de qualitat als equips professionals de joventut de la comarca per dotar-los de coneixements i instruments actualitzats que els ofereixi recursos d'utilitat per afrontar els reptes canviants que van donant-se en el context en què treballen.

Àmbit prioritari 4. Promoció de la participació

El nous models de relació es fonamenten en valors i hàbits renovats que, moltes vegades, releguen les dinàmiques participatives a un segon pla. La població jove té l'energia i la capacitat adequada per transformar la realitat actual però, per a mobilitzar-la, cal conèixer els seus interessos i promoure espais i contextos comunitaris proclius al diàleg i la participació. Es tracta d'afavorir xarxes de relació diverses que fomentin la responsabilitat cívica i dinàmiques associatives.

Ambit prioritari 5. Hàbits saludables

La iniciació en el consum de drogues i les pràctiques sexuals es dona cada vegada en edats més primerenques. Malgrat que ens trobem en la societat de la informació, esdevé fonamental construir estratègies de difusió de missatges saludables i de prevenció dels riscos associats a determinats hàbits i conductes. L'adaptació dels serveis i equipaments adreçats a les persones joves, pel que remet en aquest cas als hàbits d'oci i relació de la població juvenil passa, necessàriament, per facilitar l'accés a informació i assessorament confidencial, fiable i comprensible que contribueixi a la promoció d'hàbits saludables des d'una perspectiva integral.

Ambit prioritari 6. Convivència i cohesió social

La diversitat és una característica que defineix encertadament la nostra societat actual. En els últims temps estem testimoniant l'augment de tensions i conflictes que deriven d'una percepció de la diversitat que posa el focus en la diferència i no pas en l'enriquiment que aquesta aporta a la comunitat. S'entén que la convivència transcendeix la coexistència i que s'ha de seguir treballant per fomentar el reconeixement i el respecte cap a la diversitat. Alhora, s'han de cercar estratègies innovadores i amb impacte que reforcin les accions adreçades a conscienciar les persones joves sobre les desigualtats i les violències, que cal combatre entre tots i totes.

GRUPS DE DISCUSSIÓ AMB PROFESSIONALS DE JOVENTUT DE LA COMARCA

Tal com s'ha esmentat, la diagnosi és una fase imprescindible en el marc d'elaboració del Pla Comarcal de Joventut que, entenem, només pot ser exhaustiva si suma informació i coneixement procedent de diverses fonts. Per aquest motiu, els dies 27 de febrer i 5 de març de 2020 es varen dur a terme dos grups de discussió¹ (de dues hores de durada cadascun) amb professionals de joventut del territori. Per tal de completar, doncs, l'anàlisi realitzada al voltant de la realitat juvenil i de les polítiques de joventut del Baix Llobregat, es va convidar els i les tècniques de joventut dels trenta ajuntaments de la comarca a col·laborar en la construcció del PCJ tot participant en aquests espais.

Malgrat que existeixen altres tècniques d'investigació social qualitatives que permeten recopilar dades a partir de fonts primàries, en la fase de disseny metodològic d'aquest PCJ es va escollir la realització de grups de discussió. Aquesta elecció es va determinar en base a dos motius, fonamentalment. Per una banda, perquè permet establir una interacció dialògica que afavoreix l'emergència de punts de vista, percepcions, actituds i opinions diferents, enriquint la perspectiva d'anàlisi sobre la realitat juvenil de la comarca. Per una altra, pel fet que es tracta d'una tècnica àmpliament coneguda i per a la realització de la qual no es requereix la inversió de gran quantitat de recursos.

En tant que el Baix Llobregat està compost per trenta municipis (i això li confereix una disparitat intracomarcal notable pel que fa a necessitats i potencialitats), es van proposar dues trobades diferenciades. El criteri metodològic que es va seguir per fer la crida a la participació va ser el nombre d'habitants de cada localitat. Així doncs, al grup de discussió del dia 27 de febrer es van convidar els/les tècniques de joventut dels quinze municipis amb més de 20.000 habitants que hi ha al territori. En el segon grup, que va tenir lloc el 5 de març, es van convocar els/les professionals dels municipis de menys 20.000 habitants.

¹ De l'enregistrament audiovisual dels dos grups de discussió que es varen fer es va crear un breu resum que pot trobar-se al canal de Youtube del Consell Comarcal del Baix Llobregat. Es pot recuperar en aquest enllaç <https://www.youtube.com/watch?v=JoGmWZavjZk>

La convocatòria es va fer eminentment per correu electrònic, si bé és cert es va realitzar una acció de suport posterior, a través de contacte telefònic, per confirmar l'assistència a les sessions. Una setmana abans de cadascuna de les trobades es va enviar una presentació a aquelles persones que havien confirmat la seva assistència. En aquell document se'ls va facilitar informació sobre dues qüestions. Per una banda, algunes **dades destacades sorgides de la diagnosi** sobre la realitat juvenil de la comarca, per contextualitzar la situació de partida que s'havia recollit a través de l'explotació de dades estadístiques. Per altra banda, les **problemàtiques** que es van identificar, durant el 2016, per a l'elaboració del PIECJ 2017, amb l'objectiu de recordar els elements crítics que es van copsar quatre anys enrere amb relació a les problemàtiques que afectaven les persones joves i als reptes que afrontaven les polítiques de joventut.

Més de la meitat dels pobles i ciutats de la comarca hi van participar, el que posa en relleu el compromís de la xarxa de professionals existent en l'àmbit de la joventut. En ambdós espais les persones assistents van sumar la seva experiència professional i el seu coneixement sobre la realitat, el que ha facilitat la interpretació de les dades que havien estat prèviament recollides. A més, la seva col·laboració ha ajudat al Servei Comarcal de Joventut a definir una imatge global de les polítiques de joventut de la comarca i a acotar i prioritzar les actuacions que inclou cada eix estratègic contemplat en el Pla Comarcal de Joventut 2020-2024.

L'any 2018, al Baix Llobregat es comptabilitzaven 121.582 persones entre 15 i 29 anys. Amb la voluntat de construir un document de planificació estratègica comarcal que sigui el màxim de consensuat i coherent amb la realitat del territori, des del SCJ es va considerar que l'organització de dos grups de discussió esdevenia una acció indispensable.

La consellera comarcal de joventut, Clara Quirante Soriano, va agrair personalment la disposició de les persones assistents en ambdues sessions. En aquestes trobades de reflexió i treball també hi va participar la tècnica de joventut de l'Oficina Jove del Baix Llobregat, dues tècniques de l'Agència Catalana de la Joventut i un tècnic representant de la Xarxa Nacional d'Emancipació Juvenil.

Ambdues sessions van ser enregistrades per tal de facilitar l'anàlisi posterior dels grups. El buidatge de la informació que es va compartir durant les sessions es va realitzar durant les

setmanes següents i es va elaborar una presentació breu que es va fer arribar al conjunt de professionals de la comarca (assistents i no assistents als grups). Per una banda, com a retorn de l'acció realitzada i, per una altra, per donar l'opció de traslladar comentaris complementaris. A continuació s'anomenen els municipis i organismes participants en els grups de discussió realitzats. També es reproduïx el guió que es va emprar per dinamitzar les sessions (es van replicar les mateixes dinàmiques i propostes de reflexió i debat a la segona trobada). Cal agrair, alhora, la bona disposició que varen mostrar els/les tècniques dels municipis que no van poder-hi participar per causes de saturació d'agenda.

Grup de discussió 27 de febrer	Grup de discussió 5 de març
Esparreguera	Abrera
Esplugues de Llobregat	Begues
Gavà	Cervelló
Martorell	Pallejà
Molins de Rei	La Palma de Cervelló
El Prat de Llobregat	El Papiol
Sant Boi de Llobregat	Sant Climent de Llobregat
Sant Joan Despí	Oficina Jove del Baix Llobregat
Sant Vicenç dels Horts	Agència Catalana de la Joventut
Oficina Jove del Baix Llobregat	Xarxa Nacional d'Emancipació Juvenil
Agència Catalana de la Joventut	
Xarxa Nacional d'Emancipació Juvenil	

Moment	Durada
Recepció de les persones assistents - Benvinguda, agraïment i presentació	10'
Presentació del procés de la dinàmica de treball - Objecte i propòsits de la recerca (recordar que s'ha enviat un document fa uns dies) - Raons de la tria dels/les participants - Raons d'enregistrament de la sessió –permís de cessió de drets d'imatge - Regles de la dinàmica de grup	10'
- Deliberació i treball grupal: Quines són les problemàtiques que afecten la gent jove de la comarca? I els reptes que afronten les polítiques de joventut? Es mantenen en relació a altres anys	20'

o hi ha canvis?	
- Discussió en petit grup: valoració de la proposta d'actuacions que vol recollir el nou PCJ. Comentaris i propostes de millora. De quina manera les hauríem de prioritzar?	45'
- Posada en comú i consens	30'
- Preguntes i torn obert de paraula	10'
- Agraïment, cloenda de la sessió i comiat	5'

TAULA COMARCAL DE JOVENTUT POLÍTICA I TÈCNICA

El 28 de novembre de 2019 va tenir lloc la primera trobada de la Taula Comarcal de Joventut Política-tècnica de la legislatura 2019-2023, un òrgan de participació, debat i intercanvi d'experiències, que esdevé imprescindible per a l'orientació de les actuacions que es desenvolupen des del servei de joventut amb perspectiva comarcal. L'experiència i el coneixement dels/les regidors/es de joventut i del personal tècnic dels ajuntaments són recursos inestimables per garantir la cohesió territorial i desenvolupar accions comarcals coherents amb les necessitats de la població jove del conjunt del territori.

Aprofitant aquesta ocasió, la presidenta del Consell Comarcal, Eva Martínez Morales, va obrir la sessió, donant la benvinguda a les persones assistents i podent, així, conèixer directament la xarxa de professionals de joventut del territori i els càrrecs electes que estan al capdavant de les àrees de joventut dels ajuntaments del territori. La sessió també va comptar amb la participació de la consellera comarcal, Clara Quirante Soriano, el diputat delegat de joventut de la Diputació de Barcelona, Javier Silva Pérez, i la coordinadora territorial de joventut a Barcelona, Laura Ribalaiga i Prats.

En conjunt, les seves intervencions van anar orientades a l'exposició del marc de col·laboració que les diferents administracions ofereixen als municipis en l'àmbit de la joventut. També es va emfasitzar el reconeixement de la població jove com a motor del present, reivindicant una mirada sobre la joventut que superi el paradigma d'aquesta com a ciutadania del futur. A més, també es va subratllar el compromís pel treball en xarxa, on la transversalitat i la interseccionalitat tinguin un rol cabdal a l'hora de pensar polítiques que interpel·lin al conjunt de la població jove, amb tota la seva diversitat i heterogeneïtat.

Aquesta trobada, que va comptar amb més d'una cinquantena d'assistents, va aprofitar-se per compartir amb els agents de joventut del territori l'estat en el qual trobava el procés d'elaboració del Pla Comarcal de Joventut 2020-2024. Es va duu a terme una presentació de les dades més destacades sorgides en la fase de diagnosi per, posteriorment, presentar la proposta de les línies estratègiques que emmarcarien les actuacions del pla. Es va subratllar, en aquest sentit, l'interès del Servei Comarcal de Joventut en escoltar als municipis per a establir prioritats i noves maneres de fer polítiques de joventut i se'ls va cedir el torn de paraula per a fer comentaris i

suggestiments. La presentació, així com altra informació més detallada es va facilitar a les persones assistents acabat l'acte, a través de correu electrònic.

En aquest espai obert a la discussió i la compartició de reflexions van sorgir comentaris i valoracions que han estat incorporades en la valoració de les propostes d'actuació que es plantegen en aquest document. Especialment, les que es relacionen amb l'atenció psicològica a les persones joves, al foment de l'associacionisme i la participació juvenil i a la necessitat de crear i compartir noves estratègies i eines per continuar treballant, amb i per a les persones joves, en un context de digitalització com l'actual.

CRONOLOGIA DE L'ELABORACIÓ DEL PLA COMARCAL DE JOVENTUT DEL BAIX LLOBREGAT 2020-2024

	Acció		Data
PLANTEJAMENT	Bases de la diagnosi		Juny 2019
	Identificació d'aspectes clau per a l'estudi en la diagnosi		Juny 2019
	Metodologia de la diagnosi		Juny 2019
LES BASES DEL PLA	Diagnosi	Anàlisi de la realitat juvenil	Juliol – novembre 2019
		Anàlisi de les polítiques comarcals de joventut	Octubre – desembre 2019
		Taula comarcal de joventut político-tècnica	Novembre 2019
		Grups de discussió amb personal tècnic	Febrer - març 2020
		Anàlisi de les polítiques locals de joventut	Gener – febrer 2020
		Conclusions/orientacions pel disseny del Pla	Febrer – març 2020
	Posicionament/plantejament estratègic	Missió, visió i valors del Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat	Novembre 2019
		Identificació d'objectius i línies estratègiques	Gener – març 2020
	Disseny metodològic i de l'avaluació		Març 2020
PLA D'ACTUACIÓ ANUAL	Programes, projectes i actuacions	Objectius estratègics i operatius Població destinatària Descripció tècnica i metodològica Recursos Avaluació Temporització Difusió	Març – juliol 2020
PLA COMARCAL DE JOVENTUT	Lectura i aprovació del PCJ 2020-2024 per part del Ple del Consell Comarcal		Octubre 2020
	Enviament a la DGJ de Catalunya		Novembre 2020
	Publicació del PCJ del Baix Llobregat 2020-2024		Novembre 2020

L'IMPACTE DE LA COVID-19 SOBRE LA POBLACIÓ JUVENIL

L'11 de març de 2020 l'Organització Mundial de la Salut (OMS) va reconèixer la COVID-19 com a pandèmia a escala mundial. Tres dies després, l'estat espanyol declarava l'estat d'alarma, el qual no es donaria per superat fins al 21 de juny. La crisi sanitària afrontada recentment ha evocat la nostra societat a una situació d'excepcionalitat palmària. A la pèrdua de vides humanes i al dolor que les acompanya, cal afegir-hi nombrosos efectes col·laterals derivats d'un confinament estricte que ha durat, ben bé, un trimestre. Destrucció d'ocupació, repunt en el nombre d'addicions i recaigudes, increment d'agressions masclistes, augment de la pobresa i multiplicació de situacions de vulnerabilitat, repercussions sobre la salut,... de fet, és probable que encara avui siguem incapaços de predir amb exactitud tots els impactes que aquesta situació tindrà sobre la realitat i les condicions de vida de la població.

De moment, el que sabem del cert és que la crisi està tenint –i tindrà– una especial afectació entre la població juvenil. Concretament, segons apunta l'*Enquesta sobre l'impacte de la COVID-19* elaborada pel Centre d'Estudis d'Opinió (CEO, 2020), és possiblement el col·lectiu de 25 a 35 anys el més afectat per la conjuntura sorgida de la pandèmia. També el Banc d'Espanya coincideix en assenyalar que les dones i les persones joves seran els col·lectius més perjudicats per aquesta crisi (en tant que els sectors d'activitat que acostumen a donar més feina a aquests dos col·lectius són els que s'han vist més greument afectats per l'aturada obligada de l'activitat).

Si bé és cert que els contagis i la mortaldat causada pel coronavirus han tingut una baixa afectació entre la població jove, altres conseqüències nascudes de la situació provocada per la pandèmia l'ha fet dissortadament protagonista. La incertesa i la inestabilitat, per citar només dos exemples, són conceptes que estan impactant plenament en el marc on es desenvolupa la quotidianitat de les persones joves. A més, la conjuntura actual pot alterar les oportunitats a les quals tinguí accés el col·lectiu juvenil, afectant els pròxims mesos, previsiblement, la projecció que faci del seu futur i, conseqüentment, les decisions que vagi prenent sobre el seu projecte vital. En concordança, les polítiques de joventut hauran de ser necessàriament reforçades, si volen tenir un paper actiu i eficaç en la mitigació dels estralls que la situació de crisi sanitària està provocant en aquest col·lectiu.

Atesa la importància que tindrà l'acció pública per esmorteir les conseqüències derivades de la pandèmia, caldrà restar atents/es als moviments de reestructuració pressupostària i de modificació del crèdit que es duguin a terme des del món local. Fins avui ja hem pogut conèixer múltiples exemples en què equips de governs municipals d'arreu han pactat reajustaments per equilibrar els pressupostos després de les despeses sobrevingudes pel coronavirus i de la reducció d'ingressos que les ha acompanyat. En aquest context està per veure com d'afectades resultaran les àrees de joventut dels ajuntaments de la comarca, considerant que l'augment de partides dedicades a reforçar l'atenció a determinats col·lectius i sectors d'activitat implicarà una minoració de les partides destinades a altres àmbits. Durant els pròxims mesos, doncs, es podrà copsar quin rol juga, pels poders públics, la població juvenil en la pròxima recuperació econòmica i en la construcció progressiva d'un model de societat alternatiu, tenint en compte la manera com l'ha afectat la crisi actual.

I és que, la informació de la qual disposem en aquests moments indica que, en l'escenari post-coronavirus, copsarem una intensificació de les problemàtiques ja conegudes que afecten les persones joves. A aquelles, a més, se li sumen noves necessitats provocades per una situació sobrevinguda a la qual hem hagut de fer front, individualment i col·lectivament, sense precedents i de manera sobtada. La manca d'oportunitats professionals, les condicions laborals precàries i les dificultats d'accedir a l'habitatge ja abans de la crisi sanitària definien, a grans trets, un nivell de benestar econòmic i material inferior entre la joventut, en comparació amb el de la resta de població. En el context actual els indicadors disponibles assenyalen un empitjorament d'aquest marc vital i, simultàniament, l'erosió també del benestar emocional i psicològic de la població juvenil.

Així doncs, l'impuls a les polítiques de joventut haurà de tenir en compte no només les dificultats econòmiques que tradicionalment estan afrontant les persones joves a casa nostra sinó també l'atenció a altres necessitats socials que repercuteixen en el seu benestar integral. Com es destaca des de la Fundació La Caixa (2020: 14), "malgrat que les polítiques d'ocupació per a joves són les que reben més finançament, en general no són suficients per mitigar la mala situació d'aquest col·lectiu en el mercat laboral". De fet, són múltiples les referències que han anat sorgint, durant el confinament, al deteriorament de l'estat de la salut mental de les persones joves, a les possibilitats reals que aquestes han tingut de continuar els seus estudis a distància i a l'afectació que aquesta crisi tindrà en les taxes d'emancipació juvenil (ja de per si baixes a

Catalunya i a l'estat espanyol). Serà, per tant, imprescindible que tant l'administració local com la supramunicipal se situïn, per una banda, des d'una òptica transversal a l'hora d'emprendre mesures per superar aquesta crisi i, per una altra, que incorporin la perspectiva juvenil en el seu disseny i desplegament. També hauran de ser capaces d'adaptar-se a la redefinició, per una banda, de l'ocupació de l'espai públic el qual, tradicionalment entès com a indret comú d'interacció i de relació, es redueix actualment a lloc de trànsit. I, per una altra, a l'augment de les sociabilitats en línia.

Des de la perspectiva econòmica, destaca el fet que el Baix Llobregat és, amb 9.177 expedients a 30 de juny de 2020, la tercera comarca de Catalunya amb més expedients de regulació temporal d'ocupació (ERTO), per darrere del Barcelonès i el Vallès Occidental, segons el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, però n'és la segona en nombre de persones afectades (97.368 persones). Les dades de l'Observatori Comarcal corroboren un impacte sever en sectors com el comerç al detall i la restauració (els més intensius en mà d'obra, com va succeir en la crisi de 2008) tot i que a l'inici de l'aturada de l'activitat econòmica causada pel coronavirus, va ser la indústria la que més ERTOS va sol·licitar. Només entre abril i maig de 2020, es va incrementar en 29.062 el nombre de demandants de treball al Baix Llobregat, el que suposa un total de 127.571 persones en aquesta situació a la comarca.

L'Enquesta de Població Activa (EPA) del primer trimestre de 2020 no reflecteix encara l'impacte que haurà tingut l'aturada econòmica en la taxa d'atur juvenil (situada en el 20,3% segons recull l'informe sobre la *Situació laboral de les persones joves a Catalunya* elaborat per l'Observatori Català de la Joventut a partir de les dades de l'EPA -1r trimestre de 2020-). Tanmateix, altres anàlisis publicades aporten llum sobre la situació que estan vivint les persones joves amb relació a la situació econòmica i emocional. És així que sabem que, "relacionat amb la pèrdua de feina i la reducció dels ingressos, al voltant de la meitat de joves consideren que la seva situació econòmica "ha empitjorat" o "ha empitjorat molt" en el darrer mes (40,8% i 56,2% vs 37,3%)². També són el col·lectiu que més creu que tindrà "dificultats" o "moltes dificultats" per "arribar a finals de mes amb els ingressos d'ara" (30,3% i 33,5% vs 27%) [...] També són el col·lectiu que declara majoritàriament que podria aguantar menys d'un mes i de dos sense cap ingrés (la persona i el seu nucli familiar) "abans de trobar-se en greus dificultats econòmiques" (45,7% i

² Els percentatges reproduïts corresponen, respectivament, a les respostes obtingudes per al col·lectiu de joves de 16 a 24 anys; de 25 a 34 anys i pel total de la població.

42% vs 34,1%). També són, per tant, el col·lectiu que més “ha hagut de recórrer a l’ajuda econòmica de familiars” (14,1% i 13,7% vs 7,4%), i el que més s’ha “plantejat anar a treballar a un país estranger” (13% i 16% vs 6,7%)” (Observatori Català de la Joventut, 2020c: 9).

Aquesta situació esdevé especialment preocupant si es té en compte que els subsidis o prestacions econòmiques només arriben a l’11% de les persones de 16 a 29 anys en situació d’atur, mentre que entre la població de més de 29 anys la cobertura arriba al 41,2% de les persones aturades (Observatori Català de la Joventut, 2020b: 18).

En un altre ordre de coses, des del vessant de la salut emocional s’ha palesat, durant el confinament, una insuficiència notable d’estratègies per afrontar la situació d’aïllament i, en conseqüència, una demanda creixent d’acompanyament psicològic i per a l’adquisició de competències emocionals. Segons apunta l’Observatori Català de la Joventut (2020c: 9-11): “L’estat d’ànim de les persones joves és, de mitjana, el pitjor de tots els grups d’edat. Davant de la pregunta de “fins a quin punt està tenint els següents estats d’ànim durant aquests dies”, en una escala de 0 (gens) a 10 (molt), les persones joves tendeixen a donar la resposta mitjana més negativa, que va millorant en els successius grups d’edat. Això és així en la majoria d’estats d’ànim pels que es pregunta: tristesa³, angoixa, ira, avorriment i incertesa. Només en el cas de la por els més joves tenen la mitjana més baixa, i marcadament diferent dels joves més grans (3,96 i 4,78 vs 4,60). Els estats d’ànim positius també són menors entre les persones joves. La confiança (4,93 i 4,87 vs 5,33) i l’esperança (6,35 i 6,17 vs 6,59) són estats d’ànim que també responen al patró d’increment segons edat”.

El confinament, doncs, ha suposat un repte notable també en l’esfera psicològica i emocional el qual, previsiblement, tindrà conseqüències. En aquest sentit, en la primera part de l’informe *Joventut, COVID-19 i desigualtats. Situació actual i prospectiva*, publicat per l’Observatori Català de la Joventut, se subratlla que una de les preocupacions que manifesten els equips professionals de l’àmbit és “com arribar a les persones joves afectades negativament per

³ Per a conèixer el detall dels percentatges de resposta, consulteu el document “Enquesta sobre l’impacte de la COVID-19.

Principals resultats referents a la població jove” a

https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/JOVENTUT_observatori_catala_de_la_joventut/documents/arxiu/Informe-dades-joves-enquesta-CEO.pdf

l'aïllament social i que com a conseqüència d'això s'han reclòs en si mateixes i no manifesten la necessitat d'ajuda" (Observatori Català de la Joventut, 2020a: 52).

És clar que la conjuntura que estem travessant i la manera com la ciutadania l'està dotant de sentit pot situar-se a la base de la redirecció de determinades tendències en l'àmbit laboral, relacional i també formatiu. Això, si més no, és el que podrien estar posant de manifest les dades provisionals del departament d'Educació, per exemple, les quals semblen apuntar a un augment destacat de les matriculacions en estudis de formació professional pel pròxim curs 2020-2021, sobretot en l'àmbit dels serveis essencials en detriment dels estudis relacionats amb el món de l'hostaleria i el turisme⁴. Aquesta tendència, si finalment es confirma, es trobaria en concordança amb aquella que va emergir arran de la crisi de 2008, la qual va impulsar un augment de la proporció de persones joves que estudiaven.

Sense abandonar el camp educatiu també serà imprescindible atendre a les desigualtats d'aprenentatge que hagin pogut derivar-se de les dificultats d'alguns centres educatius a l'hora de mantenir l'ensenyament de l'alumnat en la modalitat virtual durant el període de confinament. A la capacitat d'adaptació al nou context que ha mostrat cada centre educatiu cal sumar-hi l'impacte de la bretxa digital de l'alumnat que es troba en una situació més desafavorida.

En aquest sentit també, com recorda la Direcció General de Joventut (2020:18), "menció a part mereix l'alumnat amb necessitats educatives especials (NEE), un col·lectiu especialment vulnerable i al qual el tancament escolar deixa en una situació precària, igual que a les seves famílies". És especialment importat atendre a les conseqüències d'allò que s'esdevé en l'esfera educativa, ja que és sabut que el nivell formatiu "té afectacions sobre àmbits que van més enllà del laboral, com pot ser l'àmbit de la salut, la participació, el consum o la producció cultural, de forma que les desigualtats en educació tenen un impacte sobre el conjunt de la vida de les persones" (Observatori Català de la Joventut, 2020a: 23).

Tenint en compte l'enorme sacseig que ha comportat la crisi sanitària provocada pel SARS-CoV-2, cal recomanar una lectura prudent de la diagnosi que es presenta a continuació. En el context actual, cal subratllar que l'anàlisi de la realitat juvenil que s'inclou en aquest document de

⁴ "Les inscripcions a emergències sanitàries han crescut un 24%. A farmàcia i parafarmàcia han augmentat un 19% i a cures auxiliars d'infermeria, un 7%. Als cicles de grau superior, el cicle de fabricació de productes farmacèutics ha rebut un 39% més de demanda que fa un any, i el d'anatomia patològica i citodiagnòstic, un 42% més que el curs anterior". Efecte COVID a l'hora de triar FP. *Diari Ara* (27/06/2020)

planificació estratègica va començar-se a elaborar el juny de 2019 i que es va donar per tancada al desembre d'aquell any. L'esforç i la dedicació ingents que requereix i suposa aquest exercici fa inviable actualitzar-ne les dades. A més, cal tenir en compte que l'afectació que la pandèmia està tenint sobre les condicions de vida de les persones joves s'anirà copsant durant els pròxims mesos i que, ateses les dades avui disponibles, previsiblement implicaran més aviat un agreujament de les problemàtiques que arrossega aquest grup de població des de fa anys, més que no pas l'aparició de reptes i dificultats abans impensables. És per aquest motiu que es considera que la diagnosi realitzada continua essent vàlida en la seva anàlisi de fons en tant que apunta dinàmiques i tendències vinculades a les necessitats socials del jovent que es mantenen vigents.

Al cap i a la fi, aquest Pla Comarcal de Joventut 2020-2024 del Baix Llobregat ha estat concebut des del seu plantejament inicial com a un document viu que contempla la seva revisió permanent pel que remet a les actuacions que exposa, així com a les línies prioritàries de treball que incorpora. Aquest caràcter conviu doncs, indefugiblement, amb la voluntat expressa del SCJ i l'OJ de continuar atents a la realitat juvenil de la comarca i a revisar periòdicament la coherència de les actuacions plantejades amb les necessitats de les persones joves i de les àrees de joventut dels ajuntaments del territori. Tot plegat, amb la mirada atenta als moviments i propostes que sorgeixin des d'altres organismes i espais de treball i d'actuació estratègica, com poden ser les del Comitè comarcal de reforç de mesures i d'impuls socioeconòmic al Baix Llobregat.

En aquesta línia, destaca l'aprovació, el 29 de juny de 2020, del *Pacte del Baix Llobregat per un nou impuls econòmic i social*, el qual s'articula en 8 línies estratègiques que recullen 41 mesures per fer front a l'escenari de crisi múltiple a la qual s'enfronta la comarca. També els informes i les diverses publicacions que estan veient la llum les darreres setmanes, les quals resulten imprescindibles per millorar el coneixement sobre la realitat que es va configurant en aquesta nova etapa. Tot plegat (aproximació al territori, recollida de demandes de suport de la xarxa de professionals de joventut de la comarca, atenció a publicacions i recerques i a l'impuls de mesures de promoció i millora) ens aportarà eines per repensar, si escau, les actuacions previstes per donar resposta als reptes vinculats a la formació, l'ocupació, l'habitatge i la salut que afronten les persones joves. I no només, sinó que també ens dotaran d'informació d'utilitat perquè puguem preguntar-nos i respondre més encertadament quines conseqüències pot comportar la pandèmia, per exemple, en la construcció i manteniment de les relacions familiars i

socials, quines pautes de consum d'oci i cultura es mantindran i quines evolucionaran, com afectarà el nou escenari als joves creadors culturals o de quina manera es veurà afectada la participació política i social de les persones joves, entre altres qüestions.

DIAGNOSI

Amb la finalitat de contextualitzar el PCJ del Baix Llobregat i situar convenientment les propostes i línies de treball que se'n deriven, resulta imprescindible oferir una descripció actualitzada dels elements que defineixen la realitat juvenil de la comarca. En aquest sentit, és tan important conèixer com és la població jove actual com situar aquesta realitat en el context social, polític i econòmic més ampli. És per això que la diagnosi del Pla Comarcal es distribueix en dos apartats, cadascun dels quals focalitza en àmbits diferenciats. Per una banda, la recopilació i anàlisi de dades estadístiques que aporten llum sobre els trets més destacats que defineixen la joventut de la comarca (qui són les persones joves del Baix Llobregat, com són, on són i quines condicions de vida les envolten). Per una altra, l'anàlisi de les polítiques adreçades a les persones joves que es duen a terme en l'àmbit local i comarcal, entenent que la direcció i l'envergadura d'aquestes aporta coneixement sobre necessitats i recursos disponibles per afrontar-les.

ANÀLISI DE LA REALITAT JUVENIL

És a través d'indicadors d'especial rellevància que ha estat possible aproximar-se a la situació actual de la població juvenil del territori i orientar el PCJ 2020-2024. Amb tot, el que es presenta a continuació no pretén ser un estudi sociodemogràfic exhaustiu, sinó una eina per copsar les condicions que afecten el dia a dia de la població jove i que determinen les seves oportunitats a l'hora d'emprendre els processos d'emancipació que els són propis. Alhora, aquesta recollida de dades i l'anàlisi posterior que se n'ha fet, esdevé un punt de referència que permet als agents de l'àmbit de joventut situar-se davant la realitat específica d'aquesta en el territori i els facilita una perspectiva general de la situació del col·lectiu en diferents esferes.

Així doncs, s'han recollit dades de fonts estadístiques de referència (com l'Institut d'Estadística de Catalunya o l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat, entre altres)⁵ sobre diferents aspectes considerats claus per a l'anàlisi de la realitat juvenil que ens ocupa i s'han posat posteriorment en relació per obtenir

⁵ Es pot revisar la relació completa de fonts consultades a l'apartat dedicat a la bibliografia.

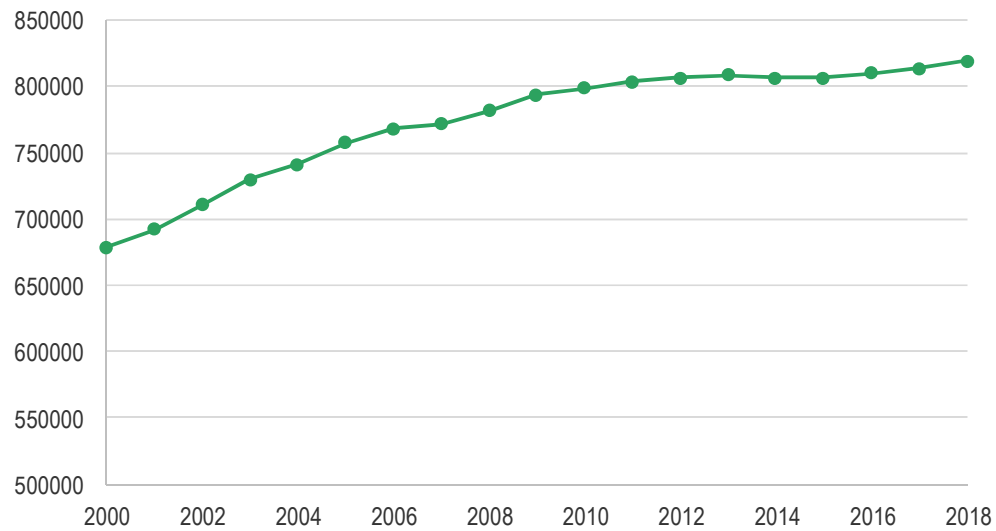
una radiografia fiable de la realitat juvenil a la comarca. Aquesta anàlisi s'ha organitzat en diferents apartats, com ara el dedicat a l'elaboració d'un retrat demogràfic de la població juvenil de la comarca, al seu nivell formatiu, a l'ocupació i el mercat laboral, a la Renda Bruta Familiar Disponible, a l'habitatge i l'emancipació domiciliària, a l'estat de salut que presenta el col·lectiu o a les opressions, discriminacions i violències que conviuen a l'entorn de la població juvenil.

Retrat demogràfic de les persones joves del Baix Llobregat

La comarca del Baix Llobregat, conformada per un total de 30 municipis, es caracteritza per protagonitzar una realitat demogràfica dinàmica. Durant els últims anys, les xifres del padró no han deixat de créixer (si bé és cert, a ritmes diferents) fins al punt que, amb 819.168 habitants l'any 2018, el Baix Llobregat continua essent la tercera comarca més poblada del territori català (per darrere del Barcelonès i del Vallès Occidental).

Es tracta d'una comarca densament poblada, de fet, presenta la segona xifra més elevada pel que fa al nombre d'habitants per quilòmetre quadrat (1.685,6 hab/km² el 2018, molt per sobre de la mitjana que representa el conjunt de Catalunya, de 236,7 hab./km²). Els municipis que concentren la densitat més gran al Baix Llobregat són, en aquest ordre: Cornellà de Llobregat, Esplugues, Sant Joan Despí, Castelldefels i Sant Andreu de la Barca. En l'altre extrem, s'hi troben: Castellví de Rosanes, Begues, Collbató, Cervelló i Sant Climent de Llobregat.

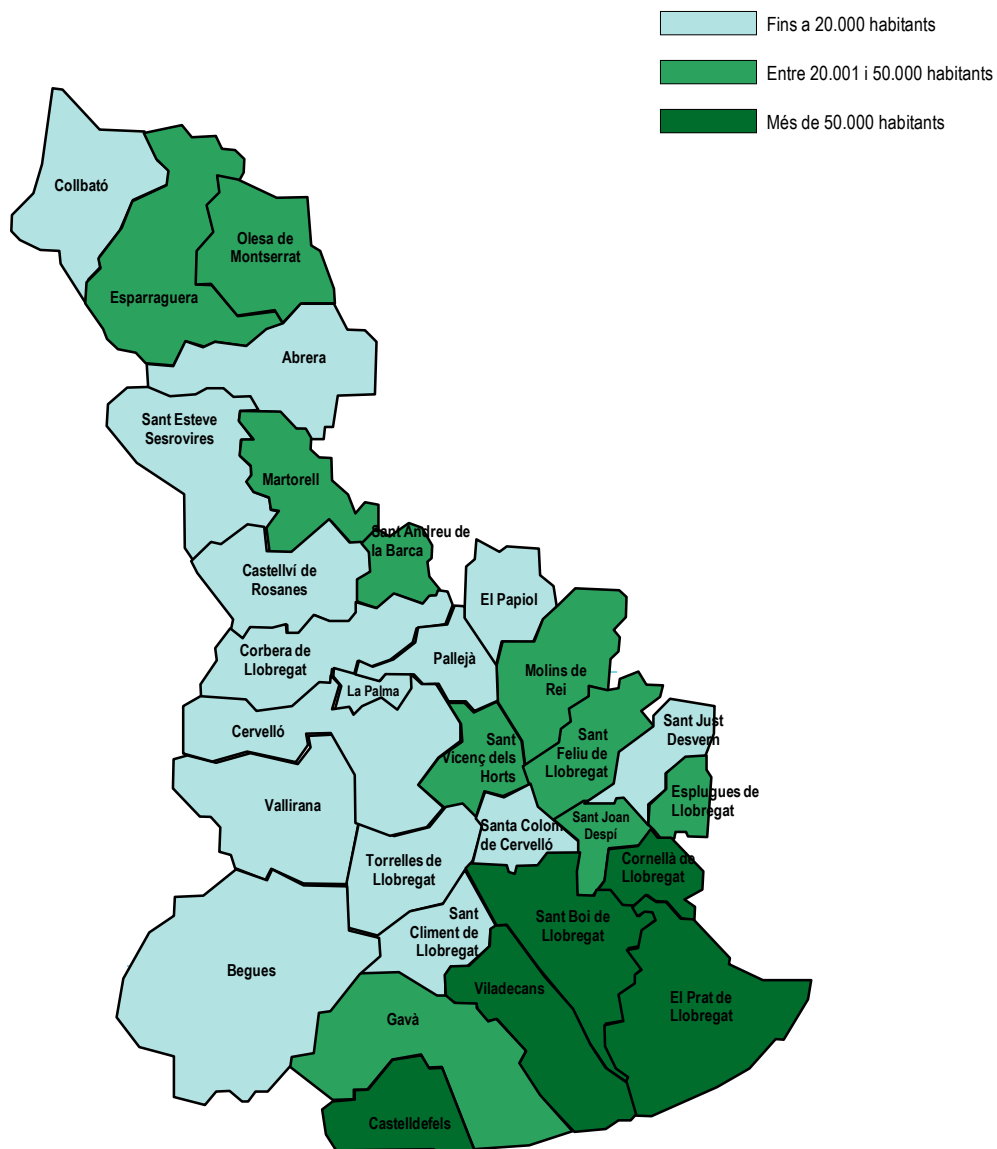
Gràfic 1. Evolució de la població. Baix Llobregat. 2000 - 2018

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat extretes del padró continu de l'INE

Les singularitats que donen forma a la realitat de la comarca del Baix Llobregat no s'expliquen sense atendre al fet que aquesta no compta amb una capitalitat única, és a dir, amb un únic municipi on s'hi concentri, inqüestionablement, el grup més nombrós de població i, de retruc, la ubicació dels principals serveis i recursos de prestació supramunicipal. Ans al contrari, 12 dels 30 municipis de la comarca tenen més de 25.000 habitants, 8 dels quals en tenen més de 40.000. En l'extrem oposat, se situen 5 municipis amb una població inferior als 5.000 habitants.

Mapa 1. Grandària dels municipis del Baix Llobregat. 2018

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat extretes del Padró continu de l'INE

Cornellà de Llobregat, amb 87.173 habitants el 2018 concentrava el 10,6% de la població de la comarca seguit, a poca distància, de Sant Boi de Llobregat (on hi vivien el 10,1% del total de llobregatencs/ques). La capital política de la comarca, Sant Feliu de Llobregat, xifrava la seva població, aquell mateix any, en 44.474 habitants (el que representa un 5,4% del total).

12 dels 30 municipis de la comarca tenen més de 25.000 habitants, 8 dels quals en tenen més de 40.000

Taula 1. Població per municipis i sexe. Baix Llobregat. 2018

Municipi	Homes	Dones	Total	Percentatge sobre el total de població de la comarca
Abrera	6248	6086	12334	1,5
Begues	3440	3521	6961	0,9
Castelldefels	32747	33628	66375	8,1
Castellví de Rosanes	917	948	1865	0,2
Cervelló	4495	4475	8970	1,1
Collbató	2304	2154	4458	0,5
Corbera de Llobregat	7357	7286	14643	1,8
Cornellà de Llobregat	42226	44947	87173	10,6
Esparreguera	11153	10892	22045	2,7
Esplugues de Llobregat	22144	24211	46355	5,7
Gavà	22916	23789	46705	5,7
Martorell	14179	13671	27850	3,4
Molins de Rei	12499	13188	25687	3,1
Olesa de Montserrat	11860	11919	23779	2,9
Pallejà	5725	5761	11486	1,4
Palma de Cervelló, la	1458	1524	2982	0,4
Papiol, el	2031	2072	4103	0,5
Prat de Llobregat, el	31413	32719	64132	7,8
Sant Andreu de la Barca	13552	13780	27332	3,3
Sant Boi de Llobregat	40601	42303	82904	10,1
Sant Climent de Llobregat	2074	2033	4107	0,5
Sant Esteve Sesrovires	3920	3880	7800	1,0

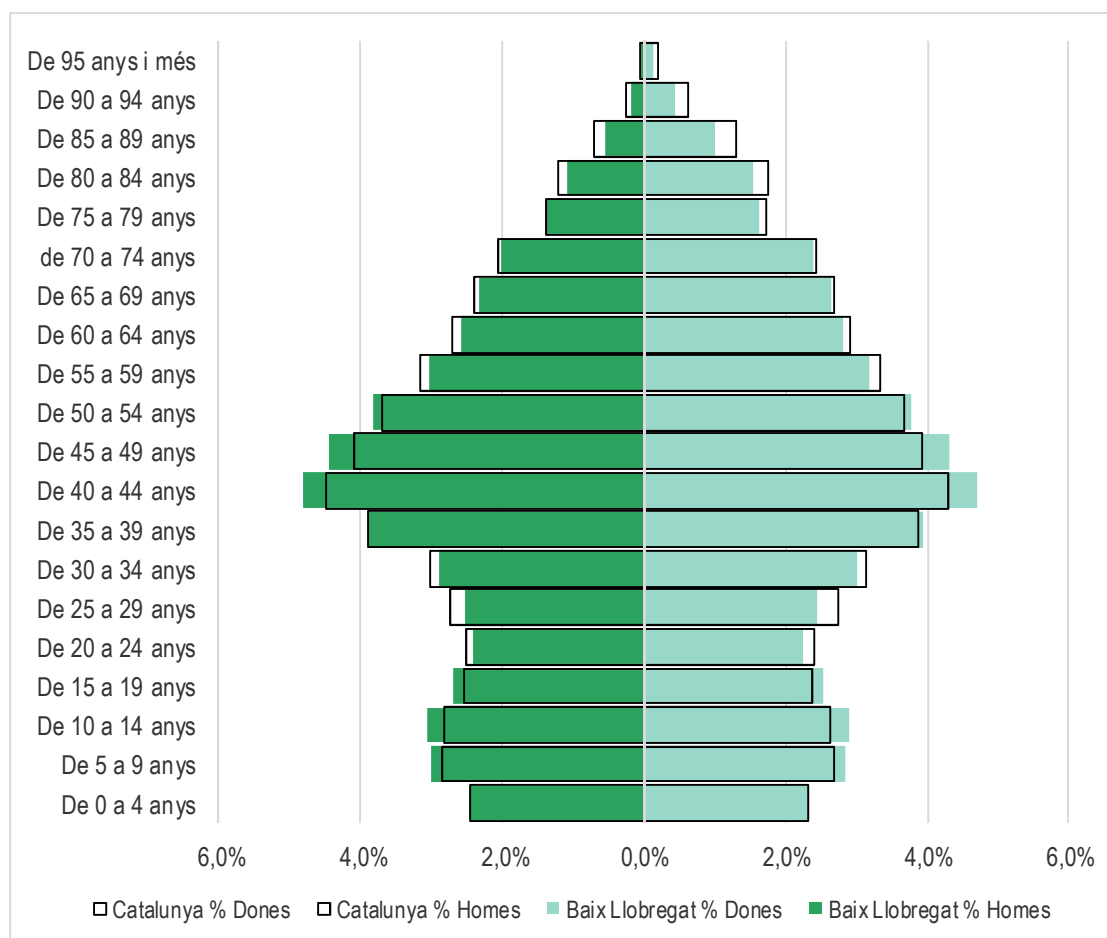
Sant Feliu de Llobregat	21536	22938	44474	5,4
Sant Joan Despí	16569	17515	34084	4,2
Sant Just Desvern	8361	9133	17494	2,1
Sant Vicenç dels Horts	13846	14055	27901	3,5
Santa Coloma de Cervelló	4018	4161	8179	1,0
Torrelles de Llobregat	2941	3004	5945	0,7
Vallirana	7441	7436	14877	1,8
Viladecans	32785	33383	66168	8,1
Baix Llobregat	402756	416412	819168	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat extretes del Padró continu de l'INE

L'estructura de població de la comarca del Baix Llobregat s'adequa a la tendència que segueix el conjunt de Catalunya. Així doncs, el resultat de les dades demogràfiques retornen la imatge d'una piràmide de població constrictiva, més estreta a la base que a la zona central. S'observa, a més que, majoritàriament, existeix un equilibri clar entre la proporció d'homes i dones que es manté des de les franges inferiors fins a arribar als intervals d'edat superiors on, les diferències en l'esperança de vida entre sexes, comporten una presència superior de dones que és especialment destacable a partir de la forquilla dels 60-64 anys (en aquesta franja hi ha gairebé 2.000 dones més que homes). En el seu conjunt, la radiografia de l'estructura de població del Baix Llobregat mostra que, pràcticament, el 65,0% de la població de la comarca està en edat productiva (és a dir, que té entre 16 i 64 anys) enfront dels qui tenen menys de 16 anys (17,7%) i els qui en tenen 65 o més (17,3%).

Dins del grup de població comprès entre els 15 i els 29 anys, el pes relatiu de la franja més jove (15 a 19 anys) és superior al de la resta (35,0%)

Gràfic 2. Piràmide de població. Catalunya i Baix Llobregat. 2018

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat extretes del Padró continu de l'INE

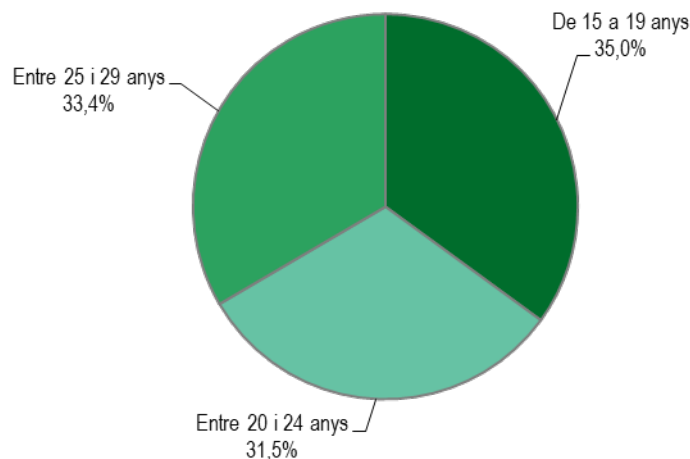
Pel que remet concretament a les xifres de població juvenil, cal precisar que, del total de població referenciat anteriorment, el 2018 gairebé el 15% eren persones d'entre 15 i 29⁶ anys (en concret, 121.582 persones se situaven en aquesta forquilla), de manera semblant al que ocorre al conjunt de Catalunya (15,3%).

⁶ Malgrat que la Llei 33/2010 de polítiques de joventut de Catalunya defineix les persones joves com aquelles que tenen entre setze i vint-i-nou anys, per a l'elaboració d'aquest diagnòstic s'ha pres com a referència la forquilla que comprèn dels quinze als vint-i-nou anys a causa del fet que moltes dades estadístiques es presenten per edats quinquennals (per tant, per franges 15-19, 20-24 i 25-29 anys).

Cal apuntar, a més, que la mateixa llei exposa que "amb caràcter específic, en algunes polítiques es poden ampliar aquests límits d'edat per a adaptar-los a la realitat social i als objectius a assolir". En aquest sentit, les iniciatives vinculades a la promoció de la salut contemplen les accions adreçades a joves d'entre dotze i quinze anys i, aquelles que treballen per facilitar l'emancipació domiciliària abasten fins als trenta-cinc anys. Aquest fet suposa que, quan s'incorpora la població també d'aquestes franges d'edat, les persones joves del Baix Llobregat susceptibles de beneficiar-se de les polítiques comarcals assoleixen la xifra total, l'any 2018, de 210.339 habitants (28.947 persones d'entre 12 i 14 anys i 59.810 persones d'entre 30 i 35 anys).

Dins del grup de població comprès entre els 15 i els 29 anys, el pes relatiu de la franja més jove (15 a 19 anys) és superior al de la resta (35,0%).

Gràfic 3. Joves de 15 a 29 anys segons grups quinquennals. Baix Llobregat. 2018

Font. Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat extretes del Padró continu de l'INE

Paga la pena subratllar que, el pes relatiu de la població entre 15 i 29 anys sobre el total de població de la comarca s'ha anat reduint durant les dues últimes dècades, seguint la tendència ocorreguda al conjunt de Catalunya. De fet, l'any 2000, el Baix Llobregat presentava el percentatge més elevat de població jove d'entre el conjunt de comarques que defineixen⁷ el territori català (25%, superior a la xifra pel conjunt de la població catalana, que aleshores se situava en el 22,5%). Fa gairebé vint anys, nou comarques superaven el percentatge de població jove que mostraven les dades pel conjunt del principat, cinc d'elles pertanyents a la província de Barcelona (Baix Llobregat, Vallès Oriental, Vallès Occidental, Tarragonès, Gironès, Anoia, Maresme, Baix Camp i Alt Penedès).

L'any 2000 el Baix Llobregat presentava la proporció més elevada de persones entre 15 i 29 anys del conjunt de comarques de Catalunya (25%). El 2018 el pes relatiu de les

⁷ L'any 2000 encara no s'havia creat la comarca del Moianès.

persones joves a la comarca havia decrescut fins al 14,8% i situava la comarca en el 21è lloc en proporció de persones joves sobre el total de la seva població

L'any 2018, el posicionament del Baix Llobregat com a comarca més jove de Catalunya havia patit una davallada substancial i, amb un percentatge de població entre 15 i 29 anys sobre el total de la població llobregatenca del 14,8%, se situava justament al mig de la taula: ocupava el lloc 21è entre el conjunt de comarques catalanes. De les nou comarques que ocupaven els primers llocs de la llista l'any 2000, el 2018 només es mantenien entre les deu comarques més joves de Catalunya el Gironès (16,8%) i el Vallès Occidental (15,6%), una mica per sobre del que representava el col·lectiu jove sobre el conjunt de població catalana (15,3%).

Taula 2. Percentatge de població entre 15 i 29 anys sobre el total de població. Comarques i Catalunya. Anys 2000 i 2018

COMARCA	% de joves de 15-29 Any 2000	COMARCA	% de joves de 15-29 Any 2018
Baix Llobregat	25,0	Gironès	16,8
Vallès Oriental	24,4	Segarra	16,2
Vallès Occidental	24,1	Barcelonès	15,7
Tarragonès	23,6	Pla de l'Estany	15,6
Gironès	23,5	Osona	15,6
Anoia	23,4	Vallès Occidental	15,6
Maresme	23,2	Tarragonès	15,5
Baix Camp	23,2	Selva	15,5
Alt Penedès	22,6	Alt Empordà	15,4
Catalunya	22,5	Segrià	15,4
Aran	22,4	Vallès Oriental	15,3
Segrià	22,2	Baix Camp	15,3
Selva	22,1	Catalunya	15,3
Garraf	22,0	Garrotxa	15,2
Baix Penedès	21,8	Aran	15,2
Montsià	21,7	Urgell	15,1
Alt Camp	21,6	Cerdanya	15,1
Osona	21,6	Alt Camp	15,1

Baix Empordà	21,5	Solsonès	15,0
Barcelonès	21,5	Moianès	15,0
Bages	21,3	Pla d'Urgell	14,9
Baix Ebre	21,3	Baix Llobregat	14,8
Alt Empordà	21,2	Anoia	14,8
Pla de l'Estany	21,1	Baix Empordà	14,8
Cerdanya	21,0	Pallars Jussà	14,8
Pla d'Urgell	20,6	Noguera	14,7
Urgell	20,4	Maresme	14,7
Solsonès	20,4	Baix Ebre	14,7
Noguera	20,0	Alt Urgell	14,6
Alt Urgell	19,9	Ribera d'Ebre	14,5
Conca de Barberà	19,9	Alt Penedès	14,5
Segarra	19,7	Baix Penedès	14,4
Alta Ribagorça	19,7	Montsià	14,4
Ribera d'Ebre	19,6	Garraf	14,4
Ripollès	19,3	Alta Ribagorça	14,3
Garrotxa	19,2	Bages	14,3
Garrigues	18,8	Conca de Barberà	14,2
Berguedà	18,7	Pallars Sobirà	14,0
Priorat	18,2	Garrigues	13,8
Terra Alta	17,6	Priorat	13,4
Pallars Sobirà	17,1	Berguedà	13,3
Pallars Jussà	16,6	Terra Alta	13,1
Moianès	Sense dades	Ripollès	12,6

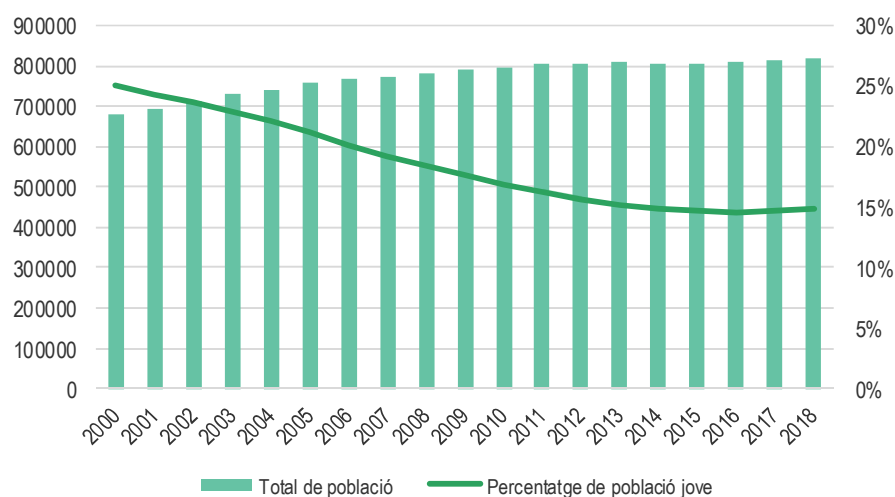
Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat

Els fluxos migratoris que van caracteritzar la dècada del 2000, juntament amb l'impacte de la crisi econòmico-financera que va esclatar el 2008, els nous models de família i les dificultats d'emancipació i de construcció del projecte de vida poden explicar, en bona part, aquest envelliment progressiu de la població.

En qualsevol cas, les dades disponibles posen en relleu dues tendències clares arreu del país: per una banda, la reducció del pes relatiu de la població de 15 a 29 anys sobre el conjunt de població i, per una altra, el constrenyiment de les diferències entre els territoris amb més i amb menys població jove. Així doncs, mentre que l'any 2000 la diferència entre la comarca amb més joves (Baix Llobregat, 25%) i la que, proporcionalment, en tenia menys (Pallars Jussà, 16,6%) era de 8,4 punts, l'any 2018 era de 4,2 (Gironès, 16,8% i Ripollès, 12,6%). Aquest fenomen s'observa també amb relació a la distància respecte a la xifra que representava aquesta proporció pel conjunt de Catalunya: l'any 2000 la màxima distància era de 2,5 punts percentuals per la part superior i de 5,9 punts percentuals per la part inferior i, l'any 2018 era d' 1,5 i 2,7 punts percentuals sobre la dada referent al conjunt del principat d'aquell any, respectivament.

Entre l'any 2000 i el 2018, les comarques que han vist reduir-se en major mesura el seu percentatge de població jove han estat, precisament, el Baix Llobregat (-10,2 punts percentuals) i el Vallès Oriental (-9,1 punts percentuals). Per altra banda, les comarques que s'han vist menys afectades per aquesta dinàmica han estat el Pallars Sobirà (-3,1 punts percentuals) i el Pallars Jussà (-1,8 punts percentuals).

Gràfic 4. Evolució de la població total i de l'índex de joventut. Baix Llobregat. 2000-2018

Font. Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat extretes del Padró continu de l'INE

Ateses les dades desagregades per municipis, es pot copsar que la tendència de representació de la població jove (entre 15 i 29 anys) apuntada es compleix en el conjunt del territori, situant-se al voltant del 15%. Amb tot, entre el municipi que té una proporció inferior de persones joves

sobre el total de la seva població (Sant Climent de Llobregat, amb un 13,2%) i el que en té més (La Palma de Cervelló, amb un 16,9% de la seva població en edats compreses entre els 15 i els 29 anys) hi ha una diferència de 3,8 punts percentuals l'any 2018.

Entre el municipi que té una proporció inferior de persones joves sobre el total de la seva població i el que en té més hi ha una diferència de 3,8 punts percentuals

Taula 3. Taxa de joventut per municipis. Baix Llobregat. 2018

Municipi	Persones d'entre 15 i 29 anys	Taxa de joventut	Percentatge de joves sobre el total de joves de la comarca
Abrera	1732	14,0	1,4
Begues	1160	16,7	1,0
Castelldefels	9918	14,9	8,2
Castellví de Rosanes	287	15,4	0,2
Cervelló	1230	13,7	1,0
Collbató	610	13,7	0,5
Corbera de Llobregat	2187	14,9	1,8
Cornellà de Llobregat	13193	15,1	10,9
Esparreguera	3428	15,6	2,8
Esplugues de Llobregat	6637	14,3	5,5
Gavà	6911	14,8	5,7
Martorell	4279	15,4	3,5
Molins de Rei	3470	13,5	2,9
Olesa de Montserrat	3578	15,1	2,9
Pallejà	1680	14,6	1,4
Palma de Cervelló, la	504	16,9	0,4
Papiol, el	659	16,1	0,5
Prat de Llobregat, el	9363	14,6	7,7
Sant Andreu de la Barca	4015	14,7	3,3
Sant Boi de Llobregat	12394	15,0	10,2
Sant Climent de Llobregat	540	13,2	0,4
Sant Esteve Sesrovires	1219	15,6	1,0
Sant Feliu de Llobregat	6496	14,6	5,3
Sant Joan Despí	5214	15,3	4,3
Sant Just Desvern	2578	14,7	2,1
Sant Vicenç dels Horts	4554	16,3	3,8
Santa Coloma de Cervelló	1165	14,2	1,0
Torrelles de Llobregat	843	14,2	0,7

Vallirana	2114	14,2	1,7
Viladecans	9624	14,5	7,9
Baix Llobregat	121582	14,8	100,0

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat extretes del Padró continu de l'INE

Es pot observar que hi ha 14 municipis al Baix Llobregat amb taxes de joventut que superen la xifra pel conjunt de la comarca, la qual (14,8%) és lleugerament inferior a la del conjunt del territori català (que és del 15,1%).

La meitat de les persones joves de la comarca es concentren en sis municipis: Cornellà de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Castelldefels, El Prat de Llobregat, Viladecans i Gavà

En la taula anterior també s'aprecia que, en concordança amb les dades sobre el volum de població que habita en cadascun dels municipis, la representació de persones d'entre 15 i 29 anys segueix una lògica similar. Així doncs, la meitat de les persones joves de la comarca es concentren en sis municipis. Concretament, a Cornellà de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Castelldefels, El Prat de Llobregat, Viladecans i Gavà.

En relació a la variació del pes relatiu de la població jove des de l'any 2000 a l'interior del Baix Llobregat, es pot copsar que s'ha donat, en els darrers 18 anys, certa tendència a la concentració de major proporció de persones joves en municipis mitjans i petits que la que s'observava temps enrere. D'aquesta manera, si l'any 2000 dels deu municipis amb major proporció de joves sobre la seva població 9 tenien més de 20.000 habitants, l'any 2018 n'eren la meitat. L'any 2000, Sant Vicenç dels Horts era el municipi llobregatenc amb major proporció de joves (29,9%) i només Pallegà (municipi de 7.258 habitants l'any 2000) comptava amb un dels deu majors percentatges de joves en el si de la comarca (25%). Per la seva banda, al 2018, se situaven en les primeres posicions municipis petits com La Palma de Cervelló (en primer lloc, amb un percentatge de persones entre 15 i 29 anys sobre el total de població del municipi del 16,9%), Begues (en segon lloc, amb un 16,7%), El Papiol (16,1%), Sant Esteve Sesrovires (15,6%) i Castellví de Rosanes (15,4%).

En els darrers 18 anys, s'ha donat certa tendència a la concentració d'un major pes relatiu de població entre 15 i 29 anys sobre el total d'habitants, en municipis mitjans i petits que la que s'observava temps enrere

Pel que fa a les diferències entre els municipis amb major i menor proporció de joves, de manera similar al que va ocórrer pel conjunt de Catalunya, el Baix Llobregat també va presenciar com s'escurçava la distància entre uns i altres. Així doncs, l'any 2000 entre el municipi amb un percentatge de joves de 15 a 29 anys més elevat a la comarca (Sant Andreu de la Barca, 29,9%) i el que presentava una proporció més baixa sobre el conjunt d'habitants del seu municipi (Abrera, 17,6%) era de 12,3 punts percentuals. El 2018 la diferència va ser de 3,8 (entre el 16,9% de La Palma de Cervelló i el 13,1% de Sant Climent).

Tanmateix, la reducció del pes relatiu de la població jove en cadascun dels municipis del Baix Llobregat entre el 2000 i el 2018 ha estat significativament diferent: mentre que municipis com ara Sant Andreu de la Barca, Viladecans, Sant Feliu de Llobregat i El Prat van testimoniar una diferència negativa d'entre 15 i 11 punts percentuals en la proporció de joves, en altres localitats, com Abrera i Begues, la diferència no va superar els 4 punts percentuals.

Taula 4. Percentatge de població entre 15 i 29 anys sobre el total de població i diferència. Municipis i Baix Llobregat. Anys 2000 i 2018

Municipi	% de joves de 15-29 Any 2000	% de joves de 15-29 Any 2018	Diferència (punts percentuals)
Sant Andreu de la Barca	29,9	14,7	-15,2
Viladecans	26,6	14,5	-12,0
Sant Feliu de Llobregat	26,4	14,6	-11,8
Prat de Llobregat, el	26,4	14,6	-11,8
Sant Climent de Llobregat	23,9	13,2	-10,7
Esplugues de Llobregat	25,0	14,3	-10,7

Sant Boi de Llobregat	25,6	15,0	-10,6
Pallejà	25,0	14,6	-10,4
Baix Llobregat	25,0	14,8	-10,2
Santa Coloma de Cervelló	24,3	14,2	-10,0
Cervelló	23,6	13,7	-9,9
Molins de Rei	23,2	13,5	-9,7
Vallirana	23,8	14,2	-9,6
Gavà	24,2	14,8	-9,4
Martorell	24,8	15,4	-9,4
Olesa de Montserrat	24,4	15,1	-9,3
Sant Vicenç del Horts	25,6	16,3	-9,3
Castelldefels	24,0	14,9	-9,1
Cornellà de Llobregat	24,2	15,1	-9,0
Sant Joan Despí	24,1	15,3	-8,8
Esparreguera	24,4	15,6	-8,8
Sant Just Desvern	22,4	14,7	-7,7
Collbató	21,2	13,7	-7,6
Torrelles de Llobregat	21,3	14,2	-7,1
Papiol, el	22,5	16,1	-6,4
Corbera de Llobregat	21,3	14,9	-6,4
Sant Esteve Sesrovires	21,0	15,6	-5,3

Castellví de Rosanes	20,6	15,4	-5,2
Palma de Cervelló,la	22,1	16,9	-5,2
Begues	20,4	16,7	-3,8
Abrera	17,6	14,0	-3,6

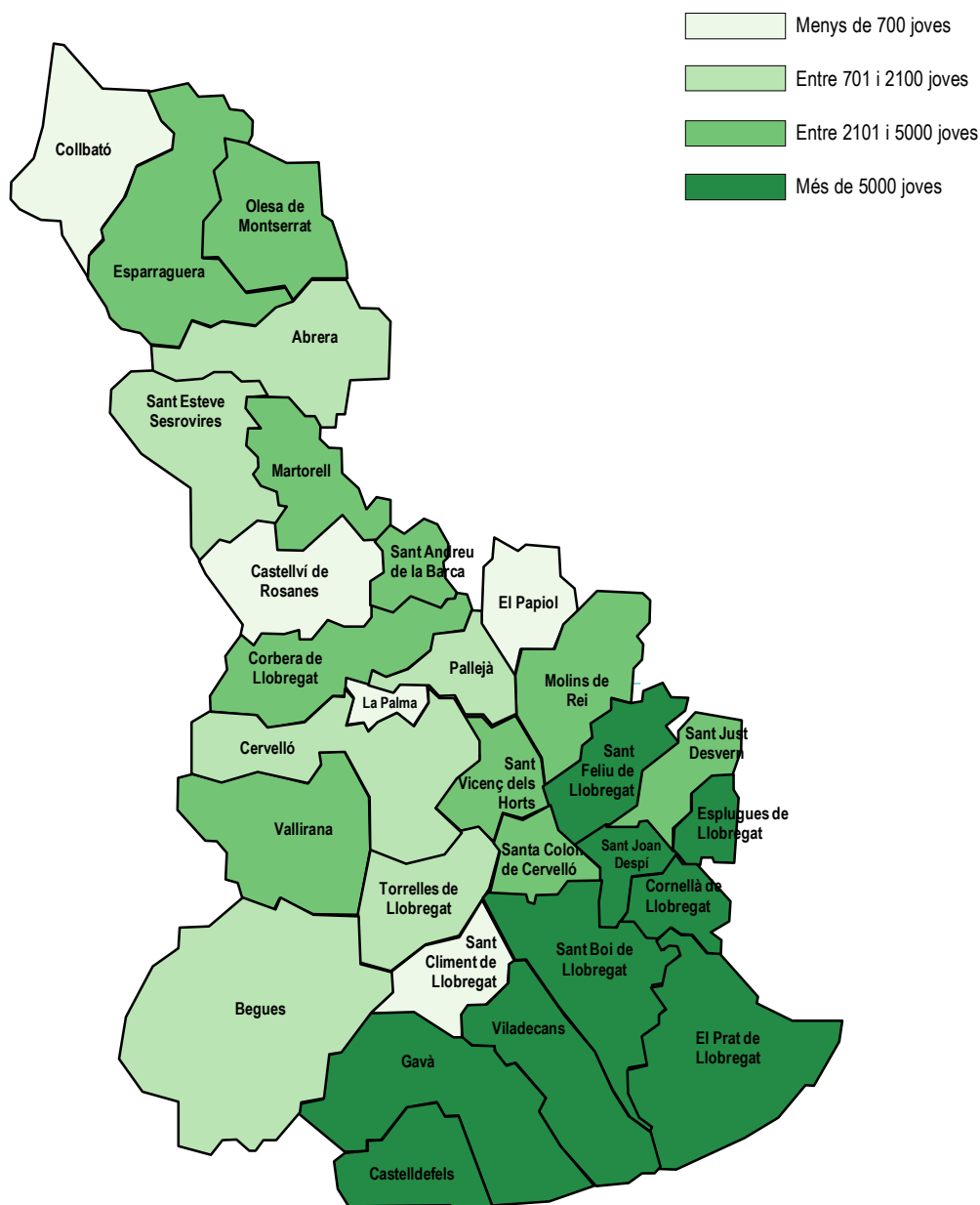
Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat

Per altra banda, posant l'accent en la distribució geogràfica de les dades, s'aprecia una certa tendència dels municipis de la zona centre⁸ a presentar major proporció de joves (7 dels 15 municipis amb percentatges més elevats de persones joves estaven ubicats en aquesta zona l'any 2000 mentre que, l'any 2018, n'eren 6).

A continuació es presenta un mapa de la comarca on pot observar-se de manera gràfica la distribució (en nombres absoluts) de les persones d'entre 15 i 29 anys al territori. Es pot comprovar que la segmentació és dispersa, amb una clara concentració a l'eix sud de la comarca, la zona més poblada del territori.

⁸ De vegades s'utilitza la distinció "zona nord, zona centre i zona delta" per pensar en la distribució dels 30 municipis de la comarca del Baix Llobregat. La zona nord acostuma a fer referència a Collbató, Esparreguera, Olesa de Montserrat, Abrera, Sant Esteve Sesrovires, Martorell, Castellví de Rosanes i Sant Andreu de la Barca. La zona centre la comprendrien els municipis de Corbera,allejà, El Papiol, La Palma de Cervelló, Cervelló, Vallirana, Sant Vicenç dels Horts, Santa Coloma de Cervelló, Molins de Rei, Sant Feliu, Sant Just Desvern, Esplugues, Sant Joan Despí i Cornellà. La resta, es consideren, per a aquest PCJ, municipis de la zona delta.

Mapa 2. Distribució (nombres absoluts) de persones joves (15 a 29 anys) per municipis. Baix Llobregat. 2018

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat extretes del Padró continu de l'INE

La distribució mundial de la pobresa, juntament amb el fenomen de la globalització han comportat que, actualment, no sigui possible comprendre la complexitat de qualsevol societat sense atendre la seva diversitat cultural, resultat dels moviments migratoris. Així doncs, cal fixar-se en el pes relatiu de les persones joves nouvingudes, aquelles que no tenen nacionalitat espanyola i que confereixen, en bona mesura, la pluralitat que és singular a la comarca.

En les dues últimes dècades, la proporció de persones amb nacionalitat estrangera al Baix Llobregat s'ha triplicat. Si l'any 2000 els habitants de la comarca que tenien una nacionalitat diferent de l'espanyola representaven el 2,4%, el 2018, aquests se situaven en el 9,6%. Amb tot, la proporció ha patit variacions notables en els darrers temps: entre l'any 2000 i el 2010 es va donar un increment substancial de la població estrangera al territori, arribant a representar el 12% de la població total de la comarca, fruit de les facilitats del mercat de treball per absorbir la mà d'obra que reclamava el dinamisme del mercat laboral d'aquella època. A partir de llavors i fins al 2017, s'aprecia un factor invers, és a dir, el descens del pes que representava la població amb nacionalitat estrangera sobre el conjunt de la comarca. En aquesta tendència hi van influir, per una banda, l'esclat de la crisi econòmica i, per una altra, la regularització d'aquelles persones que ja feia anys que residien a casa nostra i que, per tant, van anar obtenint la nacionalitat espanyola.

Pel conjunt de la població del Baix Llobregat, les persones amb nacionalitat estrangera representaven, l'any 2018, el 9,6%. Això no obstant, entre les persones joves (entre 15 i 29 anys) aquesta proporció arribava al 13,54%

En comparació al comportament del flux migratori en el conjunt del territori català, la dinàmica observada és similar, si bé és cert, la comarca del Baix Llobregat presenta percentatges inferiors de població estrangera respecte a la mitjana de Catalunya (la diferència entre les proporcions d'un territori i un altre han anat augmentant, passant d'una distància de 0,5 punts percentuals el 2000 a una diferència màxima, el 2017 i 2018, de 4,6 punts percentuals).

Gràfic 5. Evolució de la població estrangera sobre el total de població. Baix Llobregat i Catalunya. 2000 – 2018

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat extretes del Padró continu de l'INE

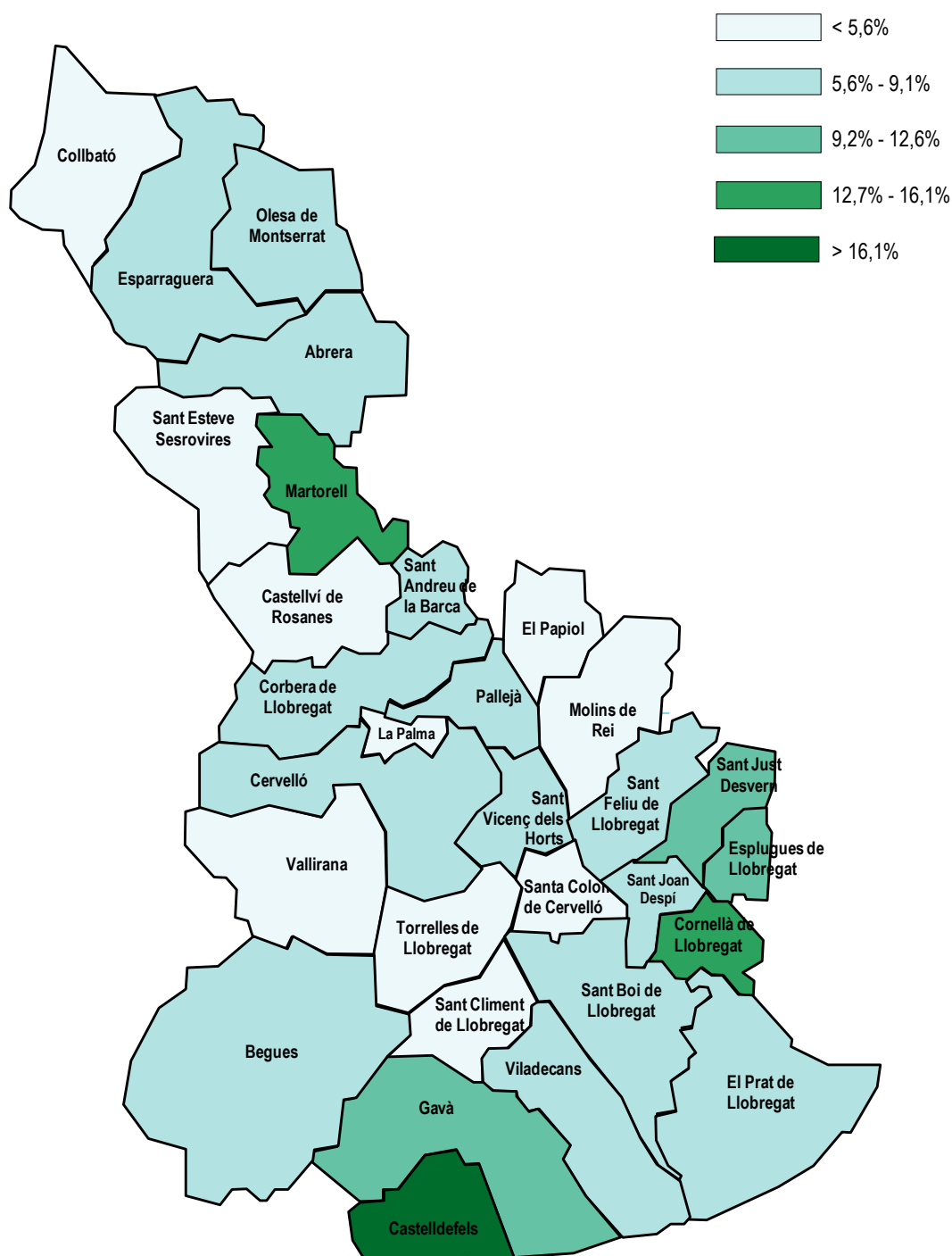
Com s'ha apuntat, pel total de la població del Baix Llobregat, les persones amb nacionalitat estrangera representaven, l'any 2018, el 9,6%. Això no obstant, entre les persones joves (entre 15 i 29 anys) aquesta proporció arribava al 13,54%, el que implica un pes relatiu superior del col·lectiu jove dins del context comarcal. Malgrat l'elevada densitat del territori, el pes de les persones amb nacionalitat estrangera que habiten al Baix Llobregat és inferior al del conjunt de Catalunya (on el 14,24% de la població tenia una nacionalitat diferent de l'espanyola).

Atenent a la distribució de la població estrangera total al territori comarcal, Castelldefels destaca pel volum de població estrangera que concentra, gairebé doblant la mitjana del Baix Llobregat: 19,8%. Aquesta dada es pot explicar, en bona part, pel caràcter del municipi, que s'ha convertit en pol d'atracció per a persones procedents de països europeus de nivell adquisitiu mitjà i alt. La proporció de població estrangera que mostra Martorell (15,7%), també per sobre de la mitjana comarcal (9,6%), s'explica per uns factors diferents a aquells esgrimits en el cas de Castelldefels

i és que, aquest municipi, és procliu a l'acollida d'un perfil de població nouvinguda de baix nivell adquisitiu, que hi arriba atreta per les possibilitats de treballar en el sector agrícola i fabril que es concentra als voltants del municipi, on es demanda en major mesura mà d'obra poc qualificada.

Respecte als nivells més baixos de concentració de població estrangera, Sant Climent de Llobregat destaca per presentar menys d'un 3% de població total nouvinguda. Les dificultats per arribar al municipi amb transport públic i la proximitat de Viladecans, que és un municipi de més de 65.000 habitants ben equipat i amb un ventall ampli de serveis, el converteix en un indret poc atraient perquè les persones nouvingudes s'hi estableixin.

Mapa 3. Distribució de la població total amb nacionalitat estrangera. Baix Llobregat. 2018

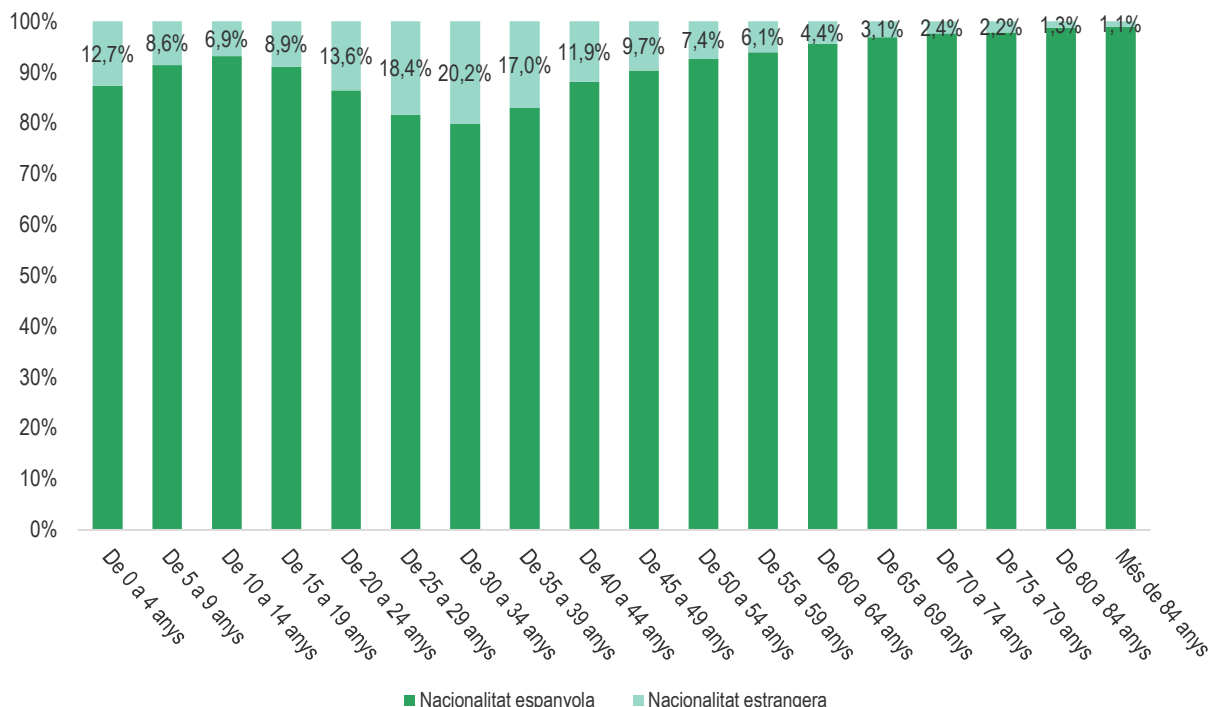

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat extretes del Padró continu de l'INE

Entre les persones que se situen en la forquilla dels 15 i els 29 anys, la tendència a la sobre-representació de les persones joves estrangeres per sobre de la mitjana de la població no només es manté en el territori català sinó que s'intensifica, representant 2 de cada 10 joves (el 21,1% de les persones joves de Catalunya tenien nacionalitat diferent de l'espanyola el 2018).

Gràfic 6. Població segons nacionalitat i interval d'edat. Baix Llobregat. 2018

* L'etiqueta de dades del gràfic correspon a la proporció de població amb nacionalitat no espanyola per cadascuna de les franges d'edat

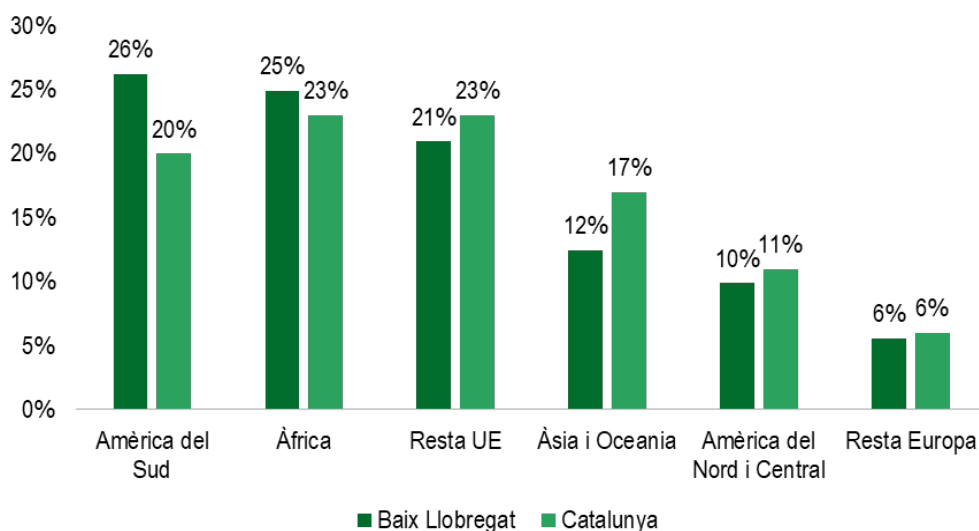
Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat extretes del Padró continu de l'INE

El percentatge de població amb nacionalitat estrangera, creix a partir de la franja 15-19 anys i va augmentant el seu pes relatiu sobre el conjunt de població fins a assolir el seu màxim en la forquilla dels 30-34 anys

En el gràfic presentat s'observa com, en el si del col·lectiu de persones joves, també hi ha diferències en la proporció de persones amb nacionalitat estrangera quan s'agrupa als habitants del Baix Llobregat per edats quinquennals. Es pot copsar com, el percentatge de població amb nacionalitat estrangera, creix a partir de la franja 15-19 anys i va augmentant el seu pes relatiu sobre el conjunt de població fins a assolir el seu màxim en la forquilla dels 30-34 anys. A partir de llavors, la tendència retrocedeix, fins a esdevenir gairebé inexistent la proporció de persones amb nacionalitat estrangera en les edats més avançades. Aquest fenomen pot explicar-se en part, per tres factors fonamentals: per una banda, la tendència a migrar de persones joves, en edat productiva. Per una altra, per l'augment dels fluxos migratoris internacionals en les últimes

dècades i, finalment, per la regularització de la situació legal de moltes persones nouvingudes que, amb els anys, finalment poden aconseguir la nacionalitat del país d'acollida (en aquest cas, l'espanyola).

Gràfic 7. Població de 15 a 29 anys de nacionalitat no espanyola per nacionalitat (continents). Baix Llobregat i Catalunya. 2018

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat extretes del Padró continu de l'INE

Les dades pel conjunt de Catalunya (la població jove de 15 a 29 anys estrangera, l'any 2018, representa el 21,1% del total de persones joves) i les que són pròpies dels joves de la comarca del Baix Llobregat, mostren alguns matisos quan s'atén a la nacionalitat (per continents) d'aquest col·lectiu. A Catalunya, el 23% de les persones joves estrangeres tenien nacionalitat d'algun país africà, un altre 23% d'un estat de la resta de la Unió Europea (UE) i, gairebé un 20% de l'Amèrica del Sud mentre que, al Baix Llobregat, 1 de cada quatre joves estrangers tenia nacionalitat sud-americana, gairebé el 25% d'algun país africà i un 21% d'un estat de la resta de la UE. La representació, entre el col·lectiu juvenil estranger, d'aquests tres continents (Amèrica del Sud, Àfrica i la Resta de la UE), representa el 65,8% a Catalunya i arriba al 72,1% entre les persones de 15 a 29 anys amb nacionalitat estrangera al Baix Llobregat.

Finalment, cal destacar que la tendència apuntada al pes relatiu superior de la població jove estrangera a la comarca es reproduceix en, pràcticament, la totalitat de municipis que conformen el Baix Llobregat. Així doncs, una de cada cinc persones joves que habiten a Cornellà de Llobregat (20,9%) són estrangeres, superant en 7 punts percentuals la mitjana de població

estrangera d'aquest municipi (13,9%). En tres municipis més de la comarca la diferència en el pes relatiu supera els 4,5 punts percentuals (5,6 punts percentuals a Esplugues, 5,0 a El Prat de Llobregat i 4,7 a El Papiol).

Al Baix Llobregat, 1 de cada quatre joves estrangers tenia nacionalitat sud-americana, gairebé el 25% d'algun país africà i un 21% d'un estat de la resta de la UE

En la taula que es presenta a continuació es poden copsar les diferències entre el volum de població estrangera per cadascun dels municipis de la comarca i la proporció de joves amb nacionalitat diferent de l'espanyola sobre el conjunt de població de 15 a 29 anys en cada poble i ciutat de la comarca.

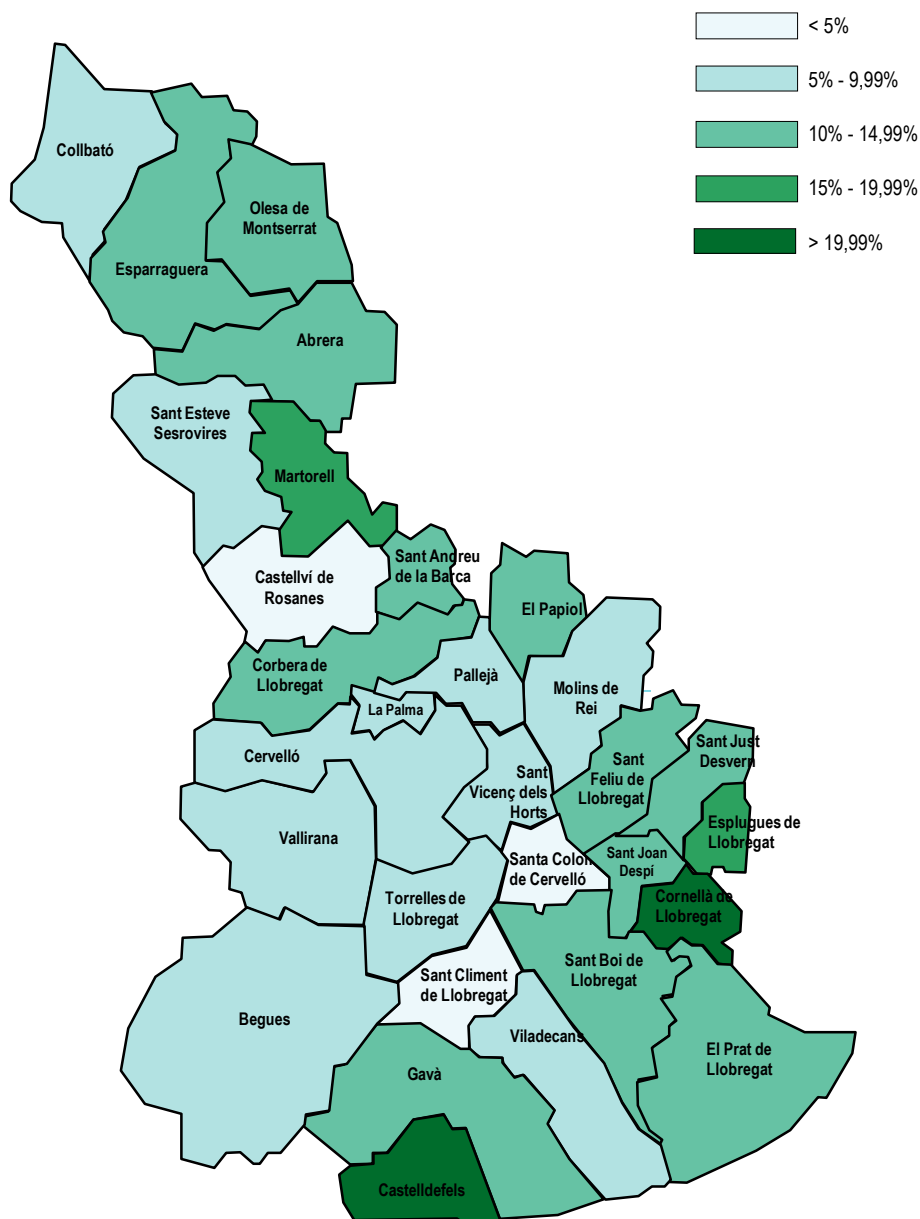
Taula 5. Proporció de població estrangera total i de població jove estrangera per municipi. Baix Llobregat. 2018

Municipi	Percentatge de població amb nacionalitat estrangera	Percentatge de persones joves amb nacionalitat estrangera	Diferència entre el percentatge de població estrangera i la proporció de joves estrangers
Abrera	6,6	10,6	-4,0
Begues	5,9	5,3	0,6
Castelldefels	19,8	24,0	-4,2
Castellví de Rosanes	3,5	4,5	-1,0
Cervelló	5,6	6,8	-1,2
Collbató	4,0	5,6	-1,5
Corbera de Llobregat	8,5	11,6	-3,0
Cornellà de Llobregat	13,9	20,9	-7,0
Esparreguera	7,8	10,4	-2,6
Esplugues de Llobregat	11,0	16,7	-5,6
Gavà	10,9	13,2	-2,3
Martorell	15,7	19,7	-4,0
Molins de Rei	5,3	8,7	-3,4
Olesa de Montserrat	8,3	11,6	-3,4
Pallejà	5,8	7,3	-1,5
Palma de Cervelló, la	5,4	6,9	-1,5
Papiol, el	5,8	10,5	-4,7
Prat de Llobregat, el	7,9	12,9	-5,0
Sant Andreu de la Barca	9,1	13,0	-3,9
Sant Boi de Llobregat	8,7	13,0	-4,3
Sant Climent de Llobregat	2,1	3,7	-1,6
Sant Esteve Sesrovires	5,2	5,1	0,1

Sant Feliu de Llobregat	6,5	10,6	-4,2
Sant Joan Despí	7,2	10,1	-2,9
Sant Just Desvern	9,9	11,0	-1,1
Sant Vicenç dels Horts	6,5	9,2	-2,7
Santa Coloma de Cervelló	3,2	5,0	-1,7
Torrelles de Llobregat	4,8	5,1	-0,3
Vallirana	5,4	6,4	-1,0
Viladecans	6,8	10,0	-3,2
Baix Llobregat	9,7	13,5	-3,9

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat extretes del Padró continu de l'INE

Mapa 4. Distribució geogràfica de persones de 15 a 29 anys amb nacionalitat estrangera per municipis. Baix Llobregat. 2018

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat extretes del Padró continu de l'INE

Àmbit educatiu: el nivell formatiu de la població jove de la comarca

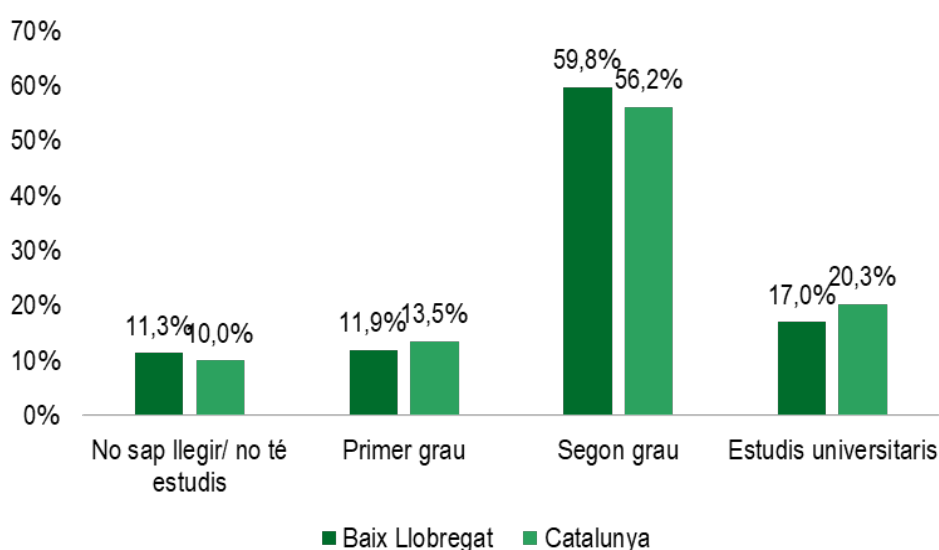
L'educació i el nivell formatiu assolit tenen una importància cabdal en la definició dels itineraris laborals de les persones joves i en les característiques de la seva inserció, així com en l'emancipació de la llar d'origen. Durant els últims anys, el context de crisi econòmica i les dificultats conseqüents per accedir al món laboral han promogut, en molts casos, la dilatació de

les etapes formatives de les persones més joves, que consideraven aquest fet com a inversió de futur. Així doncs, moltes persones han optat per allargar el seu procés d'aprenentatge i especialitzar-lo, ja sigui perquè troben dificultats per entrar al món laboral o perquè volen construir-se un perfil professional més competitiu a través de l'obtenció de nivells més elevats de formació. En aquest sentit, els resultats de l'*Enquesta a la joventut de Catalunya 2017* manifesten que “del conjunt de joves de Catalunya d'entre 15 i 34 anys, l'any 2017 un 42,5% estava estudiant, mentre que un 57,5% no ho feia. [...] si ens centrem en el grup de 20-29 anys (edat pròpia d'estudis superiors) la proporció de joves catalans que estudien disminueix fins al 39,8% [...]” (Gomà i Soler, 2018: 10).

**Al 2011, les persones amb estudis universitaris al Baix Llobregat no arribaven al 17%
(mentre que, la mitjana de Catalunya, es trobava en el 20,3%)**

Ateses les dades del cens del 2011 (les més recents de què es disposa a Idescat), el percentatge de població del Baix Llobregat (de més de 15 anys) que no sabia llegir i/o no tenia estudis era similar al del conjunt de Catalunya (11,3% enfront del 10% al territori català). També ho era la proporció d'aquells que tenien estudis de primer grau. En canvi, les xifres ja apuntaven el 2011 que, a la comarca, el volum de població amb estudis universitaris era inferior al del conjunt de Catalunya, a favor dels qui comptaven amb un nivell d'instrucció de segon grau. La diferència entre el percentatge de població de més de 15 anys que tenia el graduat d'ESO, Batxillerat, que havia superat un CFGM o un CFGS era de 3,55 punts percentuals per sobre de la mitjana catalana mentre que, les persones amb estudis universitaris al Baix Llobregat representaven el 17% (mentre que, la mitjana de Catalunya, es trobava en el 20,3% i, pel conjunt de la província de Barcelona, era del 21,6%).

Gràfic 8. Nivell d'instrucció de la població de 16 anys i més. Baix Llobregat i Catalunya. 2011

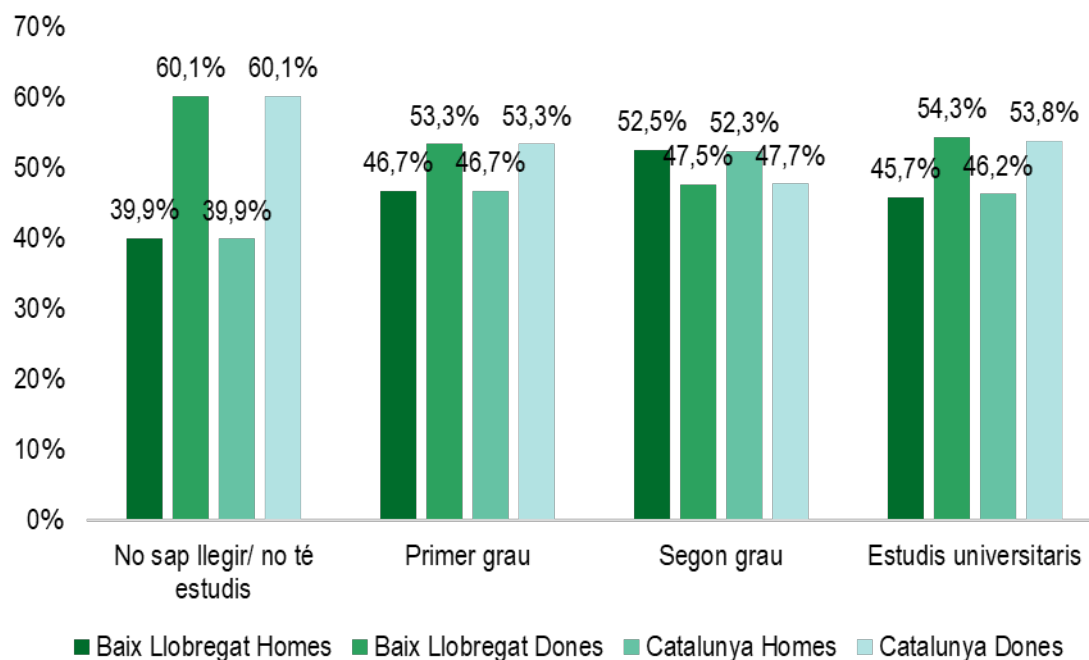
Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat extretes del Cens de població i habitatges de l'INE

En la desagregació de les dades sobre el nivell d'instrucció (2011) per sexes es fa palesa una diferència especialment significativa en el pes relatiu de les dones pel que fa al conjunt de població que no sap llegir i/o que no té estudis. En aquest cas, la proporció de dones és 20 punts percentuals superior a la representació dels homes en el mateix conjunt de població. Val a dir que les dades consultades recullen el nivell formatiu de les persones majors de 15 anys, de manera que cal tenir present la diferència en l'esperança de vida entre homes i dones que, com s'ha vist, fomenta una presència superior de dones en les franges més elevades d'edat (les que acostumen a concentrar els nivells més elevats d'analfabetisme).

La proporció de dones, amb tot, també és superior a la d'homes en els nivells d'instrucció de primer grau i d'estudis universitaris (amb diferències respecte al sexe masculí de 6 i 8 punts percentuals respectivament). Tanmateix, els homes representen el 52,5% de la població amb estudis secundaris.

Les mateixes tendències apuntades es donen en el cas del conjunt de Catalunya.

Gràfic 9. Nivell d'instrucció de la població de 16 anys i més per sexes. Baix Llobregat i Catalunya. 2011

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat extretes del Cens de població i habitatges de l'INE

Ateses les particularitats de cadascun dels municipis de la comarca es pot afirmar que, amb les dades sobre el nivell d'instrucció de la població s'aprecia que, en general, al conjunt de municipis⁹ de la comarca es manté la mateixa tendència que s'apunta en l'àmbit català, és a dir, que destaquí, per sobre de la resta, la proporció de persones de més de 15 anys amb un nivell d'estudis primaris i secundaris (primer grau i ESO). Tanmateix, val la pena senyalar que les xifres sobre estudis universitaris recollides a Sant Just Desvern presenten un comportament excepcional (tant en comparació amb la resta de municipis, com amb el conjunt de la comarca i, la província de Barcelona i el territori català): el 42,6% de la població de més de 15 anys tenia estudis universitaris en aquell municipi l'any 2011, quan la dada comarcal en aquest nivell de formació era del 17%, la de la província, del 21,6% i, pel conjunt de Catalunya, del 20,3%¹⁰. També destaca el cas de Begues, on el 31,4% dels habitants majors de 15 anys havia assolit el

⁹ No hi ha disponibles dades per Castellví de Rosanes, Collbató, La Palma de Cervelló, El Papiol ni Sant Climent de Llobregat. És per això que la realitat pròpia d'aquests municipis no s'incorporen a l'anàlisi sobre el nivell d'instrucció assolit per la seva població.

¹⁰ És possible que les dades destacables que presentava Sant Just Desvern el 2011 s'expliquin per la relació entre el nivell formatiu i el nivell de renda i l'ocupabilitat de la població del municipi.

nivell formatiu d'estudis universitaris, segons dades del 2011. Al contrari, a Sant Vicenç dels Horts, només el 8,2% dels majors de 15 anys havia assolit aquest nivell d'estudis.

En el costat invers, Cornellà de Llobregat i Sant Esteve Sesrovires presenten els percentatges més elevats de població sense estudis de tota la comarca (el 15,8% i el 15,5% respectivament, el que suposa una mica més de 4 punts percentuals per sobre de la mitjana de la comarca). Begues (3,4%) i Torrelles de Llobregat (3,7%) concentraven, al 2011, la menor proporció de persones sense estudis de la comarca.

En el cas de Torrelles de Llobregat, 1 de cada 4 persones tenia estudis de formació professional (superant en 7,5 punts percentuals la mitjana pel conjunt de la comarca, situada en el 17,6%). El seguien Abrera (el 23,4%) i Vallirana (23%). La proporció de població major de 15 anys que havia assolit nivells formatius vinculats a la formació professional al 2011 es va situar, pel conjunt de Catalunya, en el 14,3% i, a la província de Barcelona, en el 14,4%.

Pel que fa a les xifres sobre estudis universitaris, destaquen les dades recollides a Sant Just Desvern i a Begues, que presenten un comportament excepcional (tant en comparació amb les de la resta de municipis, com amb les del conjunt de la comarca i del territori català)

Per tal de copsar, en el seu conjunt, quins municipis concentraven un major nivell d'instrucció global (de la seva població de 16 anys i més l'any 2011), s'ha creat un índex a partir de les dades disponibles. Així, s'ha atorgat un valor d'1 als estudis universitaris, 2 al batxillerat, 3 a la formació professional, 4 als estudis primaris i secundaris i un valor de 5 a l'opció "sense estudis". En la taula següent es presenten els municipis de la comarca del Baix Llobregat en funció de la puntuació obtinguda en l'índex exposat. Aquest índex, que pot prendre valors entre 1 i 5, manifesta un nivell d'instrucció de la població superior com més baix és el valor de l'índex. Les dades disponibles han permès situar, també en la taula, el valor de l'índex pel conjunt de la comarca, la província de Barcelona i el territori català.

Taula 6. Índex de nivell d'instrucció de la població de 16 anys i més. Municipis, Baix Llobregat, província de Barcelona i Catalunya. 2011

Municipi	Valor índex (1-5)
Sant Just Desvern	2,32

Begues	2,58
Torrelles de Llobregat	2,74
Castelldefels	2,79
Santa Coloma de Cervelló	2,89
Corbera de Llobregat	2,91
Cervelló	2,99
Molins de Rei	2,99
Sant Feliu de Llobregat	3,04
Gavà	3,05
Esplugues de Llobregat	3,06
Pallejà	3,07
Sant Joan Despí	3,08
Sant Esteve Sesrovires	3,16
Vallirana	3,18
Olesa de Montserrat	3,23
Abrera	3,26
Viladecans	3,29
Martorell	3,29
Esparreguera	3,31
Cornellà de Llobregat	3,33
Sant Boi de Llobregat	3,37
Prat de Llobregat, el	3,38
Sant Andreu de la Barca	3,38
Sant Vicenç dels Horts	3,48
Província Barcelona	3,03
BAIX LLOBREGAT	3,17
Catalunya	3,08

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat

Les menors diferències entre municipis pel que fa als percentatges de nivell d'instrucció es concentren en els estudis de Batxillerat: entre el municipi que presenta la màxima proporció dels qui han assolit aquest nivell formatiu (Begues, 17,8%) i el que té un percentatge menor (Sant Vicenç dels Horts, 10,3%) hi ha 7,5 punts percentuals de diferència.

Les menors diferències entre municipis pel que fa als percentatges de nivell d'instrucció es concentren en els estudis de Batxillerat

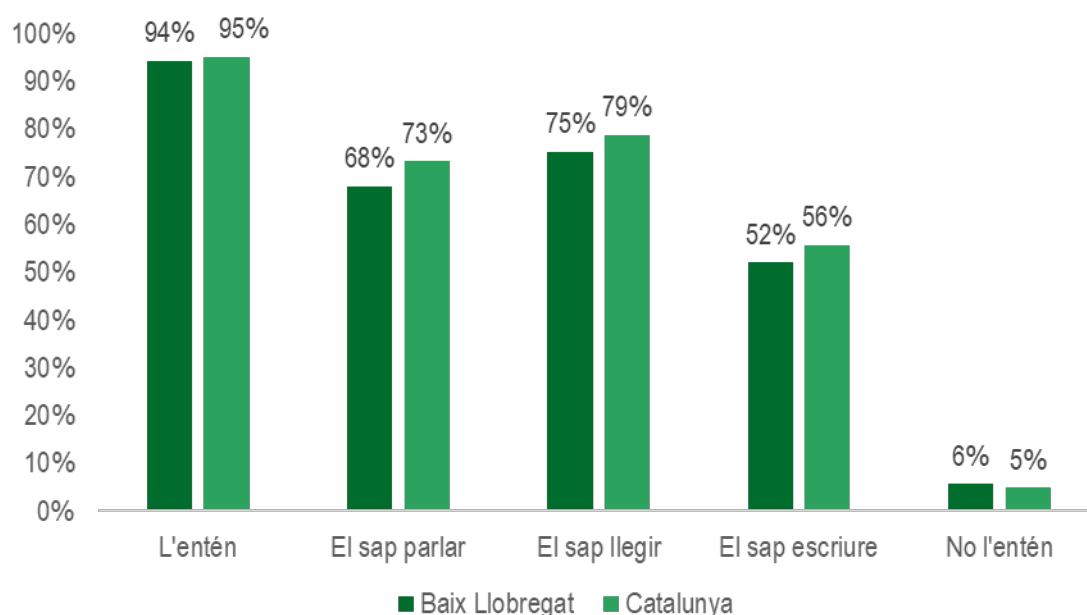
Pel que fa al coneixement de la llengua catalana entre la població de la comarca, val a dir que les dades extretes de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat (a partir de les dades del Cens de població i habitatges de l'INE publicat per l'Idescat l'any 2011) senyalaven un domini de

l'idioma lleugerament inferior al del conjunt de Catalunya. Mentre que, a Catalunya, el 4,9% dels habitants asseguraven no entendre el català, al Baix Llobregat aquesta xifra se situava en el 5,7%. Cornellà de Llobregat mostrava la xifra més alta entre el conjunt de municipis de la comarca (un 9%), seguit de Martorell (7,9%) i Sant Andreu de la Barca (7,7%).

De la mateixa manera que ocorre pel conjunt de Catalunya, les majors dificultats respecte a la llengua catalana es concentren en la capacitat d'escriure-la, que pot fer el 55,7% d'habitants de Catalunya, davant del 52% de la població del Baix Llobregat que assegura saber-ho fer

Tanmateix, la diferència màxima entre la dada corresponent al territori català i a la comarcal coincidia amb la capacitat de parlar l'idioma, el què podia fer el 73,2% dels habitants de Catalunya, 5,2 punts percentuals més que els habitants llobregatencs (el 68% afirmaven saber parlar català). En aquest àmbit, de la mateixa manera que ocorre pel conjunt de Catalunya, les majors dificultats respecte a la llengua es concentren en la capacitat d'escriure'l, que pot fer el 55,7% d'habitants del territori, davant del 52% de la població del Baix Llobregat que assegura saber-ho fer.

Gràfic 10. Població de 2 anys i més segons coneixement del català. Baix Llobregat i Catalunya. 2011

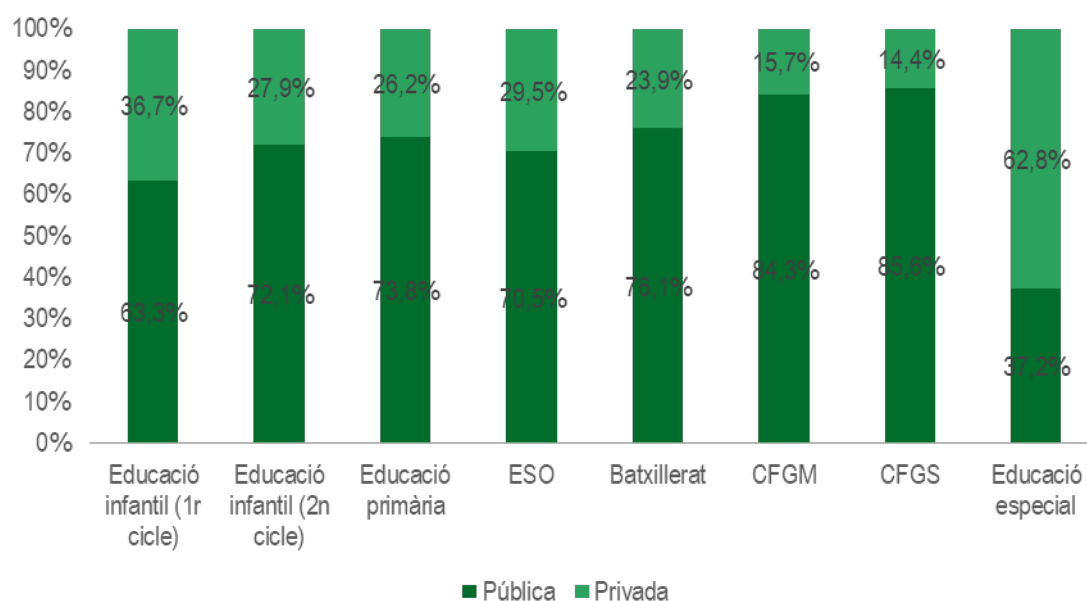
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat extretes de la publicació d'Idescat segons el Cens de població i habitatges de l'INE

Pel que fa a les característiques de l'escolarització al Baix Llobregat, es pot afirmar que la comarca presenta una oferta educativa completa en tots els nivells educatius, des d'educació preobligatòria a la post obligatòria. El curs 2017-2018, 113 centres oferien Educació Secundària Obligatòria a la comarca, el 55,8% dels quals eren de titularitat pública. A més, respecte al curs anterior, va créixer el nombre de centres de titularitat pública (+2) i privada (+1) amb ESO. Al seu torn, la comarca comptava amb 74 centres on era possible cursar estudis de Batxillerat, 26 centres on s'oferien CFGM i 26 amb oferta educativa de CFGS. Pel que remet a la titularitat d'aquests centres, el 69% dels centres de Batxillerat, el 72% de cicles formatius de grau mitjà i el 76% dels centres que oferien cicles formatius de grau superior eren de titularitat pública. També en aquest cas va augmentar l'oferta en el nombre de centres respecte al curs anterior: 1 centre més d'oferta pública i 1 més de privada que oferia Batxillerat, 1 centre addicional per a cursar estudis de CFGM (de titularitat privada) i 1 més on realitzar-hi CFGS (de titularitat privada).

El curs 2017-2018, 113 centres oferien Educació Secundària Obligatòria a la comarca. Al seu torn, la comarca comptava amb 74 centres on era possible cursar estudis de Batxillerat, 26 centres on s'oferien CFGM i 26 amb oferta educativa de CFGS. A més, existeixen a la comarca 13 centres que ofereixen educació especial

Sobre l'oferta adreçada a alumnat amb necessitats educatives especials, cal assenyalar que existeixen 13 centres a la comarca que ofereixen educació especial, dels quals, el 53,8% són de titularitat privada. Tanmateix, el curs 2017-2018 van afegir-se, a l'oferta de centres de titularitat pública que ofereixen educació especial, 2 centres més.

Gràfic 11. Distribució de l'alumnat segons titularitat. Baix Llobregat. Curs 2017 – 2018

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat extretes del servei d'Indicadors i Estadística d'Ensenyament del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya

En el seu conjunt, el 64,8% dels centres educatius del Baix Llobregat són de titularitat pública i, de fet, en aquest tipus de centre és on es troba escolaritzat la majoria d'alumnat llobregatenc (72,8% de l'alumnat). Aquesta concentració es fa més evident en l'oferta de cicles formatius de

grau superior, on el percentatge d'alumnes en centres de titularitat pública és del 85,6% i Batxillerat (76%).

El 64,8% dels centres educatius del Baix Llobregat són de titularitat pública. En aquest tipus de centre és on es troba escolaritzat la majoria d'alumnat llobregatenc

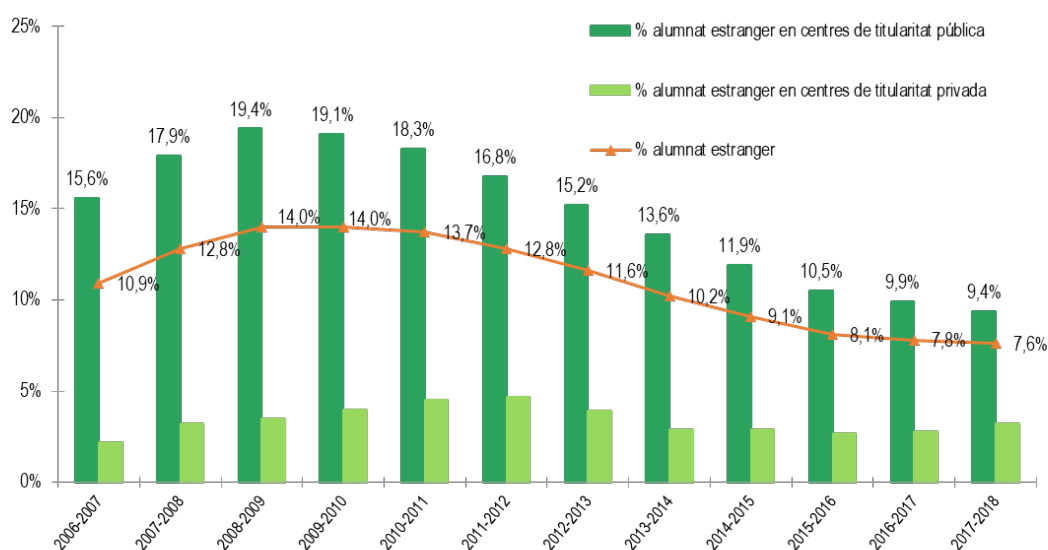
Les xifres d'escolarització extretes de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat a partir de les estadístiques del Departament d'Educació mostren que, en el curs 2017-2018, va créixer el nombre d'alumnat matriculat en tota l'oferta formativa post obligatòria. En el nivell de Batxillerat, les matrícules van incrementar-se un 3,9%, en els cicles formatius de grau mitjà un 4,6% i, en els superiors, un 6,2%. En els últims anys s'ha observat un augment progressiu del volum d'alumnat matriculat en cicles formatius, el que podria significar que s'estigui esdevenint una revalorització i una evolució en positiu de la consideració respecte a aquests estudis. Paral·lelament, la matriculació en els nivells pre-obligatoris va disminuir.

Dades recents publicades per l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat apunten que, en els últims anys, ha disminuït el percentatge d'alumnat estranger en els centres educatius del territori

En relació a l'origen de l'alumnat del Baix Llobregat, cal subratllar que, els nouvinguts (7,6% de l'alumnat de la comarca), tenen una major presència en centres de titularitat pública (on suposen el 9,4%) que en els de titularitat privada (on representen el 3,2%). Les dades publicades per l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat en la nota informativa *Dades d'Ensenyament del Baix Llobregat: escolarització i èxit escolar. Curs 2017 – 2018* apunten que, en els últims anys, ha disminuït el percentatge d'alumnat estranger en els centres educatius del territori.

Gràfic 12. Evolució del pes de l'alumnat estranger en els centres d'ensenyament secundari. Baix Llobregat

Les etiquetes de dades del gràfic corresponen a la proporció d'alumnat estranger en centres de titularitat pública i al percentatge total d'alumnat estranger

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat extretes del servei d'Indicadors i Estadística d'Ensenyament del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya

Les dades d'escolarització que es publiquen des del Departament d'Educació permeten conèixer alguns elements que ajuden a parlar, en major o menor mesura, d'èxit educatiu en un determinat territori. El percentatge d'èxit escolar de l'alumnat llobregatenc supera el 60% en tots els cursos d'educació secundària obligatòria. Desagregades les dades per sexes, això no obstant, s'aprecia que les noies mantenen unes taxes d'èxit educatiu superior a la dels seus companys (91,3% d'èxit escolar femení a 4t d'ESO davant del 84,8% masculí en l'any acadèmic 2016-2017 al Baix Llobregat).

El percentatge d'èxit escolar de l'alumnat llobregatenc supera el 60% en tots els cursos d'educació secundària obligatòria

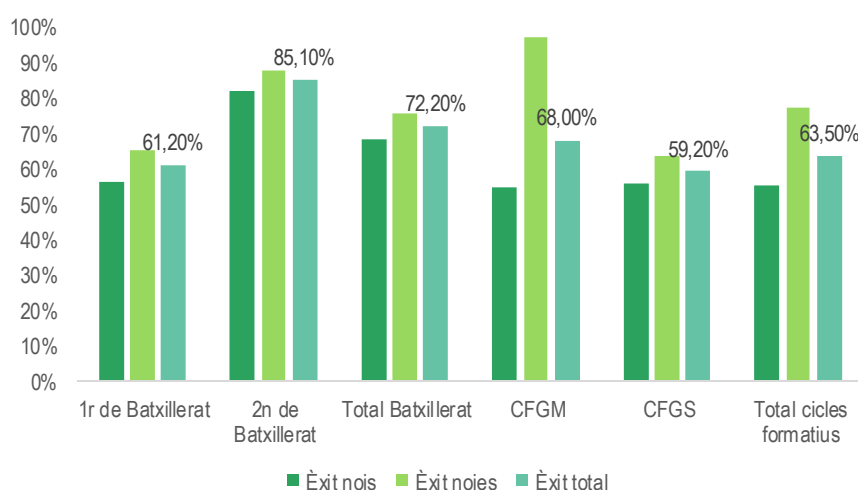
En el detall per cursos o nivells, es posa de manifest que el 3r curs de l'ESO és aquell que concentra un percentatge inferior d'èxit escolar, tant entre els nois (55,8%) com entre les noies (69,2%). De manera inversa, a 4t d'ESO les xifres són les més elevades pel que fa a aquest indicador.

El percentatge de graduats en ESO al Baix Llobregat (88,1% dels alumnes de 4t d'ESO es graduen) és lleugerament inferior al del conjunt de Catalunya (un 88,6% del total). Això no obstant, respecte al curs 2016-2017, va créixer la proporció de graduats en ESO a la comarca

(suposant un augment del 87,8% al 88,1%). Alhora, es va donar una disminució d'aquest percentatge al conjunt de Catalunya (on va passar del 89% al 88,6%).

Gràfic 13. Promoció o graduació de l'alumnat en els ensenyaments postobligatoris. Curs escolar 2017-2018. Baix Llobregat

* L'etiqueta de dades del gràfic correspon al percentatge d'èxit total

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat extretes de del servei d'Indicadors i Estadística d'Ensenyament del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya

El percentatge d'alumnat que promoció en l'oferta formativa post obligatòria és inferior a la registrada en l'educació secundària obligatòria. Així, el 85,5% finalitza segon de Batxillerat i el 61,2% el primer curs. En relació als cicles formatius, el 68% de l'alumnat finalitza els cicles formatius de grau mitjà i el 59% els de superior. En tots aquests nivells les noies promocionen de curs de manera més exitosa que els nois, mantenint la tendència apuntada pel que remet als estudis secundaris obligatoris.

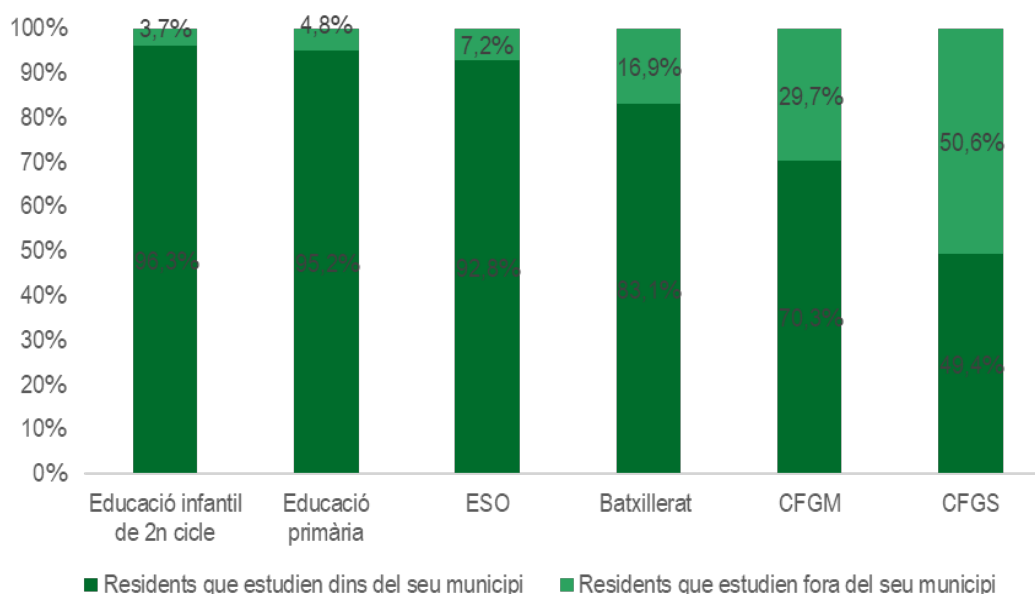
El percentatge de graduats en ESO al Baix Llobregat (88,1% dels alumnes de 4t d'ESO es graduen) és lleugerament inferior al del conjunt de Catalunya (un 88,6% del total). Això no obstant, respecte al curs 2016-2017, va créixer la proporció de graduats en ESO a la comarca

El percentatge d'alumnat que no promociona en el següent curs de l'ESO no supera el 6% del conjunt matriculat en els centres del Baix Llobregat. El tercer curs de l'ESO és el curs amb major percentatge de nois que repeteixen curs (8%) i quart el de major percentatge de noies que repeteixen curs (4,7%). Creix, respecte al curs escolar anterior, el percentatge d'alumnat que repeteix el darrer curs a l'ESO tant al Baix Llobregat com a Catalunya.

El 80,2% de l'alumnat de la comarca d'ensenyaments no universitaris estudia al mateix municipi on resideix, mentre que el 19,8% restant es desplaça a altres llocs per estudiar, majoritàriament dins de la mateixa comarca

L'Observatori Comarcal del Baix Llobregat, a través de l'explotació de les dades obtingudes d'Idescat, posa en relleu quin comportament, en termes de mobilitat, té la població que estudia del Baix Llobregat en relació al centre educatiu en el qual es forma. D'aquesta manera s'aprecia que el 80,2% de l'alumnat de la comarca d'ensenyaments no universitaris estudien al mateix municipi on resideixen (113.403 alumnes), mentre que el 19,8% restant es desplaça a altres llocs per estudiar (27.921 alumnes), majoritàriament dins de la mateixa comarca.

Gràfic 14. Població que estudia resident al Baix Llobregat per nivell d'estudis (%) segons si estudia dins o fora del seu municipi. Ensenyaments no universitaris. 2017

Font: Observatori Comarcal del Baix Llobregat

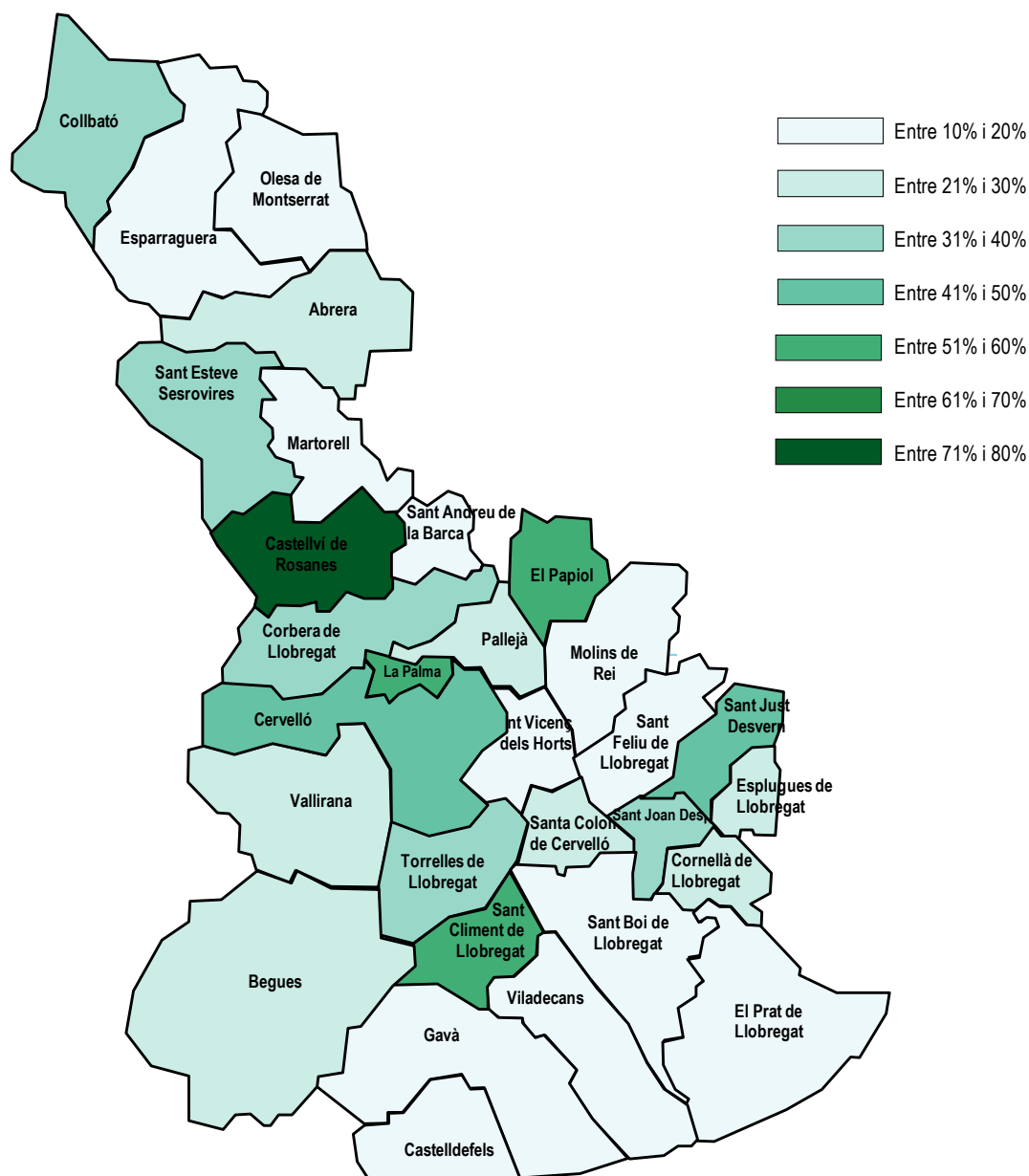
A mesura que augmenta l'edat de l'alumnat s'incrementa el nombre de desplaçaments fora del municipi afectant, per tant, especialment aquelles persones que estan cursant estudis post-obligatoris. L'explicació d'aquest fenomen es troba principalment en la disponibilitat d'oferta formativa per a cada nivell en funció del municipi. La mobilitat obligada dels estudiants no universitaris és més elevada en els estudis post-obligatoris que no pas en els obligatoris, ja que l'alumnat acostuma a triar segons el seu interès o vocació en un determinat tipus d'estudis o uns altres, per sobre de la influència de l'aspecte de quin és el municipi on es realitzen aquest tipus d'ensenyaments.

La grandària del municipi influeix, en gran part, en l'envergadura que pren el fenomen de la mobilitat obligada per raó d'estudi. Així, el grau de mobilitat entre aquelles persones que cursen estudis no-universitaris (que pel conjunt de la comarca és del 19,8%) augmenta a mesura que el municipi té menys població o aquesta és més dispersa en termes espacials. Així, Castellví de Rosanes (71%), la Palma de Cervelló (59%), Sant Climent de Llobregat (54%) i El Papiol (52%) són els municipis de la comarca on més de la meitat de l'alumnat no universitari es desplaça fora del seu municipi per estudiar. Els segueixen municipis com Sant Just Desvern o Cervelló, amb aproximadament un 40% d'estudiants que es desplacen fora del terme municipal.

La grandària del municipi influeix, en gran part, en l'envergadura que pren el fenomen de la mobilitat obligada per raó d'estudi

Els municipis del Baix Llobregat que mostren un comportament més semblant al del conjunt de Catalunya respecte al percentatge d'alumnat no universitari que es desplaça cap a una altra ciutat o poble per a estudiar (16,7%) són Sant Vicenç dels Horts (16,6%), Sant Andreu de la Barca (17,2%), Viladecans (15,4%), Sant Feliu de Llobregat (18,1%) i Esparreguera (15,1%).

Mapa 5. Distribució d'alumnat no universitari que es desplaça fora del municipi per cursar els seus estudis. Baix Llobregat. 2017

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat extretes de les dades de matrícula del Departament d'Ensenyament

En aquest sentit, l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat subratlla que el Baix Llobregat és, en xifres absolutes, la comarca de Catalunya que genera més desplaçaments en relació amb els que rep. Les comarques més properes al Barcelonès són, en general, les que més tendeixen a presentar un saldo negatiu de desplaçaments, amb més sortides per raó d'estudi que no pas entrades: es copsa, així, un saldo negatiu de -8.714 moviments al Baix Llobregat, -3.404 al

Maresme, -3.087 al Vallès Occidental i -2.333 al Vallès Oriental. Barcelona és una ciutat que disposa d'una oferta formativa àmplia i diversa, el que la fa atractiva a la recepció d'alumnat d'arreu. A més, compta amb una xarxa de comunicacions ben dotada, que en facilita l'accés amb diferents mitjans de transport.

L'Observatori Comarcal del Baix Llobregat subratlla que el Baix Llobregat és, en xifres absolutes, la comarca de Catalunya que genera més desplaçaments en relació amb els que rep

Pel que fa al desplaçament de les persones que cursen estudis universitaris, el Baix Llobregat és, sobretot, una comarca més generadora que no pas receptora d'aquest tipus de moviments. Al territori, només Castelldefels i Esplugues de Llobregat tenen oferta de formació universitària (campus UPC i campus UB respectivament), de manera que aquests són els dos únics municipis que atrauen alumnat universitari al territori.

Només Castelldefels i Esplugues de Llobregat tenen oferta de formació universitària a la comarca, de manera que aquests són els dos únics municipis que atrauen alumnat universitari al territori

Ocupació juvenil i mercat laboral al Baix Llobregat

La conjuntura socioeconòmica ha estat marcada, durant l'última dècada, per l'esclat de la crisi econòmica i el seu impacte en el mercat de treball. La destrucció d'ocupació va condemnar moltes persones a l'atur i la precarietat, incrementant el risc de pobresa al conjunt del país¹¹ i situant, a bona part de la població, en situació de vulnerabilitat i evocant-la a haver d'encarar greus dificultats per a mantenir un nivell de vida digna. El comportament de les taxes d'atur, amb

¹¹ Segons les dades recollides a través de l'*Enquesta a la joventut de Catalunya 2017* (Agència Catalana de la Joventut), gairebé un terç de la població jove de 15 a 34 anys es trobava per sota del llindar de pobresa (32,4%). Cal tenir en compte que, del mateix estudi es deriva que, excepte Barcelona ciutat, els municipis més grans (a partir de 10.000 habitants) i les zones més densament poblades són els que tenen una taxa de risc de pobresa més elevada. És pertinent senyalar que, a la comarca del Baix Llobregat hi ha 20 municipis de més de 10.000 habitants i 23 són considerats "densament poblats".

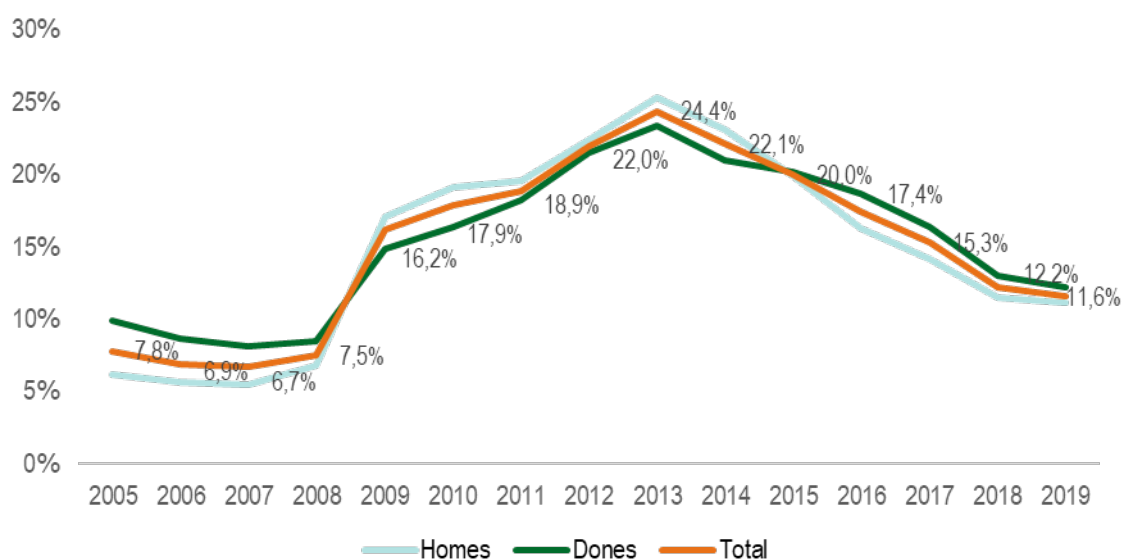
tot, ha estat desigual els últims anys, afectant en major mesura col·lectius determinats, entre els quals els homes i les persones més joves.

Com és sabut, els primers anys de la crisi van colpejar especialment sectors d'activitat tradicionalment masculinitzats, com el de la construcció i la indústria. És aquest un factor que explica en part que, d'ençà del 2008, s'observin unes taxes d'atur superiors entre els homes que entre les dones. D'una manera similar, la incipient recuperació de l'ocupació que va donar-se a partir del 2015 va beneficiar especialment la taxa d'atur masculí, que va reduir-se més ràpidament que el femení durant el 2016 i el 2017. Cal apuntar que, a més, durant els anys de crisi més severa, algunes dones van sortir del mercat de treball, contribuint aquest element també a l'observació de taxes d'atur femení inferiors a la dels homes.

El comportament de les taxes d'atur ha estat desigual els últims anys, afectant en major mesura col·lectius determinats, entre els quals els homes i les persones més joves

Gràfic 15. Taxa d'atur per sexes i total. Catalunya. Primer trimestre 2008 – 2019

* L'etiqueta de dades del gràfic correspon al percentatge referent al total

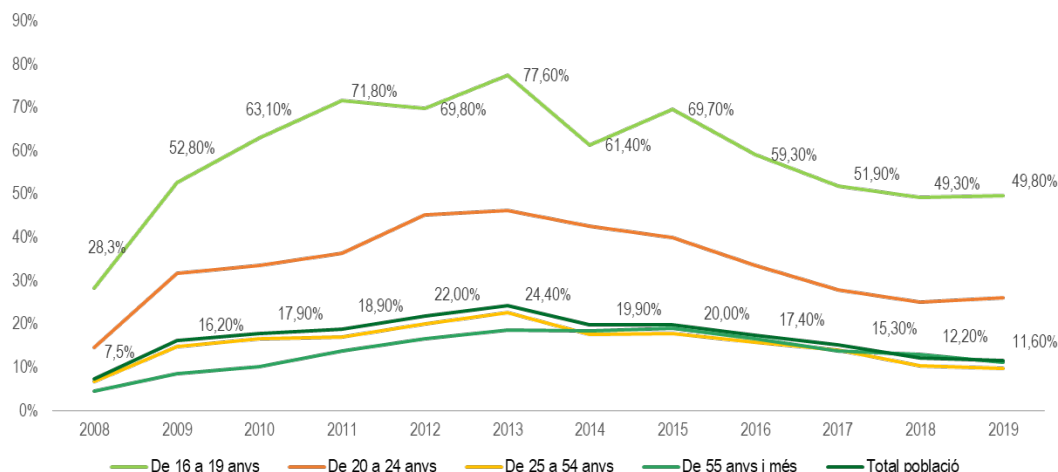
Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat extretes de l'enquesta de població activa de l'INE

És la població situada en les franges d'edat inferiors les que es veuen més afectades per l'atur a Catalunya

Un altre factor clau que cal tenir en compte a l'hora d'interpretar l'afectació desigual de l'atur entre la població és l'edat. Les dades¹² d'evolució de l'*Enquesta de Població Activa (EPA)* dibuixen un panorama amb poc marge per a dubtes ni consideracions: és la població situada en les franges d'edat inferiors les que es veuen més afectades per l'atur a Catalunya. Així doncs, la manca de treball va arribar a afectar el 77,6% de les persones actives de 16 a 19 anys l'any 2013 i al 46,6% dels qui es trobaven en la forquilla dels 20 als 24 anys. Entre el 2016 i el 2018 s'observa una disminució de la taxa d'atur entre la població jove, que augmenta lleugerament el 2019, situant-se en el 49,80% dels joves actius d'entre 16 i 19 anys i en el 26,20% entre els de 20 a 24 anys.

Gràfic 16. Taxa d'atur per edats. Catalunya. Primer trimestre 2008 – 2019

* L'etiqueta de dades del gràfic correspon a la taxa per a persones de 16 a 19 anys i a la taxa total

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat extretes de l'enquesta de població activa de l'INE

El primer trimestre de 2019, segons l'explotació de les dades de l'EPA, que fa l'Observatori Català de la Joventut, la taxa d'atur entre el col·lectiu de 16 a 29 anys se situava en el 21,7% de la població activa mentre que, entre les persones de més de 29 anys era del 9,5% i, pel global de

¹² Es pren com a referència la taxa d'atur recollida per l'EPA del primer trimestre de cada any, des del 2005 al 2019.

la població, de l'11,6%. Més concretament, en el tram d'edat de 16 a 24 anys la taxa d'atur se situava en el 30,4%.

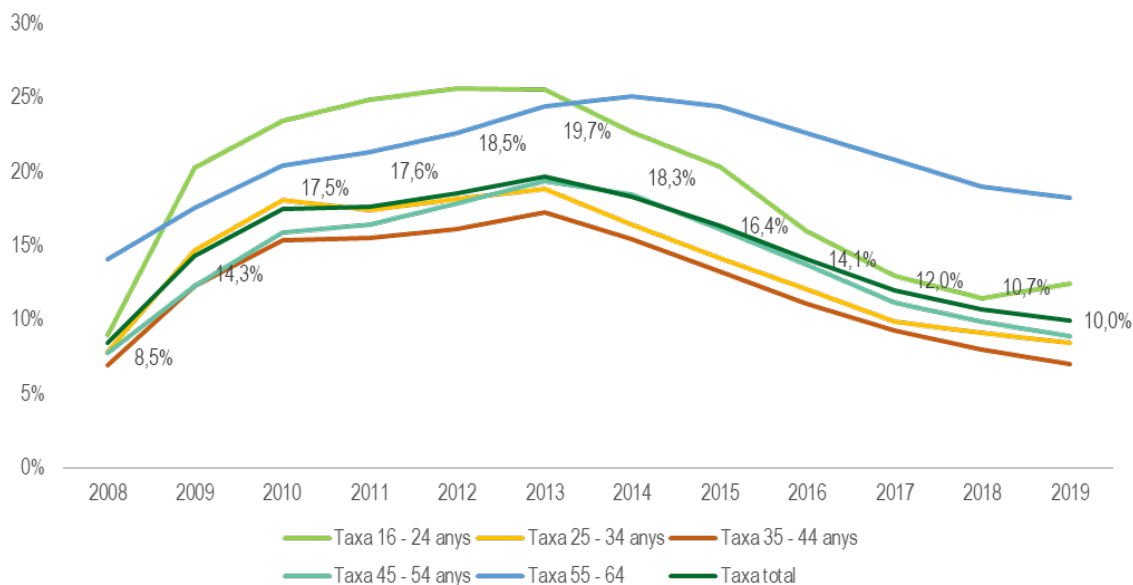
En l'àmbit comarcal, es disposa de les dades dels últims anys pel que fa a la taxa d'atur registrat, aquell que sorgeix de posar en relació el nombre de persones donades d'alta a les Oficines de Treball de la Generalitat o les del Servei Públic d'Ocupació Estatal i el de persones afiliades a la Seguretat Social. Aquestes xifres permeten corroborar que la tendència observada en l'àmbit català es reproduïx també al Baix Llobregat¹³, si bé és cert, cal prendre amb cautela la informació derivada de les dades obtingudes d'aquestes fonts, ja que per la seva naturalesa, està especialment infrarepresentada la taxa d'atur juvenil.

Les persones joves són un col·lectiu, sovint, allunyat de les institucions i dels serveis públics més rígids, feixucs i amb un caràcter marcadament impersonal i burocràtic. Aquest factor, sumat a la manca d'incentius existents comporta que moltes persones joves en situació d'atur no s'inscriguin en els registres oficials pensats per a comptabilitzar aquesta realitat. El dret a una prestació d'atur es genera a través de la participació en el mercat de treball, de manera que és fàcil comprendre que moltes persones joves no han pogut, encara en la seva joventut, generar-lo. Alhora, l'expansió d'Internet, que permet cercar feina de forma instantània, còmoda i senzilla, converteix l'opció de registrar-se a les oficines públiques de treball en una elecció poc atractiva per a les persones joves.

¹³ Idescat no facilita les dades de l'EPA sobre les taxes d'atur ni d'ocupació per comarques.

Gràfic 17. Evolució de la taxa d'atur per edats. Baix Llobregat. 2008 – 2019

* L'etiqueta de dades del gràfic correspon a la taxa total

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat

Dues tendències es repliquen al Baix Llobregat, tal com succeeix en l'àmbit català: per una banda, les persones joves es troben en una situació més vulnerable dins del mercat laboral i, per una altra, a partir del 2015 s'insinua una incipient recuperació de l'ocupació, frenada lleugerament el primer trimestre del 2019

Tot plegat explica que, mentre que la taxa d'atur de joves d'entre 16 i 24 anys se situava en el 30,4% a Catalunya en el primer trimestre de 2019, segons les dades de l'EPA¹⁴, les xifres disponibles per al Baix Llobregat la ubicava en el 12,5%. Alhora, que la taxa d'atur de persones entre 55 i 64 anys sigui tan elevada (acostumen a ser persones amb nombrosos incentius per registrar-se a les oficines de treball: prestacions d'atur, jubilacions anticipades, etc). Així doncs, es considera substancialment generosa la taxa d'atur juvenil que consta per al Baix Llobregat i, per aquest motiu, no ha de prendre's com a dada fiable. Amb tot, el gràfic sí que permet observar les tendències sobre l'afectació de la desocupació i copsar, com a mínim, dues tendències que

¹⁴ L'EPA utilitza l'enquesta com a eina de recollida d'informació sobre una mostra aleatòria de la població i no es basa, per tant, en els resultats de l'anàlisi de fonts secundàries. Aquest és el motiu pel qual, en relació a la situació de l'ocupació, es consideren més fiables els resultats de l'EPA que no pas els que sorgeixen d'altres fonts oficials, ja que l'EPA recull tant la realitat de les persones que formen part de les llistes dels registres oficials com les que han triat l'opció de no inscriure-s'hi.

es repliquen al Baix Llobregat, tal com succeeix en l'àmbit català: per una banda, que les persones joves es troben en una situació més vulnerable dins del mercat laboral i, per una altra, que a partir del 2015 s'insinua una incipient recuperació de l'ocupació, frenada lleugerament el primer trimestre del 2019.

Centrant l'anàlisi en la distribució territorial de l'atur a la comarca, les dades sobre l'atur registrat¹⁵ posen en relleu quins són els municipis del Baix Llobregat més afectats per la desocupació juvenil. D'aquesta manera, en la franja dels 16 als 24 anys, són els municipis de Sant Vicenç dels Horts (17,6%), Sant Boi de Llobregat (17,5%), El Prat de Llobregat (16,6%) i Martorell (15,2%) els qui presenten les taxes més elevades d'atur registrat mentre que, per a la mateixa franja d'edat, són Collbató (4,8%) i Castellví de Rosanes (3,8%) els que ofereixen les millors dades en relació a aquest indicador el primer trimestre de 2019.

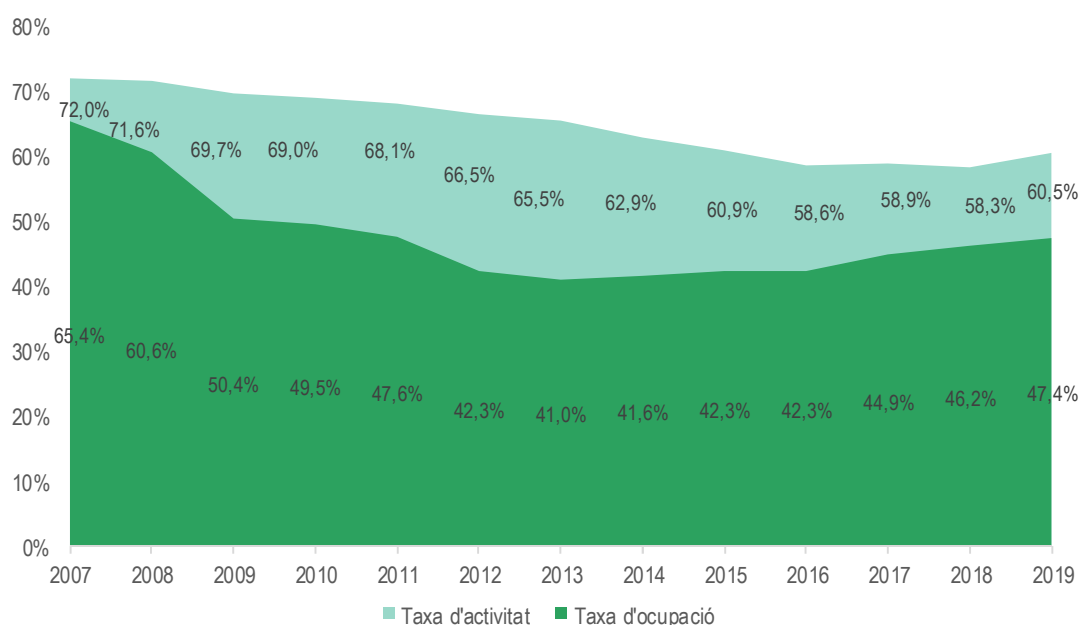
Per altra banda, en la franja dels 25 als 34 anys, les pitjors taxes d'atur registrat es concentren a Martorell (12%), Sant Vicenç dels Horts (10,7%) i Olesa de Montserrat (10,4%) mentre que, les més baixes, s'ubiquen a Sant Just Desvern (4,7%) i Torrelles de Llobregat (4,3%).

El gran impacte que ha tingut la crisi en la situació laboral de les persones joves pot copsar-se també amb les xifres disponibles en relació a la taxa d'ocupació. Així doncs, l'escenari pre-crisi retornava una imatge on, el primer trimestre del 2007, el 65,4% de les persones joves de 16 a 29 anys de Catalunya tenia feina. El 2008 aquesta taxa va disminuir gairebé 5 punts percentuals. Des d'aleshores es va donar un decreixement de la proporció de joves amb feina fins que es va començar a recuperar a partir del 2014. Això no obstant, avui la taxa d'ocupació juvenil catalana se situa en el 47,4%, 18 punts percentuals per sota de la taxa de 2007 i a gran distància de la taxa d'ocupació de la població de 30 a 64 anys (75,3%)¹⁶.

¹⁵ Aquestes dades només recullen les persones aturades donades d'alta als registres oficials, a través de la seva inscripció als serveis públics d'ocupació, per això, aquestes xifres han de considerar-se orientatives i s'usen, més aviat, per copsar tendències generals en el si de la comarca. A més, cal tenir present que, en aquest sentit, les dades d'atur juvenil també es poden relacionar amb el tipus d'activitat econòmica que pugui concentrar cada municipi i els tipus de contracte que s'ofereixin a les persones joves. En aquest sentit és previsible que tinguin més incentius per apuntar-se com a persones aturades joves aquelles que puguin percebre prestacions per desocupació. Per tant, no és estrany que municipis que concentrin ocupació juvenil en ocupacions precàries tinguin menor taxes d'atur que aquelles que ofereixin una ocupació amb major qualitat.

¹⁶ Dada extreta del "Butlletí de joves i mercat de treball. 1r trimestre 2019" de l'Observatori del Treball i Model Productiu.

Gràfic 18. Taxa d'ocupació i d'activitat juvenil. Catalunya. 2007 – 2019 (1r trimestre)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Català de la Joventut extretes de l'Enquesta de població activa (Idescat)

Pel que fa a la variació interanual de la població ocupada, que permet copsar el ritme de destrucció i de creació d'ocupació, l'Observatori Català de la Joventut afirma que “el col·lectiu jove va ser el primer a perdre ocupació neta (2008) i el darrer en crear-ne (2015), però des del 2016 la creació d'ocupació és més forta entre la població juvenil que entre la població de més de 29 anys” (Observatori Català de la Joventut, 2019: 9).

Segons les dades publicades per l'Observatori Català de la Joventut, el 2018 un 82,8% de persones joves ocupades a Catalunya ho estaven en el sector serveis

En relació als sectors d'activitat que ocupen a una major proporció de joves, destaca el sector serveis. Segons les dades publicades per l'Observatori Català de la Joventut, el 2018 un 82,8% de persones joves ocupades a Catalunya ho estaven en aquest sector. Si bé és cert que el de la construcció i el de la indústria havien esdevingut nínxols d'ocupació dinàmics i generadors de llocs de treball, el 2008, amb l'esclat de la crisi econòmica i de la bombolla immobiliària, la destrucció d'ocupació en aquests àmbits d'activitat és especialment destacada. En aquest sentit, la incipient recuperació de l'ocupació que s'està vivint està essent liderada, clarament, pel sector serveis.

Les dades específiques del Baix Llobregat confirmen l'embranchada de les activitats econòmiques vinculades als serveis en la creació d'ocupació: el 27,2% de la població total assalariada a la comarca el segon trimestre de 2018 s'ocupava en el comerç, la restauració i l'hoteleria. El sector dedicat als serveis a la producció i a la indústria, també destacaven per sobre de la resta, però en menor mesura (21,5% i 19,2%).

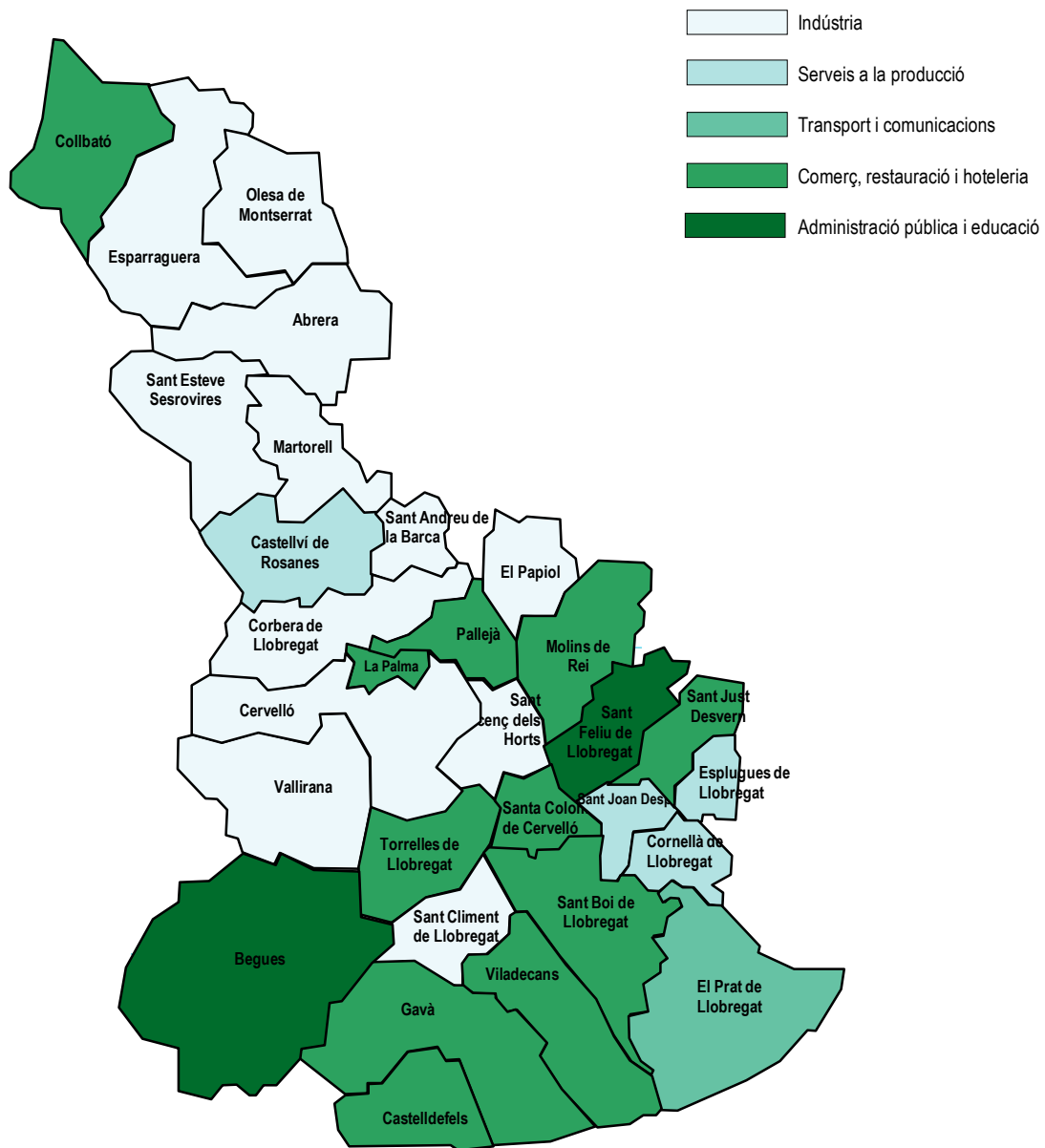
Fixant l'atenció en el detall de les dades desagregades per municipis, s'identifiquen diferències destacables en relació al pes relatiu dels grans sectors d'activitat que ocupen la població assalariada de cada poble i ciutat de la comarca. D'aquesta manera, El Papiol és la localitat del Baix Llobregat on es concentra un major percentatge de població assalariada del mateix municipi que treballa al sector de la indústria (44,8%); a Sant Climent de Llobregat és on hi ha més persones que es dediquen a la construcció (20,6% dels habitants assalariats del municipi); Sant Joan Despí compta amb la proporció més elevada de la comarca de persones del municipi que realitzen la seva activitat laboral en l'àmbit dels serveis a la producció (37,6%); a El Prat, segurament per la proximitat a l'activitat que es deriva de l'Aeroport de Barcelona-El Prat Josep Tarradellas, el 35,2% de la seva població assalariada està ocupada en el sector del transport i les comunicacions; pel que fa al comerç, la restauració i l'hoteleria, destaca Sant Just Desvern, ja que un 43,9% de la població del municipi s'hi dedica; a Sant Feliu de Llobregat, el 43,9% treballen a l'Administració Pública i l'Administració (cal tenir en compte que és la capital de la comarca); i, finalment, en relació al sector de la sanitat i els serveis socials, el màxim percentatge de població que hi està ocupada sobre el conjunt de població assalariada per cadascun dels municipis de la comarca s'ubica a Sant Boi de Llobregat (un 18,1% de la població assalariada d'aquest municipi treballa en aquest àmbit). Val a dir, per completar l'anàlisi, que l'agricultura no supera el 0,5% de població assalariada en cap municipi de la comarca.

El 27,2% de la població total assalariada a la comarca el segon trimestre de 2018 s'ocupava en el comerç, la restauració i l'hoteleria. El sector dedicat als serveis a la producció i a la indústria també destacaven per sobre de la resta, però en menor mesura (21,5% i 19,2%)

Per tal de posar en relleu les diferències en la importància relativa de cadascun dels grans sectors d'activitat entre la població assalariada de cada poble i ciutat de la comarca, el següent

mapa destaca en quin dels sectors s'ocupa, en major percentatge, la població assalariada de cadascun dels municipis del Baix Llobregat.

Mapa 6. Sectors d'activitat que ocupen el màxim percentatge de persones assalariades de cada municipi. Baix Llobregat. 2018

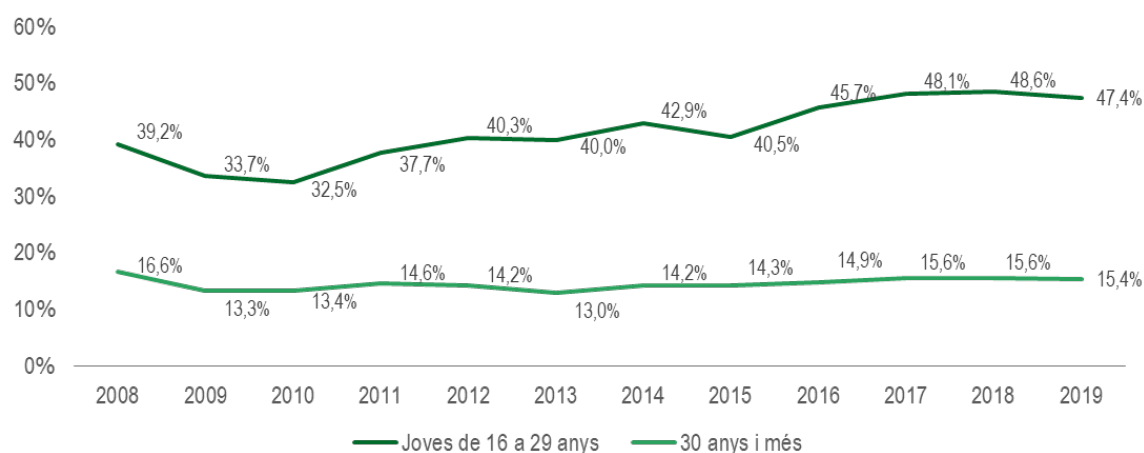

Font. Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat extretes de l'INSS (Règim General i Règim Especial de la mineria del carbó). 2n trimestre

En els últims anys, la temporalitat al mercat de treball català ha determinat la situació laboral de més del doble de joves d'entre 16 i 29 anys que no pas de les persones que se situen en la franja de 30 anys i més

Per tipus de contracte, es pot afirmar que la temporalitat té rostre de jove. Fins i tot en els anys anteriors a l'esclat de la crisi econòmica, la temporalitat (i, amb ella, la inestabilitat) ha definit la situació contractual de bona part de la població jove de Catalunya. En comparació, les xifres de temporalitat entre les persones de 16 a 29 anys i la resta, revelen clarament com aquest fenomen determina el marc de treball en què se circumscriuen les primeres experiències professionals. Només durant els primers anys de la crisi es van reduir discretament les dades de temporalitat entre el sector més jove de la població, però això pot explicar-se perquè, en començar a destruir-se ocupació, els primers llocs de treball a desaparèixer van coincidir amb aquests. Amb tot, les dades de l'EPA del primer trimestre de 2019 semblen apuntar que la temporalitat s'ha aturat (tenint en compte la mateixa dada corresponent al primer trimestre de 2018). Per la seva banda, l'afectació de la temporalitat entre les persones majors de 29 anys s'ha mantingut estable durant l'última dècada. En els últims anys, com s'observa en el gràfic, la temporalitat al mercat de treball català ha determinat la situació laboral de més del doble de joves d'entre 16 i 29 anys que no pas de les persones que se situen en la franja de 30 anys i més.

Gràfic 19. Evolució de la temporalitat per edat. Catalunya. Primer trimestre 2008 – 2019

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Observatori Català de la Joventut extretes de l'Enquesta de població activa

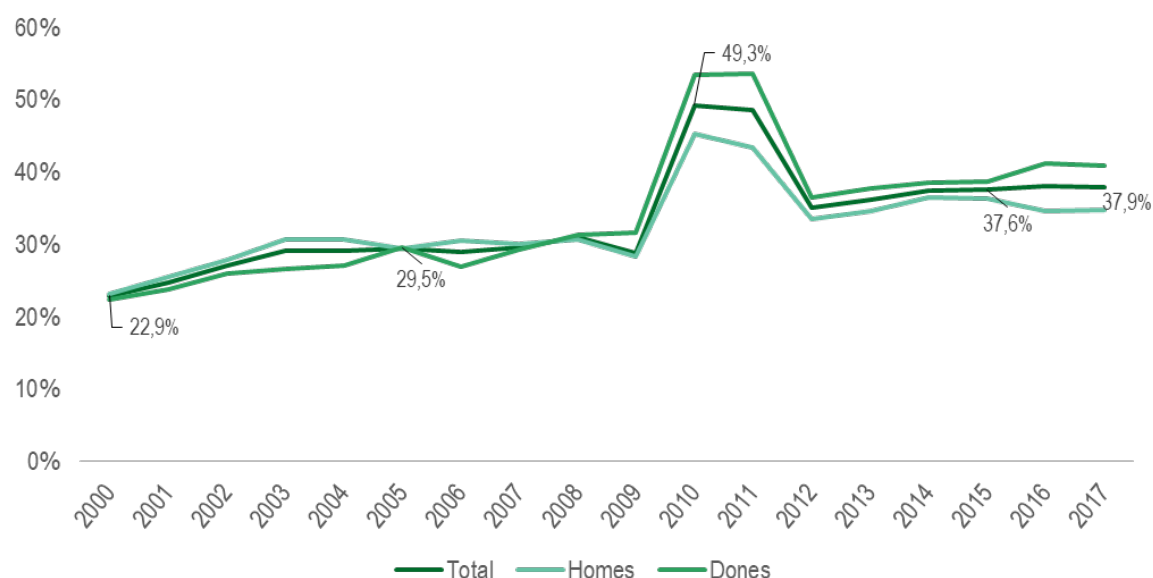
Un altre dels fenòmens que afecta plenament les trajectòries professionals de les generacions més joves és la sobrequalificació. Això és degut, per una banda, a l'existència d'un mercat laboral que ofereix menys llocs de feina qualificats dels que caldria per assumir el gruix de població que té nivells d'estudis elevats. Per una altra, es manifesta així el resultat de l'allargament de les trajectòries educatives de les persones més joves i del consegüent increment dels nivells formatius assolits per aquestes.

Durant els últims anys, el percentatge de sobrequalificació ha oscil·lat entorn del 30% en la franja de població situada entre els 25 i 35 anys a Catalunya

En aquest sentit, les dades facilitades per l'Agència Catalana de la Joventut¹⁷, indiquen que, durant els últims anys, el percentatge de sobrequalificació ha oscil·lat entorn del 30% en la franja de població situada entre els 25 i 35 anys a Catalunya.

Gràfic 20. Percentatge de sobrequalificació entre la població de 25 a 35 anys. Catalunya. 2000 – 2017

* L'etiqueta de dades del gràfic correspon a la taxa de sobrequalificació total pels anys: 2000, 2005, 2010, 2015 i 2017

Font: Agència Catalana de la Joventut a partir de l'Enquesta de Població Activa (Institut d'Estadística de Catalunya i Instituto Nacional de Estadística)

¹⁷ Sistema d'indicadors sobre la joventut a Catalunya (Agència Catalana de la Joventut). Consultat a http://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/JOVENTUT_observatori_catala_de_la_joventut/documents/arxiu/estadistiques/sistema_indicadors/Treball/Indicadors2018/3.6.pdf

La informació sobre la sobrequalificació desagregada per sexes (en aquesta mateixa franja d'edat) posa en relleu un canvi clar en la tendència sobre l'afectació d'aquest fenomen entre homes i dones: si, en els anys previs a la crisi econòmica, els homes joves destacaven en les proporcions de sobrequalificació, a partir de 2008 s'inverteix aquesta tendència, essent les dones les qui en comptabilitzaven els percentatges més elevats. La màxima diferència entre sexes en els últims anys es va concentrar durant el 2010 i el 2011, on les dones joves presentaven percentatges de sobrequalificació 8 i 10 punts percentuals (respectivament) superiors als de les xifres que feien referència al sexe masculí.

La màxima diferència entre sexes en els últims anys es va concentrar durant el 2010 i el 2011, on les dones joves presentaven percentatges de sobrequalificació 8 i 10 punts percentuals (respectivament) superiors

Renda Bruta Familiar Disponible

Les últimes dades facilitades per Idescat (referents al 2016) en relació a la RBFD evidencien que aquest indicador va experimentar una millora continuada durant els anys 2014, 2015 i 2016 a la comarca. L'explotació de les dades elaborada per l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat¹⁸ posen en relleu que "la renda mitjana per habitant a la comarca va ser [el 2016] de 17.800€, 400 més que l'any anterior, situant-se per sota de la mitjana de l'Àmbit Metropolità (18.100 €) però per sobre del conjunt de la renda familiar disponible de Catalunya (17.000€)".

Pel que fa a les dades municipals, la tendència en la distribució de la riquesa familiar al territori es manté en relació a anys anteriors i és coherent amb què reflecteixen els indicadors econòmics. Així doncs, Sant Just Desvern continua sent el municipi amb el nivell més alt de renda per habitant, amb 25.900 € de mitjana. Castelldefels (21.200), Begues (20.400), Cervelló (20.300), Esplugues de Llobregat (19.600) i Sant Joan Despí (19.300), són els altres municipis del Baix Llobregat amb major renda familiar per habitant.

¹⁸ Dades i anàlisi referents a la Renda Bruta Familiar Disponible extretes de la nota informativa "Renda Bruta Familiar Disponible. Baix Llobregat 2016" elaborada per l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat. Consultada a <http://www.elbaixllobregat.cat/sites/default/files/arxiu-OCBL/NotaRBFD2016.pdf>

Sant Just Desvern continua sent el municipi de la comarca amb el nivell més alt de renda per habitant mentre que Martorell és la localitat del Baix Llobregat amb una renda mitjana per habitant més baixa

En la taula que es presenta a continuació es mostren les dades de la RFDB per cadascun dels municipis de la comarca de més de 5.000 habitants, destacant aquells que es troben per sobre de la mitjana del Baix Llobregat.

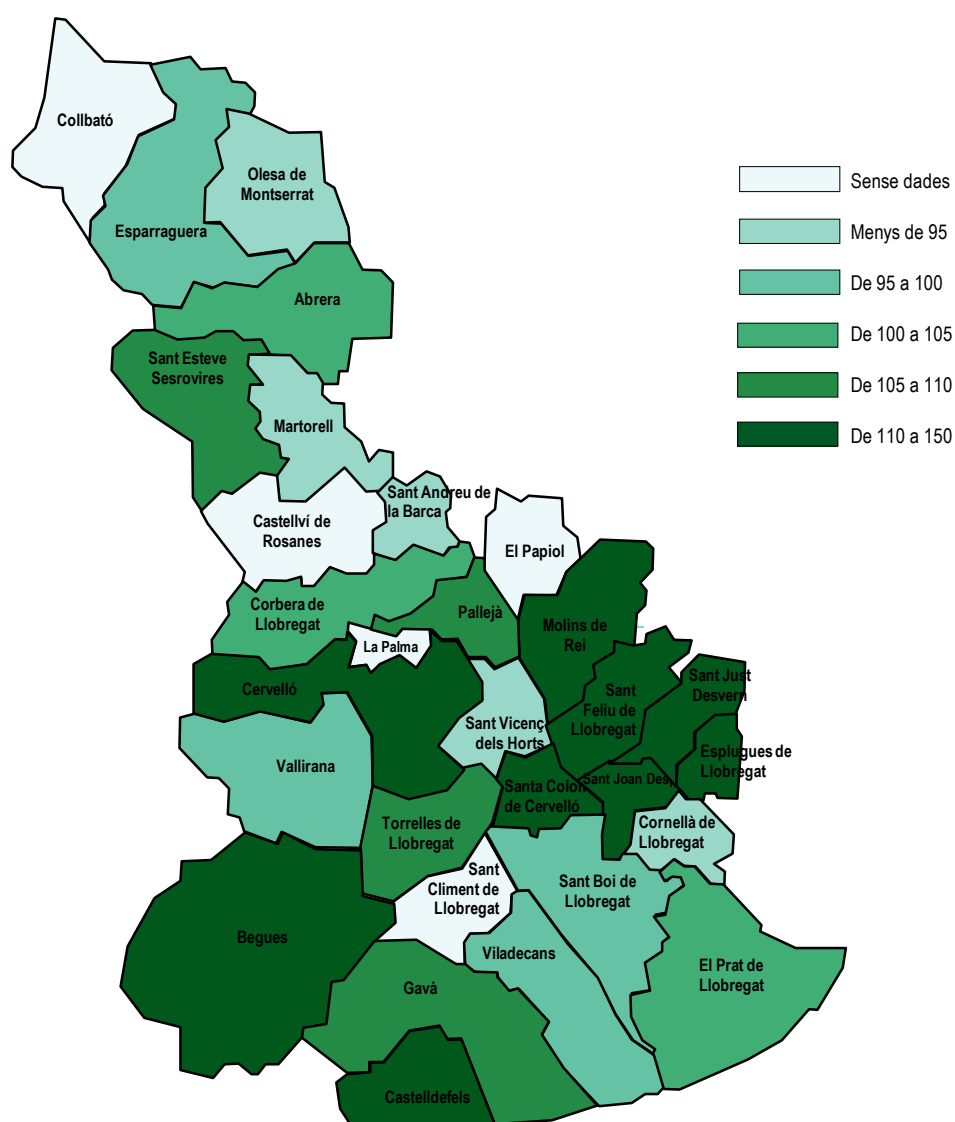
Taula 7. Renda familiar disponible bruta (RFDB) per municipis. 2016

Municipi	RFDB per habitant 2016 Milers d'euros
Abrera	17,3
Begues	20,4
Castelldefels	21,2
Cervelló	20,3
Corbera de Llobregat	17,7
Cornellà de Llobregat	16,1
Esparreguera	16,4
Esplugues de Llobregat	19,6
Gavà	18,3
Martorell	15,4
Molins de Rei	18,9
Olesa de Montserrat	15,9
Pallejà	18,4
Prat de Llobregat, el	17,1
Sant Andreu de la Barca	16,0
Sant Boi de Llobregat	16,4
Sant Esteve Sesrovires	18,2
Sant Feliu de Llobregat	18,8
Sant Joan Despí	19,3
Sant Just Desvern	25,9
Sant Vicenç dels Horts	15,8
Santa Coloma de Cervelló	18,7
Torrelles de Llobregat	17,9
Vallirana	16,7
Viladecans	16,6
Baix Llobregat	17,8
Catalunya	17,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat extretes a partir de les dades de l'IDESCAT. Base 2010

Per altra banda, Martorell (15.400 €) és el municipi del Baix Llobregat amb una renda mitjana per habitant més baixa, seguit de Sant Vicenç dels Horts (15.800 €), Olesa de Montserrat (15.900 €) i Sant Andreu de la Barca (16.000 €).

Mapa 7. Mapa Renda bruta familiar disponible (RBD) per càpita dels municipis de la comarca.
Índex Catalunya = 100. 2016

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat extretes a partir de les dades de l'IDESCAT. Base 2010

Habitatge i emancipació domiciliària

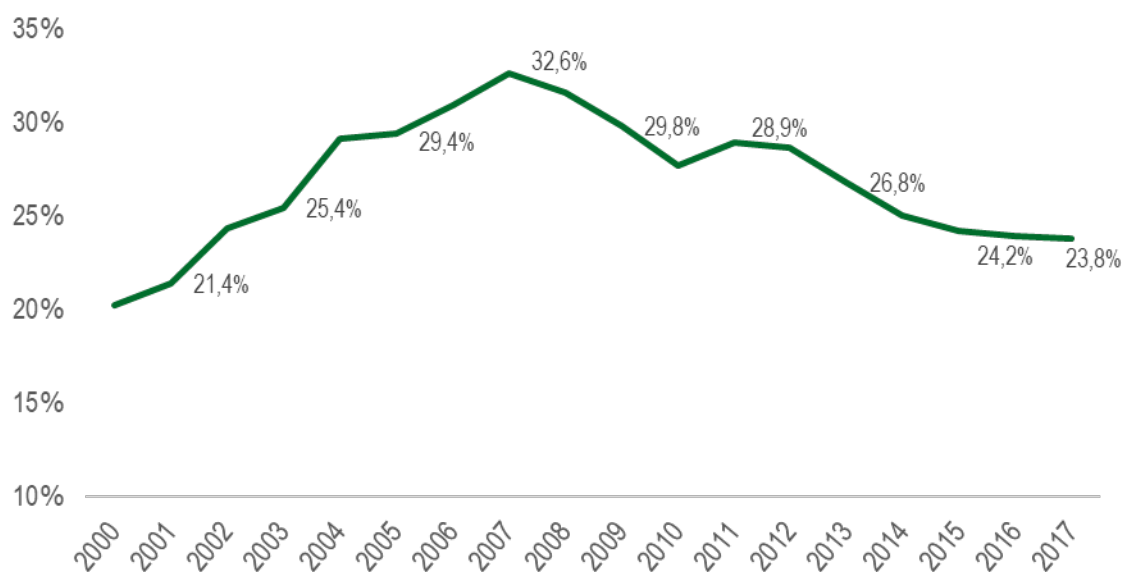
La construcció del propi projecte de vida passa, tot sovint, per tenir l'oportunitat d'accedir a un espai físic diferent del de la llar familiar. L'emancipació domiciliària afavoreix el nivell d'autonomia de les persones i atorga major llibertat per a prendre decisions i anar conformant un present (i una perspectiva de futur) basada en les preferències individuals.

L'habitatge és un bé de primera necessitat, imprescindible com a espai de confort, salut i seguretat

La importància de l'habitatge, emperò, va més enllà del sentit que l'acostuma a vincular, en l'imaginari col·lectiu, amb l'adulthood i la independència: l'habitatge és un bé de primera necessitat, imprescindible com a espai de confort, salut i seguretat. Entre els elements que defineixen les condicions necessàries per a tenir una vida digna cal contemplar, sense dubte, l'habitatge.

Gràfic 21. Evolució de la taxa d'emancipació domiciliària (percentatge). Població 16 a 29 anys. Catalunya. 2000 – 2017

* L'etiqueta de dades del gràfic correspon a la taxa d'emancipació domiciliària pels anys: 2001, 2003, 2005 2007, 2009, 2011, 2013, 2015 i 2017

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Observatori Català de la Joventut. Sistema d'Indicadors sobre la Joventut a Catalunya

La societat catalana ha testimoniat, els últims anys, com es dilatava el temps que les persones convivia amb els seus progenitors i/o tutors i com, en conseqüència, l'edat d'emancipació del nucli familiar, s'endarreriria.

El 2017, la proporció de joves emancipats del nucli familiar no arribaven a representar 1 de cada quatre joves catalans/es (23,8%)

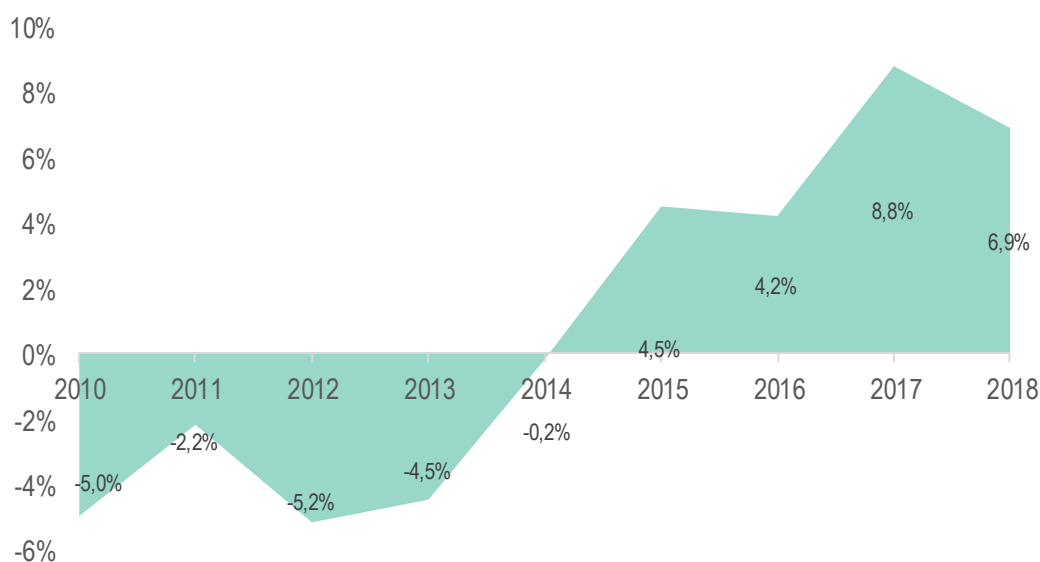
El gràfic 21 posa en relleu l'oscil·lació que ha patit des de l'any 2000 i fins al 2017 la taxa d'emancipació domiciliar a Catalunya, l'indicador a través del qual es calcula la proporció de la població juvenil (16 a 29 anys) que ja no viu a la seva llar d'origen respecte al total de la població juvenil. S'observa com, entre el 2000 i el 2007, es donava una millora sostinguda de la situació de les persones joves en relació a la seva emancipació domiciliar (el 2000 se situava en el 20,2% i, al 2007, havia augmentat fins al 32,6%). Alhora, és clar com, l'esclat de la crisi el 2008, va revertir aquella tendència, influint en la constricció de la taxa fins a, gairebé, 10 punts percentuals en una dècada. D'aquesta manera, el 2017, la proporció de joves emancipats del nucli familiar no arribaven a representar 1 de cada quatre joves catalans/es (23,8%).

L'auge del pes del sector de la construcció al nostre país ja enuncia que el sol assoliria un elevat valor. L'habitatge avui és considerat, per a moltes persones, un bé d'inversió amb el qual és possible especular per a obtenir-ne rendiment econòmic. El comportament dels fluxos macroeconòmics és imprevisible i ens belluguem en un mercat de treball precaritzat que

fomenta enormes desigualtats. Un dels seus resultats fefaents és el desequilibri entre el preu de l'habitatge i la capacitat econòmica de què disposa la població. Superats els pitjors anys de la crisi, el preu de l'habitatge de lloguer (el model de tinença predominant entre les persones joves) mostra una tendència clara a l'alça mentre que, al seu torn, els salaris s'han mantingut i les condicions laborals s'han precaritzat. Tot plegat, dibuixa un escenari on, l'accés i la tinença d'habitatge, resulta un problema important.

En relació a l'any 2017, al 2018 va tenir lloc una moderació de l'increment interanual del preu del lloguer mitjà, el que pot significar (si aquesta moderació es manté) que el preu del lloguer hagi tocat sostre

Gràfic 22. Evolució de la variació anual (%) del lloguer mitjà contractual. Baix Llobregat. 2010 – 2018

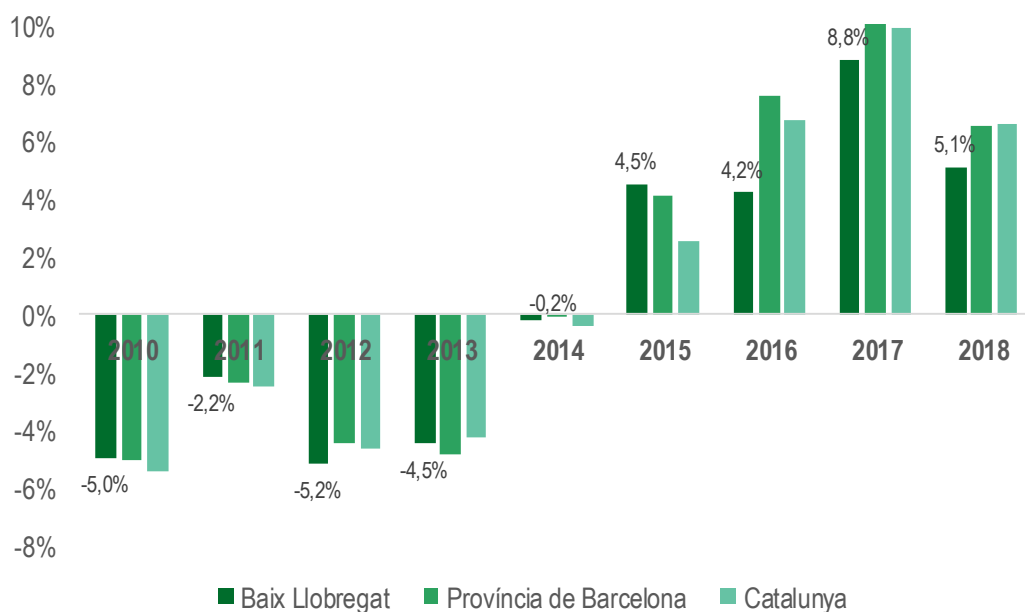

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades l'Institut d'estudis Regionals i metropolitans de Barcelona i Observatori Comarcal del Baix Llobregat

L'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB) i l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat han explotat i publicat algunes de les dades de la Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana de la Generalitat de Catalunya dels últims anys. Aquestes permeten copsar la manera com, anualment, el lloguer mitjà contractual a la comarca ha anat augmentant des del 2014, després d'una davallada provocada pel context de crisi. Amb tot, s'observa que en relació a l'any 2017, al 2018 va tenir lloc una moderació de l'increment interanual del preu del lloguer mitjà, el que pot significar (si aquesta moderació es manté) que el preu del lloguer hagi tocat sostre.

Gràfic 23. Evolució de la variació anual (%) del lloguer mitjà contractual per àmbits territorials. 2010 – 2018

* L'etiqueta de dades del gràfic correspon a les xifres del Baix Llobregat

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades l'Institut d'estudis Regionals i metropolitans de Barcelona i Observatori Comarcal del Baix Llobregat

En el conjunt de Catalunya i de la província de Barcelona la tendència ha estat similar, si bé és cert, el ritme ha estat lleugerament diferent: mentre que la variació anual del lloguer mitjà contractual al Baix Llobregat el 2015 va ser superior a l'experimentada en els altres dos àmbits territorials posats en relació, el 2016, el 2017 i el 2018, es va esdevenir un augment superior dels

preus del lloguer en el conjunt del territori català i de la província malgrat la tendència a la moderació, ja apuntada.

Entre el 2009 i el 2013, tres municipis del Baix Llobregat havien vist reduir-se el preu mitjà del lloguer més del 20% mentre que, entre el 2013 i el 2017 l'increment havia superat el mateix percentatge en 10 localitats

L'anàlisi de les dades del preu mitjà de l'habitatge als municipis¹⁹ de la comarca mostren com, entre el 2009 i el 2013, en plena crisi, el lloguer va experimentar una rebaixa generalitzada. Es pot afirmar que aquesta davallada en els preus van seguir el ritme de la conjuntura econòmica ja que, quan l'activitat va començar a recuperar-se, els preus del lloguer van protagonitzar noves pujades. Com es pot observar en la taula que es presenta, de fet, la disminució en els preus que s'havia donat es va contrarestar i superar amb el percentatge d'augment que va tenir lloc entre el 2013 i el 2017. De fet, entre el 2009 i el 2013, tres municipis del Baix Llobregat havien vist reduir-se el preu mitjà del lloguer més del 20% (Vallirana: 25,1%; Sant Just Desvern: 21,4%; i, Martorell: 20,5%) mentre que, entre el 2013 i el 2017 l'increment havia superat el 20% en 10 localitats. A Castelldefels va augmentar, més d'un 30% i, a Vallirana, el 29,8%.

Taula 8. Variació interanual relativa del preu mitjà del lloguer als municipis del Baix Llobregat (%). 2009 – 2013 i 2013- 2017

Municipi	Variació relativa 2009 - 2013	Variació relativa 2013 – 2017
Abrera	-16,6%	17,5%
Begues	SD	14,8%
Castelldefels	-13,9%	31,7%
Castellví de Rosanes	SD	SD
Cervelló	-6,9%	17,5%
Collbató	SD	SD
Corbera de Llobregat	-14,7%	20,9%

¹⁹ Per alguns municipis no es disposa de dades disponibles fins al 2014, és per això que, en l'anàlisi d'evolució no s'hi mostren xifres quan es comparen d'anys anteriors.

Cornellà de Llobregat	-18,6%	13,1%
Esparreguera	-18,2%	14,9%
Esplugues de Llobregat	-11,3%	15,1%
Gavà	-12,7%	24,7%
Martorell	-20,5%	23,8%
Molins de Rei	-16,3%	19,0%
Olesa de Montserrat	-19,1%	12,6%
Pallejà	-15,5%	24,4%
Palma de Cervelló, la	SD	20,8%
Papiol, el	SD	25,9%
Prat de Llobregat, el	-15,0%	10,6%
Sant Andreu de la Barca	-15,5%	13,5%
Sant Boi de Llobregat	-16,6%	16,1%
Sant Climent de Llobregat	SD	SD
Sant Esteve Sesrovires	-8,1%	20,8%
Sant Feliu de Llobregat	-14,1%	22,0%
Sant Joan Despí	-5,0%	16,8%
Sant Just Desvern	-21,4%	8,2%
Sant Vicenç dels Horts	-19,1%	17,9%
Santa Coloma de Cervelló	SD	6,8%
Torrelles de Llobregat	SD	18,1%
Vallirana	-25,1%	29,8%
Viladecans	-16,3%	12,8%
Baix Llobregat	-15,8%	18,7%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona

Per consultar el detall de les dades sobre la variació relativa d'any a any des del 2013 al 2018, es presenta la següent taula.

Taula 9. Variació relativa anual del preu mitjà del lloguer. Municipis de la comarca, Baix Llobregat, Catalunya i província de Barcelona. 2013 a 2018

Municipi	Variació relativa 2013-2014	Variació relativa 2014-2015	Variació relativa 2015-2016	Variació relativa 2016-2017	Variació relativa 2017-2018
Abrera	2,8%	4,0%	8,2%	1,6%	12,0%
Begues	-7,2%	14,2%	-13,1%	24,5%	-5,2%
Castelldefels	10,0%	5,6%	4,8%	8,3%	0,7%
Castellví de Rosanes	SD	SD	-3,0%	3,1%	26,8%
Cervelló	1,0%	4,4%	-1,0%	12,5%	2,9%
Collbató	SD	SD	-2,3%	18,1%	-6,2%
Corbera de Llobregat	1,9%	2,8%	13,2%	2,0%	3,2%
Cornellà de Llobregat	-3,5%	4,5%	5,5%	6,4%	10,4%
Esparreguera	-2,8%	3,1%	6,5%	7,7%	6,6%
Esplugues de Llobregat	-5,2%	8,0%	7,7%	4,4%	5,4%

Gavà	4,4%	4,3%	4,7%	9,4%	2,8%
Martorell	1,4%	3,9%	6,1%	10,7%	3,6%
Molins de Rei	2,9%	1,1%	6,0%	7,9%	6,0%
Olesa de Montserrat	-4,0%	2,7%	8,5%	5,2%	8,5%
Pallejà	0,1%	-1,4%	16,5%	8,2%	-1,2%
Palma de Cervelló, la	5,1%	0,7%	3,9%	9,8%	3,8%
Papiol, el	8,8%	-3,2%	-7,2%	28,8%	5,5%
Prat de Llobregat, el	0,2%	2,3%	3,8%	3,9%	11,6%
Sant Andreu de la Barca	-4,9%	2,7%	4,2%	11,5%	4,9%
Sant Boi de Llobregat	-2,6%	2,8%	7,1%	8,3%	5,3%
Sant Climent de Llobregat	SD	1,3%	2,2%	10,1%	5,1%
Sant Esteve Sesrovires	0,2%	3,9%	-0,6%	16,8%	-0,7%
Sant Feliu de Llobregat	-2,4%	2,2%	6,1%	15,3%	3,7%
Sant Joan Despí	-3,9%	4,7%	7,1%	8,2%	8,0%
Sant Just Desvern	1,6%	12,4%	6,5%	-11,1%	18,7%
Sant Vicenç dels Horts	-1,7%	4,9%	3,4%	10,6%	4,3%
Santa Coloma de Cervelló	-0,4%	-4,1%	9,6%	2,0%	9,7%
Torrelles de Llobregat	-4,1%	5,2%	11,4%	5,0%	3,6%
Vallirana	4,2%	2,4%	4,4%	16,6%	-1,3%

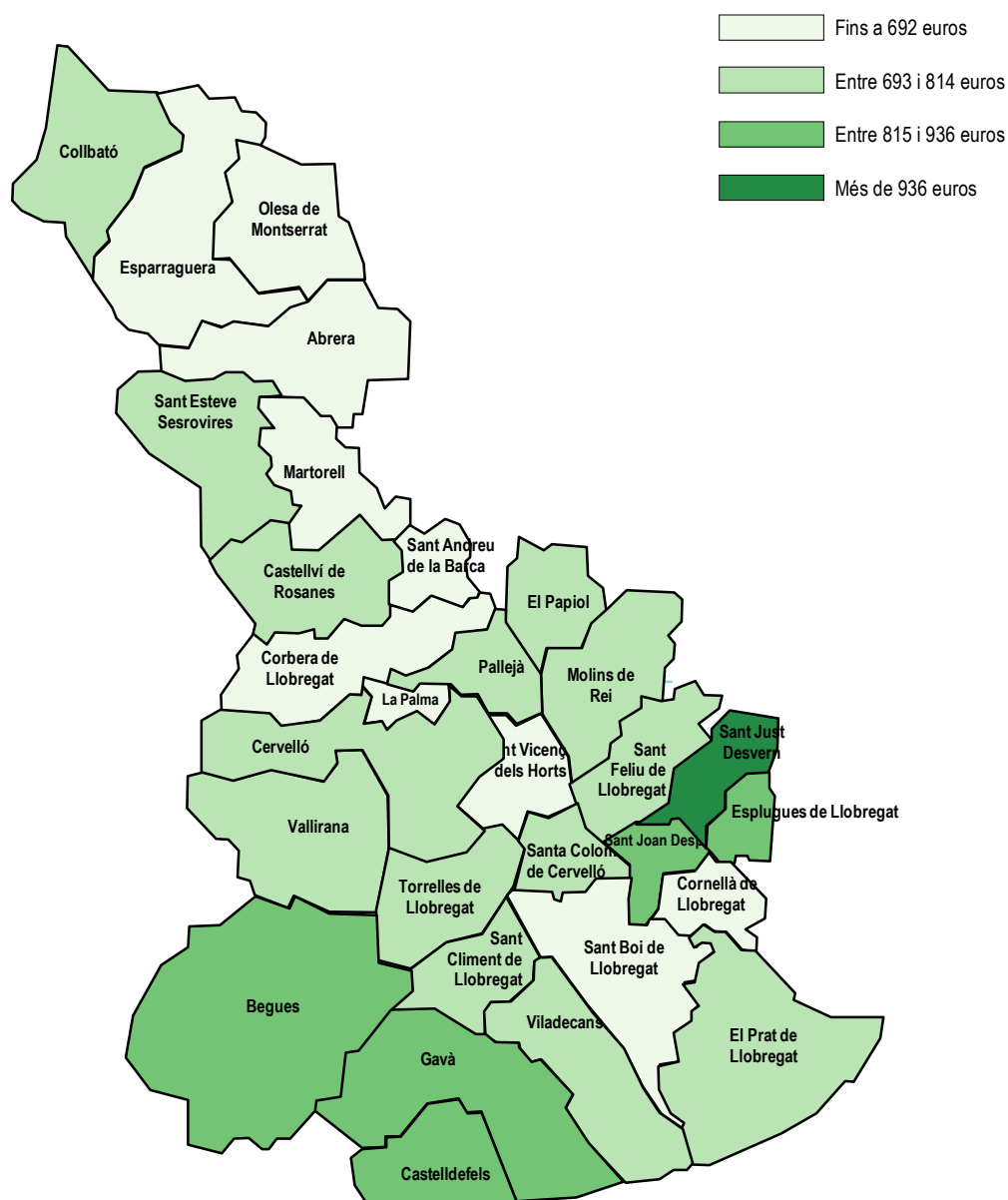
Viladecans	-2,3%	1,9%	3,4%	9,5%	5,9%
Baix Llobregat	-0,2%	4,5%	4,2%	8,8%	5,1%
Província de Barcelona	-0,1%	4,1%	7,6%	10,1%	6,5%
Catalunya	-0,4%	2,5%	6,7%	9,9%	6,6%

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona

Al 2018 es va donar una diferència de gairebé 490 euros entre el preu mitjà màxim i el preu mitjà mínim del lloguer entre els municipis del Baix Llobregat

Pel que remet al preu del lloguer als municipis de la comarca del Baix Llobregat, s'observen diferències destacables entre els diferents pobles i ciutats. Així, el 2018 els municipis amb un preu mitjà del lloguer (euros/mes) més elevat eren Sant Just Desvern (1058,9), Castelldefels (919,9) i Begues (863,7) mentre que els preus més assequibles es localitzaven als termes d'Olesa de Montserrat (569,6), Martorell (574,8) i Esparreguera (581,7). Existia doncs, el 2018, una diferència de gairebé 490 euros entre el preu mitjà màxim i el preu mitjà mínim del lloguer entre els municipis de la comarca.

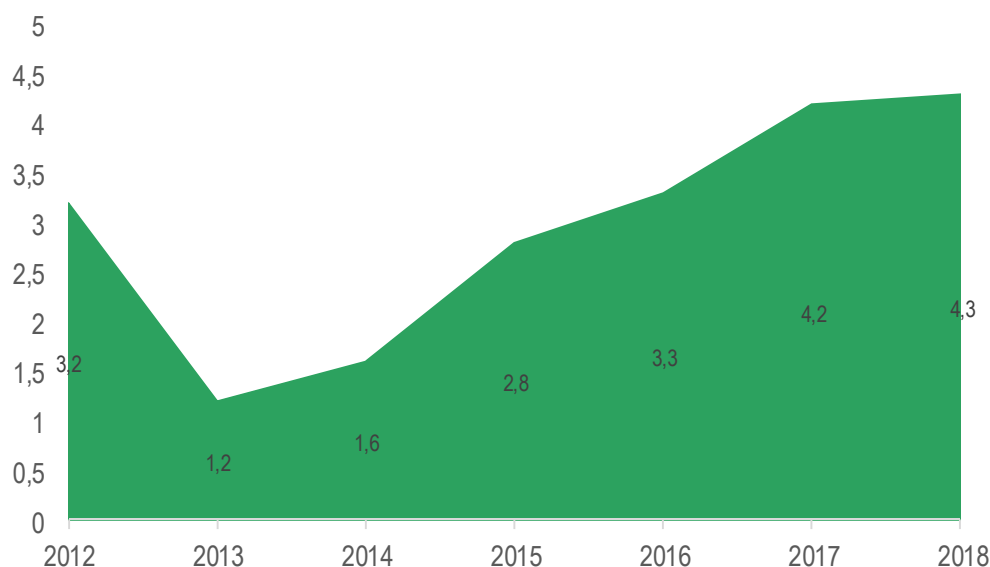
Mapa 8. Preu mitjà del lloguer (euros/mes). Municipis del Baix Llobregat. 2018

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona

Les grans dificultats amb què es troben les persones per poder accedir i mantenir l'habitatge han col·locat aquest assumpte com a una de les principals problemàtiques socials dels últims anys. L'interès per accedir a un habitatge de protecció oficial ha anat en augment, el que ha posat de manifest la insuficiència de parc d'habitatge públic que arrosseguem a casa nostra.

Gràfic 24. Evolució del nombre de sol·licituds al Registre d'Habitatge de Protecció Oficial per mil habitants. Baix Llobregat. 2012 – 2018

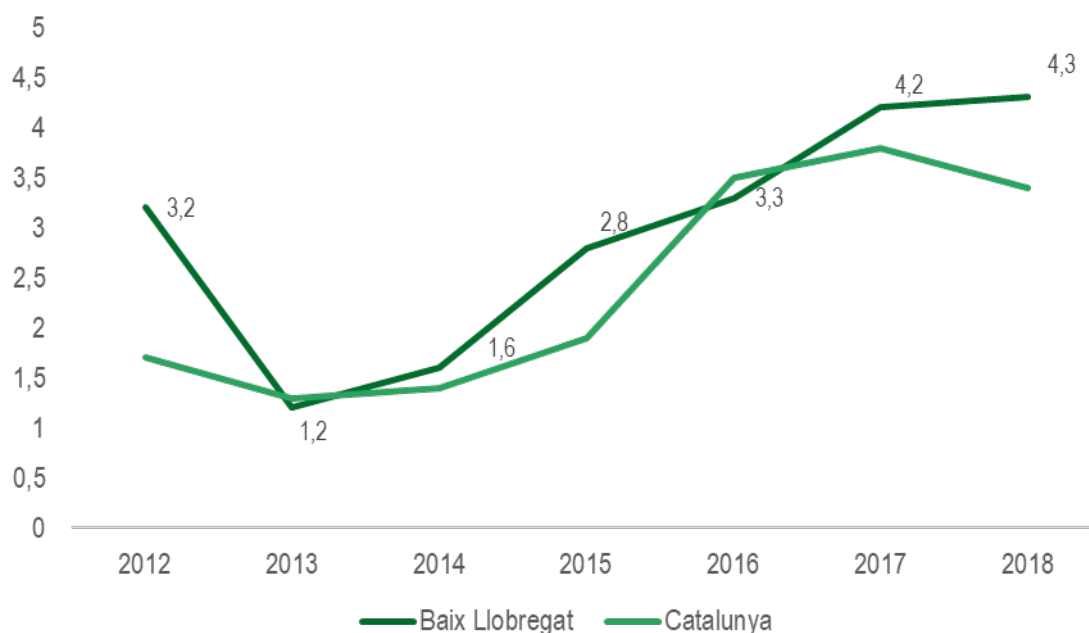

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona

L'oferta d'habitatge protegit s'ha comprovat insuficient, el que provoca llargues llistes d'espera. Només al Baix Llobregat, les sol·licituds al Registre de Sol·licitants d'Habitatge de Protecció Oficial, s'han multiplicat gairebé per quatre entre el 2013 i el 2018, passant d' 1,3 sol·licituds per mil habitants, a 4,3.

Gràfic 25. Evolució del nombre de sol·licituds al Registre d'Habitatge de Protecció Oficial per mil habitants per àmbits territorials. 2012 – 2018

* L'etiqueta de dades del gràfic correspon a les xifres del Baix Llobregat

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona

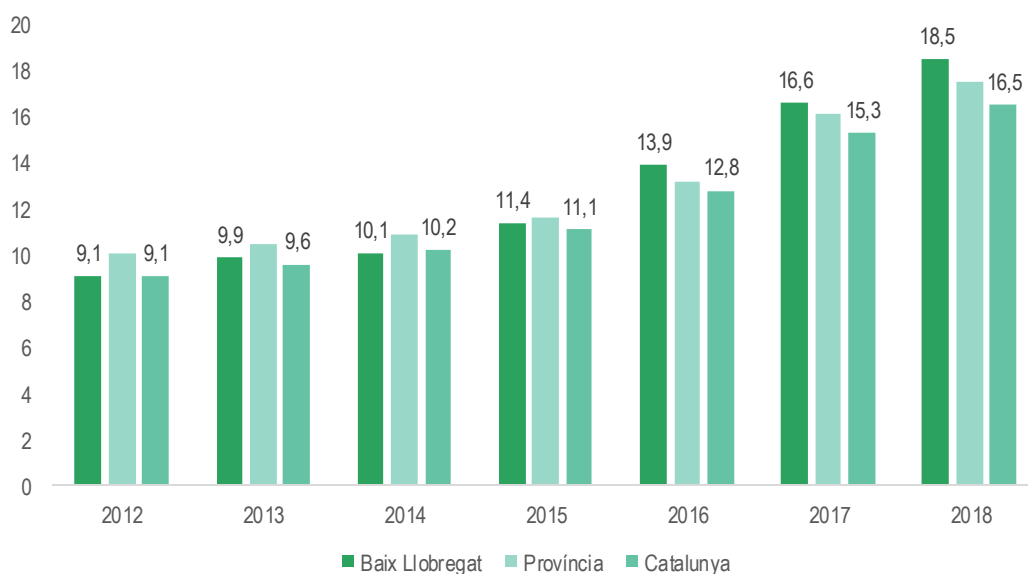
En l'àmbit català, la tendència ha estat semblant, però amb algunes particularitats pel que fa a, per una banda, la velocitat de l'increment del nombre de sol·licituds a Catalunya (menys accentuada que no pas al Baix Llobregat) i, per una altra, una tendència a l'estabilització i, fins i tot reducció, del nombre de sol·licituds al conjunt del territori català entre el 2016 i el 2018 – 3,5 el 2016, 3,8 el 2017 i 3,4 sol·licituds d'HPO per cada mil habitants el 2016 a Catalunya.

L'interès per accedir a un habitatge de protecció oficial ha anat en augment els últims anys, el que ha posat de manifest la insuficiència de parc d'habitatge públic que arrosseguem a casa nostra

En el gràfic següent es pot copsar com, la problemàtica apuntada, ha anat guanyant envergadura i com, el fet que existeixi un dèficit clar d'oferta pública d'habitatge, genera una acumulació d'inscripcions vigents en el Registre d'Habitatge de Protecció Oficial, tant al Baix Llobregat, com al conjunt de la província de Barcelona, com a Catalunya.

Gràfic 26. Evolució de les inscripcions vigents al Registre HPO /mil habitants per àmbits territorials. 2012 – 2018

* Les etiquetes de dades del gràfic corresponen a les xifres del Baix Llobregat i de Catalunya

Font. Elaboració pròpia a partir de les dades l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona

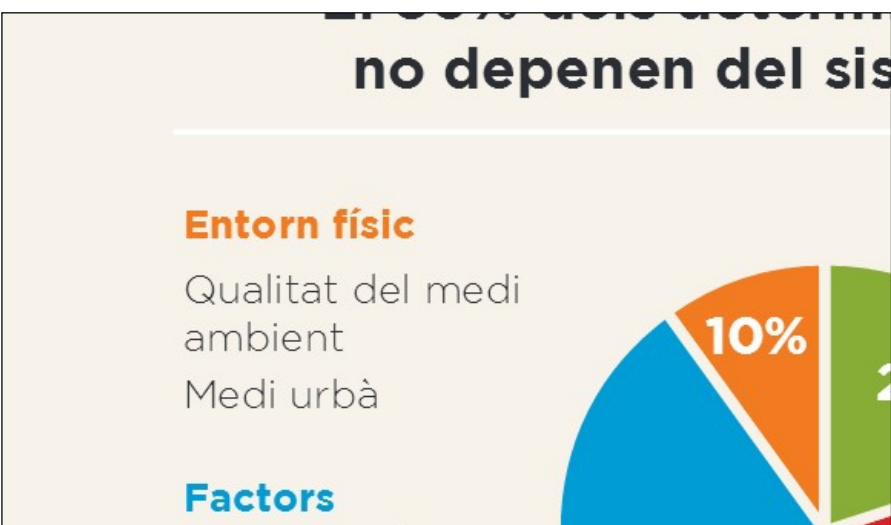
Condicions de vida, hàbits i satisfacció amb l'estat de salut

És sabut que les condicions de vida afecten la salut de les persones. D'aquesta manera, factors com la desocupació, els nivells d'estrès o d'angoixa que es pateixen o les condicions mediambientals on es desenvolupa el dia a dia, hi repercuteixen. La literatura al voltant dels determinants socials de la salut no para d'augmentar, a causa d'un interès creixent per comprendre'n la incidència i elaborar propostes que permetin minimitzar-ne els efectes.

La perspectiva dels condicionants socials de la salut esdevé un model d'anàlisi integral que contempla la salut de les persones de manera holística

D'aquesta manera, ja en el *Pla Interdepartamental i Intersectorial de Salut Pública 2017-2020 (PINSAP)* es prenia com a referència el model *County Health Rankings* del Population Health Institute de la Universitat de Wisconsin (2010), que posa en relleu que el 80% dels determinants de la salut no depenen del sistema sanitari.

Gràfic 27. Determinants de la salut

Font: PINSAP: Adaptat del model County Health Rankings del Population Health Institute de la Universitat de Wisconsin, 2010

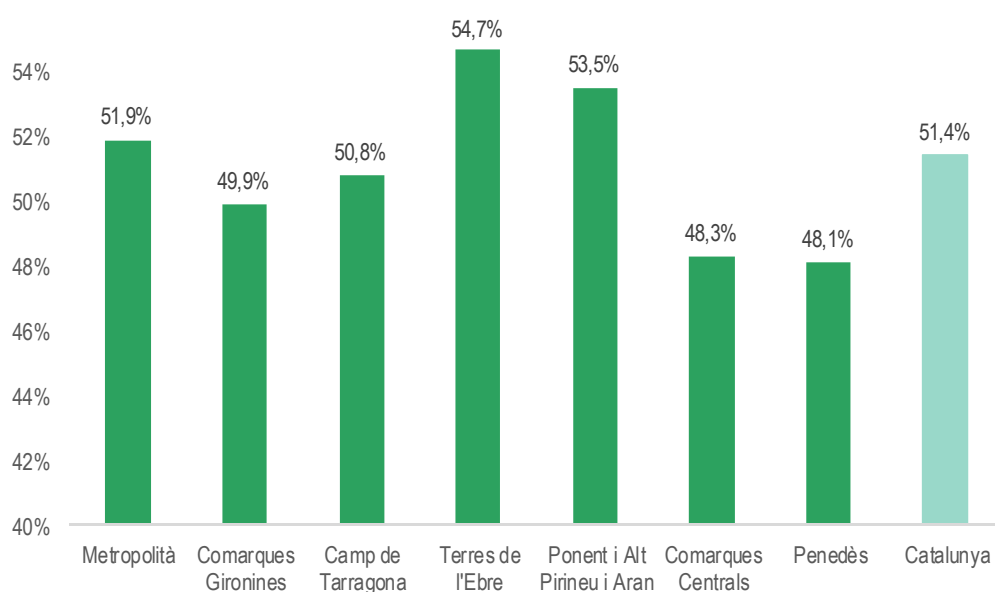
Per tant, la perspectiva dels condicionants socials de la salut esdevé un model d'anàlisi integral que contempla la salut de les persones de manera holística, incorporant tots aquells factors que determinen la salut global de les persones. El fet que sigui cada vegada més acceptada aquesta visió sobre la salut i els seus condicionants ha afavorit el treball basat en la salutogènesi, un model que aposta per la promoció de la salut, identificant els elements que fomenten el benestar i la salut física i mental i promovent aquests actius. Des d'aquesta visió, s'exploren les potencialitats que rau en cada comunitat i es fomenta el disseny de projectes de salut comunitària. S'incorpora amb força, doncs, la perspectiva de la prevenció també en salut, sense descuidar l'eficàcia en les respostes ofertes a les problemàtiques mèdiques preexistents.

En aquesta línia, durant el procés participatiu realitzat en el marc del Pla Estratègic Sanitari del Baix Llobregat i l'Hospitalet 2017-2020, es van recollir una seixantena d'aportacions vinculades a les necessitats per a potenciar hàbits i estils de vida saludables. Entre aquestes, destaquen, la prescripció social, la promoció d'hàbits saludables, l'abordatge integral de la salut (tenint en compte els determinants de salut), la salut comunitària, l'articulació i el treball en xarxa, el paper de l'escola i l'atenció a la violència de gènere, entre altres.

Durant el procés participatiu realitzat en el marc del Pla Estratègic Sanitari del Baix Llobregat i l'Hospitalet 2017-2020, es van recollir una seixantena d'aportacions vinculades a les necessitats per a potenciar hàbits i estils de vida saludables

Sovint, per tal de fer una aproximació a l'estat de salut de la població, un dels indicadors més emprats és el de la salut autopercebuda, a través del qual s'obté l'autoavaluació que es fa, a títol individual, sobre el propi estat de salut. Les dades de l'Enquesta a la joventut de Catalunya 2017, impulsada per l'Agència Catalana de la Joventut, apunten que més de la meitat de les persones de 15 a 34²⁰ anys considera que gaudeix d'un estat de salut molt bo o excel·lent (51,4%). En l'anàlisi que es fa d'aquestes dades segons àmbits territorials, es manifesta que el Metropolità (51,9%) és el tercer territori de Catalunya on la percepció de l'estat de salut de les persones joves és més positiva (per darrere de Ponent, Alt Pirineu i Aran, per una banda, i les Terres de l'Ebre, per una altra).

Gràfic 28. Salut autopercebuda com a excel·lent o molt bona. Joves de 15 a 34 anys. Àmbits territorials. 2017

Font: Enquesta a la joventut de Catalunya 2017. Agència Catalana de la Joventut

²⁰ L'Enquesta a la joventut de Catalunya 2017 té en compte les respostes de les persones de 15 a 34 anys.

Al Baix Llobregat, es contemplen set municipis amb població que resideix en seccions censals vulnerables (seguint els criteris emprats en l'EJC 2017): Cornellà, El Prat, Esplugues, Gavà, Martorell, Sant Boi i Sant Feliu

L'informe sobre la *Situació i necessitats de la joventut a l'àmbit Metropolità. Anàlisi a partir de les dades de l'Enquesta a la joventut de Catalunya 2017* de l'Agència Catalana de la Joventut destaca que les majors diferències “en aquest indicador de salut autopercebuda s'observen si s'analitzen segons el grau de segregació urbana. En aquest cas, es destaca una diferència de gairebé 10 punts percentuals entre les persones joves d'àmbits vulnerables i les que resideixen a la resta d'àmbits: mentre en el primer cas el 43,9% de les persones joves perceben la seva salut com a satisfactòria, en la resta d'àmbits el percentatge és del 52,4%” (Gomà i Soler, 2018: 22). En aquest sentit, val la pena apuntar que, al Baix Llobregat, es contemplen set municipis amb població que resideix en seccions censals vulnerables (seguint els criteris emprats en l'EJC 2017): Cornellà, El Prat, Esplugues, Gavà, Martorell, Sant Boi i Sant Feliu.

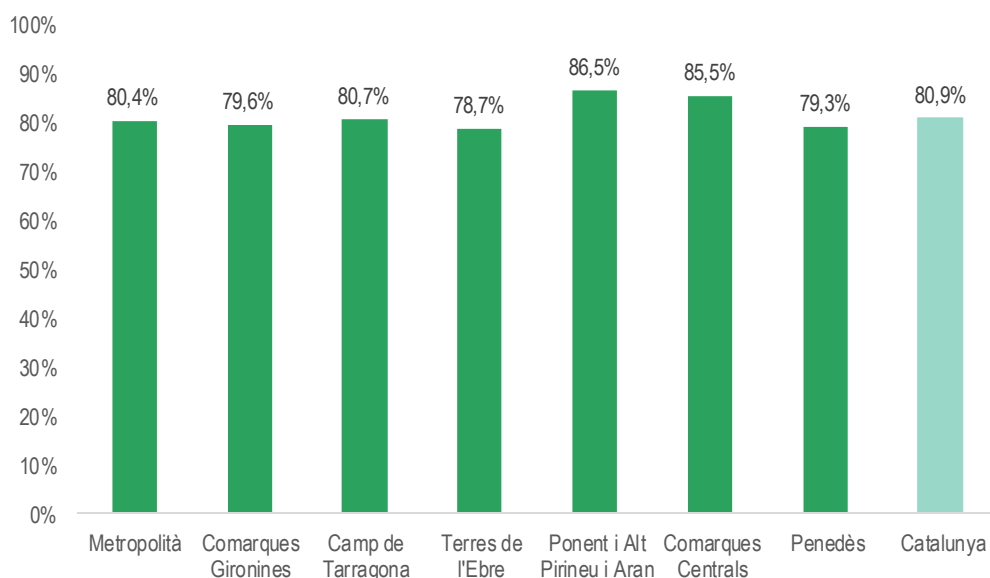
En aquest exercici d'aproximació a l'estat de salut de la població jove de Catalunya, en l'enquesta referenciada es va consultar també sobre el grau d'angoixa o depressió i el nivell de satisfacció amb la vida. Amb aquestes dades es pretén valorar, a grans trets, la salut psicosocial i el benestar més enllà de l'absència de malalties. Les respostes aconseguides pel que fa a la primera qüestió retornen una imatge on, al conjunt de Catalunya, un 42,5% de la població entre 15 i 34 anys presenta algun grau d'angoixa o depressió. Desagregades per territoris, les dades referents a l'àmbit Metropolità se situen per sobre d'aquesta mitjana (44,3%), essent l'àmbit territorial on hi ha un percentatge més elevat de joves amb alguna d'aquestes situacions.

Gairebé el 81% de les persones de 15 a 34 anys de Catalunya que van respondre l'Enquesta a la joventut de Catalunya 2017 puntuaven amb un 7 o més el seu grau de satisfacció amb la pròpia vida

Això no obstant, pel que remet al grau de satisfacció amb la vida, les dades resultants de l'enquesta indiquen, en general, un nivell notable de satisfacció amb aquesta per part de les persones joves. D'aquesta manera, gairebé el 81% de les persones de 15 a 34 anys de Catalunya que van ser enquestades puntuaven amb un 7 o més el seu grau de satisfacció amb la pròpia vida. Amb tot, mentre que aquesta mitjana s'enfilava fins al 86,5% en les respostes de

les persones joves de l'àmbit de Ponent i Alt Pirineu i Aran, la de l'àmbit Metropolità se situava en el 80,4%.

Gràfic 29. Alta satisfacció amb la vida (puntuació de 7 o més). Joves de 15 a 34 anys. Àmbits territorials. 2017

Font: Enquesta a la joventut de Catalunya 2017. Agència Catalana de la Joventut

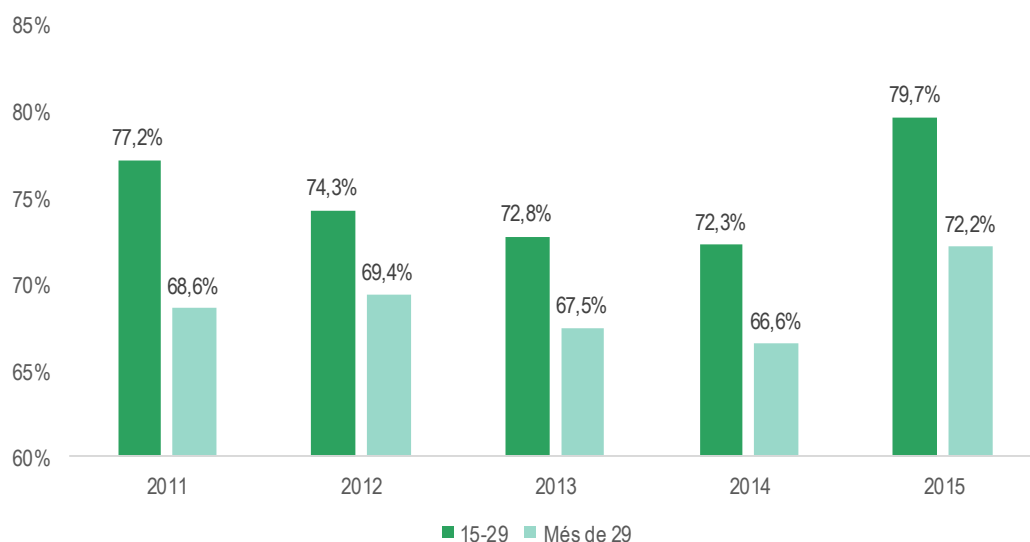
Altres fonts estadístiques permeten obtenir dades objectives sobre aspectes rellevants que donen compte de l'existència d'hàbits saludables entre la població (com l'activitat física) i també sobre la incidència de problemàtiques que afecten greument la salut de les persones (com les drogodependències).

La proporció de persones de 15 a 29 anys que feien activitat física moderada o intensa va augmentar 2,5 punts percentuals entre el 2011 i el 2015 (passant del 77,2% al 79,7%)

L'*Enquesta de Salut de Catalunya* permet copsar com, entre el 2011 i el 2015, es va consolidar un nivell d'activitat física saludable entre la població catalana. Si bé és cert que durant aquest període les persones de 15 a 29 anys han presentat, sistemàticament, percentatges més elevats de pràctica d'activitat física moderada i intensa que no pas els majors de 29 anys, també ho és que el creixement d'aquesta proporció va ser més pronunciada entre les persones de més edat. D'aquesta manera, la proporció de persones de 15 a 29 anys que feien activitat física moderada

o intensa va augmentar 2,5 punts percentuals entre el 2011 i el 2015 (passant del 77,2% al 79,7%) mentre que, entre les persones de 30 anys i més la proporció es va incrementar 3,6 punts percentuals (del 68,6% el 2011 al 72,2% al 2015).

Gràfic 30. Evolució de la població que fa activitat física moderada o intensa. Catalunya. 2011 – 2015

Font: Sistema d'indicadors sobre la joventut a Catalunya. Agència Catalana de la Joventut

Salut mental i suïcidi juvenil

L'atenció sobre el benestar integral de qualsevol persona ha de contemplar, necessàriament, la seva salut mental. Actualment, la incidència que tenen els problemes de salut mental entre la població és major de la que, generalment, hom imagina. I és que, una les grans dificultats que presenta la conscienciació sobre aquest àmbit és la seva freqüent invisibilitat.

L'Organització Mundial de la Salut (OMS), defineix la salut mental com “un estat de benestar en el qual la persona és conscient de les seves pròpies capacitats, pot afrontar les tensions normals de la vida, pot treballar de forma fructífera i fer una contribució a la seva comunitat”. El mateix organisme, emparat en els resultats de diferents estudis realitzats, afirma que “a tot el món, es

calcula que entre el 10% i el 20% dels adolescents presenten afectacions de salut mental tot i que aquests continuen subdiagnosticats i poden no estar sotmesos a un tractament”.

Concretament, una diagnosi recent sobre salut mental al Baix Llobregat (realitzada per l'empresa PRISMA per encàrrec de la Diputació de Barcelona i el Consell Comarcal del Baix Llobregat), ha posat de manifest que l'índex de dependència juvenil a la comarca és superior al de Catalunya (28 vs 26). Paral·lelament, en l'anàlisi es destaca com, segons dades de l'Enquesta de Salut de Catalunya (ESCA) 2014-2017, “el 21% de la població general del Baix Llobregat “patia o havia patit” problemàtiques de salut mental al llarg de la seva vida”.

El 21% de la població general del Baix Llobregat “patia o havia patit” problemàtiques de salut mental al llarg de la seva vida (ESCA 2014-2017)

Alguns dels reptes que s'assenyalen a l'hora d'afrontar les problemàtiques de salut mental, apunten a les mancances en la prevenció i l'actuació sobre els factors de risc (especialment en la infantesa) i en l'estigma i l'auto-estigma que pateixen les persones que conviuen amb problemàtiques de salut mental, el que afavoreix sovint el seu aïllament. Cal tenir en compte, a més, que la població en general no disposa d'educació sanitària centrada en aquest àmbit, de manera que es dificulta la identificació d'aquestes problemàtiques i s'obstaculitza la seva comprensió i acceptació.

La diagnosi sobre salut mental al Baix Llobregat realitzada per PRISMA també posa de manifest que, entre la població jove, el risc de patir problemes de salut mental augmenta entre les persones joves novingudes i, també, entre aquelles que presenten manca d'expectatives i entorns familiars inestables.

Segons dades del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, el suïcidi va ser la primera causa de mort entre les persones de 15 a 34 anys a Catalunya el 2016

Així doncs, malgrat que les dades apunten a una satisfacció, generalment, notable amb la vida i a una percepció positiva sobre el propi estat de salut, cal tenir molt present que aquesta realitat coexisteix amb un problema de salut pública de primer ordre: el suïcidi juvenil. S'estima que el fet de llevar-se la vida de manera voluntària ocasiona 800.000 morts al món cada any (Organització

Mundial de la Salut)²¹. Concretament, aquest organisme assegurava que “al 2016 aquesta va ser la segona causa principal de defunció en el grup d’edat de 15 a 29 anys arreu del món”. Es tracta d’un fenomen, per tant, que és global i que conjuga diversos factors (tant de caràcter individual com ambiental), el que el converteix en una qüestió especialment complexa, tant a l’hora de definir la població de risc com d’intervenir-hi per reduir la seva incidència.

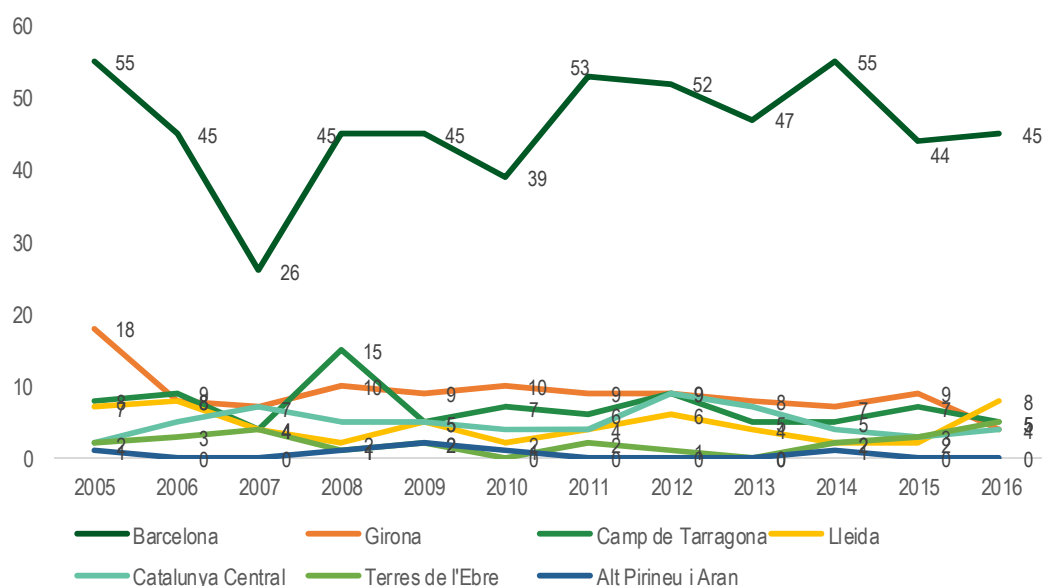
No deixa d’esdevenir paradoxal que, trobant-nos en societats hiperconnectades, l’aïllament social i la solitud siguin circumstàncies que afecten un elevat volum de gent. Actualment sembla senzill constatar com, moltes persones, compten amb xarxes de relació insuficients, especialment quan s’atén a la solidesa i la seguretat que aquestes relacions ofereixen a les persones en contacte. L’evolució de la tecnologia i la diversificació de les xarxes socials ha permès, en paral·lel, el sorgiment de nous canals i fórmules a partir de les quals es poden vehicular alguns tipus de violències, minimitzant els riscos d’exposició de l’agressor/a (ciberassetjament, *sexpredding*,...).

No deixa de resultar paradoxal que, trobant-nos en societats hiperconnectades, l’aïllament social i la solitud siguin circumstàncies que afecten un elevat volum de gent

El Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC) va publicar, el 2018, la *Guia de prevenció del suïcidi i acompanyament en el dol* amb l’objectiu de posar a l’abast de la ciutadania recursos per treballar des de l’àmbit de la sensibilització i la prevenció i, també, per dotar d’eines que afavoreixin la qualitat en l’acompanyament i el dol a les persones que han perdut algú a causa del suïcidi. Segons dades del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, el suïcidi va ser la primera causa de mort entre les persones de 15 a 34 anys a Catalunya el 2016. De fet, en la guia elaborada pel CNJC es recull que, al 2016, hi va haver 1 suïcidi juvenil cada 5,2 dies.

²¹ Organització Mundial de la Salut. Suïcidi. Consulta a <https://www.who.int/es/news-room/fact-sheets/detail/suicide>

Gràfic 31. Evolució del suïcidi juvenil a Catalunya per sectors sanitaris. 2005 – 2016

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya extretes del Registre de mortalitat de Catalunya, Servei de Gestió i Anàlisi de la Informació per a la Planificació Estratègica del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya.

La relació entre el suïcidi i els trastorns mentals està àmpliament estudiat i documentat. Això no obstant, no són l'única causa d'aquest fenomen. Precisament per això, les estratègies de prevenció han de dissenyar-se des d'una perspectiva integral que tingui en compte tots els factors individuals i ambientals que poden desembocar en conductes suïcides. Alhora, han de tenir present els factors de protecció per tal de maximitzar-ne l'efecte.

Per poder realitzar una tasca significativa en l'àmbit de la comprensió del fenomen i la intervenció per a la seva prevenció i afrontament, l'OMS²² senyalava, per una banda, els estigmes i el tabú que tradicionalment ha envoltat el suïcidi i, per una altra, la insuficiència de dades disponibles i de qualitat sobre aquest fenomen.

²² Organització Mundial de la Salut. Suïcidi. Consulta a <https://www.who.int/es/news-room/fact-sheets/detail/suicide>

Opressions, discriminacions i violències

Les violències prenen moltes formes, s'estenen per diferents canals i tenen diversos detonants. El masclisme, l'homofòbia, la LGBTI-fòbia, etc. són una xacra social present en el nostre dia a dia. Per a plantar-li cara, és necessari identificar els factors de discriminació que legitimen les actituds i els comportaments violents i promoure enèrgicament una transformació de fons, que subverteixi les desigualtats estructurals existents en la nostra societat i que es troben a la base de tantes d'aquestes violències. Les mesures de prevenció han de situar-se al capdavant de les polítiques de joventut amb l'objectiu de promoure la construcció d'una ciutadania que es relacioni en el marc de models socialment més justos i lliures de violència.

Per a plantar-hi cara, és necessari identificar els factors de discriminació que legitimen les actituds i els comportaments violents i promoure enèrgicament una transformació de fons

Una de les violències amb major incidència i visibilitat és la que s'exerceix contra les dones. Malauradament, són nombroses les notícies que es publiquen amb aquest denominador comú. De fet, l'Enquesta de violència masclista a Catalunya 2016 (EVMC 2016) va posar en relleu que “una de cada 4 dones han patit algun fet especialment greu al llarg de la seva vida” (EVMC 2016, 2018: 9). Una altra dada significativa d'aquest estudi és que en un 56% dels casos, les agressions a les dones per part d'homes que no són parella o ex-parella s'han produït majoritàriament a llocs d'oci, a l'espai públic, o en transports públics.

El Baix Llobregat no escapa a aquesta realitat i, de fet, segons dades facilitades per l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat i el Consell de Dones del Baix Llobregat, les xifres del 2017 evidencien un augment del 21% en el nombre de denúncies per violència masclista a la comarca (2.348 en total) respecte a l'any anterior. Aquesta dada pot significar, bé que hagin augmentat les agressions o bé que hi hagi més persones disposades a denunciar-les. En qualsevol cas, es tracta d'una realitat que esdevé alarmant i per a l'eradicació de la qual cal oferir una resposta col·lectiva, comunitària, feminista i transformadora.

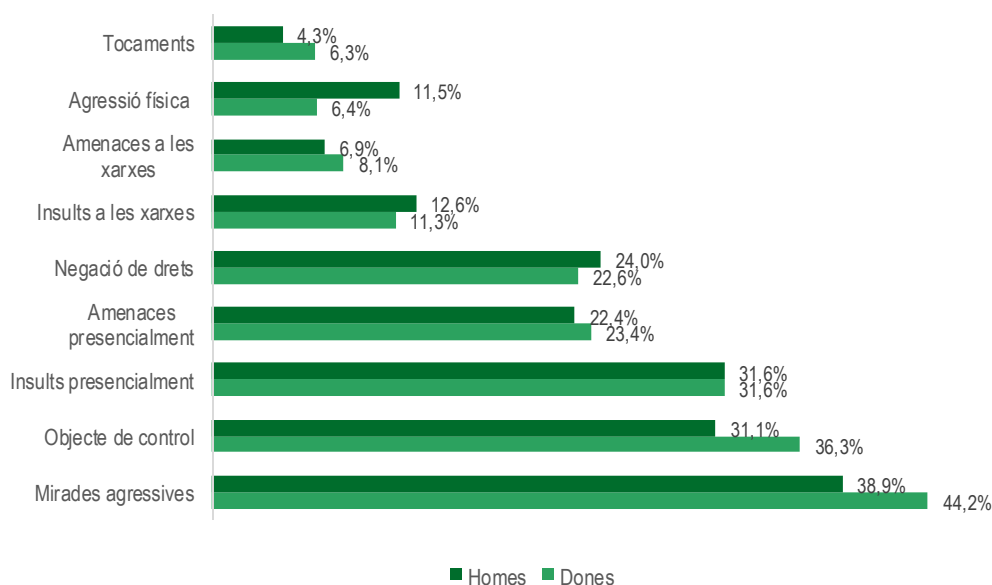
Segons dades facilitades per l'OC-BLL i el Consell de Dones del Baix Llobregat, les xifres del 2017 evidencien un augment del 21% en el nombre de denúncies per violència masclista a la comarca (2.348 en total) respecte a l'any anterior

La Llei 5/2008, del 24 d'abril del dret de les dones a eradicar la violència masclista recull les principals formes de violència contra les dones acceptades per la normativa internacional, europea, estatal i acadèmica. Es diferencia entre la violència explícita (física, psicològica, sexual i abusos sexuals i econòmica) i la implícita (estructural, simbòlica i institucional) per tractar-se de violències de naturalesa diferenciada i pels efectes distints que ocasionen sobre les persones que les pateixen. La *Macroencuesta de violencia contra la mujer 2015* dedica un dels seus apartats a copsar si existeixen diferències significatives entre la violència que pateixen les dones de diferents franges d'edat. Els resultats de l'estudi realitzat apunten que "en els últims dotze mesos un percentatge més elevat de dones joves de 16 a 24 anys que no pas de dones més grans d'aquesta edat han patit violència física, sexual, psicològica de control o psicològica emocional per part de qualsevol mena de parella. Per l'únic tipus de violència pel qual no s'aprecien diferències notables és per l'econòmica" (Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad, 2015: 376).

Per la seva banda, l'*Enquesta a la joventut de Catalunya 2017*, també s'aproxima a l'experiència de les persones joves en relació amb episodis de discriminació, agressions i amenaces sofertes en l'últim any. Les dades obtingudes en l'estudi posen de manifest que hi ha episodis amb una incidència especialment rellevant: els insults, el control i les mirades agressives. Els resultats obtinguts segons el sexe de la persona jove enquestada posen de manifest la prevalença d'una feminització del problema, ja que en cinc tipus d'episodis de violència plantejats (d'un total de 9), les dones joves asseguren haver-los patit en major mesura. En un cas, la proporció de persones que han sofert el tipus de violència plantejat entre ambdós sexes és la mateixa (insults presencialment) i, en 3 casos, els homes joves afirmen en major mesura haver estat objecte d'episodis de violència.

Les dades obtingudes en l'EJC17 posen de manifest que hi ha episodis amb una incidència especialment rellevant: els insults, el control i les mirades agressives

Gràfic 32. Haver patit com a mínim un episodi de violència o discriminació en els darrers dotze mesos segons tipus d'episodi, per sexe. Joves de 15 a 34 anys. Catalunya. 2017

Font: Elaboració pròpia a partir de l'Enquesta a la joventut de Catalunya 2017

Tot i que caldria fer-ne una anàlisi més acurada, la intersecció del sexe masculí amb l'orientació sexual i el color de pell derivaria en una major vulnerabilitat a la violència o discriminació, segons l' EJC17

Situant-se des de la perspectiva interseccional l'EJC17 també incorpora en l'anàlisi l'experiència de violència en relació a altres eixos de desigualtat: ètnia, orientació sexual i discapacitat. La representació d'aquests col·lectius sobre el conjunt de la mostra obliga a valorar-ne els resultats amb cautela. Amb tot, es destaca que, “entre la població jove no han aparegut diferències significatives entre homes i dones en els episodis de violència per raó de discapacitat. En canvi, sí que ha aparegut una major incidència de violència contra homes joves en els episodis causats per raó d'orientació sexual, i també en els episodis causats per raó del color de pell. Així doncs, tot i que caldria fer-ne una anàlisi més acurada, la intersecció del sexe masculí amb l'orientació sexual i el color de pell derivaria en una major vulnerabilitat a la violència o discriminació” (EJC17 volum 2, 2018: 269).

Finalment, paga la pena apuntar algunes dades disponibles en relació a la situació de la LGTBI-fòbia a Catalunya que es poden extreure de l'*Informe de resultats sobre l'estat de la LGTBI-fòbia a Catalunya 2017* de l'Observatori Contra l'Homofòbia (OCH). Aquesta entitat destaca que, en relació als casos dels quals va tenir constància al 2016²³, el 2017 les incidències registrades vinculades a la LGTBI-fòbia van augmentar un 32,2%. En termes generals, el nombre més gran d'incidències considerades en l'anàlisi de l'OCH van registrar-se per part d'homes gais i bisexuals (51,4%). Pel que fa a les situacions registrades que tenen la seva expressió a través de l'assetjament escolar LGTBI-fòbic és registrat majoritàriament per nois gais i bisexuals i per persones trans segons aquest estudi.

L'assetjament escolar LGTBI-fòbic és registrat majoritàriament per nois gais i bisexuals i per persones trans, segons dades de l'OCH

De forma semblant al que s'apuntava en relació a la violència contra les dones, cal destacar que "moltes de les agressions analitzades tant en l'anàlisi de casos com en les entrevistes es desenvolupen en espais o entorns d'oci" (OCH, 2018: 61).

Addicions: drogues, alcohol i tabac

En una altra línia, l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat té disponible la sèrie temporal del nombre de tractaments iniciats a la Xarxa d'Atenció a les Drogodependències al Baix Llobregat entre el 2005 i el 2014. Aquestes dades mostren una davallada substancial dels tractaments iniciats el 2010 si bé apunten, alhora, un repunt ocorregut a partir del 2012. És destacable la incidència que té l'abús d'alcohol entre el nombre de tractaments iniciats per drogodependències, ja que, sistemàticament, ha estat la substància el consum abusiu de la qual ha comportat l'iniciació de més tractaments: el 2005, el 40% dels tractaments iniciats van donar-se a causa del consum d'alcohol, al 2007 suposaven la motivació del 49,8% dels tractaments iniciats i, el 2014, el 55% d'aquests.

²³ Al 2017, l'Observatori Contra l'Homofòbia (OCH) va registrar 111 incidències, sobre les quals es va elaborar l'estudi referenciat.

Sistemàticament, l'alcohol ha estat la substància el consum abusiu de la qual ha comportat l' iniciació de més tractaments al Baix Llobregat per la Xarxa d'Atenció a les Drogodependències

De fet, l'alcohol és una droga àmpliament estesa i consumida en la nostra societat, que compta amb una presència normalitzada en el nostre entorn proper. Dades de 2016²⁴ posaven de manifest que l'edat mitjana de consum d'alcohol se situa per sota dels 14 anys a Catalunya, essent la droga més consumida entre l'alumnat català de 14 a 18 anys. Les dades d'aquest estudi per a Catalunya indicaven que 7 de cada 10 estudiants havien provat l'alcohol alguna vegada (71,6%), el 69,9% n'havia consumit l'últim any, i el 61,9%, l'últim mes. Més encara, el consum abusiu d'aquesta substància va comportar que el 44,1% dels estudiants enquestats afirmessin haver-se emborratxat alguna vegada a la vida; que el 39,4% de la mostra assegurés haver-ho fet en l'últim any i el 21,1%, en els darrers trenta dies. Tot plegat en un context en què, senyalen les dades, els progenitors d'aquests/es adolescents i joves estan majoritàriament en contra del fet que els seus fills i filles consumeixin alcohol.

L'edat mitjana de consum d'alcohol se situa per sota dels 14 anys a Catalunya, essent la droga més consumida entre l'alumnat català de 14 a 18 anys

Segons els resultats del mateix informe (sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari), el tabac era la segona substància més consumida després de l'alcohol entre la mostra enquestada. Concretament, "l'any 2016, el 39,8% dels estudiants afirmaven que n'havien consumit alguna vegada; el 35,6%, en els últims dotze mesos, i el 26,9%, en els últims trenta dies" (Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, 2018: 28). Pel que fa a l'edat mitjana d'inici de consum diari de tabac, les dades de l'enquesta permeten situar-la en els 14,6 anys.

L'ESTUDES 2016 va identificar el tabac com a segona substància més consumida després de l'alcohol entre la mostra enquestada

²⁴ Dades de l'Informe per als resultats de Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2016 (pàgines 37-49).

Amb relació al consum diari de tabac, destaca la prevalença més gran d'aquests hàbits entre aquelles persones que conviuen a la llar amb alguna altra persona fumadora. "En aquest sentit, el 13,0% dels estudiants que vivia amb algun fumador diari també consumia tabac diàriament. En canvi, la prevalença en el col·lectiu que no vivia amb cap fumador diari es reduïa al 5,8%" (Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, 2018: 30).

El consum esporàdic de cànnabis va ser la conducta que es va associar a un risc percebut menys important (40,0%) el 2018, segons el Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya

La percepció del risc associat al consum de drogues esdevé un factor de protecció cabdal. Per aquest motiu, és important copsar fins a quin punt, les persones joves consideren que el consum d'una determinada substància pot comportar problemes de salut i/o d'altra índole i dedicar esforços per garantir que les repercussions que poden ocasionar les drogues són ben conegudes. *L'Informe per als resultats de Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (2016)* recullen aquesta qüestió i aporten algunes dades significatives respecte a aquesta matèria. Així doncs, aquell any, les conductes de consum de drogues percebudes com a menys importants van ser "prendre's cinc o sis canyes o copes de begudes alcohòliques el cap de setmana, beure una o dues canyes o copes d'alcohol cada dia i el consum esporàdic de cànnabis (una vegada al mes o menys freqüentment). El consum esporàdic de cànnabis va ser la conducta que es va associar a un risc percebut menys important (40,0%)" (Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, 2018: 105). En aquest sentit, val la pena destacar que, tot i que el tabac és la segona substància més consumida entre la població enquestada en aquest estudi, alhora, el seu consum diari és el que és percebut amb un major risc per a la salut (el 78% considerava que fumar un paquet de tabac al dia podia ocasionar bastants o molts problemes). Amb tot, "l'any 2016 un 69,0% (72,4% l'any 2014) dels estudiants es consideraven suficientment o perfectament informats sobre les drogues" (Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, 2018: 115). El 8,6% tenia l'opinió que estava mal informat/da.

Com s'ha apuntat anteriorment, el consum d'algunes drogues està àmpliament estès en la nostra societat. El consum d'alcohol i de tabac són molt freqüents en el nostre entorn i, aquest fet, normalitza la presència d'aquestes substàncies en dia a dia, dificultant la presa de consciència

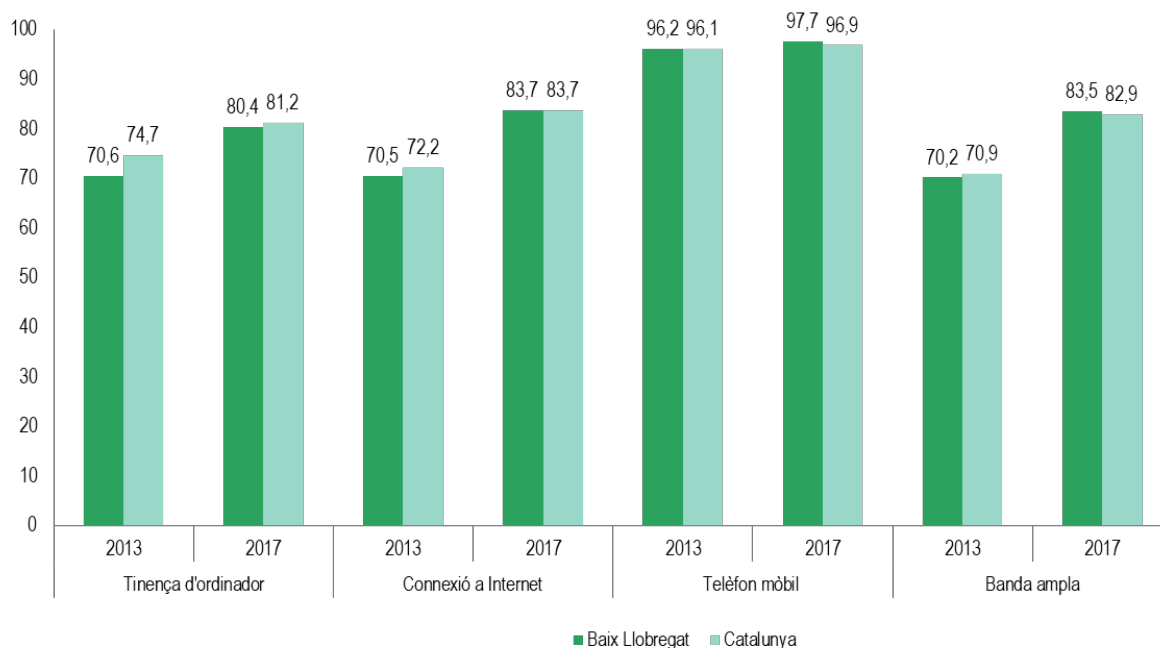
respecte de les conseqüències que aquestes tenen sobre la salut. El component social del consum d'aquestes substàncies representa un gran obstacle per a la sensibilització entorn d'aquesta realitat. De fet, en l'estudi vinculat a l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (2016) es posa en relleu que "un 34,4% dels estudiants van afirmar que, durant l'últim mes, tots els seus amics o companys, o la majoria, havien pres begudes alcohòliques i un 20,1% havia consumit tabac" (Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, 2018: 117).

Ús compulsiu d'Internet i conductes de risc a la xarxa

En l'era de la digitalització, l'ús dels aparells electrònics i la hiperconnectivitat formen part del dia a dia. L'aparició d'Internet i l'extensió del seu ús van revolucionar les dinàmiques de relació i van afavorir la democratització del coneixement i la informació, fent-la més accessible. Això no obstant, Internet no està exempt de perills que poden comportar seriosos riscos, entre d'altres, sobre la salut.

La tecnologia avança com a eina per a facilitar determinats processos i és present en la majoria de les llars, tant catalanes com llobregatenques. Segons dades d'Idescat, entre el 2013 i el 2017 va augmentar en més d' 11 punts percentuals el nombre de llars amb algun membre de 16 a 74 anys que tenien connexió a Internet.

Gràfic 33. Percentatge de llars amb algun membre de 16 a 74 anys segons equipament en TIC. Baix Llobregat i Catalunya. 2013 i 2017

Font: Elaboració pròpia a partir de dades d'Idescat i de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat

Els resultats per Catalunya d'ESTUDES 2016 van permetre estimar que, entre la població d'estudiants de 14 a 18 anys que van contestar l'escala CIUS, un/a de cada 4 (25,6%) presentava un ús compulsiu d'Internet

L'accés al món digital ha suposat potencialitats destacables però també comporta alguns riscos associats si no se'n fa un ús adequat. De fet, cada vegada són més nombroses les veus que assenyalen un augment en la proporció de persones que desenvolupen conductes d'ús compulsiu d'Internet i que protagonitzen comportaments de risc a la xarxa. Les persones joves han de ser objecte d'especial atenció malgrat que moltes vegades se les consideri natives digitals, ja que es troben en un moment vital de múltiples canvis i de consolidació de la seva identitat i es troben exposades a nous riscos en el món digital.

En l'*Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2016* es va prendre com a referència l'escala CIUS (The Compulsive Internet Use Scale) per aproximar-se a una realitat cada vegada més estesa: l'addicció a Internet entre les persones més joves. Els resultats per Catalunya van permetre estimar que, entre la població d'estudiants de 14 a 18 anys que van contestar l'escala CIUS, un/a de cada 4 (25,6%) presentava un ús compulsiu d'Internet,

el que dona compte de la gran incidència que té aquest fenomen en la nostra societat actual. A l'hora de respondre, es va demanar a les persones enquestades que no tinguessin en compte l'estona que dediquen a fer els deures o treballs escolars sinó que contemplessin exclusivament el temps que dedicaven a utilitzar Internet com a distracció i/o entreteniment. Els resultats obtinguts apunten a una major prevalença de l'ús compulsiu d'Internet entre les noies que entre els nois i a la inexistència de diferències destacables entre els que estudiaven en un centre privat i un de públic.

En els últims temps s'estan multiplicant les veus que alerten d'un augment de les conductes patològiques vinculades al joc en edats més primerenques

La velocitat i l'accessibilitat d'Internet està transformant, com és sabut, els hàbits de vida i les pautes de consum. En aquests moments sembla estar-se donant també un auge en la popularitat dels jocs d'apostes, també entre les persones joves. En els últims temps s'estan multiplicant les veus que alerten d'un augment de les conductes patològiques vinculades al joc en edats més primerenques. En relació a les tendències observades sobre les conductes de risc vinculades al joc, un estudi coordinat per la Dirección General de Ordenación del Juego (2017) apuntava que "les màquines recreatives amb premi, loteries i apostes per Internet han estat les preferides per un major nombre de participants del grup dels més joves (18-35 anys). És interessant observar com, en aquest interval d'edat més primerenc, l'associació amb apostes en línia superava el 56%. [...] el grup de subjectes més joves ha informat de realitzar apostes en un major nombre de jocs diferents, incloent-hi la modalitat per Internet (apostes esportives i pòquer) i els videojocs (tant offline com en línia)" (Dirección General de Ordenación del Juego, 2017: 98).

En la mateixa línia, un article publicat a la Vanguardia a principis del 2019 es fa ressò d'una dada facilitada per la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), que apunta que "els adolescents que utilitzen Internet per jugar tenen fins a quatre vegades més probabilitats de desenvolupar problemes amb el joc". En el mateix article, es recorda que "un estudi de 2013 coordinat per Montiel i Carbonell, ja va posar en relleu que gairebé un 20% dels adolescents que van ser enquestats havien apostat en línia abans de complir la majoria d'edat i que una part considerable d'aquests ho feia de manera habitual".

Els resultats per a la població catalana sorgits de l'*Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2016*, mostren que, entre el 2014 i el 2016 es va incrementar, en 1,2 punts percentuals, la proporció de persones de 14 a 18 anys que afirmaven haver jugat per Internet amb diners alguna vegada en els últims dotze mesos (passant del 6,2% al 7,4%).

Aquest mateix estudi recull que "l'11,1% dels estudiants de 14 a 18 anys van jugar amb diners fora d'Internet alguna vegada durant els darrers dotze mesos" (Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, 2018: 126). En tots dos casos (joc amb diners dins i fora d'Internet), la prevalença entre els nois va ser superior a la de les noies.

Entre el 2014 i el 2016 es va incrementar, en 1,2 punts percentuals, la proporció de persones de 14 a 18 anys que afirmaven haver jugat per Internet amb diners alguna vegada en els últims dotze mesos

Més enllà del risc evident de pèrdua de diners que suposa apostar-ne a jocs d'atzar, cal emfasitzar que els estudis realitzats fins ara sobre aquesta temàtica posen en relleu la relació entre aquesta conducta i altres comportaments de risc en línia. Montiel i Carbonell (2016) exposen que "prop del 97% dels adolescents que practiquen jocs d'atzar en línia també duen a terme altres conductes de risc analitzades [en el seu estudi], presentant una probabilitat 5,2 vegades major que els adolescents no-jugadors d'actuar de manera arriscada en línia" i que "practicar jocs d'atzar en línia incrementa 2,3 vegades la probabilitat de cometre actes antisocials i/o agressius contra altres persones a través d'Internet" (Montiel i Carbonell, 2016: 12). A tot plegat, com s'ha vist, cal sumar-hi el risc de sucumbir a l'addicció al joc.

Cultura, participació i implicació social, cívica i comunitària

Hi ha consens que la participació, l'associacionisme i la implicació comunitària milloren la qualitat democràtica de les societats i que afavoreixen el sentiment de pertinença i la co-responsabilitat davant d'allò que és col·lectiu. En una era que destaca, generalment, per l'extensió de valors com l'individualisme, l'utilitarisme i la competitivitat, el foment de la participació social, cívica i política esdevé especialment rellevant per transformar la realitat. Més encara quan es dona una

sensació, més o menys generalitzada, que apuntaria que la joventut es troba avui més allunyada de les institucions tradicionals i del model de democràcia representativa que professen.

Al cercador d'entitats juvenils del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, hi consten més de 65 entitats d'aquest tipus al Baix Llobregat

La joventut no pot comprendre's com a col·lectiu homogeni doncs, com s'ha copsat fins ara, hi ha múltiples factors (individuals i contextuals) que influeixen, entre altres coses, en el nivell i la tipologia de la seva participació i associacionisme. Les fórmules de col·laboració són múltiples, des de la vinculació a entitats o projectes de manera estable fins al suport puntual a campanyes temàtiques i/o accions solidàries concretes que puguin resultar d'interès. El mapa²⁵ interactiu elaborat per la Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya comptabilitza fins a 250 opcions al Baix Llobregat, en diferents àmbits, donant compte de l'existència d'un teixit associatiu ampli i divers. Per la seva banda, l'associacionisme juvenil també té presència a la comarca: al cercador d'entitats juvenils²⁶ del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, hi consten més de 65 entitats d'aquest tipus al Baix Llobregat.

L'*Enquesta a la joventut de Catalunya 2017* incorpora a l'anàlisi la participació comunitària i la implicació política i obté una informació que permet aproximar-se al grau de vinculació de les persones joves del territori català en el teixit social, cívica i polític. Si no es tenen en compte les entitats esportives, les dades posen en relleu que poc més d'una quarta part de les persones joves formen part d'alguna entitat (27,2%). Dels resultats de l'enquesta realitzada es conclou que la relació entre la grandària dels municipis de residència i el nivell de participació és inversament proporcional. Altres factors que impacten en el grau d'implicació i associacionisme són la densitat de població i la vulnerabilitat dels municipis on resideixen. "Els municipis de menys de 2.000 habitants són els que presenten el percentatge més alt de població jove que participa en alguna entitat (34%), i les zones menys densament poblades són les que tenen també xifres més altes de participació (31,8%). Als municipis mitjans, a les zones intermèdies i a les àrees vulnerables, en canvi, la participació és més baixa, amb un percentatge d'entre 24% i 26%" (Gomà i Soler, 2018: 22-23). Els resultats de l'enquesta en l'àmbit metropolità mostren que, en aquest territori, la

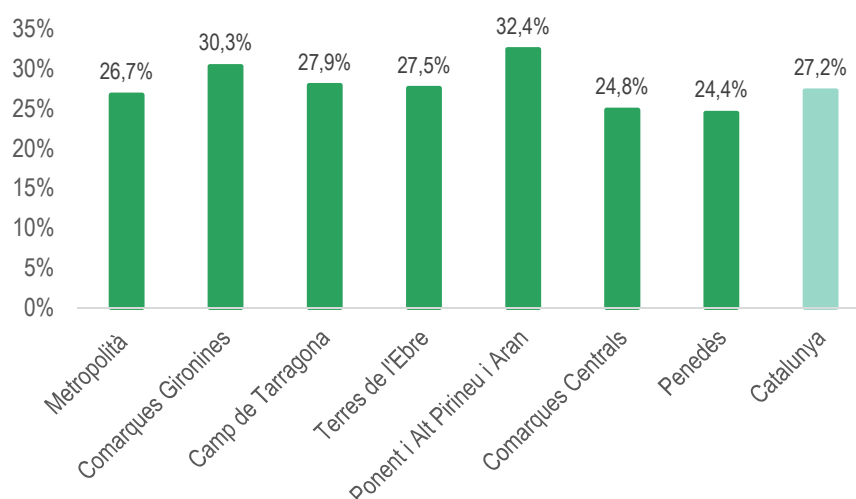
²⁵ <http://www.tercersector.cat/mapa> consulta a 2 de gener de 2019

²⁶ http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematics/joventut/associacionisme_i_participacio/acces-al-cercador-dentitats-juvenils/ consulta a 2 de gener de 2019

mitjana de participació en alguna entitat és lleugerament inferior a la del conjunt de Catalunya (26,7%).

La relació entre la grandària dels municipis de residència i el nivell de participació és inversament proporcional. Altres factors que impacten en el grau d'implicació i associacionisme són la densitat de població i la vulnerabilitat dels municipis on resideixen, segons els resultats de l'EJC17

Gràfic 34. Participació en alguna entitat (sense considerar les associacions esportives). Joves de 15 a 34 anys. Àmbits territorials i Catalunya. 2017

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Enquesta a la joventut de Catalunya 2017

L'Enquesta a la joventut de Catalunya 2017 posa en relleu que el 77,3% de la població catalana que tenia entre 18 i 32 anys en el moment de les eleccions, van votar en la convocatòria per a conformar el Parlament de Catalunya el 2015. Aquesta anàlisi no mostra diferències significatives entre àmbits territorials (en el metropolità la participació es va situar al 78,1% segons les dades publicades de l'enquesta).

Com es treballa, des de les institucions, per garantir la representativitat social de la població jove quan sabem que, determinats perfils, estan infrarepresentats?

Com és sabut, la participació política va més enllà d'exercir el dret a sufragi. També es pot tenir en compte l'interès en els afers públics i la mobilització ciutadana. De fet, en el monogràfic *Aprenentatges i reptes dels processos participatius amb les persones joves en l'àmbit local* (2019) s'apunta que s'ha donat, els últims anys, una normalització de la participació extrainstitucional o no-institucional, el que hauria d'incentivar com a mínim, la reflexió al voltant de dues qüestions fonamentals: per una banda, de quina manera vehicula el jovent el seu interès en participar? i, per una altra, com es treballa, des de les institucions, per garantir la representativitat social de la població jove quan sabem que, determinats perfils, estan infrarepresentats?

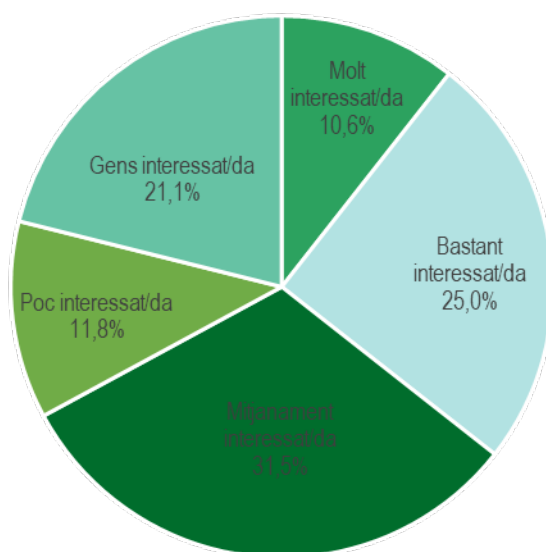
En relació a les dades recollides sobre l'estat de la mobilització juvenil, de les dades de l'Enquesta a la joventut de Catalunya 2017 en destaca que "exceptuant Barcelona ciutat, la dada segueix la mateixa tendència que la relativa a la participació electoral: els municipis més petits són els que tenen un percentatge de mobilització juvenil més elevat, i els municipis mitjans, més baix. En canvi, però, les zones menys densament poblades són les que tenen un percentatge inferior. Finalment, cal remarcar que tornen a ser els joves de localitats vulnerables els que mostren una participació més baixa, amb només un 16,9% dels i les joves d'aquestes localitats que va participar en alguna manifestació o concentració en els 12 mesos anteriors a l'Enquesta" (Gomà i Soler, 2018: 25). Aquest fet posa de manifest la relació entre la participació política i el nivell cultural i socioeconòmic.

Els municipis més petits són els que tenen un percentatge de mobilització juvenil més elevat, i els municipis mitjans, més baix

Dues de cada cinc persones joves asseguren que la política no els motiva ni els interessa gens

Les dades disponibles de l'EJC2017 sobre l'interès per la política, posen en relleu que es tracta d'una tendència notablement heterogènia. Aquesta qüestió, segons la coordinació de l'estudi referenciat, permet aproximar-se al grau d'implicació política subjectiva. El pes més gran en les respostes obtingudes per part de la població enquestada senyalen un interès mitjà per la política. Això no obstant, dues de cada cinc persones joves asseguren que la política no els motiva ni els interessa gens.

Gràfic 35. Grau d'interès per la política dels joves de 15 a 34 anys. Catalunya. 2017

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Enquesta a la joventut de Catalunya 2017

Pel que fa a la participació cultural entesa en sentit ampli, el document *La participació cultural a Catalunya 2013 - 2016* posa en relació els resultats de dos estudis diferents per tal de copsar l'evolució d'algunes pràctiques culturals entre la població catalana. Així doncs, de l'exercici de comparar les dades obtingudes, per una banda, del Baròmetre de la Comunicació i la Cultura del 2013 i, per una altra, de l'Enquesta de participació cultural 2016 es pot determinar que, de les setze pràctiques sobre les quals es pregunta "s'observa una reducció del percentatge de les persones que no les han fet mai, llevat de veure la televisió, que ha crescut 2 punts percentuals aquest període, i la pertinença a associacions [culturals], que sembla molt estable" (Castells, 2018: 251). Per tant, s'apunta que s'hauria donat un increment en les pràctiques culturals del conjunt de la ciutadania catalana.

Concretament, en relació als hàbits de pràctica cultural que duen a terme les persones joves, el mateix estudi constata que la relació entre la població juvenil i la cultura digital és especialment significativa (connectar-se a Internet, escoltar música o veure pel·lícules en línia, descarregar-se pel·lícules, cançons,... i jugar a videojocs). A més, a aquestes quatre pràctiques que defineixen en bona mesura les característiques pròpies d'aquesta generació, "cal afegir-hi d'altres que depenen clarament de l'efecte cicle vital: anar al cinema i anar a concerts de música actual, visitar biblioteques i llegir revistes" (Castells, 2018: 253).

Per la seva banda, la publicació *La participació cultural de la joventut catalana 2001-2015* del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts, se centra en la investigació sobre l'evolució i les característiques de la participació cultural de la joventut catalana durant els primers anys del segle XXI, un període marcat essencialment per dues grans transformacions històriques: per una banda, la revolució de les tecnologies de la informació, la comunicació i l'organització (en tant que permeten noves formes de coordinació i interacció social) i, per una altra, l'impacte de la crisi econòmica en els hàbits de consum de la població i les oportunitats reals d'emancipació.

**La relació entre la població juvenil i la cultura digital és especialment significativa
(connectar-se a internet, escoltar música o veure pel·lícules en línia, descarregar-se
pel·lícules, cançons... i jugar a videojocs)**

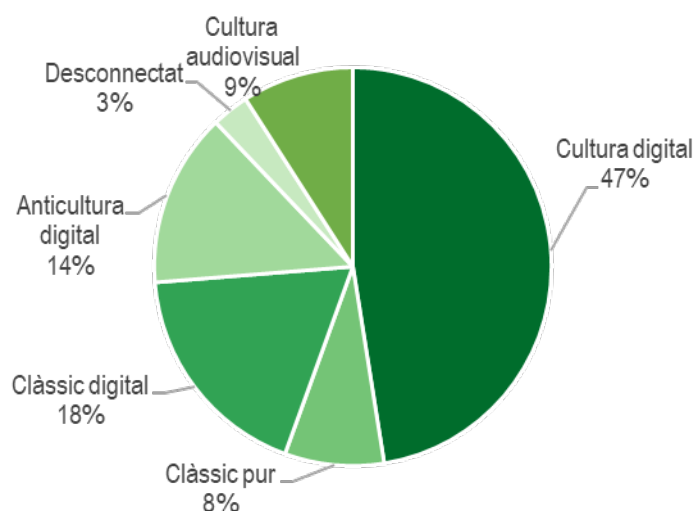
Les fonts fonamentals d'aquesta investigació són l'*Enquesta de consum i pràctiques culturals de Catalunya (EPCCC)* dels anys 2001 i 2006 i l'*Enquesta de participació cultural (EPC)* dels anys 2013 i 2014, realitzades pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. A més a més, a les dades de l'estudi s'hi incorpora la informació resultant d'un treball de camp fet amb dos grups de joves de diferents estrats socials i culturals.

Alguns elements destacats d'aquesta investigació van ser que:

- A partir de 2012 el 58% de la població jove afirmava haver reduït la despesa en consum cultural per la crisi i un 65% afirmava utilitzar Internet per tenir-hi accés gratuït.
- El 2013 l'ordinador no era només el mitjà principal per accedir a Internet, sinó també per escriure, comunicar-se, escoltar música o mirar pel·lícules, i s'expandia també per llegir llibres i fer-ne altres usos. Aproximadament un 60% de la població jove dedicava més de dues hores diàries a estar connectada a Internet.
- Des de finals de l'any 2014 i durant el 2015, l'smartphone o telèfon intel·ligent va superar l'ordinador. El 92% dels individus asseguraven que utilitzaven el telèfon mòbil (*Asociación para la investigación de medios de comunicación -AIMC-*, febrer/març del 2016). Aquest fet posava en relleu l'expansió de la ubiqüitat de connexió, la diversitat d'usos i el temps dedicat a la navegació digital.

La investigació sobre la participació cultural de les persones joves incorpora una classificació de la població enquestada segons els seus interessos i pràctiques culturals. L'estudi recull 6 conglomerats en funció dels resultats obtinguts, entre els quals destaquen, per una banda, el de públic de cultura digital i, per una altra, l'anomenat públic clàssic digital.

Gràfic 36. Tipologia d'interessos i pràctiques culturals a la societat catalana de la població jove de 14 a 29 anys

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Enquesta de participació cultural de 2013 del Departament de Cultura

El primer es caracteritza per les puntuacions elevades en interessos i pràctiques culturals digitals i audiovisuals, i recull també una manca d'interès per la cultura lletrada, que coincideix amb l'escassetat de pràctiques del mateix tipus. Aglutina un 47,2% de la població jove catalana. En la categoria de públic clàssic digital destaca la distància de la cultura audiovisual però amb puntuacions elevades en interessos i pràctiques relacionades tant amb la cultura clàssica i la lletrada com amb la digital. Congrega un 18,3% de la població jove catalana enquestada.

NECESSITATS INFORMATIVES DE LES PERSONES JOVES DEL BAIX LLOBREGAT (2018)

El Registre d'Informació Juvenil és un recurs de l'Agència Catalana de la Joventut que recull dades bàsiques de les consultes realitzades per les persones usuàries dels serveis d'atenció, informació i orientació juvenil de Catalunya. La Xarxa Catalana de Serveis d'Informació Juvenil

va dissenyar aquest instrument per agilitzar el procés de registre d'informació i unificar els criteris i les dades que es recullen arreu del territori. La informació recopilada a través d'aquesta eina permet generar una bases de dades d'utilitat a l'hora de conèixer el perfil de les persones joves usuàries d'un indret determinat i aprofundir, també, en les demandes d'informació que aquestes han fet en un període concret de temps.

Així doncs, les dades recollides amb aquesta eina al conjunt del Baix Llobregat ens permeten estar connectats a la realitat juvenil i a les demandes d'informació que realitza la població jove de la comarca. D'aquesta manera podem donar forma al perfil de les persones usuàries dels serveis i, conseqüentment, emprar aquesta informació per aproximar-nos a la realitat de la població juvenil i adaptar els continguts informatius, orientant-la més encertadament.

A continuació es presenten algunes de les característiques descriptives destacades de l'atenció que es va duu a terme des dels Serveis d'Informació Juvenil de la comarca del Baix Llobregat durant el 2018, fruit de l'explotació de les dades recollides a través d'aquest registre.

La primera informació que cal subratllar és el total de persones usuàries que es van fer constar en el conjunt de registres introduïts a la plataforma, pel Baix Llobregat: 31.532. D'aquestes, el 72% tenien **fins a 20 anys**. Ateses les dades disponibles es va donar un equilibri entre la proporció de noies i nois que van fer ús dels serveis (51,86% i 48,14% respectivament). Pel que fa al contacte entre les persones joves i els serveis d'informació juvenil de la comarca, destaca que l'**atenció presencial** va ser, de lluny, l'opció més escollida per les persones joves a l'hora de fer les seves consultes (gairebé el 80% de les consultes es van realitzar presencialment als PIJs i una mica més del 14% van ser a través de l'atenció presencial descentralitzada).

En relació amb la llengua emprada per a realitzar les consultes, no s'aprecien diferències substancials entre l'ús del català i del castellà, de manera que el 48,27% de les persones usuàries feien ús del castellà mentre que el 51,62% s'expressaven en català.

El 30,14% de les persones usuàries estava **estudiant** en el moment d'utilitzar els serveis i un 8,12% treballava.

A grans trets, les temàtiques sobre les quals es van rebre més consultes durant el 2018 va ser: **educació i formació** (27,25% de les consultes), **salut i esport** (13,14%), **lleure** (11,27%) i **habitatge** (8,84%). Entre aquests temes destaca l'interès per:

- Educació /Formació: beques i ajuts (23,15%), formació no reglada (22,8%) i l'ESO (14,63% del total de consultes en el marc de l'educació i la formació).
- Salut / Esport: sexualitat i afectivitat (44,31%) i salut emocional (24,13% del total de consultes en el marc de la salut i l'esport).
- Lleure: activitats recreatives (55,16%) i instal·lacions juvenils (36,26% del total de consultes en el marc de l'àmbit temàtic del lleure).
- Habitatge: ajuts a l'habitatge (96,20% del total de consultes en el marc de l'habitatge).

Les consultes que van realitzar les persones usuàries segons l'àmbit d'interès posen en relleu el caràcter diferent de la recerca d'informació que aquestes duen a terme segons la seva edat i, per tant, del moment vital en el qual es troben. Així, les consultes realitzades per **persones menors de 16 anys** es van concentrar en els àmbits d'educació / formació (19,92%), salut / esports (15,34%) i cohesió social (15,1%). Les persones d'**entre 16 i 20 anys**, van fer consultes, sobretot, vinculades a l'àmbit de l'educació / formació (34,94%) i, amb menor mesura, amb la categoria de salut / esports (16,84%). Les persones que se situaven en la franja d'edat dels **21 als 25 anys** van sol·licitar el servei per a informar-se sobre educació / formació (34,29%) i Garantia Juvenil (15,36%), a poca distància de l'àmbit de salut / esport (14,13%). Les persones usuàries que tenien entre **26 i 29 anys** van mostrar un interès especial en qüestions relacionades amb l'habitatge (48,83%) i, seguit a gran distància, educació / formació (15,05%). Més de la meitat de les consultes realitzades per persones d'entre **30 i 35 anys** van centrar-se en habitatge (58,75%) i, una mica més del 15% en l'àmbit d'educació / formació (concretament, el 15,90% de les seves consultes). Finalment, els **majors de 35 anys**, van emprar els serveis d'atenció, informació i orientació juvenils per accedir a informació sobre educació / formació (37,5%) i lleure (13,86%).

Vist amb perspectiva, queda palès, que la necessitat d'informació i orientació en aspectes vinculats a l'educació i les activitats formatives és present en totes les franges d'edat com a àmbit d'especial interès, sobre el qual, per tant, es realitzen un gran nombre de consultes. Per altra banda, les dades manifesten que, la informació relacionada amb la salut i la pràctica esportiva és més demandada entre les franges més baixes d'edat a qui s'adreça l'activitat dels PIJs i l'Oficina Jove de la comarca (és a dir, les demandes fetes en aquest àmbit representen una major proporció entre les persones usuàries menors de 16 anys i d'entre 16 i 25 anys). Finalment, s'identifica l'habitatge com a un tema prioritari per a les persones d'entre 26 i 35 anys que cerquen informació i orientació als PIJs, ja que aquest àmbit concentra una elevada

proporció de les demandes que realitzen les persones que es troben en aquesta franja d'edat (arribant a superar, fins i tot, la meitat de les demandes que han realitzat, concretament, representa el 53,2% de les demandes fetes per aquests/es usuaris/es).

Les dades relatives al canal d'atenció emprat per les persones usuàries mostren una preferència evident per l'atenció presencial als SIJs, que és majoritàriament triada per les persones usuàries de totes les franges d'edat. En el cas de les persones menors de 16 anys, la proporció de persones usuàries que van entrar en contacte amb els serveis d'informació a través de l'atenció presencial mostra la potencialitat de l'atenció presencial descentralitzada (vehiculada sobretot pels PIDCES), ja que, entre aquestes persones, els percentatges representen gairebé un 24% pel que fa a l'atenció presencial descentralitzada i un 76% d'atenció presencial als PIJs.

Val la pena destacar, en aquest sentit, que el contacte telefònic realitzat per les persones usuàries durant el 2018 va superar el 10% en les franges d'edat situades entre els 26 i els 29 anys, els 30 i els 35 i els majors de 35 anys (15,68%, 19,83% i 12,11% respectivament).

SITUACIONS NO DESITJADES PER LES PERSONES JOVES DE LA COMARCA RECOLLIDES AL PIECJ 2017

Amb l'objectiu d'establir i prioritzar les accions i programes d'actuació que es recollirien posteriorment en el Protocol d'Intervenció Estratègica Comarcal de Joventut (PIECJ) 2016-2017, es va realitzar una feina central de diagnosi prèvia. Per tal de definir i consensuar les línies estratègiques més rellevants, aquella diagnosi de la realitat juvenil de la comarca va comptar amb la participació dels agents de joventut del territori els quals, amb la seva experiència quotidiana, van validar la proposta de projectes presentat.

A continuació se sintetitza la informació clau que va resultar d'aquella tasca col·laborativa, ja que la revisió de la situació que afectava les persones joves del Baix Llobregat aleshores, ha inspirat el punt de partida per a la definició de les línies estratègiques i les propostes del present Pla Comarcal de Joventut. Es considera que, la diagnosi actualitzada que s'ha presentat en la primera part d'aquest document, juntament amb el recull de situacions no desitjades que van condicionar els projectes i actuacions recollits en el PIECJ 2016-2017 aporten una imatge més completa de la complexitat de la realitat juvenil de la comarca els últims temps.

Problemàtica 1. Abandonament prematur dels estudis

Causes conegudes	- Desmotivació de les persones joves vers l'educació i el sistema educatiu (independentment de les seves habilitats i competències psicosocials) - Existència de dificultats per a retornar al sistema educatiu - Sistema educatiu excessivament rígid - Manca d'oferta de formació professional - Manca d'expectatives
A qui afecta	Especialment als adolescents que cursen l'Educació Secundària Obligatòria i a joves d'entorns familiars de baixos ingressos i nois
Objectius	Augmentar la permanència en el sistema educatiu i la finalització amb èxit dels estudis dels i de les joves
Repte del PNJCat a què respon	1. Aconseguir l'èxit en la trajectòria educativa de les persones joves
Grau de prioritat	Alta
Línies de treball a desenvolupar	- Xarxa Intermunicipal de Transició Escola -Treball (TET) del Baix Llobregat

- Xarxa de professionals perquè puguin millorar l'orientació acadèmica

Problemàtica 2. Atur juvenil

Causes conegudes	- Context socioeconòmic: manca de llocs de treball - Ofertes laborals que no s'adeqüen amb la feina a desenvolupar - Precarietat laboral - Desorientació laboral de les persones joves - Manca d'habilitats i recursos per a la recerca de feina - Desconeixement de les sortides laborals - Reforma laboral de 2012
A qui afecta	Persones joves en general però, especialment, aquelles que presenten un perfil més vulnerable (com ara les que no han acabat l'ESO o que provenen d'entorns socioeconòmics de baixos ingressos)
Objectius	Incrementar les oportunitats d'accés al mercat de treball, millorant l'ocupabilitat de les persones joves
Repte del PNJCat a què respon	2. Aconseguir l'èxit en la trajectòria laboral de les persones joves
Grau de prioritat	Alta
Línies de treball a desenvolupar	- Projectes d'emprenedoria (Innobus) - Guia de recursos sobre la cartera de serveis de la Garantia Juvenil al Baix Llobregat - Joves per l'ocupació - Fomentar el coneixement i la inscripció a Garantia Juvenil - Xarxa Intermunicipal de Transició Escola -Treball (TET) del Baix Llobregat - Assessorament especialitzat en mobilitat per a joves

Problemàtica 3. Dificultats d'emancipació domiciliària

Causes conegudes	- Atur juvenil - Precarietat laboral i inestabilitat - Elevats preus de l'habitatge - Parc públic d'habitatge insuficient - Dificultats per accedir al finançament - Dificultats per a formalitzar contractes de lloguer - Supressió de les ajudes a l'habitatge
A qui afecta	Persones joves que volen emancipar-se i, especialment, aquelles que es troben en una situació de major vulnerabilitat (baix nivell d'instrucció, risc d'exclusió social, trajectòria laboral intermitent,...)
Objectius	Augmentar les oportunitats per l'accés de les persones joves a l'habitatge
Repte del PNJCat a què respon	3. Aconseguir l'èxit en la transició domiciliària de les persones joves
Grau de prioritat	Alta
Línies de treball a desenvolupar	- Projecte Compartir Habitatge - Servei comarcal d'habitatge (informació, suport, assessorament i orientació en tràmits i gestions diverses)

Problemàtica 4. Violència masclista

Causes conegudes	- Prevalença de rols i estereotips de gènere - Societat patriarcal - Agressions físiques i psicològiques - Manca de respecte entre iguals - Control a través de les xarxes socials
A qui afecta	Totes les persones joves i la construcció de les seves relacions interpersonals, especialment les dones joves i adolescents
Objectius	Prevenir i eradicar la violència masclista (en l'àmbit de la parella jove)
Repte del PNJCat a què respon	7. Avançar cap a un model de país i de societat cohesionada
Grau de prioritat	Alta

Línies de treball a desenvolupar	- Jornada Comarcal 2016 (Joves i LGTBI) - Comissió Joves i Relacions Personals - Campanya de sensibilització a favor d'entorns festius lliures de violències masclistes (cartells i material per a barres,...) - Concurs Talla Ja! (Denúncia i rebuig social a la violència masclista)
---	---

Problemàtica 5. Consum de substàncies i pràctiques sexuals de risc

Causes conegudes	- Primeres experiències afectives i sexuals - Relacions curtes i esporàdiques - Desinhibició causada per les drogues (alcohol, porros, etc) - Sobredimensió del sexe als mitjans de comunicació - Desconeixement de les conseqüències de l'abús de determinades substàncies - Normalització generalitzada sobre el consum de determinades substàncies - Percepció generalitzada de la connexió entre alcohol i diversió - Ús insuficient del preservatiu com a mètode de protecció - Manca d'hàbits saludables i alternatives doci
A qui afecta	Adolescents i persones joves en general
Objectius	Disminuir els embarassos no desitjats i les malalties de transmissió sexual, així com el consum de drogues entre la població juvenil, fent especial incidència en la prevenció
Repte del PNJCat a què respon	4. Promoure la vida saludable de les persones joves
Grau de prioritat	Alta
Línies de treball a desenvolupar	- Campanyes de prevenció, xerrades i tallers a les escoles - Foment de les assessories especialitzades sobre drogodependències - Foment de les assessories psicològiques especialitzades per a joves - Comissió tècnica de Joves i Salut

- Campanya de prevenció contra la SIDA i altres ITS (Mou-te per plaer)

Problemàtica 5. Assetjament, actituds i comportaments violents

Causes conegudes	- Tolerància davant la discriminació - Certa relativització i permissivitat social de la violència - Desigualtats socials estructurals - Dificultats d'acceptació de la diversitat - Legitimació d'actituds violentes per part d'agents socials ben situats en l'espai mediàtic - Difusió i expansió de discursos que justifiquen la desigualtat
A qui afecta	Adolescents i persones joves en general
Objectius	Prevenir i eradicar les violències que afecten les persones joves (assetjament escolar, laboral, homofòbia, racisme,...)
Repte del PNJCat a què respon	7. Avançar cap a un model de país i de societat cohesionada
Grau de prioritat	Mitja
Línies de treball a desenvolupar	- Comissió Joves i relacions personals - Jornada Comarcal de Joventut - Formació específica sobre LGTBI - Campanyes de prevenció - Assessories - Treball continuat i interdisciplinari amb el Departament d'Igualtat i LGTBI+ del Consell Comarcal del Baix Llobregat

PROBLEMÀTIQUES DE LES PERSONES JOVES DE LA COMARCA SEGONS ELS I LES PROFESSIONALS DE JOVENTUT DE LA COMARCA 2020

És sabut que la realitat és canviant. Les expectatives i els plans de futur de qualsevol persona es veuen obligats a adaptar-se a les característiques que defineixen, en cada moment històric, les dinàmiques socioeconòmiques. Són aquestes, més que no pas la voluntat individual, les que determinen a quins obstacles ha de fer front cada persona quan valora el seu present i es projecta en el mitjà i el curt termini. El PCJ 2020-2024 del Baix Llobregat pretén esdevenir un document de planificació estratègica realista, que concreti l'aportació de valor que vol fer el SCJ a les àrees de joventut dels municipis de la comarca, en primer terme, i a la promoció de l'emancipació juvenil de les persones joves del territori, de manera més o menys indirecta.

Per aquest motiu, la fase de diagnosi i de recopilació i anàlisi de dades i d'informació ha estat un eix crucial. S'entén que aquesta fase és indiscutiblement fonamental en tant que, de resultes d'aquesta, es determina l'orientació de les actuacions que es plantegen, des del SCJ, per als pròxims anys. L'assumpció que la realitat es transforma i que les dinàmiques canvien implica acceptar, alhora, que en cap cas les actuacions previstes que conté aquest PCJ seran un conjunt tancat d'accions que no podran reformular-se amb el temps. Tot i aquesta premissa, emperò, la precisió en l'anàlisi del context, són elements clau per afavorir que el plantejament sigui coherent amb la realitat i, per tant, amb les problemàtiques que afronten les persones joves i els reptes que encaren les polítiques de joventut.

En aquest sentit, a continuació s'exposa el resultat de la primera part del treball col·laboratiu que es va realitzar en els grups de discussió convocats els dies 27 de febrer i 5 de març de 2020 i que fa referència a les problemàtiques que afecten directament les persones joves de la comarca. Prenent com a referència les problemàtiques identificades el 2016 (en el marc de l'elaboració del Protocol d'Intervenció Estratègica Comarcal en Polítiques de Joventut –PIECJ-), es va demanar als i les professionals de joventut de la comarca que hi van assistir que valoressin quins eren, en l'actualitat, els reptes fonamentals que calia abordar. Els resultats obtinguts posen de manifest canvis en el context i la prioritització de necessitats respecte dels que s'assenyalaven quatre anys abans.

Dels grups de discussió que es varen realitzar amb professionals de joventut de la comarca se n'extreu una llista més o menys extensa de problemàtiques rellevants sobre les quals, segons el criteri consensuat en els grups, les àrees de joventut dels organismes públics haurien de procurar treballar amb major dedicació. En l'exercici es va proposar a les persones assistents que, seguint el model emprat durant l'elaboració del PIECJ 2017, les problemàtiques senyades es valoressin pel nivell de prioritat que aquelles representaven. Una de les diferències més clares respecte a la reflexió extreta per aquell 2017 és que les dificultats són considerades, majoritàriament, d'elevada prioritat. Així doncs, en cap dels dos grups realitzats es va assenyalar cap problemàtica amb una prioritat baixa i només es comptabilitzen dues problemàtiques que afecten les persones joves amb un grau de prioritat mitjana.

Prioritat alta

- **Atur i precarietat laboral.** Gran part de les ofertes de treball que es van generant són en unes condicions precàries que **no afavoreixen el treball digne**. Sobretot és una situació que afecta la franja d'edat alta de joves, és a dir, les persones joves que superen els 25 anys. Es vincula a la dificultat d'accés a l'habitatge per la descompensació entre els preus de la compra i el lloguer i les condicions laborals.
- **Fracàs escolar i abandonament prematur dels estudis.** Afecta especialment les persones joves de la franja de 12 a 20 anys aproximadament, sobretot de 16 a 20 anys. A aquesta realitat cal sumar-hi altes **taxes d'absentisme**, les quals provoquen que, en molts casos, es perdi el contacte amb les persones joves, per tant, que es trenqui el vincle i que no es pugui continuar fent seguiment del seu procés de desenvolupament i emancipació. Tot plegat, aquests fenòmens (fracàs escolar, abandonament prematur dels estudis i absentisme) es vinculen directament al **nivell formatiu** que adquireixen les persones el qual, com més baix, més limita els tipus de feines a les quals poden accedir les persones i més dificulta, per tant, la inserció laboral.
- **Manca de polítiques de promoció d'habitatge que facilitin l'emancipació domiciliària** de les persones joves. Hi ha una **escassetat clara d'habitatge protegit** que no és suficient per cobrir l'enorme demanda de preus de lloguers i de compra social. És una problemàtica generalitzada que afecta, sobretot, la franja alta de les persones joves (els menys joves d'entre els joves). A més, també es detecta **una falta de models**

alternatiu d'accés i tinença d'habitatge. Tot plegat esdevé un impediment notable a la transició domiciliària. En els municipis on es despleguen algunes polítiques d'habitatge es valoren insuficients per cobrir la demanda.

- **Consums problemàtics i comportaments socioaddictius.** En aquest punt es fa referència al consum de drogues (s'apunta la prevalença, especialment, entre les persones joves de 15 a 19 anys) i també a l'abús de l'alcohol i el tabac però també s'hi inclouen aquells comportaments que es vinculen a les conductes de risc amb relació a les pantalles, el joc en línia,... És una mirada integral sobre **el què i el com consumeixen** les persones joves: compres, relacions tòxiques, etc.
- En una línia semblant, es detecta i s'alerta d'una tendència a la **iniciació al consum de drogues i alcohol en edats més primerenques**.
- La prevalença del **racisme latent** en la nostra societat reclama una aposta pel treball comunitari i integral, que s'adreci a prevenir les tensions que puguin sorgir i a fomentar la convivència i el valor de la igualtat. Pel que remet a la població nouvinguda, cal aturar-se a reflexionar sobre com està vivint la dicotomia de trobar-se entre dues cultures, la d'origen i la d'acollida i de quina manera s'està gestionant el **xoc cultural** que aquesta situació pot comportar. A més, davant de les persones joves nouvingudes ens plantejem altres interrogants: **com arribem a la població jove amb bagatge migratori? Com la incorporem a les dinàmiques de participació i de compartició d'espais joves?** Sembla que hi ha consens que avui encara, en molts casos, a aquestes persones joves les trobem poc dins dels espais joves. **Com, doncs, s'ha de realitzar aquest apropament, acollida i vincle amb la població jove nouvinguda?** Hi ha participants en el grup que mostren el seu convenciment que, d'aquí a uns anys, a les agendes de joventut aquest assumpte serà prioritari. Vivim en una societat racista i evitar assumir-ho no farà desaparèixer les tensions ni les discriminacions.
- **Naturalització de la violència masclista.** S'emfasitza que els recursos i les eines que es destinen a reduir els comportaments masclistes no acaben d'incidir en la realitat. Els/les professionals de joventut, s'apunta, s'han de preguntar on s'estan invertint diners i esforços. Sovint es té la percepció que els missatges els reben les persones que ja estan sensibilitzades. Sembla que els recursos i la informació no estan aconseguint, en general, canviar les conductes masclistes entre les persones joves. Va creixent i té més visibilització. Es naturalitza que la forma de ser d'algú pugui ser d'una determinada manera perquè és "la norma". Hi ha consens que **s'ha de posar en relleu que hi ha**

conductes que són violentes i que són masclistes, que no són acceptables de cap manera, s'ha d'assenyalar i visibilitzar qualsevol tipus de violència i fomentar el valor de la igualtat en sentit ampli²⁷.

- **Moltes persones joves no són competents en gestió emocional i acusen una debilitació de valors cabdals** com els de l'esperit de sacrifici, la perseverança, l'esforç, l'assumpció i acceptació de renúncies, la motivació,... En detriment d'aquests valors sembla que cada vegada més s'imposen els de la comoditat, la simplicitat, el "ja m'ho faran",... Aquesta realitat és rellevant i preocupant perquè afecta a totes les esferes de la vida de les persones joves (recerca i resposta a ofertes de feina, habitatge, formació, participació,...)
- **Manca de programes d'alternatives d'oci²⁸**. Hi ha la convicció que les escasses ofertes d'oci que es posen a l'abast a les persones joves dels municipis menors de 20.000 habitants es relacionen amb la festa major de la localitat i, com a molt, també amb la festa de cap d'any. Fora d'aquests dos moments les alternatives són, sovint, pràcticament inexistents, de manera que les persones joves han de marxar, necessàriament, a altres municipis més grans. En aquesta línia, **es puntualitza les especials dificultats d'accés a l'oci de les persones joves menors de 18 anys**.

Prioritat mitjana

- **Alguns municipis de més de 20.000 habitants consideren que hi ha una oferta insuficient d'oci saludable i d'informació**. Sobretot a la zona nord de la comarca es detecta aquesta realitat com un problema d'importància considerable. No fa referència només a la limitació d'alternatives d'oci sinó també a la disponibilitat d'informació adreçada a les persones joves sobre riscos associats a les conductes que sovint emergeixen en els entorns d'oci nocturn (baralles, agressions,...). S'apunta que aquesta

²⁷ S'aposta per un treball de caràcter comunitari, amb perspectiva integral que focalitzi en la igualtat en sentit ampli, que promogui valors socials positius, acollidors, respectuosos i integradors (igualtat de gènere, igualtat davant de les tradicions i les diferents cultures, igualtat davant l'origen,...). Hi ha consens que és la **comunitat la que ha de ser educadora**. La sensació generalitzada és que s'ha avançat força en el discurs però que no ha canviat gairebé res pel que fa a les formes... La clau de volta sembla estar en el fet de definir bé cap a on volem anar. Els centres educatius han d'estar molt implicats i hem d'aconseguir treballar comunitàriament. **S'hauria d'obrir una qüestió curricular** als centres educatius que focalitzi en la igualtat entesa en sentit ampli.

²⁸ Aquesta problemàtica té una prioritat alta pels municipis de menys de 20.000 hab. I mitjana pels altres.

realitat afecta amb major mesura les persones joves d'entre 12 i 16 anys. Es copsa una manca d'oferta d'oci a través de la qual es pugui treballar amb les persones joves.

Com es gestionen els conflictes?

- **Violència.** Pel grup de municipis menors de 20.000 habitants, la violència en sentit genèric té una prioritat mitjana perquè es considera que, a la base de les actituds i comportaments violents, hi ha un seguit de tendències que esdevenen les problemàtiques més urgents on caldria incidir i que, eradicades, podrien frenar la violència (rols de gènere, valors,...)

Il·lustració 1. Síntesi de les problemàtiques que afecten les persones joves del Baix Llobregat segons els i les professionals de joventut del territori. 2020

Font: Elaboració pròpia a partir de l'anàlisi dels grups de discussió amb els i les professionals de joventut de la comarca

Com s'ha pogut copsar, amb relació a la informació qualitativa recollida en el marc de l'elaboració del PIECJ 2017, les problemàtiques identificades amb major afectació sobre la població jove de la comarca, han patit canvis significatius durant els últims temps. Respecte al 2016, ja no es percep com un repte destacat el baix nivell d'aprenentatge d'idiomes, la competència en llengua catalana, les dificultats de mobilitat geogràfica a la comarca ni els comportaments sexuals no saludables.

Per la seva banda, les dificultats d'emancipar-se i abandonar la llar d'origen s'identifiquen en el moment actual com una problemàtica de primer ordre, quan fa no tant era considerada un repte amb un grau de prioritat mitjà.

Finalment, cal destacar l'aparició de tres problemàtiques que no varen ser assenyalades el 2016, i que ara es contemplen com a factors d'importància elevada que cal afrontar: l'acollida i l'acompanyament de les persones joves nouvingudes, un nivell baix en competències emocionals i els comportaments socioaddictius que proliferen.

ANÀLISI DE LES POLÍTIQUES DE JOVENTUT

Fins ara s'ha plasmat la realitat juvenil a través de la recollida d'indicadors sociodemogràfics que ajuden a copsar les característiques generals que defineixen el perfil de les persones joves de la comarca i la seva situació actual. Amb la finalitat de completar la imatge de la realitat que envolta la població jove, a continuació es presenta una anàlisi dels plantejaments i les polítiques adreçades directament a aquesta o bé que, de manera implícita promou també el benestar i el nivell d'autonomia de la població juvenil.

Les polítiques juvenils, tant les d'àmbit local com comarcal, incideixen en la perspectiva d'emancipació de les persones joves, afavorint la superació de les problemàtiques que les afecten i incentivant la millora del seu benestar. El desplegament de les polítiques de joventut al territori respon, per una banda, a les necessitats i demandes de les persones joves que han estat identificades i recollides des dels mateixos municipis (polítiques locals) i, per una altra, a les prioritats que s'han definit des de l'àmbit comarcal (polítiques comarcals) per donar-los-hi suport. És en l'anàlisi del seu conjunt que la visió esdevé realment completa, en tant que retorna una imatge integral dels continguts, els recursos i les metodologies emprades al territori per afrontar les necessitats de les persones joves del Baix Llobregat.

POSICIONAMENT ESTRATÈGIC D'ÀMBIT COMARCAL AL BAIX LLOBREGAT

El Consell Comarcal del Baix Llobregat, com a organisme públic supramunicipal, presta serveis a la ciutadania, als ajuntaments i a les entitats de la comarca en múltiples àmbits. Per tal d'abastar la complexitat que aquesta gestió reclama, el Consell Comarcal compta amb diferents àrees especialitzades. Això no obstant, es promou la perspectiva del treball en xarxa i s'encoratja a treballar interdepartamentalment, considerant que aquesta és una metodologia que afavoreix l'eficàcia i l'eficiència de les actuacions que es desenvolupen.

En aquest context, s'ha de tenir present que el posicionament estratègic del Consell Comarcal comprèn una planificació de caràcter integral, on les prioritats de treball establertes sovint tenen fronteres flexibles, focalitzant en matèries pròpies de diferents àrees i col·lectius a la vegada. A

continuació es presenta una síntesi que posa en valor els aspectes destacats que inclouen documents estratègics recents elaborats des del Consell Comarcal del Baix Llobregat i que defineixen les principals línies de treball a desenvolupar, moltes de les quals són especialment rellevants per a la persones joves, en tant que plantegen la superació de problemàtiques que incideixen directament en les oportunitats d'emancipació d'aquestes. En primer lloc, doncs, tot seguit s'assenyalen alguns dels elements inclosos en el Pacte de Legislatura que s'han considerat més rellevants en l'àmbit de la joventut, justament per la seva incidència des del punt de vista del treball en favor de l'emancipació juvenil. En segon lloc, es fa referència a la reformulació d'aquesta estratègia derivada de la situació de pandèmia ocasionada per la COVID19, que ha sacsejat la realitat i que ha modificat l'escenari econòmic i social previst en el qual haurem de bellugar-nos els pròxims temps.

En aquest sentit, el document que recull els principals objectius que es fixa la recent estrenada legislatura comarcal (2019-2023) estableix que l'actuació global del Consell Comarcal del Baix Llobregat ha de mantenir una línia continuista, centrada en l'afrontament de reptes que es mantenen avui, sorgits d'un context recent de crisi global i multifactorial que no han desaparegut malgrat la recuperació dels indicadors macroeconòmics. Així doncs, el document subratlla "que [el Consell Comarcal del Baix Llobregat] ha de seguir lluitant contra les desigualtats i contra l'atur, **especialment el juvenil**, i seguir duent a terme programes a favor de l'ocupació i les polítiques socials, com a veritables agents a favor de la igualtat, els drets socials i el dret de ciutadania" (Pacte de legislatura 2019-2023, 2019: 1). En aquesta línia es reivindica la necessitat de treballar a favor d'una **ocupació estable i de qualitat**, comptant amb el suport d'ajuntaments i altres agents del territori. De forma similar, l' "Estratègia territorial del Baix Llobregat per al desenvolupament econòmic inclusiu i sostenible"²⁹ (2019) especifica que, les iniciatives endegades pel Consell Comarcal "es basen en la idea de donar un nou enfocament a les polítiques de promoció econòmica i ocupació del territori basat en la concertació, en la cooperació i la col·laboració entre tots els agents que intervenen en el desenvolupament econòmic local" (CESBL, 2019: 3). Entre els objectius de l'estratègia territorial hi consta el de "dissenyar les polítiques públiques a desenvolupar sota criteris de foment de la igualtat, i **polítiques inclusives i sostenibles**" i, per aquest motiu s'afegeix que "les polítiques actives d'ocupació s'han de focalitzar especialment sobre aquells col·lectius de persones que pateixen

²⁹ Document aprovat en el Ple del Consell Econòmic i Social del Baix Llobregat (CESBL) celebrat en data 11 de març de 2019.

majors desigualtats tant d'accés com de permanència al mercat de treball així com de condicions laborals, com són principalment les persones aturades de llarga durada, dones i joves" (CESBL, 2019:9).

La transformació de la realitat i la superació col·lectiva de situacions flagrants de desigualtat i discriminació tenen, pel Consell Comarcal del Baix Llobregat, dues aliades de primer ordre: l'educació, per una banda, i la cultura, per una altra. Consegüentment, doncs, **"la cultura i l'educació"** han d'estar al centre de les polítiques públiques, sabent que l'educació és emancipació i les arts i la cultura són els nostres espais de llibertat" (Pacte de legislatura 2019-2023, 2019: 3). En una societat globalitzada diversa i plural, el coneixement, l'aprenentatge i la cultura han d'esdevenir instruments de construcció de vincles comunitaris i promotors de complicitats.

El treball transversal també s'erigeix com a una aposta ferma de cara als pròxims anys, representant una oportunitat per a la col·laboració que optimitzi els recursos disponibles i maximitzi els resultats de les actuacions executades. A tall d'exemple, destaca la constitució recent del primer **Consell de la Formació Professional d'àmbit comarcal**, que té la finalitat d'apropar oferta i demanda formativa, ajuntaments, agents, UPC, entitats, i també els Departaments de Treball, Indústria i Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

En l'àmbit de la salut, paga la pena destacar que el gener de 2019 es va constituir el **Consell de Salut del Baix Llobregat**, el primer consell de salut a nivell comarcal de tot Catalunya. Aquest nou òrgan té per missió involucrar a institucions, agents socials i econòmics, entitats, plataformes, etc. que treballen per la salut pública de la comarca, i dotar-los d'entitat pròpia per tirar endavant aspectes de planificació, gestió i avaluació de serveis de salut, a partir del debat comunitari. Aquest consell de salut és la materialització d'una de les demandes que va sorgir al congrés "El Baix Llobregat a debat en matèria de salut", així com la creació d'un **grup de salut mental comunitària** nascut a principis de l'any 2017, i que també forma part del Consell de Salut del Baix Llobregat. El grup de salut mental aprofundeix en els problemes de salut mental de la població de la comarca amb l'objectiu de conèixer les necessitats actuals i futures de les persones que pateixen algun trastorn, així com dels equips professionals que les atenen. Amb la informació recopilada es pretén elaborar un seguit de recomanacions i consensuar, entre les persones vinculades al grup de treball, les futures línies prioritàries d'actuació en relació a aquest àmbit.

En el pacte de legislatura 2019-2023 s'incorpora, a més, un dels aspectes essencials de la vida de les persones: l'**habitatge**. L'accés i la tinença d'un habitatge digne s'ha convertit, en els últims anys, en una preocupació de primer ordre que afecta tota la població però, i especialment, aquella més jove, la qual es veu obligada a superar enormes dificultats per posar en marxa el seu procés d'emancipació domiciliària. En la declaració de principis que regirà l'actuació comarcal en aquesta legislatura, s'esmenta que "el Baix Llobregat ha de ser capaç d'impulsar, de manera conjunta, mesures que afavoreixin el lloguer assequible i un parc d'habitatge públic" (Pacte de legislatura 2019-2023, 2019: 3).

La garantia de cohesió i d'equilibri territorial passen, des de l'acció desenvolupada per part del Consell Comarcal del Baix Llobregat, pel desplegament i la consolidació de recursos i serveis de benestar, entre d'altres:

- el SIS, equips d'educadors/es desplegats en el territori que actuen, al costat dels serveis socials bàsics, en l'àmbit de la prevenció;
- el SEAIA, equips d'atenció a la infància i l'adolescència;
- l'Oficina Jove i els Referents d'Ocupació Juvenil;
- l'atenció a la diversitat, siguin persones migrades o del col·lectiu LGTBI+, i;
- el servei d'atenció psicològica a nens i nenes víctimes de violència.

Una altra de les línies destacades en el Pacte de legislatura 2019-2023 és la **lluita contra el fracàs escolar**, a través d'una millora en la **capacitació** de la població. La metodologia plantejada parteix de la necessitat d'emfasitzar la coordinació d'accions amb el món local i l'obertura de col·laboracions amb els agents educadors de la comarca per augmentar la capacitat i el potencial educatiu de l'entorn.

Finalment, el pacte es fa ressò d'una demanda social cada vegada més extensa i, indiscutiblement, improrrogable: l'afrontament del **canvi climàtic** a través de "l'impuls d'iniciatives tendents a minimitzar l'impacte ambiental dels residus i contaminants", així com la potenciació de la biodiversitat del territori. Alhora, es reconeix la conveniència "d'impulsar i donar suport a totes les iniciatives tendents a implementar programes d'**educació mediambiental**, ja sigui en l'àmbit comarcal com al local" (Pacte de legislatura 2019-2023, 2019: 7).

En el recull de posicionaments estratègics que ha adoptat el Consell Comarcal del Baix Llobregat recentment, i que incorporen la perspectiva de la joventut, paga la pena destacar, concretament, algunes de les prioritats a impulsar que conté el document “Estratègia territorial del Baix Llobregat per al desenvolupament econòmic incliusiu i sostenible”, aprovat pel Ple del Consell Econòmic i Social del Baix Llobregat. Entre altres recorreguts que es plantegen, a mitjà i llarg termini, s’inclou un èmfasi específic pel que fa a la **formació, l’atracció i la retenció del talent**, també pel que respecte a les fórmules de **capacitació i millora de les competències en TIC**, i **l’impuls, el reconeixement i la visibilització de l’Economia Social i Solidària (ESS)**. Les dues primeres línies de treball incorporen entre els seus objectius específics, la millora en la integració de les persones joves al mercat de treball, la generalització de la formació professional integrada, la millora de les oportunitats de generar llocs de treball a la comarca i el suport a les competències emprenedores de les persones joves del territori. Per altra banda, l’impuls al desenvolupament de l’ESS parteix del punt de vista que, pels valors que són inherents a les propostes generades en aquest sector, aquest model afavoreix la generació d’ocupació de qualitat. De fet, s’afirma que les activitats endegades en l’àmbit de l’ESS són iniciatives que tenen un major arrelament amb els municipis i comarques on estan implantades, ja que en la gran majoria de casos la seva existència està justificada o té com a finalitat principal satisfer necessitats de la població d’aquests territoris” (CESBL, 2019: 150).

En l’exercici descriptiu que s’està realitzant és imprescindible anomenar el **Consell de les Dones del Baix Llobregat**, constituït l’any 2007, i el **Servei d’Atenció Integral Baix Llobregat**, amb els quals es treballa recurrentment des del Servei Comarcal de Joventut, sobretot en iniciatives vinculades a la violència de gènere i les actituds i comportaments masclistes i homòfobs. El primer, es tracta d’un espai participatiu de dones pioner a Catalunya que ha situat les bases de les seves línies d’actuació per al període 2015-2019 al voltant de:

- La promoció d’ un canvi profund de valors a tots els estaments de la societat que afavoreixi el desenvolupament en igualtat de la vida professional, personal i familiar de les dones.
- El foment d’una integració plena de les dones a la societat amb tots els Drets desenvolupats i amb una participació equitativa amb els homes.
- L’impuls a nous models de transformació social al segle XXI liderats per dones.

Per la seva banda, al Baix Llobregat, són diversos els municipis que ja disposen de SAI, Servei d’Atenció Integral adreçat a persones del col·lectiu LGTBI+ que hagin patit, pateixin o estiguin en

risc de patir qualsevol tipus de discriminació o agressió. Al Consell Comarcal està ubicat el SAI Baix Llobregat, un servei que atén principalment les persones dels municipis de menys de 20.000 habitants de la comarca, i a totes aquelles que no disposin d'un servei de suport específic al seu municipi.

Des del SAI Baix Llobregat s'impulsen accions d'informació i sensibilització, i es coordina la **Taula Comarcal LGBTI+**, un espai d'intercanvi, suport i treball en xarxa dels ajuntaments del Baix Llobregat, el Consell Comarcal i la Diputació de Barcelona. Des d'aquesta Taula es prepara l'elaboració per aquest 2019, del 1r Pla Comarcal LGBTI+ del Baix Llobregat, un document que permetrà realitzar una diagnosi clara de quina és la situació del col·lectiu a la comarca, definirà les línies estratègiques de les polítiques LGTBI+ al Baix Llobregat i facilitarà el desplegament de la Llei 11/2014 a tot el territori.

Finalment cal apuntar, tal com s'ha avançat, que el posicionament estratègic definit en el Pacte de legislatura 2019-2023 ha hagut de reformular-se durant el segon trimestre del 2020 degut a la situació provocada per la pandèmia del SARS-CoV-2. Aquesta crisi sanitària ha fet emergir noves problemàtiques i n'ha agreujat de ja existents. L'escenari que dibuixa la comarca del Baix Llobregat és el de la superposició de tensions vinculades a la salut de les persones i també als reptes que es presenten des del punt de vista social, econòmic i climàtic.

Davant d'aquesta conjuntura, complexa en la seva anàlisi i també en la formulació de respostes per a la seva superació, el Consell Econòmic i Social del Baix Llobregat va aprovar, el juny del 2020, el "Pacte del Baix Llobregat per a un nou impuls econòmic i social". Aquest Pacte s'enfoca cap a l'aposta per la reactivació econòmica i social i el canvi estructural basats en el coneixement, la innovació i la sostenibilitat d'acord amb l'European Green Deal impulsat per la Comissió Europea, els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides i l'Agenda 2030, conscient de les fortaleces i oportunitats del Baix Llobregat així com de les tendències globals, alineant-se amb els plans de reconstrucció impulsats en l'àmbit institucional local, comarcal, metropolità, autonòmic, estatal i europeu. El Pacte planteja vuit línies estratègiques a treballar, les quals emmarquen els objectius estratègics que es persegueixen i que orienten, a més, les actuacions a desenvolupar durant els pròxims temps.

CARTERA DE SERVEIS DEL CONSELL COMARCAL DEL BAIX LLOBREGAT POTENCIALMENT D'INTERÈS EN L'ÀMBIT DE LA JOVENTUT

Tot seguit, se citen els serveis disponibles al Consell Comarcal del Baix Llobregat que, tot i no estar directament vinculats amb el Servei Comarcal de Joventut, poden ser potencialment d'interès en l'àmbit de la joventut. S'ha considerat convenient posar-ho en relleu ja que aquestes àrees, projectes i recursos ajuden a completar l'atenció a la ciutadania (tant per a professionals com per a joves a títol individual) a través de serveis especialitzats. És per això que, des del Servei Comarcal de Joventut es treballa perquè tota la ciutadania de la comarca conegui aquests recursos i els pugui prendre com a referència en cas de necessitat.

- Servei d'acollida a persones immigrades majors de 16 anys

Són múltiples els reptes que planteja, per a qualsevol persona, l'arribada a un nou indret i a una societat diferent de la d'origen. El Servei de Suport en l'Atenció de les Persones Immigrades, adreçat als ajuntaments de l'Àrea Bàsica de la comarca i a totes les persones estrangeres que hi conviuen pretén, precisament, dotar d'autonomia les persones nouvingudes, facilitar-ne la inclusió i que coneguin millor l'entorn d'acollida. Els diferents àmbits d'actuació sobre els quals ofereix orientació aquest recurs tenen la finalitat de facilitar l'accés als serveis bàsics i als recursos normalitzats de les persones nouvingudes al territori.

El servei atén a persones immigrades empadronades als municipis de l'Àrea Bàsica de Serveis Socials del Baix Llobregat (- 20.000 habitants). Des del servei s'acompanya les persones immigrades en el seu procés d'acollida, molt especialment per obtenir el certificat d'acollida de la Generalitat de Catalunya (català, castellà, coneixements laborals i de l'entorn), i en qüestions relacionades amb els diversos tràmits d'estrangeria i nacionalitat.

A més, ofereix suport tècnic als/les professionals dels ajuntaments de l'Àrea Bàsica en temes d'integració de la població immigrada. Aquesta àrea també s'encarrega de coordinar la Xarxa d'Acollida i Inclusió del Baix Llobregat, la qual reuneix als/les referents tècnics en qüestions d'integració de la població immigrada de tots els ajuntaments de la comarca i l'Hospitalet de

Llobregat. És una estructura oberta i l'objectiu principal és intercanviar informació i experiències sobre punts d'interès que van sorgint en aquest àmbit.

- Servei d'ocupació juvenil

En vista als bons resultats obtinguts amb l'atenció i l'assessorament de la població més jove i vulnerable de la comarca que s'havia estat realitzant a través de la xarxa d'impulsors del Programa de Garantia Juvenil de Catalunya, el Consell Comarcal del Baix Llobregat va iniciar, el mes de gener de 2019, el programa Referents d'Ocupació Juvenil.

Aquest programa, impulsat pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya i cofinançat pel programa operatiu d'Ocupació Juvenil del Fons Social Europeu, té com a objectiu principal facilitar i acompanyar la transició de les persones joves des del sistema educatiu al sistema laboral i/o ocupacional, mitjançant la coordinació amb els diferents agents del territori que treballen amb les persones joves, per tal de donar la millor atenció i oferir els recursos més convenients segons les necessitats i circumstàncies de cada jove.

Les funcions de l'equip professional de Referents, són l'atenció directa als joves (informació, orientació, acompanyament...) i la promoció de la coordinació amb els diferents agents del territori per tal d'oferir la millor atenció i proposar els recursos més convenients. També cal destacar que els/les referents es desplacen als municipis, donada la dificultat de mobilitat i recursos econòmics de les persones joves.

El programa Referents d'Ocupació Juvenil s'adreça a les persones joves de la comarca, entre 16 i 29 anys, i especialment aquelles persones de menys edat amb especials dificultats per motius personals i/o socials i amb major necessitat d'assessorament i acompanyament.

- Servei d'informació i atenció a les dones (SIAD)

Els SIAD (Serveis d'Informació i Atenció a les Dones), són serveis gratuïts i confidencials d'informació, assessorament, primera atenció i acompanyament, si escau, amb relació a l'exercici dels drets de les dones en tots els àmbits relacionats amb la seva vida laboral, social, personal i familiar. El SIAD Baix Llobregat és un servei, doncs, adreçat a totes les dones dels municipis de la comarca que no tenen SIAD local; concretament els municipis de menys de 20.000 habitants.

El SIAD del Baix Llobregat ofereix, per una banda, atenció psicològica, que es basa en una atenció presencial a les dones que presenten situacions de necessitat o crisi derivades de la seva condició de dona, i especialment, a les dones víctimes de qualsevol tipus de violència. Aquesta atenció psicològica l'ofereix una psicòloga especialitzada en gènere i violències masclistes, de forma confidencial i sense cost.

Per una altra, ofereix també assessorament jurídic consistent en una atenció presencial de qualsevol dona que tingui una consulta en matèria d'igualtat d'oportunitats i/o que necessitin assessorament sobre qualsevol circumstància de les situacions específiques que afecten a les dones, tant en l'àmbit administratiu, civil o penal: separacions i/o divorcis, incompliment de sentència, custòdia de fills o filles, processos penals per violència de gènere, entre d'altres. Aquest assessorament jurídic també és especialitzat i sense cost.

- Servei d'atenció integral (SAI)

El Servei d'Atenció Integral Baix Llobregat és un servei adreçat principalment a les persones LGBTI dels municipis de menys de 20.000 habitants de la comarca del Baix Llobregat.

És un servei de proximitat on es poden adreçar qüestions sobre diversitat sexual, orientació sexual i identitat o expressió de gènere. Més enllà de donar suport als ajuntaments i al personal tècnic de l'administració local, el SAI ofereix una atenció integral a les persones del col·lectiu LGBTI de la comarca acompanyant-les i orientant-les en els procediments específics per formalitzar incidències i presentar denúncies per discriminació per raó d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere i per realitzar determinats tràmits. També facilita informació i recursos per a persones LGBTI sobre materials i webs que poden ser del seu interès.

- Servei d'intervenció socioeducativa itinerant

El servei d'intervenció socioeducativa itinerant (SIS) és un recurs preventiu comarcal que itina pels municipis i que té com a objectiu proporcionar atenció a tots els infants i adolescents i les seves famílies, afavorint el seu desenvolupament personal integral.

L'equip del SIS està format per tres educadores socials en coordinació estreta amb la resta de professionals de Serveis Socials, joventut, salut, educació, seguretat ciutadana, etc., del territori. L'accés al servei es vehicula a través dels serveis socials bàsics.

Durant el 2019 aquest servei s'ha desplegat als municipis de Corbera de Llobregat, Pallejà, la Palma de Cervelló, Santa Coloma de Cervelló, Torrelles de Llobregat i Vallirana. En vista als pròxims anys, la voluntat del Consell Comarcal del Baix Llobregat és que aquest servei pugui prestar-se també en aquells municipis de l'àrea bàsica que no disposen de cap recurs socioeducatiu per atendre a la infància i l'adolescència en risc.

- Programa "Enfeina't"

Es tracta d'un programa que té la finalitat de facilitar la pràctica laboral mitjançant un contracte laboral. Amb aquest objectiu, proporciona un acompanyament individual permanent de la persona participant al llarg de tot el període de contractació i la seva posterior inserció laboral.

S'adreça a persones aturades de llarga durada, és a dir, persones demandants inscrites a l'Oficina de treball un mínim de 12 mesos, continuats o no, dins d'un període de 18 mesos. També, de manera excepcional, poden participar-hi aquelles persones que, malgrat no estar inscrites, compleixin el requisit anterior i s'inscriguin com a màxim el dia abans de la inscripció al programa Enfeina't.

Durant el 2019 han participat en aquest programa tots els municipis menors de 30.000 habitants de la comarca del Baix Llobregat.

- Programa "Ubicat"

Aquest és un programa d'acompanyament a la inserció i suport ocupacional per a la inclusió social que es desenvolupa amb el finançament del Ministeri d'Ocupació i Afers Socials mitjançant els fons de la Conferència Sectorial de Relacions Laborals i d'Ocupació.

En el marc d'aquesta iniciativa es realitzen diferents tipus d'actuacions d'orientació i de coneixement de l'entorn productiu i d'apropament a les empreses, per tal d'assolir diversos objectius: disposar i motivar la persona cap al canvi, ajudar-la a construir un projecte personal d'inserció coherent i adequat, ajudar-la a desenvolupar competències professionals per a la seva

inserció, aportar recursos personals i socials per desenvolupar el projecte d'inserció, realitzar itineraris d'orientació laboral d'acord a la realitat del mercat laboral, donar a conèixer pautes i tendències del mercat de treball i acostar la realitat de les empreses a les persones que es troben en recerca activa de feina.

El programa s'adreça a persones en situació de desocupació, inactives, o persones treballadores, preferentment aquelles que es troben en una situació de precarietat laboral i persones en situació de desocupació de llarga durada inscrites al SOC. Durant el 2019, les persones que podien participar en aquest projecte havien d'estar empadronades en algun d'aquests municipis: Abrera, Begues, Castellví de Rosanes, Cervelló, Collbató, Corbera de Llobregat, Esparreguera, Martorell, Olesa de Montserrat, Pallegà, la Palma de Cervelló, el Papiol, Sant Climent de Llobregat, Sant Esteve Sesrovires, Sant Just Desvern, Sant Andreu de la Barca o Santa Coloma de Cervelló.

- Projecte "Singulars" – Garantia Juvenil

L'objectiu dels projectes singulars és reforçar l'ocupabilitat i les competències professionals de les persones joves desocupades i no integrades en el sistema d'educació o bé de formació, mitjançant una o més actuacions incloses en els quatre blocs de mesures en què s'estructura el Catàleg del Sistema Nacional de Garantia Juvenil.

Els projectes "Singulars" que es posen en marxa exigeixen que les diferents àrees temàtiques que incideixen sobre les persones joves (educació, joventut, promoció econòmica, serveis socials, etc) col·laborin i es coordinin per presentar un projecte en comú quan es tracta d'ens locals i les seves entitats dependents o vinculades.

- Oficina Comarcal d'Habitatge

El Consell Comarcal del Baix Llobregat disposa, des de l'any 1989, d'una Oficina Comarcal d'Habitatge que informa la ciutadania dels ajuts de la Generalitat de Catalunya disponibles per a la rehabilitació i l'accés a l'habitatge i que, a més, assessora en la presentació de les corresponents sol·licituds que es realitzen al Consell Comarcal. El seguiment dels expedients es fa des de la pròpia oficina, de manera que la ciutadania pot fer les diverses gestions durant la tramitació, fins a la percepció dels ajuts, al propi Consell Comarcal, essent atesos pel mateix personal que coneix els expedients des del seu inici.

- Acredita't

El procediment d'avaluació i acreditació de competències professionals *Acredita't* permet demostrar que la persona capacitada per a desenvolupar una activitat professional en la qual ja aporta experiència pot aconseguir una acreditació oficial.

El Consell Comarcal del Baix Llobregat és un Punt d'informació i Orientació del Procediment d'acreditació, *Acredita't*, que informa, orienta i assessora a les persones interessades sobre el funcionament del procediment i dona suport per a la formalització de la sol·licitud de preinscripció i en la preparació del dossier de competències.

- Ateneu Cooperatiu del Baix Llobregat

Els Ateneus Cooperatius de Catalunya són un servei públic en el marc del Programa Aracoop, format per més de 121 organitzacions públiques i privades amb una gran expertesa en l'àmbit de l'economia social i cooperativa.

L'Ateneu Cooperatiu del Baix Llobregat ofereix diversos serveis per impulsar projectes, amb la voluntat de ser un espai referent d'innovació i suport a la creació de cooperatives i iniciatives d'economia social al Baix Llobregat. En aquest sentit, ofereix a les persones, entitats, empreses i organismes interessats, un punt d'informació sobre economia social i cooperativa, acompanyaments a mida, jornades i tallers, formació sobre qüestions concretes, un laboratori de bones pràctiques, entre d'altres serveis.

- Observatori comarcal del Baix Llobregat

L'Observatori comarcal del Baix Llobregat es defineix com a una eina de suport a la presa de decisions aportant coneixement i proporcionant informació analitzada i contrastada en matèria de desenvolupament local.

Els seus objectius generals s'identifiquen amb l'aportació de coneixement sobre la realitat socioeconòmica del territori, la col·laboració amb les àrees i organismes dependents del Consell Comarcal i amb altres administracions i entitats de desenvolupament local i, la detecció de necessitats informatives del territori i agents de desenvolupament local. Per donar resposta a aquests objectius, l'Observatori del Baix Llobregat, actualment, centra els seus esforços en els següents àmbits: població, economia i treball, turisme, igualtat i educació.

Tot i que actualment no es produeixen continguts pròpiament de l'àmbit de treball de joventut, en tota la producció, sempre que és possible, es contempla la realitat d'aquest col·lectiu. Tanmateix, val la pena senyalar que el servei d'atenció i consultes de l'Observatori comarcal està a disposició dels equips professionals de la comarca, que poden demanar informació.

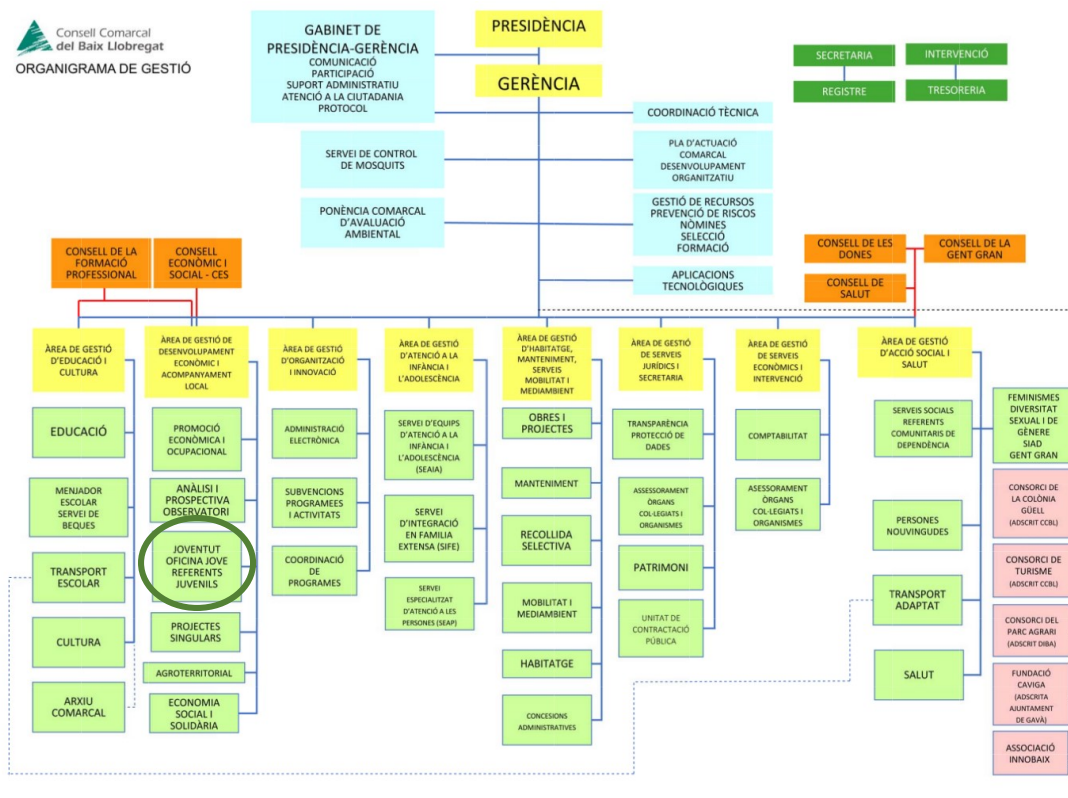
EL SERVEI COMARCAL DE JOVENTUT I L'OFICINA JOVE DEL BAIX LLOBREGAT

El departament de Joventut del Consell Comarcal del Baix Llobregat està integrat pel Servei Comarcal de Joventut (SCJ) i per l'Oficina Jove d'Emancipació del Baix Llobregat. El **Servei Comarcal de Joventut** té com a principal funció donar suport als municipis i a la xarxa de professionals de joventut dels trenta ajuntaments de la comarca per tal que aquests puguin oferir serveis de qualitat en l'atenció i la dinamització a la població jove de la comarca. Els seus objectius prioritaris són:

- Donar suport tècnic als municipis amb menys recursos per garantir la cohesió social i territorial de la comarca en matèria de polítiques de joventut.
- Detectar bones pràctiques en l'àmbit de les polítiques de joventut.
- Fomentar la formació i capacització tècnica i professional de les persones que treballen en els Serveis d'Informació Juvenil de la comarca.

Aquest departament, en definitiva, dedica els seus esforços a promoure una visió integral de la joventut que la reconegui com a actor imprescindible en la construcció present i futura de ciutadania. No només, doncs, s'incideix perquè els ajuntaments de la comarca dissenyin polítiques públiques pensades per respondre les necessitats específiques de la població jove sinó també perquè qualsevol iniciativa incorpori la perspectiva juvenil des del seu plantejament inicial.

II-lustració 2. Organigrama del Consell Comarcal del Baix Llobregat. 2020

Font: Consell Comarcal del Baix Llobregat

Fins ara, els serveis que ofereix el Servei Comarcal de Joventut al territori quedaven recollits dins del Protocol d'Intervenció Estratègica Comarcal en Polítiques de Joventut (PIECJ). Amb l'aprovació del Pla Comarcal de Joventut 2020-2024 serà aquest nou document estratègic el que prendrà el relleu al PIECJ i orientarà les línies d'incidència prioritàries del servei els pròxims quatre anys.

Durant l'últim període (2016 a 2019), el Servei Comarcal de Joventut s'ha encarregat d'aportar una visió global de les polítiques de joventut a la comarca i a l'acció local desenvolupada en aquest àmbit des dels municipis del Baix Llobregat. S'ha refermat com a agent de referència i de suport que acompanya al col·lectiu de professionals de joventut que actuen a la comarca, incentivant el seu apoderament.

Per fer-ho, el Servei Comarcal de Joventut, dona suport als municipis, sobretot als petits i mitjans, que no tenen cap referent de joventut perquè no quedin sense resposta les demandes de la població juvenil. En aquest sentit, treballa per dotar d'abast comarcal iniciatives adreçades a facilitar el creixement personal i l'emancipació de les persones joves del territori, fomentant la cohesió social i territorial en el marc d'actuació que ocupa al servei. Amb aquest objectiu, convenia en l'àmbit supramunicipal serveis establerts a la comarca i crea i maximitza les sinergies entre els municipis del territori.

Activitat

El Servei Comarcal de Joventut basa la seva actuació diària, principalment, en tres eixos de treball: la transversalitat, la interdepartamentalitat i la interinstitucionalitat. Aquests són considerats imprescindibles per aconseguir les fites que la comarca es proposi en l'àmbit de la joventut.

A finals de l'any 2017, va esdevenir un servei amb dues realitats diferents però interrelacionades, que complementen i reforcen l'actuació pública comarcal en l'àmbit de la joventut. Per una banda, aquella que s'adreça als i les professionals de les polítiques de joventut a través del mateix SCJ, producte del treball supramunicipal dels municipis del Baix Llobregat. Per una altra, **l'Oficina Jove d'Emancipació**, projecte de la Xarxa Nacional d'Emancipació Juvenil (XNEJ) liderada per la Generalitat de Catalunya, l'activitat de la qual incideix directament en les persones joves de la comarca (especialment en les seves necessitats d'atenció, informació, orientació i assessorament). Ambdues es coordinen i es cohesionen mitjançant accions i projectes que garanteixen una actuació integral i connectada a la realitat juvenil.

Les iniciatives i projectes realitzats durant els últims anys, que han estat promoguts i liderats des del Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat poden dividir-se en nou categories: campanyes de sensibilització i prevenció, capacització tècnica i professional, suport tècnic i metodològic, treball en xarxa i espais de treball sectorials i transversals, planificació estratègica, gestió de les competències delegades per la Direcció General de Joventut, difusió del servei i eines interactives de comunicació, serveis adreçats a persones joves i foment de l'ocupabilitat.

- Campanyes de sensibilització i prevenció

Concurs Talla Ja!, des de l'any 2015 i amb motiu de la commemoració del 25 de novembre, Dia internacional contra la violència envers les dones, el Servei Comarcal de Joventut promou la participació de les persones joves per visibilitzar el rebuig social a aquest tipus de violència i per promoure, alhora, les relacions igualitàries i socialment justes entre les persones joves.

Mou-te per plaer, prevenció de la Sida i de les malalties de transmissió sexual (MTS). L'objectiu principal d'aquesta campanya és conscienciar la societat en general, i molt especialment la gent jove, de la importància de mantenir relacions sexuals segures i sensibilitzar la població que qualsevol que dugui a terme pràctiques sexuals de risc corre el perill de contraure malalties greus, com la SIDA o altres infeccions de transmissió sexual.

- Capacitació tècnica i professional

La formació al territori és cabdal per garantir una resposta adequada als canvis i a l'evolució constant que pateix la realitat juvenil. Hi ha el convenciment que les accions formatives fomenten el capital humà i faciliten la identificació de les transformacions que es van donant en l'entorn en el qual i pel qual es treballa i anticipar problemàtiques que es puguin estar desenvolupant, garantint una resposta adequada a aquestes. La formació que s'han desenvolupat des del Servei Comarcal de Joventut adreçada al col·lectiu professional del territori han estat consensuades amb aquest, ajustant-se a les seves inquietuds i considerant les seves demandes explícites.

Jornada Comarcal: espai de coneixement i d'interacció dels professionals de les polítiques de joventut de la comarca: regidors/res, tècnics/ques, informadors/res, dinamitzadors/res, educador/es de carrer i d'altres perfils. Cada any s'escull una temàtica diferent, en funció de les qüestions que més interessin el col·lectiu professional de l'àmbit de la joventut, i es realitza en un municipi distint, afavorint que tots ells es sentin integrats i tinguts en compte. El conseller de joventut durant els últims anys, Miquel Comino, ha participat en les jornades comarcals de joventut que s'han realitzat en el rol de moderador.

- Suport tècnic i metodològic

Acompanyament i suport als municipis. La trajectòria del Servei Comarcal de Joventut al territori el converteix en un agent de referència, esdevenint una font de dades i d'informació actualitzada, veraç i fiable. En aquest sentit, el SCJ facilita informació, documentació i assessorament als municipis de la comarca, sobretot als que compten amb una estructura, en l'àrea de joventut, més feble. En sintonia amb la Llei 33/2010, de l'1 d'octubre, de polítiques de joventut de Catalunya, que descriu les actuacions que s'han de desenvolupar en matèria de joventut des de l'àmbit supramunicipal, el SCJ del Baix Llobregat presta assistència i cooperació als municipis del territori, vetllant perquè en llur àmbit territorial es duguin a terme, amb nivells de qualitat homogenis, els serveis i les activitats complementàries en matèria de joventut dels ajuntaments (article 14).

En aquesta línia, des del SCJ del Baix Llobregat es duu a terme el seguiment dels plans locals i la gestió del finançament mitjançant el Contracte Programa de la Generalitat de Catalunya.

Ahora, es difonen continguts elaborats pels municipis amb l'objectiu de reforçar l'impacte de les seves iniciatives i donar-los visibilitat.

- Treball en xarxa i espais de treball sectorials i transversals

Des del Servei Comarcal de Joventut es coordina, gestiona i cohesiona la Xarxa de professionals de joventut del Baix Llobregat. Aquesta xarxa garanteix la detecció conjunta de necessitats i el consens al voltant de les principals línies d'intervenció que defineixen l'actuació del Servei Comarcal de Joventut. En aquest sentit, existeixen diferents espais estables de comunicació i interrelació, els quals compten amb un compromís notable per parts dels agents de joventut del territori.

1. La **Taula política** és un òrgan decisiu en les directrius de les polítiques de joventut de la comarca.
2. La **Taula tècnica**, per la seva banda, és l'òrgan executor de les polítiques de joventut de la comarca, més centrada en la vessant operativa de les actuacions.

3. Les **Comissions de treball** són espais d'interrelació i diàleg entre professionals de l'àmbit de joventut de la comarca. Aquestes es creen en funció de les necessitats d'abordar temàtiques concretes. Durant els últims quatre anys, han funcionat dues comissions de treball:

- **Joves i Relacions Personals:** treballa sobretot qüestions vinculades al col·lectiu LGTBI+ de la comarca i la violència masclista entre les persones joves.
- **Joves i Salut :** es centra en temes de salut que afecten la població juvenil: malalties de transmissió sexual, salut emocional, etc.

La informació que es comparteix en aquests espais i en altres (visites a PIJs, reunions i correus electrònics intercanviats amb informadors/es del territori) són imprescindibles per garantir l'abast comarcal de les actuacions que es duen a terme des del SCJ.

Promoció i gestió de la XASCJB. Es tracta d'una xarxa de professionals referents de les polítiques de joventut dins dels Consells Comarcals de la demarcació de Barcelona en la qual el Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat participa. Aquest servei també està vinculat al Grup de Treball Transversal (GTT), promogut i implementat per la DGJ per debatre i informar dels assumptes de l'àmbit del Pla d'actuació de les polítiques de joventut al territori.

- Planificació estratègica

El Servei Comarcal de Joventut s'encarrega de dissenyar i executar les eines pròpies de la planificació estratègica dins de l'àmbit de joventut. En aquest sentit, durant els últims quatre anys, s'ha executat el PIECJ o Pla Comarcal de Joventut i els plans d'actuació anuals. Es tracta d'instruments que han de donar una resposta clara a l'avaluació i reconeixement de les necessitats dels municipis de la comarca en matèria de joventut, basant-se en els principis de participació, interdepartamentalitat i interinstitucionalitat.

- Gestió de les competències delegades per la Direcció General de Joventut

Instal·lacions Juvenils: la comarca del Baix Llobregat compta amb 10 instal·lacions juvenils: 5 albergs, 4 cases de colònies i 1 aula de natura. El Servei Comarcal de Joventut té delegada la competència en matèria d'inspecció, autorització de funcionament i sanció en el camp de les instal·lacions juvenils. Així doncs, es treballa per verificar que es compleix la normativa vigent (Decret 140/2003).

Visites de comprovació de la normativa de lleure (Decret 267/2016): Activitats d'educació en el lleure organitzades per les entitats d'educació en el lleure infantil i juvenil adreçades a persones menors de 18 anys. El Servei Comarcal de Joventut, durant els mesos d'estiu, realitza visites de seguiment de les activitats d'estiu per a infants i joves. L'objectiu d'aquesta actuació és comprovar que aquest tipus d'activitats són realitzades segons la normativa vigent.

- Difusió del servei i eines interactives de comunicació

El Servei Comarcal de Joventut utilitza la pàgina web institucional de l'ens per visibilitzar la seva tasca. A més, fa ús de perfils a les xarxes socials Facebook, Twitter i Instagram com a eines interactives per establir comunicació amb els/les professionals de joventut de la comarca, i difondre informació que els pugui resultar d'interès.

- Serveis adreçats a persones joves

Col·laboració amb el Consell Comarcal del Barcelonès en la disposició de l'eina interactiva Compartir habitatge. Aquesta plataforma permet posar en contacte persones que cerquen allotjament compartit amb d'altres que n'ofereixen. S'adreça, per tant, a facilitar l'emancipació domiciliària de les persones joves de la comarca en un context on aquesta resulta molt difícil d'aconseguir per a moltes persones joves.

Assessoria de mobilitat per a joves. El Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat va posar en marxa, l'any 2012, el projecte d'Assessoria de Mobilitat per a joves amb un model de gestió mancomunat. Aquest servei ofereix assessorament personalitzat i gratuït a les persones joves que estan valorant la possibilitat de marxar a l'estranger, ja sigui per motius d'estudis, laborals, de voluntariat, de cooperació, estades solidàries, intercanvis, lleure, etc. Durant els últims anys aquest servei s'ha consolidat i ha crescut en nombre de municipis adherits (actualment, 10 municipis de la comarca formen part del projecte). L'Oficina Jove del Baix Llobregat dona suport al seguiment i la coordinació d'aquest servei, amb el qual es mantenen contactes periòdics presencials, telefònics i per correu electrònic.

Posada en marxa de l'Oficina Jove d'Emancipació del Baix Llobregat. Aquest és un equipament públic d'informació, orientació i assessorament gratuït i generalista on les persones joves de la comarca poden adreçar-se per resoldre dubtes, fer consultes i/o demanar més informació en relació a diversos àmbits (treball, formació, salut, relacions afectives, cultura, habitatge, entre d'altres). Es va realitzar el projecte mitjançant les visites als equipaments de la comarca.

- Foment de l'ocupabilitat

Durant els últims anys, el Servei Comarcal de Joventut ha acollit a persones joves en pràctiques a través del Programa de Garantia Juvenil afavorint, d'aquesta manera, l'adquisició d'experiència professional i, alhora, donant a conèixer el SCJ del Baix Llobregat.

Per la seva banda, l'**Oficina Jove d'Emancipació del Baix Llobregat (OJ)** promou i reforça la coordinació i el treball en xarxa amb els serveis d'informació juvenil i els agents dels diferents àmbits d'actuació que treballen directament amb les persones joves de la comarca amb la finalitat d'incorporar una perspectiva integral i inclusiva en el seu àmbit territorial de referència.

El Consell Comarcal del Baix Llobregat és l'ens responsable de la coordinació i gestió del servei d'informació generalista i especialitzat que es presta des de l'Oficina Jove d'Emancipació a la població juvenil de la comarca. Es tracta d'una atenció sobretot virtual i itinerant, en concordança amb les característiques pròpies de la comarca, tant des de la perspectiva de les comunicacions entre municipis com de l'existència d'una xarxa eficient de recursos juvenils al territori.

L'OJ és la materialització de l'objectiu que assenyalen tant la Llei de Polítiques de Joventut de Catalunya, com el Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2010-2020. Aquest es correspon amb la creació i el desplegament de la Xarxa Nacional d'Emancipació Juvenil (XNEJ), amb la voluntat de facilitar la realització del projecte de vida de les persones joves atenent a la diversitat de formes i models de vida. D'aquesta manera es pretén millorar la taxa d'emancipació juvenil.

En concordança, l'objectiu final de l'Oficina Jove d'Emancipació és esdevenir la porta d'entrada única a la informació i l'orientació de qualitat, donant resposta a les inquietuds i necessitats de la

població jove en relació a qualsevol aspecte que afecti el seu procés d'emancipació (especialment pel que fa a treball, educació, habitatge, salut i mobilitat internacional).

Durant el 2018 s'ha elaborat el disseny i s'ha posat en marxa la pàgina web de l'Oficina Jove d'Emancipació. També s'han creat perfils a les xarxes socials (Facebook, Twitter i Instagram) amb els quals s'està duent a terme una tasca imprescindible de visibilització i de transparència, donant a conèixer l'arrencada d'aquest nou recurs a l'abast de les persones joves de la comarca i així facilitant, alhora, canals d'apropament i d'interlocució entre les persones joves i el personal de l'OJ.

En aquests moments, les persones joves interessades poden trobar, a la pàgina web, informació sobre treball i educació, mobilitat internacional, habitatge, salut i relacions personals i cultura i participació. La informació es pot ampliar tot visitant o contactant telemàticament amb el personal de l'Oficina Jove d'Emancipació, que atén 35 hores setmanals.

Per altra banda, el contacte amb els diferents PIJs de la comarca està servint per reconèixer aspectes de millora, sobretot en relació al treball en xarxa i la coordinació intermunicipal, i per identificar àmbits d'interès que estan esdevenint especialment rellevants per a les persones joves (com l'habitatge, el seu accés i el manteniment d'aquest). La posada en comú de l'experiència i les percepcions copsades des dels diferents PIJs permeten pensar en l'elaboració de propostes i la planificació d'iniciatives d'abast comarcal que donin resposta a les noves tendències i necessitats que van sorgint entre la població juvenil.

Les primeres accions que s'han dut a terme des d'aquest recurs de creació recent, doncs, persegueixen la consolidació d'aquest en l'entramat de serveis i equipaments específics per a la població juvenil de la comarca. Es preveu que, amb el temps, es converteixi en un recurs de referència on, tant les persones joves del territori com els equips professionals de l'àmbit de la joventut, puguin cercar suport per: resoldre dubtes que els sorgeixin, establir col·laboracions en relació a propostes de projectes que es vulguin impulsar i vehicular respostes d'abast comarcal davant dels reptes que afronten les persones joves en relació als processos d'emancipació.

Val a dir que el col·lectiu beneficiari de les actuacions que es duen a terme des de l'Oficina Jove d'Emancipació del Baix Llobregat es corresponen amb les persones joves d'entre 16 i 29 anys que cerquen informació sobre àmbits tan diversos com el treball, l'educació, la mobilitat

internacional, la salut, la cultura i/o la participació. Això no obstant, es considera també l'atenció a les franges d'edat de 12 a 15 anys perquè tinguin accés especialment a continguts de salut i itineraris formatius i, de 30 a 35 anys, en el marc del procés d'emancipació domiciliària, de millora de l'itinerari professional i accés al mercat de treball.

Tanmateix, també es consideren destinataris/es els/les professionals de la xarxa de serveis d'informació juvenil municipals i altres professionals que treballen apropant la informació i facilitant acompanyament en el procés d'emancipació de les persones joves de la comarca.

Actualment, doncs, el Consell Comarcal del Baix Llobregat disposa, en l'àmbit de joventut, d'un servei i d'un equipament que es complementen. Aquests dos recursos cohesionen les accions al territori, treballant per garantir l'atenció de qualitat a la població jove de la comarca i responen a les demandes, propostes i necessitats dels/les professionals de joventut desplegats/des al territori.

El Servei Comarcal de Joventut i l'Oficina Jove d'Emancipació del Baix Llobregat basen la seva metodologia de treball en el convenciment que cal potenciar la col·laboració, la coordinació i el treball conjunt amb tots els ajuntaments de la comarca en aquest àmbit per tal d'optimitzar els recursos existents i, així, aconseguir millors resultats globals, millorant les intervencions, i afavorint l'equilibri territorial i la cohesió social de la comarca.

En aquest sentit, la interdepartamentalitat i la interinstitucionalitat són pilars clau per a la intervenció amb persones joves. Per aquest motiu, el personal de l'Oficina Jove d'Emancipació s'ha integrat en espais estables de reflexió, intercanvi i debat com la Taula Comarcal de Joventut Política i Tècnica, les comissions de treball sobre "Joves i Salut" i també "Joves i Relacions Personals". Aquestes accions fomenten el treball en xarxa sectorial i territorial i afavoreixen la comunicació entre agents de joventut del territori.

Així doncs, la coordinació dels agents que configuren la xarxa comarcal d'informació, orientació i assessorament juvenil respon, d'una banda, a la idea de garantir l'aprofitament de recursos i serveis disponibles i evitar duplicitats inoperants i innecessàries i, de l'altra, a la d'aconseguir un abast comarcal dels serveis que es promouen en l'àmbit comarcal que sigui coherent amb la realitat de la població jove del territori.

Aspectes estructurals

Per tal d'aportar una imatge completa del Departament Comarcal de Joventut i el seu funcionament quotidià, és imprescindible atendre a les característiques estructurals que el defineixen. Així doncs, a continuació s'esmenten els recursos amb què compta el servei, a partir dels quals es manté l'engranatge que permet desenvolupar les accions de treball en l'àmbit de les polítiques de joventut a la comarca.

Recursos humans

El Departament Comarcal de Joventut del Baix Llobregat compta amb tres professionals contractades directament per a desenvolupar les tasques pròpies del SCJ i l'OJ. Així doncs, l'equip professional d'aquest departament comarcal està compost per tres persones contractades a jornada completa.

El personal contractat que conforma l'estructura professional d'aquest el defineixen, per una banda, la responsable tècnica de joventut i, per una altra, dues tècniques de joventut (una d'elles adscrita al Servei Comarcal de Joventut i, una altra, directament a l'Oficina Jove). L'equip compta amb el suport i seguiment d'un professional que desenvolupa el rol de coordinació de l'àrea de Desenvolupament Econòmic i Acompanyament Local. La plantilla del Consell Comarcal del Baix Llobregat també compta amb personal administratiu que desenvolupa tasques concretes de suport administratiu i de gestió.

Taula 10. Personal en plantilla al Departament Comarcal de Joventut del Consell Comarcal del Baix Llobregat. 2020

Lloc de treball	Categoria professional	Hores de dedicació
Coordinador de l'àrea de Desenvolupament Econòmic i Acompanyament Local	Tècnic superior	35h

Responsable tècnica de joventut	Tècnica mitjana amb comandament	35h
Tècnica de joventut del SCJ	Tècnica mitjana	35h
Tècnica de joventut de l'OJ	Tècnica mitjana	35h

Font: Elaboració pròpia

Recursos funcionals

Es pot afirmar que, a la comarca del Baix Llobregat, existeix una xarxa de serveis per a persones joves ben estructurada: el 90% dels municipis de la comarca compten amb serveis d'informació juvenil, fet que garanteix una cobertura àmplia de les necessitats d'atenció, informació i orientació de la població jove del Baix Llobregat. A més, compta amb l'Oficina Jove d'Emancipació, ubicada a Sant Feliu de Llobregat, que reforça la praxi dels serveis juvenils del territori donant-los suport des de la perspectiva comarcal.

La tipologia dels equipaments juvenils de la comarca és complexa i les denominacions que se'n fan, múltiples. Així doncs, repartits arreu del territori hi ha Punts d'Informació Juvenil, Oficines d'Emancipació (no reconegudes dins de la Xarxa Nacional d'Emancipació Juvenil –XNEJ-), Casals de joves, Espais polivalents, Espais joves i altres (Espai de Noves tecnologies, punt TIC, etc). Cal apuntar que alguns recursos i equipaments s'ubiquen en el mateix espai, compartint-lo.

Taula 11. Equipaments i recursos juvenils de la comarca del Baix Llobregat

Municipi	Equipament/s juvenil/s
ABRERA	Casal de joves Abrera i Servei d'Informació juvenil.
BEGUES	Punt jove.
CASTELLDEFELS	Servei d'Informació Juvenil, Casal de joves i Espai de noves tecnologies (Cibercafé).
CASTELLVI DE ROSANES	Espai jove de l'Escola Vella.

CERVELLÓ	
COLLBATÓ	Espai jove.
CORBERA DE LLOBREGAT	
CORNELLÀ DE LLOBREGAT	Trailer- Servei d'Informació Jove. El CRAJ, Centre de Recursos Juvenils. Casal de Joves la Forja. Espai jove Sant Ildefons. Espai jove Riera-Centre.
EL PAPIOL	
EL PRAT DE LLOBREGAT	Oficina Pla Jove: Servei d'Informació Juvenil. El Lloro.
ESPARREGUERA	Cal Trempat: Servei d'Informació Juvenil.
ESPLUGUES DE LLOBREGAT	Espai jove El Remolí i Oficina Jove d'Emancipació.
GAVÀ	Espai jove la Casa Gran: Servei d'Informació Juvenil i Casal de joves.
LA PALMA DE CERVELLÓ	Servei d'Informació Juvenil i Espai polivalent.
MARTORELL	Punt Nord: Servei d'Informació Juvenil i Espai polivalent.
MOLINS DE REI	Servei d'Informació Juvenil, Espai jove i Espai polivalent.
OLESA DE MONTSERRAT	Cal Mané: Punt d'Informació Juvenil.
PALLEJÀ	Jovespai: Servei d'Informació Juvenil i Casal de joves.
SANT ANDREU DE LA BARCA	Centre de Recursos Juvenils, Espai Jove: SIJ, Casal joves i Espai polivalent.
SANT BOI DE LLOBREGAT	El Punt. La Factoria Jove de Can Massallera: Servei d'Informació Juvenil.
SANT CLIMENT DE LLOBREGAT	Servei d'Informació Juvenil, Casal de joves i Espai jove.
SANT ESTEVE DE SESROVIRE	Espai polivalent Sputnik: Casal de joves i Servei d'Informació Juvenil.
SANT FELIU DE LLOBREGAT	Servei d'Informació Juvenil i Casal de joves.
SANT JOAN DESPÍ	Servei d'Informació Juvenil, Oficina Jove d'emancipació, Casal de joves, Espai polivalent (El Bulevard i Jovespi)
SANT JUST DESVERN	Servei d'Informació Juvenil, Casal de joves i Espai polivalent.
SANT VICENÇ DELS HORTS	Espai Jove la Capella. Servei d'Informació Juvenil.
STA. COLOMA DE CERVELLÓ	Can Carletes. Servei d'Informació Juvenil, Casal de joves, Espai polivalent.
TORRELLES DE LLOBREGAT	Espai jove de Can Pinyons i Casal de joves.
VALLIRANA	Casal de Joves.

VILADECANS	Can Xic. Servei d'Informació Juvenil i Espai polivalent.
------------	--

Font: Elaboració pròpia

Recursos econòmics

El pressupost del qual disposa el Servei Comarcal de Joventut es defineix com a finalista. És a dir, que les accions que es realitzen des d'aquest departament s'executen en funció del volum de recursos econòmics disponibles obtinguts a través de subvencions, col·laboracions, convenis i/o partides derivades de la delegació de competències.

El suport econòmic més rellevant atorgat al Departament Comarcal de Joventut del Baix Llobregat prové del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya. A l'empara del Contracte Programa subscrit entre el Consell Comarcal del Baix Llobregat i el departament esmentat, el departament comarcal de joventut rep finançament a través de les fitxes 41, 42 i 43.1 i 43.3. Aquestes fitxes determinen el caràcter de les actuacions subvencionables, que es vinculen al funcionament i les accions desplegades des del Servei Comarcal de Joventut i l'Oficina Jove, per una banda, i als Plans d'Actuació Anuals del Departament Comarcal de Joventut i d'alguns dels municipis menors de 20.000 habitants, per una altra.

En total, el finançament que va rebre el Departament Comarcal de Joventut del Baix Llobregat a través del Contracte Programa l'any 2019 va ser de 81.441,64 euros. A més, 44.601,50 euros més varen ser atorgats per a transferir-se als municipis de menys de 20.000 habitants de la comarca que compten amb aquesta subvenció.

Per altra banda, el Departament Comarcal de Joventut també aprofita les convocatòries que s'obren des de la Diputació de Barcelona en el marc del Catàleg de Serveis que ofereix a la xarxa de governs locals de la província. És així que l'any 2019 es varen concedir 7.195,77 euros per a finançar part del projecte vinculat a "Joventut i Emancipació". En aquella convocatòria, el Servei Comarcal de Joventut també va comptar amb dos tallers adreçats a professionals de joventut de la comarca, en els quals es varen treballar competències clau per a l'atenció i l'acompanyament a persones joves.

Dades de comunicació

Durant la legislatura 2011–2015 es va desenvolupar i renovar la pàgina web del Consell Comarcal del Baix Llobregat. Basada en programari lliure, desenvolupada pel personal del Consell Comarcal, presenta un format molt més intuïtiu i de més senzilla utilització que no pas l'anterior. Aquest lloc web incorpora una sèrie de canvis com, per exemple, que cada departament tingui un apartat propi des d'on les persones usuàries puguin accedir als seus continguts específics. La pàgina web del Consell Comarcal del Baix Llobregat s'adapta i es millora periòdicament per tal que constitueixi una finestra d'informació d'utilitat per a la ciutadania i un aparador per a posar en relleu la feina i els serveis que s'ofereixen des de l'àmbit comarcal del Baix Llobregat. També durant el període apuntat, l'organisme ha donat el pas amb l'obertura d'un compte a la xarxa social Twitter pel Consell Comarcal (@ccbaixllobregat). Més recentment també s'ha sumat a Instagram (@consell_comarcal_del_baix).

El Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat, a més de comptar amb un espai propi dins la pàgina web de la corporació, ha ampliat la seva presència a les xarxes socials durant els últims anys i disposa de perfils de Facebook, Twitter i Instagram. A través d'aquests canals es fa difusió de l'activitat del SCJ i es facilita l'accessibilitat a informació que pot ser d'especial interès per als tècnics/ques i regidors/es de joventut del territori. A més s'utilitza la pàgina inicial del web corporatiu per publicar-hi notes de premsa, que són notícies breus que posen en relleu actes, esdeveniments i/o iniciatives especialment rellevants del servei.

Joventut

Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat

Servei adreçat a tots els ajuntaments de la comarca, a qui dona suport en el disseny, planificació i implementació de les seves polítiques de joventut, mitjançant el Pla Comarcal de Joventut.

Programa de Referents d'Ocupació Juvenil

Aquest programa és una mirada transversal a la situació dels joves més vulnerables. Acompanyem als joves en la troballa del seu futur.

Oficina Jove del Baix Llobregat

És un equipament públic d'informació, orientació i assessorament gratuït i generalista on les persones joves de la comarca poden adreçar-se per resoldre dubtes, fer consultes i/o demanar més informació en relació a diversos àmbits (treball, formació, salut, relacions afectives, cultura, habitatge, entre d'altres).

Per la seva banda, a finals de 2018, es va finalitzar el procés de disseny i creació de la pàgina web pròpia de l'Oficina Jove. Aquesta s'adreça específicament a les persones joves de la comarca, amb un disseny modern i emprant un llenguatge proper i entenedor. Les persones joves que la consultin hi poden trobar continguts en els àmbits del treball, l'educació, l'habitatge, la cultura i la participació, la salut o la mobilitat internacional. També poden accedir a un formulari en línia, a través del qual poden posar-se en contacte directament amb la tècnica de l'Oficina.

Què t'interessa?

TREBALL I FORMACIÓ

HABITATGE

CULTURA I PARTICIPACIÓ

RELACIONS PERSONALS,
SALUT I SEXUALITAT

La pàgina web de l'Oficina Jove conté, a més, un apartat d'actualitat que publica periòdicament notícies d'interès i un mapa a través del qual es poden consultar els Punts d'Informació Juvenil de tota la comarca, així com també les assessories especialitzades que ofereixen.

L'Oficina Jove d'Emancipació del Baix Llobregat és present a les xarxes socials Facebook, Twitter i Instagram (@ojbaixllobregat) i compta amb un número de telèfon a través del qual pot rebre i respondre missatges de Whatsapp. D'aquests canals, Instagram és el més emprat per la població juvenil. En aquest perfil virtual, el Servei Comarcal de Joventut comptabilitza 1.215 seguidors/es i, l'Oficina Jove, 1.110 (dades de juliol de 2020).

ANÀLISI DE LA REALITAT DE LES POLÍTIQUES DE JOVENTUT AL TERRITORI

En aquest subapartat sobre l'anàlisi de les polítiques de joventut es posa l'accent en les actuacions i recursos que els governs municipals de la comarca dediquen a l'àmbit de la joventut. L'administració local esdevé un agent clau, tant en la identificació de demandes com en la resposta a aquestes, per la seva proximitat a la ciutadania i el seu coneixement sobre la realitat que l'afecta. Per aquest motiu, la incorporació d'aquesta secció resultava indefugible.

La xarxa de serveis i equipaments existent al territori, les prioritats que els ajuntaments es plategen en l'àmbit de la joventut i els recursos que hi dediquen, donen compte de la incidència que les polítiques de joventut desenvolupades tenen sobre les demandes de la població juvenil dels municipis. Per tal de recollir aquesta informació, és indispensable la col·laboració dels 30 municipis de la comarca. Durant el 2017 i el 2018 aquests van respondre un qüestionari elaborat amb LimeSurvey (una eina d'aplicació d'enquestes en línia). En l'enquesta es van recollir dades actualitzades en relació amb l'estructura políticoadministrativa de l'àmbit de joventut, als equipaments juvenils, als serveis que s'ofereixen, als espais de participació disponibles als Serveis d'Informació Juvenil i, també, sobre els aspectes més rellevants dels Plans Locals de Joventut (línies d'actuació, finançament, fortaleeses i debilitats). Aquesta informació es va recollir en el marc d'elaboració del PIECJ 2016-2017 i es van aprofitar, també, pel disseny del projecte d'Oficina Jove del Baix Llobregat.

Per complementar la informació obtinguda mitjançant les enquestes en línia, també es van utilitzar les dades recollides d'una sèrie d'entrevistes en profunditat que van realitzar-se al 2016. Aquestes entrevistes han permès comptar amb un punt de partida i copsar com, generalment, les línies de treball que són prioritàries es mantenen amb pocs canvis. Tanmateix, s'identifiquen modificacions en el grau de prioritat que se'ls confereix en el marc més ampli d'actuació.

Amb l'objectiu de realitzar una anàlisi el més exhaustiva i contrastada possible, per a la redacció d'aquest apartat s'han dut a terme quatre exercicis clau: per una banda, la recuperació de la informació que es va recollir a través de les enquestes i les entrevistes esmentades. En segon lloc, una revisió de les situacions no desitjades de les polítiques de joventut recollides al PIECJ 2016-2017 i el detall del consens sobre els punts forts i febles de les polítiques de joventut del territori que va sorgir de les trobades de treball que es varen realitzar. Per altra banda, s'ha realitzat un buidatge, una anàlisi i una síntesi dels Plans Locals de Joventut vigents a la comarca.

Finalment, per a l'elaboració d'aquest nou Pla Comarcal de Joventut del Baix Llobregat, s'han realitzat dos grups de discussió (un amb els/les tècniques de joventut dels municipis de més de 20.000 habitants i, un altre, amb els/les dels municipis de menys de 20.000 habitants).

El que es presenta a continuació és, doncs, el resultat de tots aquests exercicis, que permeten obtenir, en el seu conjunt, una fotografia notablement completa del desplegament de les polítiques de joventut al Baix Llobregat durant els últims anys.

SITUACIONS NO DESITJADES DE LES POLÍTIQUES DE JOVENTUT RECOLLIDES AL PIECJ 2017

Durant el procés de disseny i elaboració del Protocol d'Intervenció Estratègica Comarcal de Joventut (PIECJ) 2016-2017, es va comptar amb la col·laboració de la Taula Comarcal de Joventut Política i Tècnica. Les persones participants en aquesta taula van realitzar un exercici reflexiu per identificar les situacions que afecten negativament les polítiques de joventut, tant locals com comarcals i que, d'una manera o una altra, limiten la seva expansió i/o eficàcia. Aquesta acció va permetre aprofundir en les causes que rauen a la base d'aquestes problemàtiques i establir un seguit d'objectius estratègics per afrontar els reptes que suposa la seva superació.

Tot seguit es recull sintèticament el resultat d'aquest procés de reflexió conjunta, el qual va permetre consensuar la prioritat que representava cada problemàtica en el Pla d'Actuació que es va elaborar, segons la percepció dels agents de joventut del territori. Aquest exercici va incentivar la valoració global de les polítiques de joventut de la comarca des d'un punt de vista crític i també propositiu, que aporta valor a l'anàlisi de la realitat i facilita la identificació de la direcció cap a la qual cal seguir avançant.

Problemàtica 1. Poc reconeixement dels i les professionals de joventut

Causes conegudes	- Professionals compartits amb diferents àrees dels ajuntaments - Ús extens de la contractació externa - Inexistència d'una titulació específica per als/les professionals de joventut - Elevada rotació de personal (canvis permanents) a causa de la precarietat laboral que pateixen - Baixa qualificació /formació/ especialització dels i les professionals de joventut
A qui afecta	A les persones que desenvolupen la seva professió en l'àmbit de la joventut, especialment a les que ho fan en municipis petits i mitjans

Objectius	Millorar el reconeixement de la tasca que desenvolupen els i les professionals de joventut
Funció Projecte Territori – PNJCat a què respon	1. Aconseguir l'èxit en la trajectòria educativa de les persones joves 2. Vetllar per la sistematització i la recollida d'informació 3. Optimitzar, generar sinèrgies i buscar la coherència 5. Potenciar la institucionalització de les PJ 6. Detectar necessitats específiques i prioritats de cada territori 7. Enfortir el treball conjunt - canals d'interlocució 8. Impulsar mecanismes de coordinació 10. Planificar i desplegar polítiques de joventut de caràcter integral
Grau de prioritat	Alta
Línies de treball a desenvolupar	- Sessions formatives adreçades a professionals - Taula comarcal (política i tècnica) - Comissió tècnica de salut - Comissió Joves i relacions personals - Suport i assessorament als municipis

Problemàtica 2. Obsolescència de les metodologies participatives conegudes

Causes conegudes	- Processos llargs i complicats que necessiten molt suport - Pocs recursos econòmics - Dificultat per part dels/les tècnics municipals de donar suport a les iniciatives juvenils - Els/les joves que participen i s'impliquen acostumen a ser els mateixos (joves associats) - Dificultats per arribar a persones joves no associades - Joves desencantats/des per la poca incidència de la seva participació en processos anteriors - Reticències per part d'alguns/es polítics per implicar les persones joves més enllà de la consulta
A qui afecta	Afecta de manera diferent segons el moment de les polítiques de joventut en què es trobi cada municipi

Objectius	Sensibilitzar i capacitar, tant a tècnics/ques com a càrrecs polítics, dels avantatges i limitacions de l'ús de les metodologies participatives
Funció Projecte	6. Detectar necessitats específiques i prioritats de cada territori
Territori – PNJCat a què respon	7. Enfortir el treball conjunt - canals d'interlocució 9. Proveir suport a la planificació, execució i seguiment de PJ
Grau de prioritat	Alta
Línies de treball a desenvolupar	- Taula comarcal (política i tècnica) - Suport i assessorament als municipis - Sessions formatives adreçades a professionals - Posada en comú de noves metodologies i casos d'èxit en promoció de la participació

Problemàtica 3. Poca planificació de les polítiques de joventut

Causes conegudes	- Manca de professionals de joventut o amb poques hores de dedicació - Recursos econòmics escassos - Percepció per part d'alguns càrrecs polítics que la planificació és una pèrdua de temps - Planificació de polítiques de joventut més vinculades a l'obligatorietat (relacionada amb l'obtenció de recursos econòmics) que amb el convenciment sobre la seva pertinència
A qui afecta	Afecta de manera diferent segons el moment de les polítiques de joventut del municipi
Objectius	Prestigiar les polítiques de joventut, fent incidència en la seva capacitat d'empoderar les persones joves
Funció Projecte	1. Aconseguir l'èxit en la trajectòria educativa de les persones joves
Territori – PNJCat a què respon	3. Aconseguir l'èxit en la transició domiciliària de les persones joves 5. Potenciar la institucionalització de les PJ 6. Detectar necessitats específiques i prioritats de cada territori
Grau de prioritat	Mitja
Línies de treball a	- Taula comarcal (tècnica i política)

desenvolupar	- Jornada Comarcal de Joventut - Suport i assessorament als municipis
---------------------	--

Problemàtica 4. Dificultats per donar respostes integrals

Causes conegudes	- Sobrecàrrega de feina que dificulta el fet de treballar col·laborativament - Reticències d'alguns/es polítics i tècnics/ques a treballar de manera interdepartamental - Insuficiència de recursos humans - Manca d'espais de coordinació i interlocució àgils i productius
A qui afecta	Al conjunt d'agents de joventut de la comarca
Objectius	Millorar les dinàmiques de treball col·laboratiu a la comarca, per tal de facilitar la realització de projectes adreçats a les persones joves
Funció Projecte Territori – PNJCat a què respon	2. Vetllar per la sistematització i la recollida d'informació 3. Aconseguir l'èxit en la transició domiciliària de les persones joves 6. Detectar necessitats específiques i prioritats de cada territori 7. Avançar cap a un model de país i de societat cohesionada 8. Impulsar mecanismes de coordinació 9. Proveir suport a la planificació, execució i seguiment de PJ 10. Planificar i desplegar polítiques de joventut de caràcter integral
Grau de prioritat	Mitja
Línies de treball a desenvolupar	- Taula comarcal (política i tècnica) - Comissió tècnica de salut - Comissió Joves i relacions personals - Web/Xarxes socials - Suport i assessorament als municipis - Reculls de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat en temes d'interès juvenil

Problemàtica 5. Inversió insuficient en equipaments pensats per a persones joves

Causes conegudes	- Desequilibri entre la demanda d'espais i l'oferta d'aquests - Manca de reconeixement de la importància del treball amb i per a les persones joves - Recursos econòmics insuficients - Desconeixement, en alguns casos, sobre les dinàmiques i tendències relacionals de les persones joves que tenen alguns/es decisors/es polítics/ques
A qui afecta	Adolescents i persones joves en general i professionals de joventut
Objectius	Sensibilitzar, especialment als càrrecs polítics, sobre les oportunitats de treballar amb persones joves que genera el fet de disposar d'un equipament juvenil (encara que aquest no sigui d'ús exclusiu per a persones joves)
Funció Projecte Territori – PNJCat a què respon	3. Aconseguir l'èxit en la transició domiciliària de les persones joves 7. Avançar cap a un model de país i de societat cohesionada 8. Impulsar mecanismes de coordinació 10. Planificar i desplegar polítiques de joventut de caràcter integral
Grau de prioritat	Alta
Línies de treball a desenvolupar	- Taula comarcal (política i tècnica) - Suport i assessorament als municipis - Sessions formatives adreçades a professionals

Problemàtica 6. Dificultats per comprovar l'elevat nombre d'activitats d'educació en el lleure infantil i juvenil concentrat durant els mesos d'estiu i realitzar i assumir les competències delegades pel que fa a les instal·lacions juvenils

Causes conegudes	- Llarga trajectòria d'educació en el lleure infantil i juvenil a la comarca - Elevat nombre d'activitats d'estiu no notificades
-------------------------	--

	- Curta durada de la campanya de visites d'estiu - Elevat nombre de visites exigides durant la campanya d'estiu en relació amb a la disponibilitat de recursos humans
A qui afecta	Infants, joves, famílies i professionals de l'educació en el lleure
Objectius	Garantir que les activitats de lleure i les instal·lacions juvenils ofereixin uns serveis de qualitat
Funció Projecte Territori – PNJCat a què respon	-
Grau de prioritat	Alta
Línies de treball a desenvolupar	- Visites a les activitats d'educació en el lleure en les quals participen menors de 18 anys - Assessoraments, inspeccions preceptives i especials a instal·lacions juvenils

PUNTS FORTS I FEBLES DE LES POLÍTIQUES DE JOVENTUT A LA COMARCA DEL BAIX LLOBREGAT SEGONS ELS I LES PROFESSIONALS DEL TERRITORI

Per tal de complementar l'anàlisi de les polítiques de joventut de la comarca i aportar-ne una visió global, a continuació es presenta un recull dels punts forts i febles des de la perspectiva dels i les professionals de joventut del territori. La informació a partir de la qual s'ha realitzat aquesta síntesi ha estat recollida a través de dues vies. Per una banda, de les trobades que ha dut a terme, els últims anys, la Taula Comarcal de Joventut Política i Tècnica i, per una altra, de les enquestes i entrevistes que es van realitzar en el marc de l'elaboració del PIECJ 2016-2017. Paral·lelament, també s'han aprofitat altres espais de trobada, treball i reflexió (comissions temàtiques existents i jornades comarcals anuals de joventut) per copsar les percepcions dels agents de joventut de la comarca sobre l'estat de les polítiques de joventut al territori.

Els espais de trobada amb caràcter permanent tenen una visió de present i de futur summament reveladora. És per això que s'ha considerat escaient recollir algunes de les aportacions més recurrents en el procés d'elaboració del Pla Comarcal de Joventut.

PUNTS FORTS

Capacitació professional i treball transversal

- Hi ha consens que la majoria d'equips estan conformats per professionals de joventut altament motivats/des per la feina que desenvolupen, els quals es mostren convençuts que la seva tasca és necessària per acompanyar les persones joves en els seus processos de transició. Es tracta d'equips professionals pro-actius, que posen la seva creativitat al servei del disseny de projectes renovats.
- Es posa en relleu, alhora, la capacitat d'adaptació a les noves tendències juvenils, el que evidencia un coneixement extens de la realitat juvenil que els/les envolta. Aquesta connexió és imprescindible per generar espais i propostes atractives que captin l'atenció de la població juvenil i la hi impliqui.

- El treball transversal és la tònica en la majoria d'equips professionals de joventut, els quals conceben aquest mètode de relació i cooperació com la clau de volta que reforça l'impacte i l'acollida que tenen els projectes adreçats a les persones joves.

Equipaments juvenils

- A la comarca, gairebé tots els municipis compten (o preveuen comptar) amb algun equipament pensat específicament per a les persones joves. Aquest fet garanteix que la població juvenil tingui l'oportunitat de gaudir d'un espai concebut per donar resposta a les seves necessitats, ja sigui d'atenció, d'informació, d'orientació i/o d'oci i relació interpersonal. Els equips professionals que dinamitzen i garanteixen el funcionament dels equipaments juvenils acaben esdevenint referents per a la població jove, el que facilita la connexió permanent entre les tendències canviants i la proposta d'actuacions que es realitzen des de les diferents àrees de joventut dels ajuntaments.
- Destaca la llarga trajectòria del Baix Llobregat en el desenvolupament de les polítiques de joventut, el que converteix la comarca en un territori procliu al desplegament i la consolidació d'accions adreçades a la població jove.
- Els equipaments juvenils existents, a més, esdevenen un espai accessible i segur, i posen a disposició de les persones joves un entorn saludable on relacionar-se. L'existència dels equipaments juvenils afavoreix un grau de proximitat cabdal per garantir la coherència entre les polítiques de joventut que es despleguen al territori i les necessitats de la població a la qual s'adrecen.

Punts d'Informació i Dinamització en els Centres d'Educació Secundària (PIDCES)

- Cada vegada més, es reconeix el potencial dels PIDCES per acostar les polítiques locals de joventut a la població a la qual s'adrecen. En els centres d'educació secundària s'hi troba una elevada proporció de joves en edat escolar, de manera que el fet de tenir-hi presència i dinamitzar-hi activitats esdevé una bona oportunitat per entrar-hi en contacte.
- Els equips professionals que tenen experiència en PIDCES asseguren que és una bona fórmula per donar a conèixer els equipaments juvenils de la localitat i per fer difusió de les activitats i serveis que s'hi programen.
- Paral·lelament, els PIDCES contribueixen a fomentar pràctiques participatives entre les persones joves en edat escolar vinculades al sistema educatiu, fomentant la cultura de la co-responsabilitat i promovent la seva implicació cívica i comunitària.

Emancipació juvenil

- La xarxa de Punts d'Informació Juvenil desplegada al Baix Llobregat ha dedicat grans esforços, durant els últims anys, a impulsar els processos de transició educativa i laboral. S'ha focalitzat especialment en un treball d'apropament a persones joves que, fins fa no tant, no entraven en els circuits existents de suport i orientació juvenil per desconeixement /o manca de comunicació.
- A més, estem assistint a una millora progressiva de la valoració social de la formació professional i a un increment del reconeixement de l'aportació de programes educatius singulars centrats en la formació i la inserció laboral.
- En el context de gran competència que suposa el mercat laboral actual, un altre dels àmbits on s'estan dedicant més esforços des de les polítiques de joventut comarcals i locals és l'adquisició d'habilitats i destreses a través de l'experiència internacional (ja sigui a través de pràctiques curriculars, laborals o intercanvis juvenils i/o voluntariats internacionals).

PUNTS FEBLES

Recursos humans i econòmics

- La debilitat esmentada més freqüentment entre les persones que conformen els equips de professionals de joventut del territori és la manca de recursos humans i econòmics amb què afronten el seu dia a dia.
- S'apunta a un elevat volum de contractació externa, a dosis importants de precarietat laboral i a la manca de criteris unificats. Es dona una situació, en molts casos, d'inestabilitat laboral (sobretot en les categories professionals inferiors), que repercuteix negativament en el desplegament de les polítiques de joventut (tant per la rotació freqüent en els equips com per la incertesa sobre la continuïtat d'alguns projectes).
- Els i les professionals de joventut del territori mantenen que el percentatge del pressupost municipal que es destina a l'àrea de joventut és insuficient i que limita les possibilitats d'endegar programes i projectes amb un impacte major en els processos

d'emancipació juvenil. Tanmateix, el grau d'exigència és elevat, doncs han de donar resposta integral a les necessitats de la població jove.

- Pel que fa a les polítiques concretes vinculades als processos d'emancipació juvenil, se subratlla la (pràcticament) inexistència de polítiques d'accés a l'habitatge amb perspectiva juvenil.

Participació juvenil

- Es percep una manca de cultura participativa que dificulta la implicació de les persones joves en els afers de la comunitat. Malgrat que, per a la majoria d'àrees locals de joventut, la participació juvenil és un aspecte clau, sovint no s'obté una resposta satisfactòria per part de la població jove quan es fan crides a la recollida de propostes i/o demandes.
- Alhora, es considera que no s'estan trobant fórmules prou eficaces que motivin les persones joves a associar-se, el que contribueix al fet que siguin menys de les desitjades les persones joves amb experiències associatives. Per altra banda, aquesta realitat dificulta també el relleu generacional d'algunes entitats amb reconeguda trajectòria als territoris.
- Es reivindica la generació d'espais per a joves que promoguin la seva participació activa i no només la de caire passiu. A més, es considera que seria positiu treballar perquè l'opinió de les persones joves tingués més influència en la presa de decisions ja que, el fet de fer-los consultes però no aplicar posteriorment (o fer-ho amb modificacions substancials) els seus raonaments i demandes, deslegitima els processos participatius i desmotiva les persones joves mobilitzades.

Competències

- Es dona una dificultat evident per a incidir en polítiques nucleats que no són competència de les àrees de joventut. Els equips de professionals de joventut han après a treballar de manera transversal però, amb tot, la seva influència a l'hora d'incorporar la perspectiva juvenil en les polítiques desplegades per altres departaments sovint no és la desitjada.
- Els i les agents de joventut del territori reivindiquen, també, la necessitat de millorar el reconeixement de la tasca que desenvolupen (tant des del punt de vista polític com social i educatiu). Hi ha una percepció força estesa que la feina realitzada per

tècnics/ques de joventut, informadors/es i dinamitzadors/es no es visibilitza ni es valora suficientment.

PLANS LOCALS DE JOVENTUT DELS MUNICIPIS DEL BAIX LLOBREGAT: EIXOS DE TREBALL PRIORITARIS

Els documents de planificació estratègica que s'elaboren en l'àmbit local recullen el posicionament dels diferents consistoris davant de les necessitats del seu veïnat, exposant els reptes que es plantegen abordar de manera prioritària i definint les polítiques públiques a través de les quals preveuen oferir-hi respostes. Concretament, els Plans Locals de Joventut (PLJ) ens apropen a la realitat juvenil de cada municipi i estableixen els programes i les actuacions que donaran forma a l'actuació pública local que es desenvoluparà en l'àmbit de la joventut. Atansar-se a la política local, pel seu caràcter de proximitat i la seva voluntat d'atenció directa, esdevé imprescindible per a comprendre l'heterogeneïtat de qualsevol territori i per a teixir qualsevulla estratègia en perspectiva comarcal que es vulgui fonamentar en principis d'integralitat i territorialitat.

Per identificar els àmbits de la realitat juvenil on dediquen més esforços les àrees de joventut dels Ajuntaments del Baix Llobregat i, en conseqüència, quins eixos de treball es prioritzen en major mesura, s'ha dut a terme una anàlisi dels Plans Locals de Joventut del territori. Cal apuntar que s'han deixat fora d'aquest exercici sis municipis (Castellví de Rosanes, Cornellà, El Papiol, Esparreguera, Pallejà i Sant Andreu de la Barca), bé perquè no tenien PLJ, bé perquè aquest estava caducat des de l'any 2017 o abans en el moment de realitzar l'anàlisi.

En una primera fase, s'ha fet una lectura dels vint-i-quatre PLJs que complien el criteri apuntat (que l'any de caducitat no fos anterior al 2017), la qual s'ha aprofitat per a buidar, en una graella conjunta, els programes, projectes i/o actuacions previstes i citades explícitament en cada PLJ. Aquesta informació s'ha dividit considerant, per a cadascuna de les accions plantejades, si el paraigua sota el qual es podria situar era el de l'emancipació o el de la participació juvenil i, al seu torn, s'ha categoritzat en funció de l'eix sota el qual s'emmarqués, ja fos l'educatiu, el del treball, el de la salut, el de l'habitatge, el de la mobilitat i la mobilitat internacional, el de la participació, el de la cultura, l'oci i l'esport, el de la informació i comunicació o el de l'equilibri territorial i la cohesió social.

Cal apuntar que s'han recollit programes, projectes i actuacions els departaments responsables dels quals no són necessàriament els de joventut (malgrat que la població destinatària de l'actuació sigui la juvenil). Això és degut al fet que la cultura del treball en xarxa i la interdepartamentalitat és cada vegada més acceptada i practicada i que, per tant, sovint es duen a terme iniciatives col·laborades. També cal tenir present que hi ha altres departaments des d'on és cada vegada més habitual impulsar accions amb perspectiva juvenil (cultura, educació, associacionisme, esports,...). Semblantment, alguns Plans Locals de Joventut, contemplen propostes municipals que no s'adrecen exclusivament a les persones joves però que, per la seva importància per a l'emancipació o la participació juvenil, es recullen en el seu document de planificació estratègica enfocat a la població juvenil (com és el cas, per exemple, dels plans locals d'habitatge). Malgrat que es podrien haver descartat i deixat fora de la comptabilització aquest tipus d'accions, s'ha considerat més apropiat treballar amb la informació tal com aquesta ha estat organitzada des de cada localitat i plasmada en sengles Plans Locals de Joventut.

En un segon moment, amb les dades identificades i endreçades, s'ha pogut calcular la proporció que representen els programes, projectes i actuacions previstes en cada municipi per a cadascun dels àmbits que les emmarquen, sobre el total d'accions que contempla cada PLJ analitzat. Resultat d'aquest exercici s'ha obtingut la taula que es presenta a continuació a través de la qual es fa evident, entre altres aspectes, que els eixos que abasten el número més gran d'accions a desplegar són el de la cultura, l'oci i l'esport, seguit de l'eix educatiu, el del treball i el de la participació.

Al contrari, els eixos que inclouen menor nombre d'actuacions en el conjunt de Plans Locals de Joventut tinguts en compte són el de la mobilitat i la mobilitat internacional i el d'habitatge.

Taula 12. Proporció d'actuacions previstes en els Plans Locals de Joventut per eixos d'interès

	Municipi	PLJ	2016-2019	2014-2018	2016-2019	2016-2019	2016-2020	2017-2020	2018-2023	2019-2022	2018-2021	2015-2018 (P)	2019-2022	2017-2020	2019-2022	2016-2020	2017-2021	2015-2018 (P)	2017-2021	2019-2022	2017-2020	2018-2021	2014-2018	2015-2018	2016-2020	2020-2023	Total d'actuacions (absoluts) per eix	Percentatge sobre el total d'actuacions
Emancipació	Educació		21,4	16,2	24,4	15,4	23,7	17,7	22,7	11,2	21,9	12,3	16,7	19,5	6,3	16,9	11,8	18,2	10,8	0,0	14,8	16,1	12,8	13,9	22,9	13,8	195	16,7
	Treball		35,7	13,5	20,0	19,2	15,8	13,7	13,6	11,2	6,3	10,2	16,7	17,1	6,3	19,1	14,7	12,1	5,5	40,7	3,7	21,8	15,4	22,3	11,4	10,3	179	15,3
	Salut		3,7	10,8	13,3	11,5	7,9	19,6	6,1	3,0	9,4	6,1	8,3	17,1	6,3	6,7	20,6	3,0	2,7	3,7	7,4	9,2	7,7	11,1	0,0	8,6	100	8,5
	Habitatge		0,0	8,1	0,0	11,5	7,9	5,9	3,8	6,1	3,1	4,1	0,0	8,5	0,0	5,6	5,9	0,0	8,1	18,6	5,6	4,6	7,7	11,1	0,0	5,2	65	5,6
	Mobilitat i mobilitat internacional		3,6	8,1	2,3	0,0	0,0	0,0	3,1	7,2	3,1	6,1	0,0	1,2	0,0	3,4	2,9	3,1	2,7	3,7	3,7	4,6	2,6	8,3	2,9	3,4	41	3,5
Participació	Participació		14,3	29,7	13,3	19,2	15,8	13,7	12,1	9,2	15,5	10,2	25,0	15,9	31,3	12,4	11,8	21,2	21,6	14,8	13,0	10,4	18,0	8,3	20,0	17,2	172	14,7

Cultura, oci i esport	7,1	10,8	20,0	15,4	13,2	17,7	12,1	24,5	21,9	36,7	25,0	2,4	37,3	16,9	14,7	33,3	27,0	14,8	37,0	16,1	18,0	19,4	28,7	20,7	224	19,1
Informació i comunicació	7,1	0,0	6,7	7,8	2,5	3,9	9,1	4,1	9,4	2,0	8,3	4,9	12,5	10,0	2,9	0,0	8,1	0,0	7,4	9,2	10,1	2,8	11,4	10,4	77	6,6
Equilibri territorial i cohesió social	7,1	2,8	0,0	0,0	13,2	7,8	17,4	23,5	9,4	12,3	0,0	13,4	0,0	9,0	14,7	9,1	13,5	3,7	7,4	8,0	7,7	2,8	2,9	10,4	117	10,0
Total d'actuacions	28	37	45	26	38	51	132	98	32	49	12	82	16	89	34	33	37	26	54	87	39	36	35	58	1170	

Font: Elaboració pròpia a partir dels PLJ dels municipis

Aprofundint en l'anàlisi³⁰ feta es posa en relleu, com podria esperar-se, que els municipis amb un nombre superior d'habitants tendeixen a incloure, en els seus respectius PLJs, un volum més elevat d'accions previstes. Així és que, la mitjana de programes, projectes i actuacions, pels dotze municipis de més de 20.000 habitants que s'han tingut en compte, és de 61 mentre que, en el cas de les localitats amb menys de 20.000 habitants de les quals s'ha fet una lectura del PLJ, se situa en 36.

Fixant l'atenció en la distribució de les actuacions per eixos estratègics, en la lectura global destaquen especialment els casos de Sant Climent i Corbera de Llobregat en l'àmbit de la salut, sota el qual s'hi concentren el 20,6% i el 19,6% d'accions previstes en els seus PLJ, respectivament. Per la seva banda, malgrat que l'habitatge és un dels eixos on menys accions s'hi plantegen globalment, paga la pena subratllar el cas de Sant Joan Despí, on els programes i projectes vinculats a aquest àmbit representen el 18,6% de tots els que anomena en el seu PLJ. Finalment, pel que fa a l'eix dedicat a l'equilibri territorial i la cohesió social, són Esplugues i El Prat de Llobregat els municipis que més propostes hi inclouen, suposant el 23,5% i el 17,4% del total d'accions que recullen en els seus PLJ, respectivament.

³⁰ Com s'ha apuntat anteriorment, que s'han deixat fora d'aquest exercici sis municipis (Castellví de Rosanes, Cornellà, El Papiol, Esparreguera, Pallegà i Sant Andreu de la Barca), bé perquè no tenien PLJ, bé perquè aquest estava caducat des de l'any 2017 o abans en el moment de realitzar l'anàlisi.

REPTES DE LES POLÍTIQUES DE JOVENTUT SEGONS ELS I LES PROFESSIONALS DE JOVENTUT DE LA COMARCA 2020

Pel que fa als reptes que la xarxa de professionals de joventut de la comarca consideren més rellevants, en els grups de discussió celebrats els dies 27 de febrer i 5 de març de 2020 amb els/les tècniques de joventut de la comarca, es cospa novament que hi ha una concentració total de dificultats altament prioritàries.

Prioritat alta

- Es percep que un dels reptes de les polítiques de joventut és el fet que aquestes es prioritzin des dels mateixos ajuntaments. És a dir, que hi hagi un **reconeixement, una valoració i una aposta ferma** per a desplegar polítiques locals amb perspectiva juvenil.
- Es considera que el **desplegament de la llei catalana de polítiques de joventut** i la seva **dotació pressupostària** determinarà que les polítiques locals de joventut esdevinguin una qüestió més rellevant per als ajuntaments.
- Hi ha consens que la **implicació política en l'àmbit de la joventut hauria de ser major i potenciar realment polítiques locals adreçades a empoderar** els i les joves. Sembla que, per part dels/les tècniques, es proposen projectes i programes que, a vegades, des de l'esfera política es descarten sense una justificació convincent. Aquesta situació pot **dificultar el treball interdepartamental dins dels ajuntaments**. No seria, per tant, una qüestió de pressupost sinó més aviat de voluntat. Se subratlla la prevalença d'una visió excessivament economicista, per sobre de la perspectiva de treball vocacional. Això pot comportar que quedin en segon pla projectes que tindrien una incidència efectiva en la realitat de la ciutadania. **S'esmenta que els recursos econòmics són imprescindibles però que el personal polític hauria de tenir eines per moure els recursos econòmics i prioritzar actuacions d'acord amb criteris tècnics.**
- S'acusa una **manca de recursos, sobretot econòmics**, que limita les possibilitats de dissenyar i implementar polítiques locals de joventut.
- **S'apunta l'existència de dificultats per mesurar l'impacte de les actuacions** que es duen a terme des de les àrees de joventut i **avaluar-les**. Quin és el resultat de les

accions que es duen a terme des de les àrees de joventut? S'ajusta als objectius que persequien?

- **Dificultats**, sobretot en els municipis de menys de 20.000 hab., **de projecció. La manca de visió de futur** comporta que sovint s'actui per inèrcia, repetint els mateixos projectes una vegada i una altra sense un exercici exhaustiu d'avaluació de resultats i reformulació de propostes i plantejaments.
- **Limitacions per fomentar la cultura participativa de les persones joves.** S'apunta que cal trobar fórmules per incrementar la seva motivació a participar. S'ha de treballar més i millor l'impacte de la participació de les persones joves amb l'objectiu de fomentar la seva implicació i minimitzar la desafecció que senten cap a l'administració i la participació proposada. Per això, hi ha consens que cal una **definició clara i compromesa dels processos participatius. Un dels objectius que s'assenyalen els/les professionals és el d'arribar a co-gestionar equipaments i actuacions**, és a dir, a decidir conjuntament el què, a establir les normes del joc i a treballar col·laborativament, sumant l'esforç i la implicació de totes i tots. Si això no s'aconsegueix, els de joventut esdevenen simplement agents propositius, i aquesta no és, en essència, la seva tasca. El primer pas, segons s'apunta, és aconseguir que les **persones joves proposin i programar activitats en funció de les seves demandes**. Assolint això, l'objectiu ha de ser que **organitzin ells/es mateixos les activitats**. S'entén que això és la participació real. Amb relació als consells municipals de joves es comparteix que no ha sigut l'eina clau, en molts casos, ja que es poden convertir en espais d'altaveu de joves que ja estan mobilitzats i organitzats. En d'altres sí municipis, en canvi, sí que es consideren espais proclius a la participació.
- En aquesta línia hi ha un altre repte, que es correspon amb la manera com es pot arribar **a fomentar la participació entre totes les persones joves, no només aquelles que estan associades**. Un element clau és la **sostenibilitat de les iniciatives participatives**, és a dir, obrir una línia de participació continuada, dotada pressupostàriament. Per arribar al conjunt de joves cal apropar-s'hi i connectar-hi, segons apunten els/les professionals de joventut. Si no hi ha presència, no es pot tenir el nivell d'acompanyament que necessiten les idees. **S'ha d'aprendre a participar**. De vegades es duu a terme alguna acció per fomentar la participació de la gent jove i, potser l'any següent, es deixa de fer. El que s'ha aconseguit un any, es perd per tant al següent.

- Per accedir a les persones joves que no estan associades, es considera que els/les **educadors/es de carrer són molt necessaris**, ja que s'ha de donar viabilitat al foment de la cultura participativa, i això no es pot promoure si no s'arriba a la població diana.
- **És necessari i positiu disposar d'un espai jove**, pensat i adreçat específicament i únicament a la població juvenil del municipi. És necessari com a **recurs estratègic**, des d'on poder donar visibilitat a les polítiques de joventut i reivindicar-les. Tanmateix, el gran repte de futur se situa en el fet de poder **garantir l'accés de les persones joves a tots els equipaments municipals** (poliesportius, teatres, centres cívics,...) amb normalitat.
- S'identifica, **en els municipis petits, una manca d'espais per a joves, tant formals com no formals, en alguns casos**. Espais joves per estar-s'hi i relacionar-se. En aquest sentit, es posa en relleu que hi ha una **demanda, en alguns indrets, de construcció d'aquests espais de relació no formal**, com els *skate* parcs o places i parcs no adreçats exclusivament a infants. **Alguns municipis petits no disposen d'aquests espais i reivindiquen que són necessaris per fomentar espais de trobada i de relació saludable entre persones joves**. Aquesta visibilització de les persones joves en entorns i espais on es troben còmodes ajuda també a promoure'n una visió més positiva.
- **És necessari tenir tècnics/ques propis i més reconeixement de la feina que realitzen**. Cal trobar mesures de pressió i mecanismes reguladors per garantir la **dignificació dels llocs de treball i els drets laborals** dels/les professionals de joventut. En aquests moments, sovint els/les **tècniques de joventut dels municipis petits són polivalents i estan saturats/des** de tasques. El conveni de lleure ni el d'acció social no són els adequats per regular les condicions laborals dels professionals de joventut. No són marcs suficients ni fan justícia a la tasca dels/les professionals de joventut, segons els/les professionals.
- Incapacitat per engegar **polítiques locals d'accés a l'habitatge per a joves** malgrat que és una de les grans problemàtiques que els afecten.
- Especialment en municipis menors de 20.000 hab., **manquen professionals de joventut referents**, que siguin agents actius i capaços de crear vincles potents amb la població jove del municipi.
- **Es detecta que, entre els municipis petits, hi ha certa tendència al desarrelament de les persones joves a partir dels 12 anys** (si no hi ha institut al municipi) o a partir dels 16 (quan hi ha institut). Això ocorre sobretot a causa del fet que, en anar a estudiar

a un altre indret o en cercar alternatives d'oci, les persones joves acaben construint la seva **xarxa social fora del municipi de residència**. Aquesta situació, s'exposa, **afecta la participació**, ja que el jovent no percep el seu municipi com l'espai de referència per a la seva implicació.

Il·lustració 3. Síntesi dels reptes de les polítiques de joventut segons els i les professionals de joventut del territori. 2020

Font: Elaboració pròpia a partir de l'anàlisi dels grups de discussió amb els i les professionals de joventut de la comarca

Vist el que s'ha exposat, es comprova que les fronteres entre els diferents graus de prioritat pel que fa als reptes que afronten les polítiques de joventut a la comarca s'han difuminat. Totes les qüestions apuntades (en ambdós grups de discussió) s'han valorat com a reptes de primer ordre. Amb relació a la informació obtinguda el 2016, hi apareixen matisos pel que fa als espais exclusius per a joves i s'amplien els aspectes que és pertinent considerar en afrontar el repte de la promoció de la participació juvenil. Com a reptes senyalats de bell nou, s'identifiquen les dificultats per avaluar les actuacions i mesurar-ne l'impacte, els obstacles davant la implementació de polítiques locals d'habitatge, la importància dels/les educadors/es de carrer (per vincular-se a joves que no interactuen amb espais de caràcter formal/institucional) i la urgència que es desplegui (competencialment i pressupostàriament) la llei catalana de polítiques

de joventut. A més, s'aporten més elements a considerar pel que fa a la planificació de les polítiques locals de joventut i al suport i la implicació política desitjada.

SÍNTESI DE LA DIAGNOSI

La recopilació i l'anàlisi de dades que s'ha realitzat durant mesos, esdevé una font d'informació clau per tal d'enfocar les línies estratègiques sobre les quals se sostindran les actuacions a desenvolupar, durant els pròxims anys, des del SCJ. Tanmateix, l'envergadura del producte de l'anàlisi feta pot fer-la difícil de manejar.

Per aquest motiu, en l'apartat que es presenta, s'exposa una síntesi de la diagnosi que s'ha dut a terme, destacant els elements més rellevants en la definició de la realitat juvenil del Baix Llobregat i de les polítiques de joventut de la comarca avui. La finalitat d'aquest exercici de síntesi és centrar les dades més rellevants que s'han pogut recollir durant la fase de diagnosi i presentar algunes de les dades clau que ajuden a orientar les que esdevindran les línies estratègiques de treball que seguirà, durant els pròxims anys, el SCJ del Baix Llobregat, a través del PCJ 2020-2024.

Retrat demogràfic de les persones joves del Baix Llobregat

El Baix Llobregat, amb una població superior als 819.000 habitants el 2018, se situa com a tercera comarca més poblada del territori català. A més, es tracta d'un territori caracteritzat per una elevada densitat poblacional. Els municipis que concentren el major nombre d'habitants per quilòmetre quadrat a la comarca són, en aquest ordre: Cornellà de Llobregat, Esplugues, Sant Joan Despí, Castelldefels i Sant Andreu de la Barca. En l'altre extrem es troben: Castellví de Rosanes, Begues, Collbató, Cervelló i Sant Climent de Llobregat.

La grandària dels municipis que comprèn la comarca és heterogènia. Com s'ha vist, 12 dels 30 municipis de la comarca tenen més de 25.000 habitants, 8 dels quals en tenen més de 40.000. En l'extrem oposat, se situen 5 municipis amb una població inferior als 5.000 habitants.

El 2018 gairebé el 15% de les persones del Baix Llobregat tenien entre 15 i 29³¹ anys (en concret, 121.582 persones se situaven en aquesta forquilla), de manera semblant al que ocorre al conjunt de Catalunya (15,3%). Tanmateix, paga la pena destacar que, dins del grup de població comprès entre els 15 i els 29 anys, el pes relatiu de la franja més jove (15 a 19 anys) és superior al de la resta (35,0%).

És rellevant, des del punt de vista de l'anàlisi demogràfica, també destacar que el pes relatiu de la població entre 15 i 29 anys sobre el total de població de la comarca s'ha anat reduint durant les dues últimes dècades, seguint la tendència ocorreguda al conjunt de Catalunya. De fet, l'any 2000, el Baix Llobregat presentava el percentatge més elevat de població jove d'entre el conjunt de comarques que defineixen³² el territori català (25%, superior a la xifra pel conjunt de la població catalana, que aleshores se situava en el 22,5%). L'any 2018, el posicionament del Baix Llobregat com a comarca més jove de Catalunya havia patit una davallada substancial i, amb un percentatge de població entre 15 i 29 anys sobre el total de la població llobregatenca del 14,8%, se situava justament al mig de la taula: ocupava el lloc 21è entre el conjunt de comarques catalanes.

En l'exercici de caracterització de la comarca, es posa en relleu el fet que sis municipis concentren la meitat de la població jove del territori. Concretament, el 50% de les persones joves estaven empadronades, al 2018, a Cornellà de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Castelldefels, El Prat de Llobregat, Viladecans i Gavà. En aquest sentit, es pot comprovar que la segmentació és dispersa, amb una clara concentració a l'eix sud de la comarca, la zona més poblada del Baix Llobregat.

Pel que remet a la nacionalitat de les persones que habiten a la comarca, s'ha exposat que, en les dues últimes dècades, la proporció de persones amb nacionalitat estrangera al Baix Llobregat s'ha triplicat. Més concretament, pel conjunt total de la població del Baix Llobregat, les persones amb nacionalitat estrangera representaven, l'any 2018, el 9,6%. Això no obstant, entre les persones joves (entre 15 i 29 anys) aquesta proporció arribava al 13,54%, el que implica un pes relatiu superior del col·lectiu jove dins del context comarcal.

³¹ S'ha justificat aquesta franja a l'apartat en què s'ha exposat l'anàlisi extensa de la realitat juvenil.

³² L'any 2000 encara no s'havia creat la comarca del Moianès.

En la mateixa línia, cal destacar que la tendència apuntada al pes relatiu superior de la població jove estrangera a la comarca es reproduïx en, pràcticament, la totalitat de municipis que conformen el Baix Llobregat. Així doncs, una de cada cinc persones joves que habiten a Cornellà de Llobregat (20,9%) són estrangeres, superant en 7 punts percentuals la xifra de població estrangera d'aquest municipi (13,9%). En tres municipis més de la comarca la diferència en el pes relatiu supera els 4,5 punts percentuals (5,6 punts percentuals a Esplugues, 5,0 a El Prat de Llobregat i 4,7 a El Papiol).

Atenent a la distribució de la població estrangera total al territori comarcal, Castelldefels destaca pel volum de població estrangera que concentra, gairebé doblant la proporció del Baix Llobregat: 19,8%. Martorell també presenta xifres elevades (15,7%), malgrat que el perfil de les persones nouvingudes i els factors d'atracció de cada municipi són diferents. En canvi, respecte als nivells més baixos de concentració de població estrangera, Sant Climent de Llobregat destaca per presentar menys d'un 3% de població total nouvinguda.

Centrant l'atenció sobre les característiques de la població estrangera en una anàlisi més detallada (edats quinquennals), és possible copsar com, el percentatge de població amb nacionalitat estrangera, creix a partir de la franja 15-19 anys i va augmentant el seu pes relatiu sobre el conjunt de població fins a assolir el seu màxim en la forquilla dels 30-34 anys. A partir de llavors, la tendència retrocedeix, fins a esdevenir gairebé inexistent la proporció de persones amb nacionalitat estrangera en les edats més avançades.

La representació, entre el col·lectiu juvenil estranger, de l'Amèrica del Sud, Àfrica i la Resta de la UE representa el 65,8% a Catalunya i arriba al 72,1% entre les persones de 15 a 29 anys amb nacionalitat estrangera al Baix Llobregat.

Àmbit educatiu: el nivell formatiu de la població jove de la comarca

Revisant els indicadors vinculats a l'àmbit educatiu (dades de 2011), i ateses les particularitats de cadascun dels municipis de la comarca, es pot afirmar que, pel que fa a les dades sobre el nivell d'instrucció de la població, al conjunt de la comarca es manté la mateixa tendència que s'apunta en l'àmbit català. És a dir, destaca, per sobre de la resta, la proporció de persones de

més de 15 anys amb un nivell d'estudis primaris i secundaris (primer grau i ESO). Tanmateix, val la pena senyalar que les xifres sobre estudis universitaris recollides a Sant Just Desvern presenten un comportament excepcional (tant en comparació amb la resta de municipis, com amb el conjunt de la comarca i el territori català): el 42,6% de la població de més de 15 anys tenia estudis universitaris en aquell municipi, quan la mitjana del Baix Llobregat en aquest nivell de formació era del 17% i, pel conjunt de Catalunya, del 20,3%. També destaca el cas de Begues, on el 31,4% dels habitants majors de 15 anys havia assolit el nivell formatiu d'estudis universitaris, segons dades del 2011. Al contrari, a Sant Vicenç dels Horts, només el 8,2% dels majors de 15 anys havia assolit aquest nivell d'estudis.

En el costat invers, Cornellà de Llobregat i Sant Esteve Sesrovires presenten els percentatges més elevats de població sense estudis de tota la comarca (el 15,8% i el 15,5% respectivament, el que suposa una mica més de 4 punts percentuals per sobre de la mitjana de la comarca). Begues (3,4%) i Torrelles de Llobregat (3,7%) concentren la menor proporció de persones que no tenen formació. Al seu torn, a Torrelles de Llobregat 1 de cada 4 persones té estudis de formació professional (superant en 7,5 punts percentuals la mitjana pel conjunt de la comarca, situada en el 17,6%). El següent Abrera (el 23,4%) i Vallirana (23%).

Les menors diferències, malgrat que són notables, entre municipis pel que fa als percentatges de nivell d'instrucció es concentren en els estudis de Batxillerat: entre el municipi que presenta la màxima proporció dels qui han assolit aquest nivell formatiu (Begues, 17,8%) i el que té un percentatge menor (Sant Vicenç dels Horts, 10,3%) hi ha 7,5 punts percentuals de diferència.

Pel que fa a les característiques de l'escolarització al Baix Llobregat, es pot afirmar que la comarca presenta una oferta educativa completa en tots els nivells educatius, des d'educació preobligatòria a la post obligatòria. El curs 2017-2018, 113 centres oferien Educació Secundària Obligatòria a la comarca, el 55,8% dels quals eren de titularitat pública.

Al seu torn, prenent com a referència el mateix curs, la comarca comptava amb 74 centres on era possible cursar estudis de Batxillerat, 26 centres on s'oferien CFGM i 26 amb oferta educativa de CFGS.

Sobre l'oferta adreçada a alumnat amb necessitats educatives especials, cal assenyalar que existeixen 13 centres a la comarca que ofereixen educació especial, dels quals, més de la meitat (53,8%) són de titularitat privada. Tanmateix, el curs 2017-2018 van afegir-se, a l'oferta de centres de titularitat pública que ofereixen educació especial, 2 centres més.

En el seu conjunt, el 64,8% dels centres educatius del Baix Llobregat són de titularitat pública i, de fet, en aquest tipus de centre és on es troba escolaritzat la majoria d'alumnat llobregatenc (72,8% de l'alumnat). Les xifres d'escolarització extretes de l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat a partir de les estadístiques del Departament d'Educació mostren que, en el curs 2017-2018, va créixer el nombre d'alumnat matriculat en tota l'oferta formativa post obligatòria. En el nivell de Batxillerat, les matrícules van incrementar-se un 3,9%, en els cicles formatius de grau mitjà un 4,6% i, en els superiors, un 6,2%. En els últims anys s'ha observat un augment progressiu del volum d'alumnat matriculat en cicles formatius, el que podria significar que s'estigui esdevenint una revalorització i una evolució en positiu de la consideració respecte a aquests estudis. Paral·lelament, la matriculació en els nivells pre-obligatoris va disminuir.

En relació a l'origen de l'alumnat del Baix Llobregat, cal subratllar que, els nousvinguts (7,6% de l'alumnat de la comarca), tenen una major presència en centres de titularitat pública (on suposen el 9,4%) que en els de titularitat privada (on representen el 3,2%). Les dades publicades per l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat en la nota informativa "*Dades d'Ensenyament del Baix Llobregat: escolarització i èxit escolar. Curs 2017 – 2018*" apunten que, en els últims anys, ha disminuït el percentatge d'alumnat estranger en els centres educatius del territori.

Una altra dada destacable és la que fa referència al percentatge d'èxit escolar de l'alumnat la qual, en el cas de la comarca del Baix Llobregat supera el 60% en tots els cursos d'educació secundària obligatòria. Desagregades les dades per sexes, això no obstant, s'aprecia que les noies mantenen unes taxes d'èxit educatiu superior a la dels seus companys (91,3% d'èxit escolar femení a 4t d'ESO davant del 84,8% masculí en l'any acadèmic 2016-2017 al Baix Llobregat).

El percentatge de graduats en ESO al Baix Llobregat (88,1% dels alumnes de 4t d'ESO es graduen) és lleugerament inferior al del conjunt de Catalunya (un 88,6% del total). Això no obstant, respecte al curs 2016-2017, va créixer la proporció de graduats en ESO a la comarca

(passant del 87,8% al 88,1%). Alhora, es va donar una disminució d'aquest percentatge al conjunt de Catalunya (on va passar del 89% al 88,6%).

L'Observatori Comarcal del Baix Llobregat, a través de l'explotació de les dades obtingudes d'Idescat, posa en relleu quin comportament, en termes de mobilitat, té la població que estudia del Baix Llobregat amb relació al centre educatiu en el qual es forma. D'aquesta manera s'aprecia que el 80,2% de l'alumnat de la comarca d'ensenyaments no universitaris estudien al mateix municipi on resideixen (113.403 alumnes), mentre que el 19,8% restant es desplaça a altres llocs per estudiar (27.921 alumnes), majoritàriament dins de la mateixa comarca.

A mesura que augmenta l'edat de l'alumnat s'incrementa el nombre de desplaçaments fora del municipi afectant, per tant, especialment aquelles persones que estan cursant estudis post-obligatoris.

En aquesta línia, es pot afirmar que la grandària del municipi influeix, en gran part, en l'envergadura que pren el fenomen de la mobilitat obligada per raó d'estudi. Així, el grau de mobilitat entre aquelles persones que cursen estudis no-universitaris (que pel conjunt de la comarca és del 19,8%) augmenta a mesura que el municipi té menys població o aquesta és més dispersa en termes espacials. Així, Castellví de Rosanes (71%), la Palma de Cervelló (59%), Sant Climent de Llobregat (54%) i El Papiol (52%) són els municipis de la comarca on més de la meitat de l'alumnat no universitari es desplaça fora del seu municipi per estudiar. Els segueixen municipis com Sant Just Desvern o Cervelló, amb aproximadament un 40% d'estudiants que es desplacen fora del terme municipal.

Els municipis del Baix Llobregat que mostren un comportament més semblant al del conjunt de Catalunya respecte al percentatge d'alumnat no universitari que es desplaça cap a una altra ciutat o poble per a estudiar (16,7%) són Sant Vicenç dels Horts (16,6%), Sant Andreu de la Barca (17,2%), Viladecans (15,4%), Sant Feliu de Llobregat (18,1%) i Esparreguera (15,1%).

Pel que fa al desplaçament de les persones que cursen estudis universitaris, el Baix Llobregat és, sobretot, una comarca més generadora que no pas receptora d'aquest tipus de moviments. Al territori, només Castelldefels i Esplugues de Llobregat tenen oferta de formació universitària

(campus UPC i campus UB respectivament), de manera que aquests són els dos únics municipis que atrauen alumnat universitari al territori.

Ocupació juvenil i mercat laboral al Baix Llobregat

Com és sabut, els primers anys de la crisi van colpejar especialment sectors d'activitat tradicionalment masculinitzats, com el de la construcció i la indústria. És aquest un factor que explica en part que, d'ençà del 2008, s'observin unes taxes d'atur superiors entre els homes que entre les dones.

El primer trimestre de 2019, segons l'explotació de les dades de l'EPA, que fa l'Observatori Català de la Joventut, la taxa d'atur entre el col·lectiu de 16 a 29 anys se situava en el 21,7% de la població activa mentre que, entre les persones de més de 29 anys era del 9,5% i, pel global de la població, de l'11,6%. Més concretament, en el tram d'edat de 16 a 24 anys la taxa d'atur se situava en el 30,4%.

En l'àmbit comarcal, es disposa de les dades dels últims anys pel que fa a la taxa d'atur registrat, aquell que sorgeix de posar en relació el nombre de persones donades d'alta a les Oficines de Treball de la Generalitat o les del Servei Públic d'Ocupació Estatal i el de persones afiliades a la Seguretat Social. Aquestes xifres permeten corroborar que la tendència observada en l'àmbit català es reproduïx també al Baix Llobregat³³, si bé és cert, cal prendre amb cautela la informació derivada de les dades obtingudes d'aquestes fonts, ja que per la seva naturalesa, està especialment infrarepresentada la taxa d'atur juvenil.

Tot plegat explica que, mentre que la taxa d'atur de joves d'entre 16 i 24 anys se situava en el 30,4% a Catalunya en el primer trimestre de 2019 segons les dades de l'EPA³⁴, les xifres disponibles per al Baix Llobregat la ubicava en el 12,5%. Alhora, que la taxa d'atur de persones entre 55 i 64 anys sigui tan elevada (acostumen a ser persones amb nombrosos incentius per registrar-se a les oficines de treball: prestacions d'atur, jubilacions anticipades, etc). Així doncs,

³³ Idescat no facilita les dades de l'EPA sobre les taxes d'atur ni d'ocupació per comarques.

³⁴ L'EPA utilitza l'enquesta com a eina de recollida d'informació sobre una mostra aleatòria de la població i no es basa, per tant, en els resultats de l'anàlisi de fonts secundàries. Aquest és el motiu pel qual, en relació a la situació de l'ocupació, es consideren més fiables els resultats de l'EPA que no pas els que sorgeixen d'altres fonts oficials, ja que l'EPA recull tant la realitat de les persones que formen part de les llistes dels registres oficials com les que han triat l'opció de no inscriure-s'hi.

es considera substancialment generosa la taxa d'atur juvenil que consta per al Baix Llobregat i, per aquest motiu, no ha de prendre's com a dada fiable. Amb tot, l'anàlisi de les dades sí que ha permès copsar les tendències sobre l'afectació de la desocupació i copsar, com a mínim, dues tendències que es repliquen al Baix Llobregat, tal com succeeix en l'àmbit català: per una banda, que les persones joves es troben en una situació més vulnerable dins del mercat laboral i, per una altra, que a partir del 2015 s'insinua una incipient recuperació de l'ocupació, frenada lleugerament el primer trimestre del 2019.

Centrant l'anàlisi en la distribució territorial de l'atur a la comarca, les dades sobre l'atur registrat³⁵ posen en relleu quins són els municipis del Baix Llobregat més afectats per la desocupació juvenil. D'aquesta manera, en la franja dels 16 als 24 anys, són els municipis de Sant Vicenç dels Horts (17,6%), Sant Boi de Llobregat (17,5%), El Prat de Llobregat (16,6%) i Martorell (15,2%) els qui presenten les taxes més elevades d'atur registrat mentre que, per a la mateixa franja d'edat, són Collbató (4,8%) i Castellví de Rosanes (3,8%) els que ofereixen les millors dades en relació a aquest indicador el primer trimestre de 2019.

Per altra banda, en la franja dels 25 als 34 anys, les pitjors taxes d'atur registrat es concentren a Martorell (12%), Sant Vicenç dels Horts (10,7%) i Olesa de Montserrat (10,4%) mentre que, les més baixes s'ubiquen a Sant Just Desvern (4,7%) i Torrelles de Llobregat (4,3%).

Amb relació als sectors d'activitat que ocupen a una major proporció de joves, destaca el sector serveis. Segons les dades publicades per l'Observatori Català de la Joventut, el 2018 un 82,8% de persones joves ocupades a Catalunya ho estaven en aquest sector. De fet, les dades específiques del Baix Llobregat confirmen l'embranchada de les activitats econòmiques vinculades als serveis en la creació d'ocupació: el 27,2% de la població total assalariada a la comarca el segon trimestre de 2018 s'ocupava en el comerç, la restauració i l'hoteleria. El sector dedicat als serveis a la producció i a la indústria, també destacaven per sobre de la resta, però en menor mesura (21,5% i 19,2%).

Fixant l'atenció en el detall de les dades desagregades per municipis, s'identifiquen diferències destacables amb relació al pes relatiu dels grans sectors d'activitat que ocupen la població

³⁵ Aquestes dades només recullen les persones aturades donades d'alta als registres oficials, a través de la seva inscripció als serveis públics d'ocupació, per això, aquestes xifres han de considerar-se orientatives i s'usen, més aviat, per copsar tendències generals en el si de la comarca.

assalariada de cada poble i ciutat de la comarca. D'aquesta manera, El Papiol és la localitat del Baix Llobregat on es concentra un major percentatge de població assalariada del mateix municipi que treballa al sector de la indústria (44,8%); a Sant Climent de Llobregat és on hi ha més persones que es dediquen a la construcció (20,6% dels habitants assalariats del municipi); Sant Joan Despí compta amb la proporció més elevada de la comarca de persones del municipi que realitzen la seva activitat laboral en l'àmbit dels serveis a la producció (37,6%); a El Prat, segurament per la proximitat a l'activitat que es deriva de l'Aeroport de Barcelona-El Prat Josep Tarradellas, el 35,2% de la seva població assalariada està ocupada en el sector del transport i les comunicacions; pel que fa al comerç, la restauració i l'hoteleria, destaca Sant Just Desvern, ja que un 43,9% de la població del municipi s'hi dedica; a Sant Feliu de Llobregat, el 43,9% treballen a l'Administració Pública i l'Administració (cal tenir en compte que és la capital de la comarca); i, finalment, en relació al sector de la sanitat i els serveis socials, el màxim percentatge de població que hi està ocupada sobre el conjunt de població assalariada per cadascun dels municipis de la comarca s'ubica a Sant Boi de Llobregat (un 18,1% de la població assalariada d'aquest municipi treballa en aquest àmbit). Val a dir, per completar l'anàlisi, que l'agricultura no supera el 0,5% de població assalariada en cap municipi de la comarca.

Fins i tot en els anys anteriors a l'esclat de la crisi econòmica, la temporalitat (i, amb ella, la inestabilitat) ha definit la situació contractual de bona part de la població jove de Catalunya. En comparació, les xifres de temporalitat entre les persones de 16 a 29 anys i la resta, revelen clarament com aquest fenomen determina el marc de treball en què se circumscriuen les primeres experiències professionals.

Un altre dels fenòmens que afecta plenament les trajectòries professionals de les generacions més joves és la sobrequalificació. Això és degut, per una banda, a l'existència d'un mercat laboral que ofereix menys llocs de feina qualificats dels que caldria per assumir el gruix de població que té nivells d'estudis elevats. Per una altra, es manifesta així el resultat de l'allargament de les trajectòries educatives de les persones més joves i del consegüent increment dels nivells formatius assolits per aquestes.

La informació sobre la sobrequalificació desagregada per sexes en la franja de població situada entre els 25 i els 35 anys a Catalunya posa en relleu un canvi clar en la tendència sobre l'afectació d'aquest fenomen entre homes i dones: si, en els anys previs a la crisi econòmica, els

homes joves destacaven en les proporcions de sobrequalificació, a partir de 2008 s'inverteix aquesta tendència, essent les dones les qui en comptabilitzaven els percentatges més elevats.

Renda Bruta Familiar Disponible

Les últimes dades facilitades per Idescat (referents al 2016) en relació amb la RBFD evidencien que aquest indicador va experimentar una millora continuada durant els anys 2014, 2015 i 2016 al Baix Llobregat. L'explotació de les dades elaborada per l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat³⁶ posen en relleu que "la renda mitjana per habitant a la comarca va ser [el 2016] de 17.800€, 400 més que l'any anterior, situant-se per sota de la mitjana de l'Àmbit Metropolità (18.100 €) però per sobre del conjunt de la renda familiar disponible de Catalunya (17.000€)".

Pel que fa a les dades municipals, la tendència en la distribució de la riquesa familiar al territori es manté en relació a anys anteriors i és coherent amb el que reflecteixen els indicadors econòmics. Així doncs, Sant Just Desvern continua essent el municipi amb el nivell més alt de renda per habitant, amb 25.900 € de mitjana. Castelldefels (21.200), Begues (20.400), Cervelló (20.300), Esplugues de Llobregat (19.600) i Sant Joan Despí (19.300), són els altres municipis del Baix Llobregat amb major renda familiar per habitant.

Per altra banda, Martorell (15.400 €) és el municipi del Baix Llobregat amb una renda mitjana per habitant més baixa, seguit de Sant Vicenç dels Horts (15.800 €), Olesa de Montserrat (15.900 €) i Sant Andreu de la Barca (16.000 €).

Habitatge i emancipació domiciliària

En el conjunt de Catalunya i de la província de Barcelona la tendència pel que remet als preus de l'habitatge ha estat similar, si bé és cert, el ritme ha estat lleugerament diferent: mentre que la variació anual del lloguer mitjà contractual al Baix Llobregat el 2015 va ser superior a l'experimentada en els altres dos àmbits territorials posats en relació, el 2016, el 2017 i el 2018, es va esdevenir un major augment dels preus en el conjunt del territori català i de la província malgrat la tendència a la moderació.

³⁶ Dades i anàlisi referents a la Renda Bruta Familiar Disponible extretes de la nota informativa "Renda Bruta Familiar Disponible. Baix Llobregat 2016" elaborada per l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat. Consultada a <http://www.elbaixllobregat.cat/sites/default/files/arxiu-OCBL/NotaRBFD2016.pdf>

L'anàlisi de les dades del preu mitjà de l'habitatge als municipis³⁷ de la comarca mostren com, entre el 2009 i el 2013, en plena crisi, el lloguer va experimentar una rebaixa generalitzada. Es pot afirmar que aquesta davallada en els preus van seguir el ritme de la conjuntura econòmica ja que, quan l'activitat va començar a recuperar-se, els preus del lloguer van protagonitzar noves pujades. De fet, entre el 2009 i el 2013, tres municipis del Baix Llobregat havien vist reduir-se el preu mitjà del lloguer més del 20% (Vallirana: 25,1%; Sant Just Desvern: 21,4%; i, Martorell: 20,5%) mentre que, entre el 2013 i el 2017 l'increment havia superat el 20% en 10 localitats. A Castelldefels va augmentar, més d'un 30% i, a Vallirana, el 29,8%.

Pel que fa al preu del lloguer als municipis de la comarca del Baix Llobregat, s'observen diferències destacables entre els diferents pobles i ciutats. Així, el 2018 els municipis amb un preu mitjà del lloguer (euros/mes) més elevat eren Sant Just Desvern (1058,9), Castelldefels (919,9) i Begues (863,7) mentre que els preus més assequibles es localitzaven als termes d'Olesa de Montserrat (569,6), Martorell (574,8) i Esparreguera (581,7). Existia doncs, el 2018, una diferència de gairebé 490 euros entre el preu mitjà màxim i el preu mitjà mínim del lloguer entre els municipis de la comarca.

L'oferta d'habitatge protegit s'ha comprovat insuficient, el que provoca llargues llistes d'espera. Només al Baix Llobregat, les sol·licituds al Registre de Sol·licitants d'Habitatge de Protecció Oficial, s'han multiplicat gairebé per quatre entre el 2013 i el 2018, passant d' 1,3 sol·licituds per mil habitants, a 4,3.

Condicions de vida, hàbits i satisfacció amb l'estat de salut

Durant el procés participatiu realitzat en el marc del Pla Estratègic Sanitari del Baix Llobregat i l'Hospitalet 2017-2020, es van recollir una seixantena d'aportacions vinculades a les necessitats per a potenciar hàbits i estils de vida saludables. Entre aquestes destaquen la prescripció social, la promoció d'hàbits saludables, l'abordatge integral de la salut (tenint en compte els determinants socials de salut), la salut comunitària, l'articulació i el treball en xarxa, el paper de l'escola i l'atenció a la violència de gènere, entre altres.

³⁷ Per alguns municipis no es disposa de dades disponibles fins al 2014, és per això que, en l'anàlisi d'evolució no s'hi mostren xifres quan es comparen d'anys anteriors.

En l' exercici d'aproximació a l'estat de salut de la població jove de Catalunya que es va fer a través de *l'Enquesta a la joventut de Catalunya 2017* de l'ACJ, es va consultar sobre el grau d'angoixa o depressió i el nivell de satisfacció amb la vida. Amb aquestes dades es pretén valorar, a grans trets, la salut psicosocial i el benestar més enllà de l'absència de malalties. Les respostes aconseguides pel que fa a la primera qüestió retornen una imatge on, al conjunt de Catalunya, un 42,5% de la població entre 15 i 34 anys presenta algun grau d'angoixa o depressió. Desagregades per territoris, les dades referents a l'àmbit Metropolità se situen per sobre d'aquesta mitjana (44,3%), essent l'àmbit territorial on hi ha un percentatge més elevat de joves amb alguna d'aquestes situacions.

Pel que remet al grau de satisfacció amb la vida, les dades resultants de l'enquesta referenciada indiquen, en general, un nivell notable de satisfacció amb aquesta per part de les persones joves. Així, gairebé el 81% de les persones de 15 a 34 anys de Catalunya que van ser enquestades puntuaven amb un 7 o més el seu grau de satisfacció amb la pròpia vida. Amb tot, mentre que aquesta puntuació s'enfilava fins al 86,5% en les respostes de les persones joves de l'àmbit de Ponent i Alt Pirineu i Aran, la de l'àmbit Metropolità se situava en el 80,4%.

L'Enquesta de Salut de Catalunya permet copsar com, entre el 2011 i el 2015, es va consolidar un nivell d'activitat física saludable entre la població catalana. Si bé és cert que durant aquest període les persones de 15 a 29 anys han presentat, sistemàticament, percentatges més elevats de pràctica d'activitat física moderada i intensa que no pas els majors de 29 anys, també ho és que el creixement d'aquesta proporció va ser més pronunciada entre les persones de més edat. D'aquesta manera, la proporció de persones de 15 a 29 anys que feien activitat física moderada o intensa va augmentar 2,5 punts percentuals entre el 2011 i el 2015 (passant del 77,2% al 79,7%) mentre que, entre les persones de 30 anys i més la proporció es va incrementar 3,6 punts percentuals (del 68,6% el 2011 al 72,2% al 2015).

Salut mental i suïcidi juvenil

En l'anàlisi sobre l'estat de salut de la població, s'ha incorporat una atenció especial a la salut mental i és que, la important incidència que tenen les problemàtiques de salut mental sobre la població és superior a la que, generalment, es pensa. En aquest sentit, una diagnosi recent sobre salut mental al Baix Llobregat (realitzada per l'empresa PRISMA per encàrrec de la

Diputació de Barcelona i el Consell Comarcal del Baix Llobregat), ha posat de manifest que l'índex de dependència juvenil a la comarca és superior al de Catalunya (28 vs 26). Paral·lelament, en l'anàlisi es destaca com, segons dades de l'*Enquesta de Salut de Catalunya* (ESCA) 2014-2017, "el 21% de la població general del Baix Llobregat "patia o havia patit" problemàtiques de salut mental al llarg de la seva vida".

Aquest treball de recerca i anàlisi també posa de manifest que, entre la població jove, el risc de patir problemes de salut mental augmenta entre les persones joves nouvingudes i, també, entre aquelles que presenten manca important d'expectatives i també entre les que formen part d'entorns familiars inestables.

Vinculat a aquesta qüestió, el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya (CNJC) va publicar, el 2018, la *Guia de prevenció del suïcidi i acompanyament en el dol*, que recull que, al 2016, hi va haver 1 suïcidi juvenil cada 5,2 dies. De fet, segons dades del Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, el suïcidi va ser la primera causa de mort entre les persones de 15 a 34 anys a Catalunya el 2016.

La relació entre el suïcidi i els trastorns mentals està àmpliament estudiada i documentada. Això no obstant, no són l'única causa d'aquest fenomen. Precisament per això, les estratègies de prevenció han de dissenyar-se des d'una perspectiva integral que tingui en compte tots els factors individuals i ambientals que poden desembocar en conductes suïcides. Alhora, han de tenir present els factors de protecció per tal de maximitzar-ne l'efecte.

Opressions, discriminacions i violències

Una de les violències amb major incidència i visibilitat és la que s'exerceix contra les dones. L'*Enquesta de violència masclista a Catalunya 2016* (EVMC 2016) va posar en relleu que "una de cada 4 dones han patit algun fet especialment greu al llarg de la seva vida" (EVMC 2016, 2018: 9). Una altra dada significativa d'aquest estudi és que en un 56% dels casos, les agressions a les dones per part d'homes que no són parella o ex-parella s'han produït majoritàriament a llocs d'oci, a l'espai públic, o en transports públics.

En l'àmbit comarcal, dades facilitades per l'Observatori Comarcal del Baix Llobregat i el Consell de Dones del Baix Llobregat evidencien un augment del 21% en el nombre de denúncies per

violència masclista a la comarca al 2017, (2.348 en total) respecte a l'any anterior. Aquesta dada pot significar, bé que hagin augmentat les agressions o bé que hi hagi més persones disposades a denunciar-les. En qualsevol cas, es tracta d'una realitat que esdevé alarmant i per a l'eradicació de la qual cal oferir una resposta col·lectiva, comunitària, feminista i transformadora.

Situant-se des de la perspectiva interseccional l'EJC17 també incorpora en l'anàlisi l'experiència de violència en relació a altres eixos de desigualtat: ètnia, orientació sexual i discapacitat. La representació d'aquests col·lectius sobre el conjunt de la mostra obliga a valorar-ne els resultats amb cautela. Amb tot, es destaca que, "entre la població jove no han aparegut diferències significatives entre homes i dones en els episodis de violència per raó de discapacitat. En canvi, sí que ha aparegut una major incidència de violència contra homes joves en els episodis causats per raó d'orientació sexual, i també en els episodis causats per raó del color de pell. Així doncs, tot i que caldria fer-ne una anàlisi més acurada, la intersecció del sexe masculí amb l'orientació sexual i el color de pell derivaria en una major vulnerabilitat a la violència o discriminació" (EJC17 volum 2, 2018: 269).

Finalment, paga la pena apuntar algunes dades disponibles en relació a la situació de la LGTBI-fòbia a Catalunya que es poden extreure de l'*Informe de resultats sobre l'estat de la LGTBI-fòbia a Catalunya 2017* de l'Observatori Contra l'Homofòbia (OCH). Aquesta entitat destaca que, en relació als casos dels quals va tenir constància al 2016³⁸, el 2017 les incidències registrades vinculades a la LGTBI-fòbia van augmentar un 32,2%. En termes generals, el nombre més gran d'incidències considerades en l'anàlisi de l'OCH van registrar-se per part d'homes gais i bisexuals (51,4%). Pel que fa a les situacions registrades que tenen la seva expressió a través de l'assetjament escolar LGTBI-fòbic és registrat majoritàriament per nois gais i bisexuals i per persones trans segons aquest estudi.

De forma semblant al que s'apuntava amb relació a la violència contra les dones, cal destacar que "moltes de les agressions analitzades tant en l'anàlisi de casos com en les entrevistes es desenvolupen en espais o entorns d'oci" (OCH, 2018: 61).

Addiccions: drogues, alcohol i tabac

³⁸ Al 2017, l'Observatori Contra l'Homofòbia (OCH) va registrar 111 incidències, sobre les quals es va elaborar l'estudi referenciat.

Dades de 2016³⁹ posaven de manifest que l'edat mitjana de consum d'alcohol se situa per sota dels 14 anys a Catalunya, essent la droga més consumida entre l'alumnat català de 14 a 18 anys. Les dades d'aquest estudi per a Catalunya indicaven que 7 de cada 10 estudiants havien provat l'alcohol alguna vegada (71,6%), el 69,9% n'havia consumit l'últim any, i el 61,9%, l'últim mes. Més encara, el consum abusiu d'aquesta substància va comportar que el 44,1% dels estudiants enquestats afirmessin haver-se emborratxat alguna vegada a la vida; que el 39,4% de la mostra assegurés haver-ho fet en l'últim any i el 21,1%, en els darrers trenta dies. Tot plegat en un context en què, apunten les dades, els progenitors d'aquests/es adolescents i joves estan majoritàriament en contra que els seus fills i filles consumeixin alcohol.

Segons els resultats del mateix informe (sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari), el consum de tabac era la segona substància més consumida després de l'alcohol entre la mostra enquestada. Pel que fa a l'edat mitjana d'inici de consum diari de tabac, les dades de l'enquesta permeten situar-la en els 14,6 anys.

La percepció del risc associat al consum de drogues esdevé un factor de protecció cabdal. Val la pena destacar en aquest sentit doncs, que, tot i que el tabac és la segona substància més consumida entre la població enquestada en aquest estudi, alhora, el seu consum diari és el que és percebut amb un major risc per a la salut (el 78% considerava que fumar un paquet de tabac al dia podia ocasionar bastants o molts problemes).

El component social del consum d'aquestes substàncies representa un gran obstacle per a la sensibilització entorn d'aquesta realitat. De fet, en l'estudi vinculat a l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (2016) es posa en relleu que "un 34,4% dels estudiants van afirmar que, durant l'últim mes, tots els seus amics o companys, o la majoria, havien pres begudes alcohòliques i un 20,1% havia consumit tabac" (Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya, 2018: 117).

Ús compulsiu d'Internet i conductes de risc a la xarxa

³⁹ Dades de l'Informe per als resultats de Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2016 (pàgines 37-49).

L'accés al món digital ha suposat potencialitats destacables però també comporta alguns riscos associats si no se'n fa un ús adequat. En l'*Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya* (ESTUDES) 2016 es va prendre com a referència l'escala CIUS (The Compulsive Internet Use Scale) per aproximar-se a una realitat cada vegada més estesa: l'addicció a Internet entre les persones més joves. Els resultats per Catalunya van permetre estimar que, entre la població d'estudiants de 14 a 18 anys que van contestar l'escala CIUS, un/a de cada 4 (25,6%) presentava un ús compulsiu d'Internet, el que dona compte de la gran incidència que té aquest fenomen avui en la nostra societat.

La velocitat i l'accessibilitat d'Internet està transformant, com és sabut, els hàbits de vida i les pautes de consum. En aquests moments sembla estar-se donant també un auge en la popularitat dels jocs d'apostes, també entre les persones joves. En aquesta línia, un article publicat a *La Vanguardia* a principis del 2019 es fa ressò d'una dada facilitada per la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), que apunta que "els adolescents que utilitzen Internet per jugar tenen fins a quatre vegades més probabilitats de desenvolupar problemes amb el joc". Els resultats per a la població catalana sorgits de l'ESTUDES 2016, mostren que, entre el 2014 i el 2016 es va incrementar, en 1,2 punts percentuals, la proporció de persones de 14 a 18 anys que afirmaven haver jugat per Internet amb diners alguna vegada en els últims dotze mesos (passant del 6,2% al 7,4%).

Cultura, participació i implicació social, cívica i comunitària

Hi ha consens que la participació, l'associacionisme i la implicació comunitària milloren la qualitat democràtica de les societats i que afavoreixen el sentiment de pertinença i la co-responsabilitat davant d'allò que és col·lectiu.

El mapa⁴⁰ interactiu elaborat per la Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya comptabilitza fins a 250 entitats al Baix Llobregat, que treballen en diferents àmbits, donant compte de l'existència d'un teixit associatiu ampli i divers. Per la seva banda, l'associacionisme juvenil també té presència a la comarca: al cercador d'entitats juvenils⁴¹ del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, hi consten més de 65 entitats d'aquest tipus al Baix Llobregat.

⁴⁰ <http://www.tercersector.cat/mapa> consulta a 2 de gener de 2019

⁴¹ http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/juventut/associacionisme_i_participacio/acces-al-cercador-dentitats-juvenils/ consulta a 2 de gener de 2019

L'*Enquesta a la joventut de Catalunya 2017* incorpora a l'anàlisi la participació comunitària i la implicació política i obté una informació que permet aproximar-se al grau de vinculació de les persones joves del territori català en el teixit social, cívic i polític. Si no es tenen en compte les entitats esportives, les dades posen en relleu que poc més d'una quarta part de les persones joves formen part d'alguna entitat (27,2%). Dels resultats de l'enquesta realitzada es conclou que la relació entre la grandària dels municipis de residència i el nivell de participació és inversament proporcional. Altres factors que impacten en el grau d'implicació i associacionisme són la densitat de població i la vulnerabilitat dels municipis on resideixen. "Els municipis de menys de 2.000 habitants són els que presenten el percentatge més alt de població jove que participa en alguna entitat (34%), i les zones menys densament poblades són les que tenen també xifres més altes de participació (31,8%). Als municipis mitjans, a les zones intermèdies i a les àrees vulnerables, en canvi, la participació és més baixa, amb un percentatge d'entre 24% i 26%" (Gomà i Soler, 2018: 22-23).

Les dades disponibles de l'EJC2017 sobre l'interès per la política, posen en relleu que es tracta d'una tendència notablement heterogènia. Aquesta qüestió, segons la coordinació de l'estudi referenciat, permet aproximar-se al grau d'implicació política subjectiva. El pes més gran en les respostes obtingudes per part de la població enquestada senyalen un interès mitjà per la política. Això no obstant, dues de cada cinc persones joves asseguren que la política no els motiva ni els interessa gens.

Concretament, en relació als hàbits de pràctica cultural que duen a terme les persones joves, el mateix estudi constata que la relació entre la població juvenil i la cultura digital és especialment significativa (connectar-se a internet, escoltar música o veure pel·lícules en línia, descarregar-se pel·lícules, cançons... i jugar a videojocs).

Les fonts fonamentals d'aquesta investigació són l'*Enquesta de consum i pràctiques culturals de Catalunya* (EPCCC) dels anys 2001 i 2006 i l'*Enquesta de participació cultural* (EPC) dels anys 2013 i 2014, realitzades pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. A més a més, a les dades de l'estudi s'hi incorpora la informació resultant d'un treball de camp fet amb dos grups de joves de diferents estrats socials i culturals.

Alguns elements destacats d'aquesta investigació van ser que:

- A partir de 2012 el 58% de la població jove afirmava haver reduït la despesa en consum cultural per la crisi i un 65% afirmava utilitzar Internet per tenir-hi accés gratuït.
- El 2013 l'ordinador no era només el mitjà principal per accedir a Internet, sinó també per escriure, comunicar-se, escoltar música o mirar pel·lícules, i s'expandia també per llegir llibres i fer-ne altres usos. Aproximadament un 60% de la població jove dedicava més de dues hores diàries a estar connectada a Internet.
- Des de finals de l'any 2014 i durant el 2015, l'smartphone o telèfon intel·ligent va superar l'ordinador. El 92% dels individus asseguraven que utilitzaven el telèfon mòbil (*Asociación para la investigación de medios de comunicación -AIMC-*, febrer/març del 2016). Aquest fet posava en relleu l'expansió de la ubiqüitat de connexió, la diversitat d'usos i el temps dedicat a la navegació digital.

La investigació sobre la participació cultural de les persones joves incorpora una classificació de la població enquestada segons els seus interessos i pràctiques culturals. L'estudi recull 6 conglomerats en funció dels resultats obtinguts, entre els quals destaquen, per una banda, el de públic de cultura digital i, per una altra, l'anomenat públic clàssic digital.

El primer es caracteritza per les puntuacions elevades en interessos i pràctiques culturals digitals i audiovisuals, i recull també una manca d'interès per la cultura lletrada, que coincideix amb l'escassetat de pràctiques del mateix tipus. Aglutina un 47,2% de la població jove catalana. En la categoria de públic clàssic digital destaca la distància de la cultura audiovisual però amb puntuacions elevades en interessos i pràctiques relacionades tant amb la cultura clàssica i la lletrada com amb la digital. Congrega un 18,3% de la població jove catalana enquestada.

Síntesi de les problemàtiques més importants que afronten les persones joves de la comarca, segons els i les professionals de joventut

Com s'ha exposat en l'apartat dedicat específicament a aquesta qüestió, durant el primer trimestre del 2020 s'han realitzat dos grups de discussió amb professionals de joventut del Baix Llobregat. A través del debat i la reflexió conjunta ha estat possible identificar quines són aquelles condicions que es donen en el context actual que afecten les possibilitats reals de les

persones joves d'emancipar-se, guanyar autonomia i gaudir d'una vida saludable. Es presenta, tot seguit, un resum dels reptes senyalats i valorats amb un grau de prioritat alta.

Il·lustració 4. Problemàtiques de les persones joves amb un grau de prioritat alta segons els/les professionals de joventut de la comarca. Baix Llobregat. 2020

Font: Elaboració pròpia

Qüestions destacades de l'anàlisi de les polítiques de joventut en l'àmbit comarcal

Amb la finalitat de completar la imatge de la realitat que envolta la població jove, la diagnosi incorpora una anàlisi, també, del context més ampli en què es dissenyen, planifiquen i es despleguen les polítiques de joventut a la comarca.

El Consell Comarcal del Baix Llobregat, com a organisme públic supramunicipal, presta serveis a la ciutadania, als ajuntaments i a les entitats de la comarca en múltiples àmbits. Per tal d'abastar la complexitat que aquesta gestió reclama, el Consell Comarcal compta amb diferents àrees especialitzades. Això no obstant, es promou la perspectiva del treball en xarxa i s'encoratja a treballar interdepartamentalment, considerant que aquesta és una metodologia que afavoreix l'eficàcia i l'eficiència de les actuacions que es desenvolupen.

S'ha destacat, en l'apartat dedicat a aquesta tasca d'anàlisi, el document que recull els principals objectius que es fixa la recent estrenada legislatura comarcal (2019-2023). S'hi estableix que l'actuació global del Consell Comarcal del Baix Llobregat ha de mantenir una línia continuïsta,

centrada en l'afrontament de reptes que es mantenen avui, sorgits d'un context recent de crisi global i multifactorial que no han desaparegut malgrat la recuperació dels indicadors macroeconòmics. Així doncs, el document subratlla "que [el Consell Comarcal del Baix Llobregat] ha de seguir lluitant contra les desigualtats i contra l'atur, **especialment el juvenil**, i seguir duent a terme programes a favor de l'ocupació i les polítiques socials, com a veritables agents a favor de la igualtat, els drets socials i el dret de ciutadania" (Pacte de legislatura 2019-2023, 2019: 1). En aquesta línia es reivindica la necessitat de treballar a favor d'una **ocupació estable i de qualitat**, comptant amb el suport d'ajuntaments i altres agents del territori.

Més enllà de destacar la necessitat de promoure polítiques inclusives i sostenibles i emfasitzar el rol fonamental de l'educació i la cultura com a motor de transformació, en el pacte de legislatura 2019-2023 s'incorpora, a més, un dels aspectes essencials de la vida de les persones: **l'habitatge**. En la declaració de principis que regirà l'actuació comarcal en aquesta legislatura, s'esmenta que "el Baix Llobregat ha de ser capaç d'impulsar, de manera conjunta, mesures que afavoreixin el lloguer assequible i un parc d'habitatge públic" (Pacte de legislatura 2019-2023, 2019: 3).

Una altra de les línies destacades en el Pacte de legislatura 2019-2023 és la **lluita contra el fracàs escolar**, a través d'una millora en la **capacitació** de la població. La metodologia plantejada parteix de la necessitat d'emfasitzar la coordinació d'accions amb el món local i l'obertura de col·laboracions amb els agents educadors de la comarca per augmentar la capacitat i el potencial educatiu de l'entorn.

En el recull de posicionaments estratègics que ha adoptat el Consell Comarcal del Baix Llobregat recentment, i que incorporen la perspectiva de la joventut, paga la pena destacar, concretament, algunes de les prioritats a impulsar que conté el document "Estratègia territorial del Baix Llobregat per al desenvolupament econòmic inclusiu i sostenible", aprovat pel Ple del Consell Econòmic i Social del Baix Llobregat. Entre altres recorreguts que es plantegen, a mitjà i llarg termini, s'inclou un èmfasi específic pel que fa a la **formació, l'atracció i la retenció del talent**, també pel que respecte a les fórmules de **capacitació i millora de les competències en TIC**, i **l'impuls, el reconeixement i la visibilització de l'Economia Social i Solidària (ESS)**.

Finalment, és imprescindible anomenar el **Consell de les Dones del Baix Llobregat**, constituït l'any 2007, i el **Servei d'Atenció Integral Baix Llobregat**, amb els quals es treballa

recurrentment des del Servei Comarcal de Joventut, sobretot en iniciatives vinculades a la violència de gènere i les actituds i comportaments masclistes i homòfobs. Des del SAI Baix Llobregat s'impulsen accions de d'informació i sensibilització, i es coordina la **Taula Comarcal LGBTI+**.

Cartera de serveis del Consell Comarcal del Baix Llobregat potencialment d'interès en l'àmbit de la joventut

S'ha exposat un recull explicatiu, en pàgines anteriors, dels recursos i serveis que s'ofereixen des del Consell Comarcal del Baix Llobregat i que, tot i no estar directament vinculats al Servei Comarcal de Joventut, poden ser potencialment d'interès per a les persones joves de la comarca. Al cap i a la fi, la voluntat és la de posar en relleu tot allò que existeix a la comarca i que poden aprofitar les persones joves i les àrees de joventut dels ajuntaments del territori i que, entès des d'una perspectiva global, promou el seu benestar i pot incidir en els processos d'emancipació juvenil.

D'aquesta manera, s'han contemplat els següents recursos:

- Servei d'acollida a persones immigrades majors de 16 anys
- Servei d'ocupació juvenil
- Servei d'informació i atenció a les dones (SIAD)
- Servei d'atenció integral (SAI)
- Servei d'intervenció socioeducativa itinerant
- Programa "Enfeina't"
- Programa "Ubicat"
- Projecte "Singulars" – Garantia Juvenil
- Oficina Comarcal d'Habitatge
- Acredita't
- Ateneu Cooperatiu del Baix Llobregat
- Observatori Comarcal del Baix Llobregat

El Servei Comarcal de Joventut i l'Oficina Jove del Baix Llobregat

Des de l'àmbit supramunicipal comarcal, existeixen dos recursos pensats, específicament, per donar suport a les àrees de joventut del territori i també per atendre, directament, les necessitats del col·lectiu jove del Baix Llobregat. Aquests són, per una banda, el Servei Comarcal de Joventut (SCJ) i, per una altra, l'Oficina Jove d'Emancipació del Baix Llobregat (OJ).

Ambdós recursos s'emmarquen, en el recentment aprovat organigrama institucional, sota el paraigües de l'àrea de gestió de desenvolupament econòmic i acompanyament local.

Els objectius principals del SCJ són:

- Donar suport tècnic als municipis amb menys recursos per garantir la cohesió social i territorial de la comarca en matèria de polítiques de joventut.
- Detectar bones pràctiques en l'àmbit de les polítiques de joventut.
- Fomentar la formació i capacitat tècnica i professional de les persones que treballen en els Serveis d'Informació Juvenil de la comarca.

Per tal de donar resposta a aquests objectius, des del SCJ es desenvolupen diverses actuacions al llarg de l'any, les quals poden agrupar-se en distintes categories: campanyes de sensibilització i prevenció, capacitat tècnica i professional, suport tècnic i metodològic, treball en xarxa i espais de treball sectorials i transversals, planificació estratègica, gestió de les competències delegades per la Direcció General de Joventut, difusió del servei i eines interactives de comunicació, serveis adreçats a persones joves i foment de l'ocupabilitat.

Per la seva banda, l'Oficina Jove d'Emancipació del Baix Llobregat (OJ) promou i reforça la coordinació i el treball en xarxa amb els serveis d'informació juvenil i els agents dels diferents àmbits d'actuació que treballen directament amb les persones joves de la comarca amb la finalitat d'incorporar una perspectiva integral i inclusiva en el seu àmbit territorial de referència.

L'OJ és la materialització de l'objectiu que assenyalen tant la Llei de Polítiques de Joventut de Catalunya, com el Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2010-2020. Aquest es correspon amb la creació i el desplegament de la Xarxa Nacional d'Emancipació Juvenil (XNEJ), amb la voluntat

de facilitar la realització del projecte de vida de les persones joves atenent a la diversitat de formes i models de vida. D'aquesta manera es pretén millorar la taxa d'emancipació juvenil.

En concordança, l'objectiu final de l'Oficina Jove d'Emancipació és esdevenir la porta d'entrada única a la informació i l'orientació de qualitat, donant resposta a les inquietuds i necessitats de la població jove en relació a qualsevol aspecte que afecti el seu procés d'emancipació (especialment pel que fa a treball, educació, habitatge, salut i mobilitat internacional).

En aquests moments, les persones joves interessades poden trobar, a la pàgina web, informació sobre treball i educació, mobilitat internacional, habitatge, salut i relacions personals i cultura i participació. La informació es pot ampliar tot visitant o contactant telemàticament amb el personal de l'Oficina Jove d'Emancipació, que atén 35 hores setmanals.

Actualment, doncs, el Consell Comarcal del Baix Llobregat disposa, en l'àmbit de joventut, d'un servei i d'un equipament que es complementen. Aquests dos recursos cohesionen les accions al territori, treballant per garantir l'atenció de qualitat a la població jove de la comarca i responen a les demandes, propostes i necessitats dels/les professionals de joventut desplegats/des al territori.

El Servei Comarcal de Joventut i l'Oficina Jove d'Emancipació del Baix Llobregat basen la seva metodologia de treball en el convenciment que cal potenciar la col·laboració, la coordinació i el treball conjunt amb tots els ajuntaments de la comarca en aquest àmbit per tal d'optimitzar els recursos existents i, així, aconseguir millors resultats globals, millorant les intervencions, i afavorint l'equilibri territorial i la cohesió social de la comarca.

Anàlisi de la realitat de les polítiques de joventut al territori

L'administració local esdevé un agent clau, tant en la identificació de demandes com en la resposta a aquestes, per la seva proximitat a la ciutadania i el seu coneixement sobre la realitat que l'afecta. Considerant aquesta realitat, s'ha dedicat un apartat a exposar una anàlisi més exhaustiva i contrastada sobre el rol de les polítiques locals de joventut al territori. Per a la redacció d'aquell apartat s'han dut a terme quatre exercicis clau: per una banda, la recuperació de la informació que es va recollir a través de les enquestes i les entrevistes esmentades. En

segon lloc, una revisió de les situacions no desitjades de les polítiques de joventut recollides al PIECJ 2017 i el detall del consens sobre els punts forts i febles de les polítiques de joventut del territori que va sorgir de les trobades de treball que es varen realitzar. Per altra banda, s'ha realitzat un buidatge, una anàlisi i una síntesi dels Plans Locals de Joventut vigents a la comarca. Finalment, per a l'elaboració d'aquest nou Pla Comarcal de Joventut del Baix Llobregat, s'han realitzat dos grups de discussió (un amb els/les tècniques de joventut dels municipis de més de 20.000 habitants i, un altre, amb els/les dels municipis de menys de 20.000 habitants).

En el present apartat, dedicat a sintetitzar les dades més rellevants de la diagnosi feta, s'ha considerat oportú recuperar el resultat dels dos exercicis realitzats més recentment (és a dir, l'anàlisi dels eixos que emmarquen el nombre més elevat d'actuacions presentades en els PLJs revisats, per una banda, i les conclusions sorgides dels grups de discussió que van tenir lloc a febrer i març de 2020 sobre els reptes que afronten les polítiques de joventut, per una altra).

Programes, projectes i actuacions des de l'àmbit local: anàlisi dels Plans Locals de Joventut dels municipis de la comarca

Del buidatge⁴² i l'anàlisi realitzada de les accions que recullen els PLJ observats, se n'extreu que els eixos que comptabilitzen més actuacions són els dedicats a la cultura, l'oci i l'esport, l'educació, el treball i la participació. Al contrari, l'àmbit de l'habitatge és el segon eix on menys accions es preveuen des de les àrees de joventut dels ajuntaments, malgrat representar un dels grans reptes assenyalats per part del/les professionals que varen participar en els grups de discussió. Tanmateix, cal tenir en compte la limitació de recursos econòmics que denuncien els equips professionals de joventut (que els consideren insuficients), així com les competències municipals en aquesta qüestió.

S'ha destacat, en l'apartat dedicat a l'anàlisi de les actuacions recollides en els diferents PLJs que, com podria esperar-se, els municipis amb un nombre superior d'habitants tendeixen a incloure, en els seus respectius PLJs, un volum més elevat d'accions previstes. Així és que, la mitjana de programes, projectes i actuacions, pels dotze municipis de més de 20.000 habitants

⁴² Per recuperar el buidatge, consultar la taula 10. Proporció d'actuacions previstes en els Plans Locals de Joventut per eixos d'interès de l'apartat "Plans Locals de Joventut dels municipis del Baix Llobregat: eixos de treball prioritaris"

que s'han tingut en compte, és de 61 mentre que, en el cas de les localitats amb menys de 20.000 habitants de les quals s'ha fet una lectura del PLJ, se situa en 36.

Fixant l'atenció en la distribució de les actuacions per eixos estratègics, en la lectura global destaquen especialment els casos de Sant Climent i Corbera de Llobregat en l'àmbit de la salut, sota el qual s'hi concentren el 20,6% i el 19,6% d'accions previstes en els seus PLJ, respectivament. Per la seva banda, malgrat que l'habitatge és un dels eixos on menys accions s'hi plantegen globalment, paga la pena subratllar el cas de Sant Joan Despí, on els programes i projectes vinculats a aquest àmbit representen el 18,6% de tots els que anomena en el seu PLJ. Finalment, pel que fa a l'eix dedicat a l'equilibri territorial i la cohesió social, són Esplugues i El Prat de Llobregat els municipis que més propostes hi inclouen, suposant el 23,5% i el 17,4% del total d'accions que recullen en els seus PLJ, respectivament.

Síntesi dels reptes de les polítiques de joventut segons els i les professionals de joventut de la comarca

Arran dels grups de discussió realitzats durant el primer trimestre de 2020 s'han identificat els reptes que afronta el disseny, la planificació i el desplegament de les polítiques de joventut a la comarca. Es tracta de qüestions a les quals esdevé especialment important atendre ja que, algunes de les situacions exposades, impacten plenament en l'eficàcia de les polítiques endegades mentre que, les altres, limiten en part la innovació i la capacitat d'incidència sobre la realitat juvenil que tenen les actuacions polítiques locals.

Il·lustració 5. Reptes de les polítiques de joventut amb un grau de prioritat alta segons els/les professionals de joventut de la comarca. Baix Llobregat. 2020

Font: Elaboració pròpia

MISSIÓ, VISIÓ I VALORS DEL SERVEI COMARCAL DE JOVENTUT

La definició de la missió, la visió i els valors que orienten el caràcter i l'actuació de qualsevol organització no són una qüestió menor. Són aquests conceptes, i la forma particular que prenen, els que determinen en gran manera el posicionament d'una entitat, organització o servei i el seu funcionament des del punt de vista estratègic. No debades, és el contingut d'aquests elements el que n'identifica el tarannà i la personalitat que li és pròpia. En altres paraules, la combinació d'aquests tres fonaments, estableixen un marc conceptual que explica qui és l'organització, cap a on vol anar i la manera com pretén arribar-hi. És a dir, l'estratègia i els elements clau de la tàctica que ha de conduir a l'assoliment dels objectius marcats.

A continuació es presenta una breu exposició de la missió, la visió i els valors del Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat, la qual ha estat elaborada pels professionals que hi treballen, amb consonància amb la missió i els principis que defineixen el model de comarca pel qual treballa, diàriament, el Consell Comarcal del Baix Llobregat.

Missió

El Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat té la missió d'articular la visió global i la capacitat operativa dels agents territorials de la comarca en matèria de joventut i facilitar-los el suport necessari que garanteixi l'existència i la qualitat de les polítiques que es desenvolupen, amb incidència directa i indirecta sobre la població jove. Alhora, el Departament Comarcal de Joventut ha de vetllar per la cohesió social i territorial de la comarca des del punt de vista de les polítiques de joventut, donar suport als municipis (especialment als que tenen menys recursos), promoure el treball en xarxa dels agents de joventut del territori i impulsar la generació d'estratègies que facilitin l'emancipació de les persones joves del Baix Llobregat així com la millora dels seus nivells d'autonomia personal.

Visió

El Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat ha de ser capaç de mantenir un rol estratègic central en el mapa d'actors de joventut de la comarca, essent un referent pel que fa al coneixement tècnic de la realitat i a la capacitat d'articular actuacions adreçades a la promoció de l'autonomia i l'emancipació de les persones joves. Paral·lelament, el servei ha de reforçar la capacitat tècnica dels equips professionals de joventut del territori i treballar per a la incorporació de la perspectiva juvenil en qualsevol política comarcal que es dugui a terme. A través de la consolidació de l'Oficina Jove d'Emancipació, el SCJ del Baix Llobregat, ha de poder respondre les demandes d'informació i acompanyament de la població jove i a les peticions de suport que puguin procedir d'altres agents de joventut, esdevenint un punt d'interlocució i coordinació clau.

Valors

Els valors centrals que regeixen l'actuació del Servei Comarcal de Joventut s'identifiquen amb la transversalitat, la integralitat, la cooperació, la mirada inclusiva, la igualtat, la participació, la implicació i la co-responsabilitat.

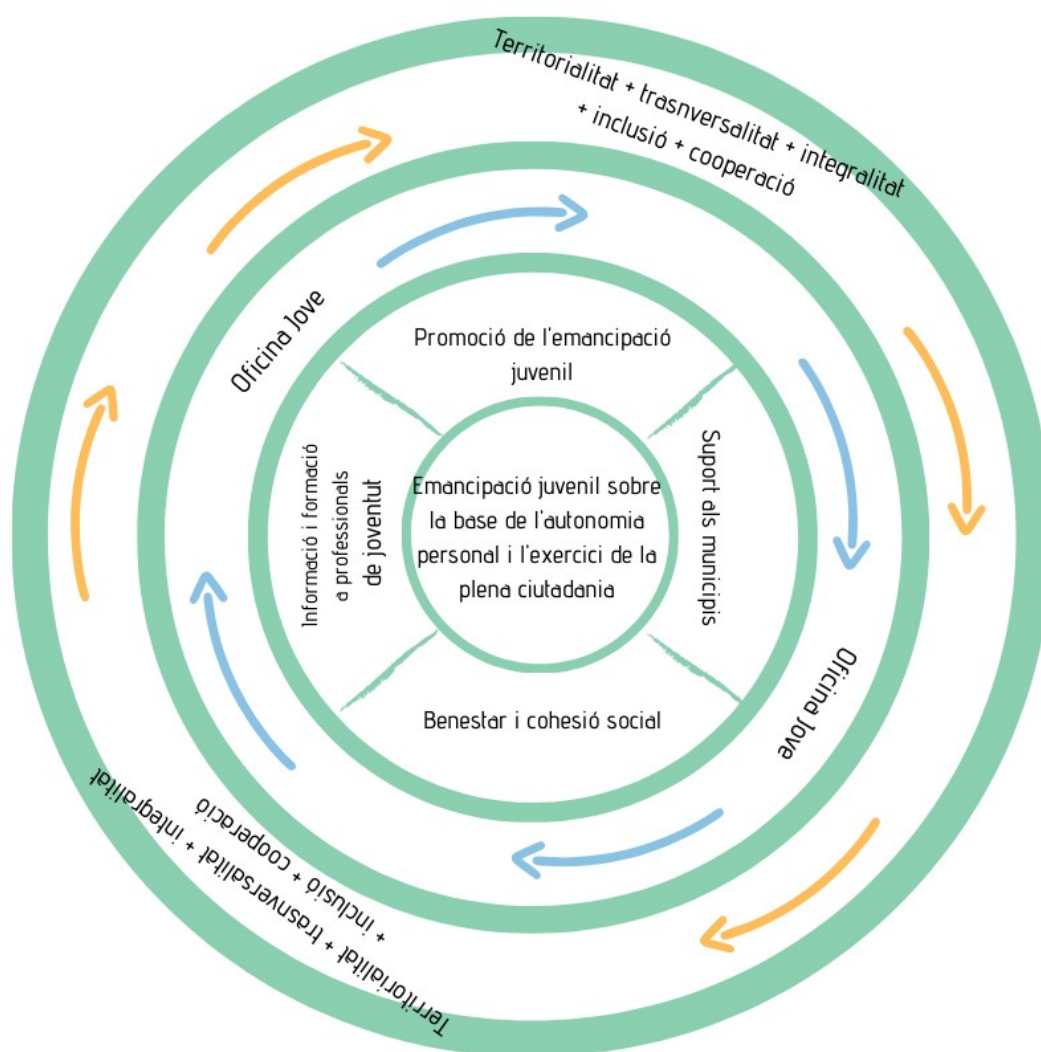
LÍNIES ESTRATÈGIQUES DEL PLA COMARCAL DE JOVENTUT DEL BAIX LLOBREGAT 2020-2024

Arran de la feina d'anàlisi i reflexió realitzada a través de la diagnosi i, alhora, valorant el posicionament estratègic del Servei Comarcal de Joventut –alineat amb al del Consell Comarcal del Baix Llobregat-, a continuació es reflecteixen les línies estratègiques que emmarcaran les actuacions previstes durant els anys de vigència d'aquest Pla Comarcal de Joventut. Es tracta d'un exercici desenvolupat amb cura, especialment rellevant en el procés d'elaboració d'aquest document, ja que els eixos de treball prioritaris esdevenen el pal de paller que vertebrava els projectes que es duran a terme, des del Departament Comarcal de Joventut, durant els pròxims anys.

En total, per al Pla Comarcal de Joventut del Baix Llobregat 2020-2024, s'estableixen quatre línies estratègiques. Sota el paraigua que aquests eixos prioritaris de treball representen es recull el màxim nombre d'aspectes sobre els quals, el SCJ, pretén incidir al llarg del període esmentat. Juntament amb la missió, la visió i els valors exposats anteriorment, les línies estratègiques aixopluguen, doncs, els objectius que perseguirà el SCJ a través de les actuacions (algunes directament adreçades a la població juvenil, altres, a través del suport a les àrees de joventut dels ajuntaments de la comarca) que desplegarà al territori en el curt i mitjà termini.

La base de l'establiment de les línies estratègiques, parteix de la definició que fa la Llei 33/2010, de l'1 d'octubre, de polítiques de joventut, en el seu article segon, de l'emancipació juvenil, la qual es correspondria amb "la capacitat dels joves de construir un projecte de vida propi sobre la base de l'autonomia personal i l'exercici de la plena ciutadania". L'acció al voltant de les línies estratègiques definides en aquest Pla Comarcal de Joventut contemplen el suport i la col·laboració (més o menys intensiu, segons cadascuna de les actuacions previstes) de l'Oficina Jove d'Emancipació del Baix Llobregat. Tot plegat, conjugant els criteris de territorialitat, transversalitat, integralitat, inclusió i cooperació.

Il·lustració 6. Perspectiva de treball del Pla Comarcal de Joventut del Baix Llobregat 2020-2024

Font: Elaboració pròpia

LÍNIA ESTRATÈGICA 1. PROMOCIÓ DE L'EMANCIPACIÓ JUVENIL

- Afavorir i potenciar l'impuls a l'emancipació en els àmbits en què les persones joves (i el context en què s'inscriuen) mostren més dificultats.

- Col·laborar en programes existents a la comarca adreçats a la promoció de l'emancipació juvenil i impulsar-los.
- Incidir positivament en les polítiques de transició escola-treball.
- Potenciar la igualtat d'oportunitats entre les persones joves de la comarca.

LÍNIA ESTRATÈGICA 2. COHESIÓ TERRITORIAL I SUPORT ALS MUNICIPIS

- Vetllar per un repartiment de recursos ajustat a les necessitats de cada municipi i donar-los el suport tècnic requerit en l'àmbit de les polítiques de joventut.
- Afavorir l'existència i la qualitat de les polítiques que es despleguen a la comarca adreçades a la població juvenil i que l'afecta directament i/o indirectament.
- Promoure la inclusió de la perspectiva juvenil en el disseny i la implementació de polítiques, tant de l'àmbit local com comarcal.
- Promoure el treball en xarxa i la cooperació entre agents de joventut de la comarca a partir de l'intercanvi d'experiències, de recursos, d'eines i de coneixement, així com la col·laboració, l'anàlisi i la reflexió compartida.
- Fomentar la integralitat i la transversalitat com a elements centrals en el disseny i execució de les polítiques de joventut al territori.
- Complir amb les responsabilitats derivades de la delegació de competències, per part de la Generalitat, en l'àmbit de la joventut.

LÍNIA ESTRATÈGICA 3. BENESTAR I COHESIÓ SOCIAL

- Contribuir a la conscienciació de les persones joves vers les conductes i comportaments masclistes i a la superació d'aquests.
- Promoure hàbits saludables entre la població juvenil i disminuir les conductes de risc assumides per aquesta.
- Impulsar iniciatives i polítiques de caràcter preventiu adreçades a la població jove.
- Fomentar la participació juvenil.
- Dissenyar estratègies adreçades a les persones joves que posin en valor la riquesa de la diversitat, promovent-ne una mirada en positiu que ajudi a prevenir qualsevol tipus de conducta discriminatòria.

LÍNIA ESTRATÈGICA 4. ACCÉS A LA INFORMACIÓ I FORMACIÓ A PROFESSIONALS DE JOVENTUT

- Proveir de recursos els equips professionals de l'àmbit de la joventut del territori perquè desenvolupin la seva feina amb elevats estàndards de qualitat.
- Garantir el reciclatge i l'actualització permanent de coneixements i habilitats dels/les professionals de joventut.
- Ajudar els/les tècnics/ques de joventut de la comarca a obtenir i analitzar dades sobre la realitat juvenil que els serveixin per orientar les seves actuacions.
- Intercanviar informació, de manera àgil, amb agents del territori vinculats a la joventut (punts d'informació juvenil, entitats, altres administracions,...).

PROGRAMES I PROJECTES

Per tal de donar resposta als objectius senyalats per a cadascuna de les línies estratègiques establertes en aquest Pla Comarcal de Joventut es plantegen un seguit d'actuacions, que hauran de desenvolupar-se al llarg dels pròxims anys.

Alguns dels projectes són de continuïtat, és a dir, que es tracta d'actuacions que ja s'estan duent a terme actualment i que, per l'àmbit sota el qual s'inscriuen i la valoració que se'n fa, es considera convenient mantenir. Així doncs, tot seguint es presenta, de forma resumida, la relació d'actuacions previstes que s'inclouen en la planificació estratègica del Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat pel període 2020-2024. Es fa categoritzant els projectes segons la línia estratègica que els emmarca i, alhora, especificant si l'organització, coordinació i impuls d'aquests anirà a càrrec del Servei Comarcal de Joventut (SCJ), de l'Oficina Jove d'Emancipació (OJ) o bé d'ambdós serveis de manera coordinada.

Programes i actuacions propis de la línia estratègica 1

Sota el paraigua d'aquest àmbit es recullen els projectes els resultats dels quals s'espera que tinguin un impacte positiu en la construcció del projecte de vida de les persones joves del Baix Llobregat. D'aquesta manera, es concentra aquí l'oferta d'informació i el disseny i difusió d'eines d'utilitat que garanteixin que totes les persones joves del territori puguin accedir, per una banda, a informació generalista d'utilitat i, per una altra, també a recursos específics. Tot plegat, per a promoure l'emancipació juvenil des del treball en diferents àmbits.

Línia estratègica	Actuacions	SCJ	OJ	Tipus d'actuació
-------------------	------------	-----	----	------------------

Promoció de l'emancipació juvenil	Butlletí informatiu periòdic per a joves		✓	Nova proposta
	Actuacions descentralitzades (tallers, xerrades, càpsules formatives,...)		✓	Nova proposta
	Acompanyament i suport en la recerca de feina i l'adquisició de competències	✓	✓	Nova proposta
	Assessoria especialitzada en mobilitat internacional per a joves	✓	✓	Proposta de continuïtat
	Servei d'informació, orientació i assessorament juvenil		✓	Proposta de continuïtat
	Contractació de joves en pràctiques (Garantia Juvenil)	✓		Proposta de continuïtat
	Aprofitament del Catàleg de Serveis de la XNEJ		✓	Proposta de continuïtat
	Impuls a les polítiques d'habitatge jove	✓	✓	Proposta de continuïtat

Programes i actuacions propis de la línia estratègica 2

Les actuacions que s'enumeren en aquesta taula focalitzen en la resposta del Departament Comarcal de Joventut del Consell Comarcal del Baix Llobregat davant del criteri de territorialitat. Coneixent i assumint les particularitats dels municipis que conformen el territori, es duen a terme iniciatives per promoure l'equilibri territorial, la transversalitat i l'equitat. Aquesta aportació al territori és una funció essencial dels serveis supramunicipals.

Línia estratègica	Actuacions	SCJ	OJ	Tipus d'actuació
Cohesió territorial i suport als municipis	Treball en comissions tècniques sobre temàtiques específiques amb impacte sobre la realitat juvenil (salut, relacions personals, interculturalitat,...)	✓	✓	Nova proposta
	Impuls, coordinació i cohesió de la xarxa de professionals de joventut del Baix Llobregat	✓		Nova proposta
	Participació en el grup de	✓	✓	Nova proposta

	treball comarcal sobre salut mental			
	Convocatòria del Consell Gestor i del Comitè Tècnic de l'Oficina Jove		✓	Nova proposta
	Creació d'una borsa de treball comarcal de professionals de joventut	✓		Nova proposta
	Assessoraments, inspeccions preceptives i especials a les instal·lacions juvenils	✓		Proposta de continuïtat
	Assessoraments i visites de comprovació a les activitats d'educació en el lleure	✓		Proposta de continuïtat
	Gestió i tramitació dels contractes programa	✓		Proposta de continuïtat
	Tramitació de subvencions de la Diputació de Barcelona	✓		Proposta de continuïtat
	Memòria i avaluació operativa anual del Departament Comarcal de Joventut	✓	✓	Proposta de continuïtat
	Gestió i tramitació de convenis	✓		Proposta de continuïtat
	Planificació estratègica comarcal en l'àmbit de la joventut	✓	✓	Proposta de continuïtat
	Suport i assessorament tècnic a polítiques locals de joventut i a altres actuacions amb perspectiva juvenil	✓		Proposta de continuïtat

Programes i actuacions propis de la línia estratègica 3

L'exercici de la plena ciutadania és indissociable del benestar integral i la cohesió social. Fomentar les relacions igualitàries, la salut, el respecte i la co-responsabilitat contribueix a l'expansió progressiva d'un canvi de mirada sobre la societat i de la ciutadania que la conforma. S'entén que un nou model de societat, més justa i humana, és incompatible amb la persistència de violències, discriminacions i opressions de qualsevol tipus.

Línia estratègica	Actuacions	SCJ	OJ	Tipus d'actuació
	Creació d'un espai de	✓	✓	Nova proposta

	treball col·laboratiu per reforçar la xarxa PIDCES desplegada a la comarca			
	Campanya "Mou-te per plaer", de prevenció de l'VIH i altres infeccions de transmissió sexual	✓	✓	Proposta de continuïtat
	Campanya "Talla Ja!", contra les violències masclistes	✓	✓	Proposta de continuïtat
	Treball transversal, interdepartamental i interinstitucional	✓	✓	Proposta de continuïtat

Programes i actuacions propis de la línia estratègica 4

Dins de la xarxa de professionals de joventut del Baix Llobregat, el SCJ vol continuar essent un agent de referència pel que fa al suport tècnic, l'assessorament i les oportunitats de reciclatge i formació permanent. És així, que part de les actuacions del SCJ, van adreçades a la provisió de recursos per als equips professionals que treballen amb els i les joves de la comarca. També l'Oficina Jove té un rol protagonista, en tant que garanteix un suport clau, sobretot, als municipis amb menys recursos i a les actuacions que aquests desenvolupen cap a la població juvenil.

Línia estratègica	Actuacions	SCJ	OJ d'Emancipació	Tipus d'actuació
Accés a la informació i formació a professionals de joventut	Programació i organització de visites grupals a equipaments juvenils per a professionals de joventut de la comarca	✓		Nova proposta
	Jornada Comarcal de Joventut	✓		Proposta de continuïtat
	Pàgina web de l'Oficina Jove d'Emancipació i presència a les xarxes socials		✓	Proposta de continuïtat
	Pàgina web del Servei Comarcal de Joventut i presència a les xarxes socials	✓		Proposta de continuïtat
	Programació i gestió de les accions formatives facilitades per la Diputació de Barcelona	✓		Proposta de continuïtat
	Programació i gestió de les	✓		Proposta de

	accions formatives facilitades per l'Agència Catalana de la Joventut			continuitat
	Organització i gestió d'accions formatives pròpies segons demandes dels/les professionals de joventut de la comarca	✓	✓	Proposta de continuitat
	Reciclatge i actualització permanent de coneixements, habilitats i destreses a través de l'aprofitament d'accions formatives i divulgatives organitzades per altres ens	✓	✓	Proposta de continuitat

DEFINICIÓ DE LES ACTUACIONS

Les pàgines que segueixen recullen la informació detallada de cadascun dels projectes previstos en aquest Pla Comarcal de Joventut. Per tant, configuren el nivell més concret d'aquest. Es presenta en format de fitxa descriptiva, on s'inclou el nom de l'actuació, la descripció d'aquesta, els objectius estratègics i operatius als quals respon, els recursos (humans, infraestructurals i econòmics) necessaris per a la seva realització, la població destinatària de la intervenció, els agents implicats en el projecte, una breu descripció tècnica i metodològica, el detall sobre els indicadors que s'empraran pel seu seguiment i avaluació i el mètode de recollida d'informació plantejat. També s'inclou una temporització trimestral segons cadascun dels anys de vigència del PCJ i, finalment, els canals i estratègies de difusió i comunicació que seran usats per tal de donar a conèixer el projecte, si escau.

Aquest recull respon a un exercici de sistematització que permet aprofundir, de manera ordenada, en les particularitats i de cada programa i/o projecte, categoritzats en funció de l'eix estratègic de treball sota el qual se circumscriuen. Cal apuntar que l'estimació del cost per a cadascuna de les actuacions es presenta a través del càlcul previst d'hores anuals de dedicació que suposa, per a l'equip tècnic del Departament Comarcal de Joventut, la seva materialització. S'ha escollit aquesta fórmula per unificar el criteri de presentació de les definicions de les actuacions, moltes de les quals no suposen un cost econòmic vinculat a l'adquisició de béns ni de serveis sinó que pren forma a través de les hores de treball tècnic de l'equip. També resulta

pertinent observar que no s'han explicat les hores de formació que dediquen els membres del Departament a millorar el seu perfil tècnic.

Finalment, val la pena destacar que, el que es presenta tot seguit, és una eina de treball caracteritzada pel seu dinamisme, per dos motius, principalment. Per una banda, en la mesura en què la materialització d'algunes actuacions es veu supeditada a la disponibilitat dels recursos necessaris per a dur-les a la pràctica. Per una altra, perquè les avaluacions que es fan dels projectes i de la realitat mateixa poden suggerir modificacions en el plantejament inicial d'aquests.

PROJECTE	Butlletí informatiu periòdic per a persones joves				
EIX	Línia estratègica 1. Promoció de l'emancipació juvenil				
Descripció	Els butlletins electrònics recullen un resum de les activitats que l'Oficina Jove del Baix Llobregat desenvolupa, fent arribar a la bústia electrònica de manera regular les novetats que es publiquen al web. Aquests correus estan maquetats com si fossin una pàgina web, de manera que resulten més atractius que un correu de text normal. El butlletí també té com a finalitat facilitar la programació d'activitats dels àmbits d'interès de la població jove (cursos, xerrades, exposicions, etc) que es realitzen als diferents municipis de la comarca.				
Objectius estratègics			Objectius operatius		
1. Facilitar la informació, orientació i l'acompanyament a les persones joves oferint recursos de manera periòdica.			1.1 Informar de l'actualitat dels àmbits d'interès de la població jove.		
2. Potenciar la cohesió social i l'equilibri territorial.			1.2 Augmentar subscripcions al butlletí.		
Nivell de prioritat			Mitja - Baixa		
Població destinatària			12-16	17-20	21-25
Descripció tècnica i metodològica			26-29	30-35	
Agents implicats			Es realitza un recull de les activitats promocionals de l'OJ i d'aquelles activitats dels municipis que vulguin ser promocionats i es fa difusió a través del butlletí electrònic.		
			Agents de joventut de la comarca, suport dels departaments d'informàtica i comunicació del Consell Comarcal.		

Recursos	Humans																				
	Tècnic/a de joventut de l'OJ																				
	Infraestructurals / Funcionals																				
	Xarxa wifi, programes online de disseny (Canva, Mailchimp, etc).																				
	Econòmics																				
	88 hores anuals																				
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació										
	1. Nombre de consultes realitzades arran de rebre el butlletí 2. Visites realitzades al web i/o xarxes socials arran de rebre el butlletí										1. Registre de consultes. 2. Google analytics (o altres programes de suport d'anàlisi)										
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																				
	Execució																				
	Avaluació																				
	Difusió / comunicació	La difusió es farà a través del correu electrònic i xarxes socials.																			

PROJECTE	Actuacions descentralitzades				
EIX	Línia estratègica 1. Promoció de l'emancipació juvenil				
Descripció	El projecte d'Actuacions descentralitzades es planteja des de la realitat geogràfica que té el Baix Llobregat, amb una dificultat per a les persones joves per a la mobilitat entre municipis. Per tant, les actuacions de l'Oficina Jove descentralitzades han de servir per fomentar el treball de proximitat amb els municipis i així trencar les distàncies per oferir les mateixes oportunitats a totes les persones joves de la comarca. El projecte preveu que es desenvolupi oferint un catàleg de serveis amb diferents tallers i xerrades sobre diverses temàtiques: formació, salut, gènere i sexualitat, entre d'altres. Les temàtiques ofertes dependran de les necessitats detectades pels agents de joventut a nivell local. Aquests tallers i xerrades s'oferiran tant als Instituts de la Comarca que no tinguin PIDCES, com als SIOAJ de la XNEJ i PIJ/SIJ de la comarca.				
Objectius estratègics			Objectius operatius		
1. Apropar la informació, orientació i assessorament a les persones joves de la comarca. 2. Donar suport als municipis que ho requereixin per augmentar la igualtat d'oportunitats entre la població jove. 3. Augmentar la cohesió social i l'equilibri territorial.			1.1 Crear una cartera de serveis descentralitzats. 1.2 Mantenir i augmentar l'oferta de tallers i xerrades de temàtiques d'interès de la població jove als Instituts de la Comarca que ho requereixin. 1.3 Generar continguts pedagògics i innovadors pels tallers i xerrades adaptats a la realitat juvenil. 2.1 Oferir cartera de serveis amb temàtiques d'interès per la població jove als SIOAJ, PIJ/SIJ de la comarca. 3.1 Detectar de forma periòdica les necessitats dels municipis.		
Nivell de prioritat	Alta - Mitja			Baixa	
Població destinatària	12-16	17-20	21-25	26-29	30-35
Descripció tècnica i metodològica	Es desenvoluparà un catàleg de serveis amb els tallers i xerrades disponibles. S'impartiran en aquells SIOAJ, PIJ i SIJ que ho requereixin segons disponibilitat.				

Agents implicats	Agents de joventut de la comarca, instituts de la comarca SIJ/PIJ i SIOAJ de la XNEJ																				
Recursos	Humans																				
	Tècnic/a de joventut de l'OJ																				
	Infraestructurals / Funcionals																				
	Xarxa wifi, programes online de disseny (Canva, mailchimp, etc), ordinador i altres materials de suport.																				
	Econòmics																				
	264 hores anuals																				
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació										
	1. Nombre de tallers i xerrades realitzades 2. Nombre de demandes per part dels municipis de tallers i xerrades 3. Avaluació pròpia dels tallers										1. Recollida de dades amb Excel 2. Formulari d'avaluació de la cartera de serveis descentralitzats als agents de joventut.										
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																				
	Execució																				
	Avaluació																				
Difusió / comunicació	La difusió es farà a través del correu electrònic i de les xarxes socials.																				

PROJECTE	Acompanyament i suport en la recerca de feina i l'adquisició de competències	
EIX	Línia estratègica 1. Promoció de l'emancipació juvenil	
Descripció	L'atur i la precarietat laboral són elements que, malauradament, condicionen sovint l'inici de la trajectòria professional de les persones joves. L'abordatge de la millora de l'ocupabilitat i de l'impuls a la inserció és una preocupació central en l'anàlisi de l'emancipació juvenil, en l'estratègia de promoció econòmica de la comarca i en el desenvolupament local. Aquesta realitat, que no és nova però que s'ha accentuat amb la crisi provocada per la Covid19, reclama un abordatge integral que se sustenti en el treball transversal. Per aquest motiu, el Consell Comarcal del Baix Llobregat compta amb diversos recursos que treballen per fomentar la inserció laboral de les persones joves de la comarca, així com per a promoure'n l'adquisició de competències professionals i la millora del nivell formatiu. Tot plegat amb la finalitat última d'incidir positivament en la reducció de les taxes d'atur juvenil. Així doncs, l'equip de Referents d'Ocupació Juvenil, el Programa Singulars, l'Oficina Jove del Baix Llobregat i el Servei Comarcal de Joventut ofereixen, a les persones joves de la comarca que es troben en procés de recerca de feina, informació, assessorament, acompanyament i orientació perquè, el final d'aquest treball (que combina actuacions individualitzades i també grupals) es correspongui amb la materialització d'un projecte laboral (per compte pròpia o d'altre) o bé, en funció del Pla de Treball Individualitzat que s'estableixi amb cada persona jove, del seu retorn al sistema educatiu.	
Objectius estratègics		Objectius operatius
1. Fomentar la inserció laboral de les persones joves.		1.1. Millorar l'ocupabilitat de les persones joves. 1.2. Dotar les persones joves d'eines per afrontar amb major garantia d'èxit un procés de selecció. 1.3. Garantir la igualtat d'oportunitats entre les persones joves del Baix Llobregat, independentment del municipi de residència. 1.4. Connectar les persones joves que tenen un projecte d'autoocupació amb serveis i recursos especialitzats en assessorament per a l'emprenedoria.

2. Promoure la millora formativa de la població juvenil 3. Fomentar la interconnexió municipal	2.1. Millorar el perfil professional de les persones joves de la comarca amb un nivell baix de qualificació professional i acadèmica. 2.2. Fomentar el retorn al sistema educatiu de les persones joves protagonistes de trajectòries educatives d'abandonament escolar i prematur. 3.1. Millorar la coordinació i l'optimització de serveis i recursos. 3.2. Promoure la creació de xarxes entre localitats, entitats, centres i associacions per a la promoció de la inserció laboral. 3.3. Aprofitar el <i>know how</i> dels agents que treballen pel foment de l'ocupació al territori, per dissenyar noves estratègies d'actuació adreçades a la millora de la inserció laboral de la població juvenil. 3.4. Millorar la visibilitat dels serveis i recursos d'inserció laboral disponibles per a persones joves del Baix Llobregat.				
Nivell de prioritat	Alta		Mitja		Baixa
Població destinatària	12-16	17-20	21-25	26-29	30-35
Descripció tècnica i metodològica	Des del SCJ i l'OJ, tenint en compte l'interès per a fomentar l'ocupació de les persones joves i promoure'n trajectòries educatives d'èxit, es manté un contacte permanent amb l'equip de Referents d'Ocupació Juvenil (ROJ) i del projecte Singulars amb l'objectiu d'intercanviar coneixements sobre la realitat juvenil de la comarca en l'àmbit formatiu i ocupacional i donar resposta a la necessitat d'inserció laboral de les persones joves. El SCJ i l'OJ, en aquest sentit, comparteixen continguts sobre mercat laboral i oferta educativa a la comarca a través de les xarxes socials i esdevé, per a algunes persones joves, l'entrada a un circuit més complet i personalitzat d'acompanyament a la recerca de feina. És així que, a més de facilitar informació generalista, el SCJ i l'OJ deriven persones joves als altres programes d'orientació i assessorament especialitzat (ROJ i Singulars).				

Per la seva banda, el programa de Referents d'Ocupació Juvenil, es defineix com a actuació estratègica emmarcada en el programa de Garantia Juvenil que té com a objectiu principal facilitar i acompanyar la transició de les persones joves des del sistema educatiu al sistema laboral i/o ocupacional, i fomentar-ne la continuïtat formativa. És un equip que es desplaça a la majoria de municipis de la comarca per a fer atencions personalitzades i tallers i xerrades grupals adreçades a joves. Les persones vinculades al servei hi poden accedir de diferents maneres: contactant directament amb l'equip tècnic del ROJ, derivades des del SCJ i/o l'OJ, o bé derivades des d'altres serveis i recursos del territori (Punts d'informació juvenil, serveis socials, serveis municipals de promoció econòmica,...).

Tant l'equip del SCJ, com de l'OJ, com del programa ROJ són conscients de l'oportunitat que representa l'emprenedoria en la construcció del projecte professional de les persones joves. És per aquest motiu que ofereixen informació sobre autoocupació i que tenen la capacitat de connectar joves amb una idea de negoci a subvencions i ajudes existents (com les de Garantia Juvenil) i a serveis especialitzats en aquest àmbit.

Al seu torn, el Projecte Singulars, subvencionat pel Servei Públic d'Ocupació de Catalunya, el Ministeri de Treball i Economia Social i el Fons Social Europeu, compta amb la participació de diversos agents de la comarca, imprescindibles per a materialitzar l'acció. Es tracta de municipis i empreses públiques i privades que es conjuguen per tal d'oferir una oferta diversa que compagina formació i orientació laboral. D'aquesta manera, més d'un centenar de joves d'entre 16 i 29 anys donats d'alta al Programa de Garantia Juvenil poden beneficiar-se dels projectes de cada convocatòria.

La valoració que es fa fins ara de la interlocució i cooperació entre serveis i programes és positiva i, per aquest motiu, es planteja poder mantenir col·laboracions que afegixin valor a les intervencions realitzades, que suposin un augment de la visibilitat de les tasques desenvolupades des d'aquests serveis i que promoguin l'optimització d'esforços i de recursos. En aquest sentit, no només serà fonamental mantenir el treball en xarxa sinó també continuar escoltant i recollint les necessitats i propostes de la resta d'agents de joventut que actuen al territori per valorar el disseny i la posada en marxa

	de noves iniciatives. Alhora, es vol continuar atenent a les oportunitats de col·laboració tècnica i financera que puguin sorgir els pròxims anys en l'àmbit supramunicipal (tant de naturalesa pública com privada), per aprofitar les opcions, existents en l'entorn, d'enfortir i ampliar els recursos i serveis disponibles al Consell Comarcal per millorar la inserció laboral de la població juvenil.																				
Agents implicats	Departament de Promoció Econòmica i Desenvolupament Local del Baix Llobregat, Departament Comarcal de Joventut, àrees municipals de promoció econòmica i joventut i altres agents de l'àmbit públic i/o privat (com ara PIMEC, Innobaix, Autoocupació, Garantia Juvenil, Acció, etc).																				
Recursos	Humans																				
	Personal tècnic del programa Referents d'Ocupació Juvenil, del projecte Singulars, de l'Oficina Jove del Baix Llobregat i del Servei Comarcal de Joventut.																				
	Infraestructurals / Funcionals																				
	Ordinador, accés a Internet																				
	Econòmics																				
	2.610 hores anuals																				
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació										
	1. Nombre d'atencions realitzades 2. Nombre d'insercions aconseguides 3. Interaccions assolides a les xarxes socials 4. Grau de satisfacció del personal tècnic involucrat en els serveis										1.1. Registre intern 2.1. Registre intern 3.1. Registre estadístic disponible als perfils de xarxes socials tècnics 4.1. Actes de reunions de coordinació i altres espais										
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																				
	Execució																				
	Avaluació																				
Difusió / comunicació	Tant el programa de Referents d'Ocupació Juvenil (ROJ), com l'OJ, com el SCJ disposen de perfils propis a les xarxes socials. Per tal de fer difusió de les iniciatives endegades i dels serveis i recursos que les persones joves de la comarca poden aprofitar s'utilitzen, especialment, els canals de Twitter i d'Instagram.																				

	Per la seva banda, del Projecte Singulars se'n fa difusió a través de la pàgina web del Consell Comarcal i dels perfils de ROJ, OJ i SCJ. Des dels municipis del territori també es donen a conèixer les diferents convocatòries del projecte i les oportunitats que aquest ofereix, tot emprant canals de difusió propis (webs municipals, cartelleria, mailing, xarxes socials,...).
--	---

PROJECTE	Assessoria especialitzada en mobilitat internacional per a joves				
EIX	Línia estratègica 1. Promoció de l'emancipació juvenil				
Descripció	Servei d'assessorament especialitzat en mobilitat internacional per a joves a diferents municipis de la comarca del Baix Llobregat a través d'un projecte mancomunat.				
Objectius estratègics			Objectius operatius		
1. Potenciar la capacitat professional de les persones joves de la comarca (amb perspectiva internacional) 2. Fomentar la participació i la implicació juvenil (amb perspectiva internacional)			1.1. Potenciar la igualtat d'oportunitats a l'hora de gaudir d'experiències internacionals. 1.2. Promoure l'aprenentatge i el perfeccionament de llengües estrangeres. 1.3. Consolidar habilitats professionals en entorns internacionals. 2.1. Potenciar la igualtat d'oportunitats a l'hora de gaudir d'experiències internacionals. 2.2. Impulsar la participació en projectes d'intercanvi juvenil i voluntariat. 2.3. Promoure la consciència crítica i la co-responsabilitat.		
Nivell de prioritat	Alta		Mitja		Baixa
Població destinatària	12-16	17-20	21-25	26-29	30-35
Descripció tècnica i metodològica	El Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat va posar en marxa, l'any 2012, el projecte d'Assessoria de Mobilitat Internacional per a joves amb un model de gestió mancomunat. Aquest servei ofereix assessorament personalitzat i gratuït a les persones joves que estan valorant la possibilitat de marxar a l'estranger, ja sigui per motius d'estudis, laborals, de voluntariat, de cooperació, estades solidàries, intercanvis, lleure, etc. Actualment (2020) hi ha deu municipis involucrats en aquest projecte: Cornellà, Castelldefels, El Prat, Esplugues, Gavà, Molins de Rei, Sant Boi, Sant Joan Despí, Sant Vicenç dels Horts i Viladecans. L'entitat que presta el servei és l'adjudicatària d'un procés de licitació que va obrir-se al febrer de 2019. Aquesta entitat, especialitzada en mobilitat internacional per a joves, posa a disposició del servei el personal tècnic, que realitza els assessoraments de manera presencial dos cops al mes als PIJ dels municipis implicats (excepte a El Prat, on el servei hi és present un cop al mes).				

	A més de realitzar assessoraments individualitzats amb cita prèvia, l'entitat que presta el servei s'encarrega de preparar i realitzar tallers i monogràfics en instituts i als mateixos PIJ, segons la demanda dels/les tècniques dels equipaments. També elabora un butlletí mensual que recull notícies i ofertes vinculades a la mobilitat internacional (i que es fa arribar a totes les àrees de joventut de la comarca, formin part o no del projecte mancomunat). Per tal de fer un seguiment periòdic i sistemàtic del servei i la seva evolució, el SCJ del Baix Llobregat manté contacte permanent amb l'entitat que presta el servei d'assessorament (correu electrònic i, com a mínim, dues reunions anuals). A més, l'entitat facilita, a cadascun dels municipis involucrats en el servei, informes trimestrals amb els principals indicadors del servei en els seus respectius equipaments i, al SCJ, informes trimestrals amb totes les dades agregades. Finalment, es realitzen un mínim de dues reunions anuals amb tots els agents implicats en el servei d'assessorament especialitzat (assessores especialitzades, tècniques de joventut del SCJ, tècnics/ques i informadors/es dels municipis on es presta el servei).	
Agents implicats	Servei Comarcal de Joventut, Ajuntament de Cornellà, Ajuntament de Castelldefels, Ajuntament de El Prat, Ajuntament d'Esplugues, Ajuntament de Gavà, Ajuntament de Molins de Rei, Ajuntament de Sant Boi, Ajuntament de Sant Joan Despí, Ajuntament de Sant Vicenç dels Horts, Ajuntament de Viladecans, Oficina Jove del Baix Llobregat, entitat especialitzada en mobilitat internacional per a joves	
Recursos	Humans	
	Equip d'assessors/es especialitzades en mobilitat internacional, 10 tècnics/ques de joventut vinculades al servei (1 per cada municipi involucrat en el projecte), 1 tècnica de joventut del SCJ del Baix Llobregat i 1 tècnica de joventut de l'OJ	
	Infraestructurals / Funcionals	
	Diversos espais, ordinador, connexió a internet, plafons expositors	
	Econòmics	
	55 hores anuals	
Avaluació	Indicadors	Mètode recollida d'informació
	1. Nombre d'assessories realitzades 2. Persones joves ateses	1. Informe anual del servei 2. Informe anual del servei

	3. Persones joves en assessories de seguiment 4. Nombre de tallers/xerrades realitzades 5. Nombre de persones joves del Baix Llobregat que han participat en experiències d'intercanvi juvenil 6. Valoració dels/les tècniques municipals respecte el servei										3. Informe anual del servei 4. Informes trimestrals de seguiment del servei 5. Informe anual del servei 6. Actes de les reunions de seguiment i coordinació											
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024				
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
	Preparació																					
	Execució																					
	Avaluació																					
Difusió / comunicació	Per a fer difusió del servei, la pàgina web del SCJ i la pàgina web de l'OJ tenen un apartat explicatiu d'aquest. Alhora, l'entitat que presta el servei, així com els equipaments juvenils on aquest es duu a terme, realitzen difusió a través dels seus canals propis. Cal afegir que, mensualment, l'entitat que presta el servei elabora un butlletí, que és enviat a la xarxa de professionals de joventut de la comarca (tant als qui formen part del projecte com als qui no ho fan). D'aquests butlletí també se'n fa difusió a través de les xarxes socials i les pàgines web. Finalment, existeix cartelleria a través de la qual es pot conèixer la freqüència i la ubicació del servei per tal de poder-hi accedir fàcilment.																					

PROJECTE	Servei d'informació, orientació i assessorament juvenil				
EIX	Línia estratègica 1. Promoció de l'emancipació juvenil				
Descripció	El Servei d'informació, orientació i assessorament Juvenil (SIOAJ) és necessari per complir amb els objectius de l'Oficina Jove del Baix Llobregat, donant resposta als serveis generalistes que ofereix. L'OJ pretén esdevenir la porta d'entrada referent a la informació i l'orientació de qualitat, donant resposta a les inquietuds i necessitats de la població jove de la comarca del Baix Llobregat.				
Objectius estratègics			Objectius operatius		
1. Oferir a les persones joves els Serveis de l'OJ i els existents en matèria de joventut			1. Facilitar informació dels serveis d'assessorament especialitzats (programes d'ocupació, de mobilitat internacional, etc.).		
2. Possibilitar una informació, orientació i assessorament de qualitat.			2.1 Informar de l'actualitat en els àmbits d'interès de la població jove. 2.2 Informar les activitats que s'ofereixen a la comarca. 2.3 Informar, orientar i assessorar de qualitat de forma personalitzada i gratuïta.		
Nivell de prioritat	Alta		Mitja		Baixa
Població destinatària	12-16	17-20	21-25	26-29	30-35
Descripció tècnica i metodològica	La tècnica de joventut de l'OJ facilita la informació, orientació i assessorament a través de tots els recursos tècnics disponibles (xarxes socials, Whatsapp i correu electrònic) i presencialment amb *cita prèvia i si es requereix. *També s'oferirà el SIOAJ descentralitzat; es pot donar el cas, que s'ofereixi el servei en un altre municipi que ho requereixi.				
Agents implicats	Tècnica de l'OJ i els agents de les assessories especialitzades.				
Recursos	Humans				
	Tècnic/a de joventut de l'OJ				
	Infraestructurals / Funcionals				
	Un ordinador, xarxa wifi, material de suport digital, una sala amb un clima de confiança.				
	Econòmics				
	1.100 hores anuals				

Avaluació	Indicadors				Mètode recollida d'informació															
	1. Nombre de visites presencials 2. Nombre de visites al web 3. Nombre de consultes realitzades per totes les vies disponibles 4. Nombre de derivacions				1. Registre de consultes 2. Google Analytics 3. Registre de consultes i altres programes de seguiment 4. Excel intern															
Temporització	2020				2021				2022				2023				2024			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																			
	Execució																			
	Avaluació																			
Difusió / comunicació	A través de les xarxes socials, butlletí i web amb materials de suport (com ara vídeo promocional).																			

PROJECTE	Contractació de joves en pràctiques (Garantia Juvenil)		
EIX	Línia estratègica 1. Promoció de l'emancipació juvenil		
Descripció	El Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat integra al departament persones joves en pràctiques durant sis mesos, a través del programa de Garantia Juvenil, per tal d'oferir una experiència laboral enriquidora professionalment a les persones que se'n beneficien i millorar les seves perspectives d'inserció posterior al mercat de treball.		
Objectius estratègics		Objectius operatius	
1. Millorar l'ocupabilitat de les persones joves de la comarca		1.1. Promoure l'adquisició d'aptituds i competències derivades de la pràctica laboral. 1.2. Dotar d'oportunitats laborals a persones joves de la comarca amb poca experiència professional. 1.3. Oferir a persones joves de la comarca un entorn procliu per a l'auto-coneixement i la millora del perfil professional. 1.4. Oferir formació especialitzada en l'àmbit de la joventut i altres temàtiques vinculades a les tasques a desenvolupar.	
2. Donar a conèixer el Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat a la població juvenil de la comarca		2.1. Implicar persones joves de la comarca en el dia a dia del SCJ, incorporant noves idees i nous coneixements. 2.2. Visibilitzar el compromís del SCJ en els processos d'emancipació laboral de les persones joves de la comarca.	
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	Joves de més de 16 i menys de 30 anys donats/des d'alta al programa de Garantia Juvenil.		
Descripció tècnica i metodològica	La persona seleccionada s'incorpora com a part de l'equip del SCJ prestant-hi suport tècnic i/o administratiu, col·laborant en el funcionament diari del servei i promovent processos d'agilització de tràmits i tasques. Així doncs, es familiaritza amb la creació de bases de dades i amb l'actualització d'informació disponible i llistes de distribució. A més, dóna suport a la preparació de documentació necessària per a sol·licitar subvencions i ajuts econòmics i acompanya l'equip en el procés de justificació dels		

	suports rebuts. Paral·lelament, participa de forma activa en accions formatives, trobades, comissions de treball i reunions, redactant-ne la convocatòria, assistint-hi i elaborant-ne les actes recollides. Entre altres tasques, la persona seleccionada també col·labora directament en tasques d'organització, comunicació i difusió d'activitats i iniciatives del Departament Comarcal de Joventut. S'ofereix un contracte laboral en pràctiques a jornada completa de 35 hores setmanals, amb un període de contractació de 6 mesos. Per tal de concretar el perfil professional demandat i planificar el suport que presta la persona seleccionada s'elabora, en cada convocatòria, una memòria tècnica del projecte d'activitat o d'actuació que contempla les tasques a desenvolupar al SCJ durant els mesos següents. Aquest document recull les necessitats del SCJ i delimita les funcions i responsabilitats que seran assignades a la persona seleccionada. Les tasques a desenvolupar per part de la persona tutora designada a cada persona contractada, al llarg del període de duració del seu contracte en pràctiques, comprenen: -Definició de les tasques a desenvolupar així com el calendari de realització d'aquestes -Formació necessària per a poder desenvolupar correctament el treball -Seguiment del desenvolupament del treball/treballs encomanats i feedback -Supervisió i compliment del Pla de pràctiques actualitzat -Avaluació i rendiment de la persona tutoritzada La persona seleccionada ha d'estar inscrita al Registre de Garantia Juvenil i no haver participat en programes anteriors de joves en pràctiques.
Agents implicats	Servei Públic d'Ocupació de Catalunya (SOC), Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat, Departament de promoció econòmica del Consell Comarcal del Baix Llobregat

Recursos	Humans																			
	Tècnica de joventut del SCJ en la funció de tutora de pràctiques																			
	Infraestructurals / Funcionals																			
	Ordinador, material fungible, connexió a internet, compte de correu electrònic corporatiu																			
	Econòmics																			
	840 hores anuals																			
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació									
	1. Rendiment de la persona contractada 2. Satisfacció del personal del SCJ amb la tasca desenvolupada per la persona jove contractada 3. Satisfacció de la persona jove contractada amb la tasca realitzada al SCJ 4. Compliment i adequació del pla de pràctiques de la persona contractada										1.1. Informes mensuals de seguiment 2.1. Reunions internes de seguiment 2.2. Reunions de seguiment amb el personal del SOC 3.1. Reunions internes de seguiment 3.2. Reunions de seguiment amb el personal del SOC 4.1. Pla de pràctiques 4.2. Memòria explicativa del compliment de la finalitat de l'actuació subvencionada									
Temporització	2020				2021				2022				2023				2024			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																			
	Execució																			
	Avaluació																			
Difusió / comunicació	Durant el procés de selecció de les persones en pràctiques es realitza difusió de la convocatòria a través de la pàgina web del Consell Comarcal del Baix Llobregat, així com mitjançant la pàgina de l'OJ.																			
	També es fa difusió de l'oferta de pràctiques i de la contractació efectuada a través de les xarxes socials pròpies del SCJ i de l'OJ.																			
	Es garanteix que la xarxa de professionals de joventut tenen coneixement de la convocatòria a través del correu electrònic (que inclou tècnics/ques de joventut, informadors/es i dinamitzadors/es juvenils del territori). D'aquesta manera, també aquests professionals poden fer difusió i identificar persones joves dels seus municipis que puguin estar interessades en presentar-se a les places ofertes.																			

PROJECTE	Aprofitament del Catàleg de Serveis de la XNEJ				
EIX	Línia estratègica 1. Promoció de l'emancipació juvenil				
Descripció	El catàleg de Serveis de la Xarxa Nacional d'Emancipació Juvenil ofereix tallers i xerrades a municipis que així ho demanin, segons disponibilitat pressupostària. Aquests tallers són dels àmbits de Treball, Mobilitat Internacional, Salut, Habitatge i Educació.				
Objectius estratègics			Objectius operatius		
1. Apropar la informació, orientació i assessorament a les persones joves de la comarca.			1.1 Crear una cartera de serveis descentralitzats 1.2 Mantenir i augmentar l'oferta de tallers i xerrades de temàtiques d'interès de la població jove als Instituts de la Comarca que ho requereixin. 1.3 Generar continguts pedagògics i innovadors pels tallers i xerrades adaptats a la realitat juvenil.		
2. Donar suport als municipis que ho requereixin per augmentar la igualtat d'oportunitats entre la població jove.			2.1 Oferir cartera de serveis amb temàtiques d'interès per la població jove als SIOAJ, PIJ/SIJ de la comarca.		
3. Augmentar la cohesió social i l'equilibri territorial			3.1 Detectar de forma periòdica les necessitats dels municipis.		
Nivell de prioritat	Alta		Mitja		Baixa
Població destinatària	12-16	17-20	21-25	26-29	30-35
Descripció tècnica i metodològica	Els municipis del Baix Llobregat que estan interessats en algun dels tallers o xerrades de la Cartera de Serveis de la XNEJ ho ha de sol·licitar a l'Oficina Jove. L'OJ fa la tramitació de la sol·licitud, el seguiment dels tallers i l'avaluació amb l'agent de joventut referent del municipi. L'OJ s'encarrega també de fer el disseny del material de difusió de l'activitat.				
Agents implicats	Tècnic/a de joventut de l'OJ, agents de joventut de la comarca i professionals de la XNEJ.				
Recursos	Humans				
	Tècnic/a de joventut de l'OJ				
	Infraestructurals / Funcionals				
	Xarxa wifi, programes online de disseny (Canva, mailchimp, etc), ordinador				
	Econòmics				

	70 hores anuals																				
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació										
	1. Nombre de tallers i xerrades realitzades 2. Nombre de demandes per part dels municipis de tallers i xerrades 3. Avaluació pròpia dels tallers										1. Recollida de dades amb Excel 2. Formulari d'avaluació de la cartera de serveis als agents de joventut. 3. Registre intern										
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																				
	Execució																				
	Avaluació																				
Difusió / comunicació	La difusió es farà a través del correu electrònic i les xarxes socials.																				

PROJECTE	Impuls a les polítiques d'habitatge jove	
EIX	Línia estratègica 1. Promoció de l'emancipació juvenil	
Descripció	Per una banda, es planteja mantenir el suport a la pàgina web "Compartir habitatge", a través de la qual es poden posar en contacte joves que volen llogar una habitació amb propietaris/es que volen llogar parcialment el seu habitatge, o bé joves que tenen llogat un pis i volen sotsarrendar una habitació a un altre jove. Assumint que la transició domiciliària és un dels grans reptes que afronta (i que, previsiblement, afrontarà) la població jove, també es treballarà en aquest àmbit incorporant noves sinèrgies amb altres Departaments del Consell Comarcal, amb entitats, cooperatives,... que ajudin a materialitzar actuacions concretes adreçades a la millora de l'emancipació domiciliària.	
Objectius estratègics		Objectius operatius
1. Col·laborar en espais adreçats a la facilitació de l'emancipació domiciliària de les persones joves de la comarca (web "Compartir Habitatge") 2. Realització d'un estudi prospectiu sobre la situació de l'habitatge per a joves a la comarca. 3. Informació, documentació i assessorament als agents de joventut de la comarca.		1.1. Posar a disposició de les persones joves canals de contacte entre persones arrendatàries i llogateres. 1.2. Donar a conèixer la compartició d'habitatge com a alternativa a l'emancipació domiciliària individual. 1.3. Facilitar un servei gratuït per a l'oferta i demanda d'habitatge per compartir. 2.1. Enquesta als municipis per saber si reben consultes al respecte i si ho tracten directament o per derivació. 2.2. Prospecció del mercat d'habitatge per a joves. 2.3. Col·laboració interdepartamentalment amb els serveis del CC. 2.4. Negociació interinstitucional amb ajuntaments i amb Assessoria d'habitatge Jove de la Generalitat. 3.1. Informacions periòdiques de l'oferta en lloguer, compra, compartir, protecció oficial i altres models alternatius. Així com d'altres mecanismes, ajuts i subvencions.

4. Informació, documentació i assessorament a joves mitjançant l'Oficina Jove			4.1. Atenció personalitzada presencial i virtual gratuïta. 4.2. Derivació als professionals especialitzats que treballen en l'àmbit.		
Nivell de prioritat	Alta		Mitja		Baixa
Població destinatària	12-16	17-20	21-25	26-29	30-35
Descripció tècnica i metodològica	L'espai web "Compartir habitatge" és una iniciativa promoguda per part del Consell Comarcal del Barcelonès (ara desaparegut) que compta amb anys de trajectòria. Aquesta web posa en contacte a joves que volen llogar una habitació i a propietaris que volen llogar parcialment el seu habitatge, o bé joves que tenen llogat un pis i volen sotsarrendar una habitació a un altre jove. Per tal de poder accedir a totes les possibilitats que ofereix la plataforma, les persones interessades, han de registrar-se com a usuàries. Es tracta d'un servei totalment gratuït, que compta amb la col·laboració d'un seguit d'ajuntaments i consells comarcals de la província. Les ofertes i demandes de la Borsa Jove d'Habitatge per Compartir tenen una durada màxima de 90 dies. Una vegada passat aquest termini s'envia un correu electrònic a la persona que l'ha compartit per tal de confirmar si encara s'ha de mantenir donada d'alta. Totes les dades introduïdes a la Borsa Jove d'Habitatge per Compartir s'entenen fetes sota la responsabilitat de qui les declara. A la mateixa pàgina web s'hi pot trobar una guia per a persones joves que volen compartir pis, que recull un resum de consells per a tots aquells joves que vulguin marxar a viure amb altres persones. Tanmateix, es considera que cal impulsar altres actuacions que complementin l'existència d'aquest web i que reforcin les oportunitats de les persones joves de construir un projecte de vida fora de la llar d'origen (si ho desitgen). L'estudi prospectiu del servei tindrà com a objectiu facilitar la transició domiciliària de les persones joves. Inclou la preparació de la informació i difusió dels serveis en l'àmbit d'habitatge adreçada als professionals i als joves i la facilitació d'un ventall de recursos amb relació a: diferents modalitats d'accés i tinença d'habitatge, convocatòries d'ajuts de lloguer, compra o rehabilitació, promocions d'habitatge protegit i registre de sol·licitants				

	d'habitatge amb protecció oficial (HPO), Oficina Ofideute, taules d'emergència social, i tot allò interessant en la matèria que pugui ser útil als professionals dels serveis d'informació juvenil, tècnics de la comarca i regidories de Joventut.																							
Agents implicats	Consell Comarcal del Barcelonès (ara desaparegut), Ajuntament de Badalona, Ajuntament de Barcelona, Ajuntament de l'Hospitalet, Ajuntament de Sant Adrià del Besòs, Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet, Consell Comarcal de l'Anoia, Consell Comarcal del Bages, Consell Comarcal del Baix Llobregat, Consell Comarcal del Berguedà, Consell Comarcal del Maresme i Consell Comarcal del Garraf.																							
Recursos	Humans																							
	2 tècniques de joventut del SCJ del Baix Llobregat i 1 tècnica de joventut de l'OJ																							
	Infraestructurals / Funcionals																							
	Ordinador i accés a internet																							
	Econòmics																							
	220 hores anuals																							
Avaluació	Indicadors												Mètode recollida d'informació											
	- Valoració de la xarxa de professionals de joventut respecte la utilitat de l'eina												- Actes de les reunions tècniques											
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024						
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4			
	Preparació																							
	Execució																							
	Avaluació																							
Difusió / comunicació	Per a fer difusió del web “Compartir habitatge”, tant l'Oficina Jove com el Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat, dediquen un apartat específic a les seves respectives pàgines web. A més, es reproduïxen informacions sobre novetats existents a través de les xarxes socials (Twitter, Facebook i Instagram), per donar a conèixer regularment les ofertes disponibles. Sobre la resta d'actuacions que vagin prenent forma, s'empraran els canals habituals en funció de les persones destinatàries de les accions. És a dir, el correu electrònic per a comunicar-les als/les tècniques de joventut (i regidors/es, si escau) i xarxes socials i pàgina web quan es tracti d'oferta informativa per a joves.																							

PROJECTE	Treball en comissions tècniques sobre temàtiques específiques amb impacte sobre la realitat juvenil (salut, relacions personals, interculturalitat,...)	
EIX	Línia estratègica 2. Cohesió territorial i suport als municipis	
Descripció	Les comissions de treball són uns espais de debat creats per tal que es plantegin, es comparteixin i es treballin temes d'interès de la població jove, en funció de les necessitats que els agents de joventut detecten. Generalment, les comissions de treball es reuneixen trimestralment i són obertes a la participació de tots els agents de joventut de la comarca del Baix Llobregat. La creació i constitució de qualsevol comissió de treball es planteja en el marc de les trobades periòdiques que el Departament Comarcal de Joventut manté amb els agents de joventut del Baix Llobregat. De totes les comissions del Departament Comarcal de Joventut, des de les més consolidades fins les de menor recorregut, s'elabora una acta que recull les diferents activitats i iniciatives suggerides i les necessitats detectades pels diferents participants. Aquesta informació és aprofitada també per fer una valoració i memòria anual.	
Objectius estratègics		Objectius operatius
1. Plantejar, compartir i treballar temes d'interès de la població jove.		1.1. Debatre l'estat de situació de la temàtica a treballar.
2. Detectar noves necessitats de la població jove.		1.2. Plantejar i fer el seguiment de línies de treball i col·laboració entre els diferents municipis i departaments.
3. Innovar en la creació de noves línies d'actuació.		2.1 Analitzar i fer el seguiment de les línies estratègiques del PCJ per adaptar-les a la «nova realitat».
4. Potenciar la cohesió social i l'equilibri territorial.		3.1 Proposar actuacions de millora conjunta.
		4.1 Promoure compartir les bones pràctiques entre ens

					locals.																
Nivell de prioritat	Alta					Mitja								Baixa							
Població destinatària	Agents de joventut de la comarca del Baix Llobregat																				
Descripció tècnica i metodològica	Coincidint amb el mes de setembre, normalment, es planteja el seguiment i avaluació de les comissions de treball als mateixos participants d'anys anteriors i es convida novament a participar els agents de joventut de la comarca que encara no hi estan vinculats. De totes les comissions del Departament Comarcal de Joventut, des de les més consolidades fins les de menor recorregut, s'elabora un acta que recull les diferents activitats i iniciatives suggerides i les necessitats detectades pels diferents participants agents de joventut. Es treballa conjuntament la viabilitat de les propostes i es posen en marxa. Finalment, se'n fa una valoració i aquesta es recull en la memòria anual d'activitat del SCJ.																				
Agents implicats	Agents de joventut de la comarca implicats o interessats en la temàtica de la comissió de treball.																				
Recursos	Humans																				
	Tècnics/ques de joventut																				
	Infraestructurals / Funcionals																				
	Xarxa wifi, sala gran, projector (si s'escau) o d'altres materials de suport.																				
	Econòmics																				
	45 hores anuals																				
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació										
	1. Nombre de participants a les comissions 2. Sorgiment de noves iniciatives que es duen a terme. 3. Sorgiment de noves col·laboracions entre municipis										1. Acta de les reunions 2. Excel amb participants 3. Registre intern										
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																				
	Execució																				
	Avaluació																				

Difusió / comunicació	La difusió de la convocatòria i de l'acta recollida en cada sessió es fa a través de correu electrònic. Tanmateix, durant algunes sessions es poden fer fotografies, les quals es fan servir posteriorment per difondre la trobada a través de les xarxes socials del SCJ i l'OJ. En funció de la rellevància de la reunió també s'elabora una nota de premsa que és publicada al web corporatiu del CC.
-----------------------	--

PROJECTE	Impuls, coordinació i cohesió de la xarxa de professionals de joventut del Baix Llobregat	
EIX	Línia estratègica 2. Cohesió territorial i suport als municipis	
Descripció	El Servei Comarcal de Joventut vol continuar essent un agent de referència al territori en l'àmbit de la joventut. En aquest sentit, el contacte periòdic amb els agents del territori i la connexió amb la realitat juvenil de la comarca és determinant. A més, hi ha un treball continu per a la consolidació d'una perspectiva comarcal que aconsegueixi donar suport als actors locals que treballen per respondre a les necessitats més crítiques que presenta la població jove.	
Objectius estratègics		Objectius operatius
1. Promoure espais d'informació directa, de comunicació bidireccional i d'interlocució entre agents de joventut de la comarca 2. Fomentar el treball en xarxa i millorar-ne l'impacte		1.1. Coordinar espais de trobada, facilitant les reunions i l'intercanvi d'informació entre agents de joventut del Baix Llobregat. 1.2. Dinamitzar la xarxa de professionals de joventut. 1.3. Establir mecanismes estables d'interlocució proclius a l'intercanvi d'informació i d'experiències i a la generació de projectes i/o programes d'abast comarcal adreçats a la població juvenil. 2.1. Fomentar el sentiment de pertinença a la comarca, concretament, entre la xarxa de professionals de joventut del territori. 2.2. Promoure el treball transversal, la col·laboració i la cooperació intermunicipal.
Nivell de prioritat	Mitja - Alta	
Població destinatària	Professionals de joventut de la comarca i regidors/es de joventut dels municipis del Baix Llobregat	
Descripció tècnica i metodològica	Al llarg de l'any es convoquen, des del SCJ del Baix Llobregat, diferents espais de treball i d'interlocució amb els agents de joventut del territori. De vegades aquestes trobades tenen caràcter tècnic i, d'altres, impliquen perfils diversos (inclosos els polítics). Les reunions tècniques acostumen a ser temàtiques, en funció de l'àmbit concret on pot emmarcar-se la/les qüestió/ns a tractar. Des de fa alguns anys, es realitza anualment la Taula Comarcal de Joventut Política-Tècnica. També es compta amb	

	dues comissions de treball estables: la de joves i relacions personals i la joves i salut. Durant els últims mesos han anat sorgint necessitats d'informació i treball conjunt sobre altres situacions (com la realitat notablement intercultural d'algunes de les localitats de la comarca) que han posat damunt la taula la possibilitat de crear noves comissions i/o recuperar els plenaris tècnics. Tanmateix, s'ha consensuat amb la xarxa de professionals de joventut, la idoneïtat de promoure espais menys sectorials per intentar d'aprofitar-los i optimitzar-los al màxim. En aquest sentit, es valora que es puguin fusionar algunes comissions i trobades anuals. També es vol incentivar l'assistència de professionals de joventut convidant-los a proposar les trobades i a implicar-se en major mesura en la construcció de les ordres del dia de les reunions. Val a dir que, en funció del tipus de reunió i de la temàtica a tractar, es pot convidar a participar altres agents amb trajectòria professional no necessàriament vinculada a la comarca i/o a l'àmbit de joventut (persones expertes en determinats àmbits –salut mental, disseny, LGTBI+,...- o d'altres organismes –DGJ, XNEJ, Diputació de Barcelona,...-).	
Agents implicats	Personal tècnic del Servei Comarcal de Joventut i l'Oficina Jove del Baix Llobregat, consellera comarcal de joventut, professionals de joventut de la comarca i regidors/es de joventut dels municipis del Baix Llobregat. Poden participar en trobades i comissions de treball específiques persones vinculades a altres ens i/o àmbits de treball, reconeixent el seu coneixement concret sobre una matèria d'interès determinada.	
Recursos	Humans	
	2 tècniques de joventut del Consell Comarcal del Baix Llobregat	
	Infraestructurals / Funcionals	
	Ordinador, internet, projector, sala de reunions, telèfon, altre material en funció de les activitats i organització de les sessions (micròfon, càtering,...)	
	Econòmics	
	45 hores anuals	
Avaluació	Indicadors	Mètode recollida d'informació

	1. Nombre de reunions i/o trobades convocades 2. Nombre de persones assistents										1.1. Registre intern 2.1. Llista d'assistència i acta de les reunions													
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024						
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4			
	Preparació																							
	Execució																							
	Avaluació																							
Difusió / comunicació	Per a cadascuna de les trobades i reunions proposades es duu a terme una convocatòria formal a través de correu electrònic. En aquest s'hi incorpora una ordre del dia i es proposen uns dies de marge per a que la xarxa de professionals pugui fer apreciacions i incorporar-hi altres qüestions a tractar si ho consideren pertinent. Durant les sessions s'acostumen a fer fotografies, les quals es fan servir posteriorment per difondre la trobada a través de les xarxes socials del SCJ. En funció de la rellevància de la reunió també s'elabora una nota de premsa que és publicada al web corporatiu del CC. En cadascuna de les trobades realitzades s'hi redacta una acta, la qual és enviada per correu electrònic al conjunt de la xarxa de professionals de joventut de la comarca.																							

PROJECTE	Participació en el grup de treball comarcal sobre salut mental		
EIX	Línia estratègica 2. Cohesió territorial i suport als municipis		
Descripció	El Consell Comarcal del Baix Llobregat va sol·licitar a la Diputació de Barcelona una anàlisi dels indicadors relacionats amb la salut mental de la comarca. Aquest projecte ha estat realitzat pel Grup PRISMA (Institut de Recerca Sant Joan de Déu [IRSJD]; <i>Centro de Investigación Biomédica en Red de Epidemiología y Salud Pública</i> [CIBERESP]; <i>red de Investigación en Actividades Preventivas y Promoción de la Salud</i> [redIAPP]). Aquesta avaluació busca obtenir informació sobre indicadors de salut mental a la població, incloent la prevalença, l'ús i organització dels serveis sanitaris i socials i el nivell de desplegament de recursos. Actualment, la comarca del Baix Llobregat disposa de 3 Taules de Salut Mental.		
Objectius estratègics		Objectius operatius	
1. Estar informats de les activitats que es realitzen a nivell comarcal sobre salut mental. 2. Col·laborar interdepartamentalment i interinstitucionalment per fomentar entre la població jove la salut mental 3. Afavorir la superació de l'estigma vinculat a les problemàtiques de salut mental.		1.1. Conèixer en profunditat la realitat de la salut mental en la població jove. 2.1. Proposar actuacions de millora conjunta i trobar sinergies per possibles col·laboracions. 2.2 Promoure i compartir les bones pràctiques d'experiències amb persones joves. 3.1. Realitzar Jornada de joventut sobre salut mental 3.2. Definir actuacions prioritàries i concretes en salut mental i persones joves.	
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	Agents de joventut de la comarca		
Descripció tècnica i metodològica	Es va plantejar participar en el grup de treball arran de la presentació de l'Informe de PRISMA sobre les dades de salut mental obtingudes del Baix Llobregat a inicis del 2020. Es treballarà interdepartamentalment i interinstitucionalment compartint tota la informació d'interès per trencar amb l'estigma de la salut mental i apropar-nos a una Salut mental real. Principalment, en el nostre cas, incidint en la salut mental de la població jove.		

	La participació del Departament Comarcal de Joventut en aquest espai servirà per incloure la perspectiva juvenil en les reflexions que se'n derivin i per conèixer l'abast de la problemàtica de salut mental al territori.																				
Agents implicats	Agents de joventut de la comarca del Baix Llobregat, agents de Salut, Serveis Socials i tots aquells agents implicats directa o indirectament en la Salut mental i les persones joves.																				
Recursos	Humans																				
	Tècnics/ques de joventut																				
	Infraestructurals / Funcionals																				
	Xarxa wifi, sala gran, projector (si s'escau) o d'altres materials de suport.																				
	Econòmics																				
	6 hores anuals																				
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació										
	1. Nombre de participants d'agents de joventut de la comarca 2. Sorgiment de noves iniciatives que es duen a terme										1. Acta de les reunions 2. Excel intern										
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																				
	Execució																				
	Avaluació																				
Difusió / comunicació	La difusió es farà a través del correu electrònic. Per visibilitzar la salut mental es farà difusió també per les xarxes socials.																				

PROJECTE	Convocatòria del Consell Gestor i del Comitè Tècnic de l'Oficina Jove		
EIX	Línia estratègica 2. Cohesió territorial i suport als municipis		
Descripció	En el consell gestor de l'Oficina Jove hi assistirà un representant polític de cada ens implicat: Direcció General de Joventut i consell comarcal. De forma complementària, podrà assistir-hi una segona persona de cada ens que tingui relació amb l'oficina, independentment de quin sigui el seu perfil (polític o tècnic). És aconsellable l'assistència del responsable de l'OJ. En el comitè tècnic de l'Oficina Jove hi ha d'assistir obligatòriament el/ la tècnic/a d'emancipació i de suport integral al territori de la coordinació territorial, la persona responsable del Servei Comarcal de Joventut, la persona responsable del Departament, també la persona responsable de la gestió de l'Oficina Jove.		
Objectius estratègics		Objectius operatius	
Consell gestor 1. Aprovar el Pla d'actuació anual de l'OJ.		1.1 Fer un seguiment de la prestació del servei d'informació generalista i dels serveis especialitzats. 1.2 Fer un seguiment del compliment de les obligacions del CP. 1.3 Vetllar per l'abast comarcal i fer un seguiment de les actuacions de descentralització dels serveis de l'OJ i del treball en xarxa desenvolupat per l'OJ. 1.4 Establir acords de col·laboració i resoldre conflictes entre les parts. 1.5 Garantir el finançament de l'OJ.	
Comitè tècnic 2. Fer seguiment del Pla d'actuació anual de l'Oficina Jove		2.1 Fer el seguiment del sistema d'indicadors 2.2 Preparar la documentació i materials per al consell gestor i 2.3 altres tasques relacionades amb el funcionament ordinari de l'equipament (com els horaris, tancament per vacances o difusió i publicitat).	
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa

Població destinatària	Agents de joventut de la comarca del Baix Llobregat i de la direcció general de joventut i representants polítics de cada ens implicat.																				
Descripció tècnica i metodològica	El consell gestor el convoca la Direcció General de Joventut a través de la coordinació territorial de forma ordinària un cop l'any i extraordinàriament quan així ho acordin les parts. De tot el que es tracti en el consell gestor se'n prendrà acta. El comitè tècnic el convoca el/la coordinador/a de l'OJ de forma ordinària almenys cada quatre mesos i extraordinàriament quan així ho acordin les parts. De tot el que es tracti en el consell tècnic se'n prendrà acta.																				
Agents implicats	Agents de joventut del Consell Comarcal del Baix Llobregat i de la direcció general de joventut i els representants polítics de cada ens implicat.																				
Recursos	Humans																				
	Tècnics/ques de joventut																				
	Infraestructurals / Funcionals																				
	Xarxa wifi, sala gran, projector (si s'escau) o d'altres materials de suport.																				
	Econòmics																				
	20 hores anuals																				
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació										
	1. Nombre de trobades i persones assistents 2. Sorgiment de noves iniciatives que es duen a terme. 3. Nombre de nous acords establerts 4. Augment finançament de l'OJ										1. Acta de les reunions 2. Excel amb participants 3. Registre intern 4. Registre pressupost anual										
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																				
	Execució																				
	Avaluació																				
Difusió / comunicació	La difusió es farà a través del correu electrònic. També es pot fer difusió de la constitució d'ambdós òrgans i les seves sessions a través de les xarxes socials.																				

PROJECTE	Creació d'una borsa de treball comarcal de professionals de joventut		
EIX	Línia estratègica 2. Cohesió territorial i suport als municipis		
Descripció	Obertura i gestió d'un procés selectiu per a la constitució d'una borsa de treball de professionals de joventut (tècnics/ques, informadors/es i dinamitzadors/es) a la comarca que agilitzi la provisió de personal a les àrees de joventut dels ajuntaments del Baix Llobregat.		
Objectius estratègics		Objectius operatius	
1. Agilitzar els processos de provisió de personal per a les àrees de joventut dels Ajuntaments de la comarca		1.1. Optimitzar recursos constituint una borsa de treball de professionals de joventut que puguin aprofitar els ajuntaments de la comarca. 1.2. Garantir la continuïtat ininterrompuda del funcionament dels serveis locals de joventut de la comarca facilitant la incorporació de personal qualificat.	
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	Servei Comarcal de Joventut i àrees de joventut dels Ajuntaments del Baix Llobregat		
Descripció tècnica i metodològica	Aquesta actuació implica que, des del Departament de Recursos Humans del Consell Comarcal, amb la col·laboració del SCJ, s'obri un procés selectiu per a la constitució d'una borsa de treball de professionals de joventut que inclogui tres perfils: tècnics/ques de joventut, informadors/es juvenils i dinamitzadors/es juvenils. Les àrees de joventut dels Ajuntaments de la comarca que estiguin interessades en poder contractar les persones que acabin constituint aquesta borsa de treball hauran d'implicar-se en la redacció de les bases de la convocatòria per tal que aquestes siguin consensuades en els aspectes fonamentals. Les àrees de joventut dels Ajuntaments del Baix Llobregat implicats en aquesta actuació (així com el mateix Servei Comarcal de Joventut, si escau) podran contractar personal inclòs en aquesta borsa quan el requereixin i segons s'hagi acordat a l'hora de materialitzar aquest projecte, especialment en moments en els quals necessitin cobrir baixes laborals o requereixin cobrir amb celeritat un lloc de feina que hagi quedat vacant en els seus equips professionals. Amb aquest projecte es pretén donar suport als equips professionals de joventut dels municipis, especialment a aquells ajuntaments amb menys estructura i menys recursos, a l'hora de cobrir llocs de feina que queden vacants de manera		

	sobrevinguda. Una borsa de treball que pogués ser aprofitada per diferents actors del territori significaria una optimització de recursos pels ens públics. També facilitaria el procés de recerca de feina d'aquelles persones que vulguin treballar en l'àmbit de la joventut al Baix Llobregat. A més, comptar amb una borsa de treball suposa agilitzar la cobertura dels serveis que queden aturats a causa de renúncies i baixes laborals.																				
Agents implicats	Consell Comarcal del Baix Llobregat, Servei Comarcal de Joventut i ajuntaments de la comarca interessats en la iniciativa																				
Recursos	Humans																				
	Personal tècnic del Departament de Recursos Humans del Consell Comarcal, 2 tècniques de joventut del Servei Comarcal de Joventut, personal tècnic interessat en aprofitar l'actuació																				
	Infraestructurals / Funcionals																				
	Ordinador, accés a internet, sala per a realitzar les proves i softwares necessaris per a la publicació del procés selectiu, per a la recepció de candidatures i per a la gestió de les diferents fases del procés																				
	Econòmics																				
	50 hores anuals																				
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació										
	1. Nombre d'àrees de joventut dels Ajuntaments de la comarca implicats en l'actuació 2. Nombre de candidatures presentades al procés 3. Nombre de persones admeses i excloses definitivament a la borsa										1.1. Bases de la convocatòria i documentació interna 2.1. Registre d'instàncies per a participar en el procés selectiu 3.1. Resultat de la convocatòria										
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																				
	Execució																				
	Avaluació																				
Difusió / comunicació	Aquesta actuació compta amb dos moments clau pel que fa a la seva difusió. Per una banda, la informació a totes les àrees de joventut dels ajuntaments de la comarca sobre la proposta per tal que es consensuin les condicions de la convocatòria i perquè																				

	s'elaborin col·laborativament les bases que l'hauran de regular. Per una altra, arribat el moment de la publicació de la convocatòria, difusió pels canals oficials de l'obertura del procés selectiu (condicions, requisits i terminis) i seguiment d'aquest. També es faran servir les xarxes socials per difondre el procés.
--	---

PROJECTE	Assessoraments, inspeccions preceptives i especials a les instal·lacions juvenils		
EIX	Línia estratègica 2. Cohesió territorial i suport als municipis		
Descripció	El Consell Comarcal té subscrit, mitjançant conveni amb la Direcció General de Joventut diferents competències delegades entre les que es troben l'autorització, la inspecció, la sanció i la suspensió de les instal·lacions destinades a activitats amb infants i joves que regula les característiques i els requisits per a la realització d'activitats educatives en el temps lliure i activitats de lleure.		
Objectius estratègics		Objectius operatius	
1. Mantenir actualitzada la informació reflectida al Registre d'instal·lacions destinades a activitats amb infants i joves 2. Verificar que les instal·lacions juvenils de la comarca compleixen amb les condicions tècniques i de seguretat que estableix la normativa catalana vigent		1.1. Gestionar i tramitar la comunicació prèvia a l'inici de l'activitat d'una instal·lació juvenil. 1.2. Inscriure la instal·lació en el Registre d'instal·lacions destinades a activitats amb infants i joves. 1.3. Gestionar els tràmits pertinents per a la formalització de la modificació de qualsevol de les dades i característiques de la instal·lació (suspensió temporal, reinici i cessament definitiu de l'activitat, ampliació de la capacitat,...). 2.1. Inspeccionar periòdicament les instal·lacions juvenils per tal d'assegurar-hi les condicions tècniques i de seguretat requerides. 2.2. Quan escaigui, incoar expedients sancionadors, així com resoldre'ls. 2.3. Mantenir informades les autoritats competents en matèria d'instal·lacions juvenils sobre els resultats de les inspeccions i el seguiment dels expedients.	
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	Titulars de les instal·lacions juvenils inscrites al Registre d'Instal·lacions Juvenils de la DGJ i potencials clients i usuaris/es d'aquestes instal·lacions.		
Descripció tècnica i metodològica	L'article 10.3 del Decret 140/2003, de 10 de juny, estableix que, amb independència d'altres inspeccions puntuals, l'administració competent durà a terme cada dos anys, comptadors a partir de la data d'autorització o de presentació de la comunicació prèvia, una inspecció d'ofici de les instal·lacions del seu àmbit territorial, amb l'objectiu		

	de verificar que continuen ajustant-se a la normativa. Això implica que, des del Servei Comarcal de Joventut, es duen a terme aquestes inspeccions de manera periòdica. Aquestes visites, prèviament notificades a les titularitats de cadascuna de les instal·lacions, són realitzades per una tècnica de joventut del SCJ i un arquitecte tècnic del CC. Les inspeccions contemplen també l'assessorament a les instal·lacions pel compliment de la normativa i millora de les condicions. En les inspeccions es recull una acta, que descriu el resultat de la revisió dels aspectes administratius i tècnics comprovats durant les visites. Posteriorment, el tècnic arquitecte realitza un informe on hi fa constar el resultat de la inspecció. Pot ser que aquest sigui favorable, favorable amb esmenes o desfavorable. En el segon cas, es duen a terme els tràmits escaients per notificar un requeriment a la titularitat, on s'insta a resoldre les deficiències detectades en un termini concret de temps (que es fa constar a la notificació). Si fos necessari, des del CC es pot incoar expedient sancionador. Tota la documentació que sorgeix del procés d'inspecció (obertura d'expedient, acta de la inspecció, informe tècnic, requeriments d'esmena, tancaments d'expedients,...) és enviada a la DGJ per posar-la en el seu coneixement. També s'incorpora a l'expedient que cada instal·lació té al registre d'instal·lacions destinades a activitats amb infants i joves. Per altra banda, les titularitats de les instal·lacions tenen l'obligació de comunicar al SCJ la modificació de dades i característiques d'aquestes (canvis en la titularitat, capacitat de la instal·lació, baixa temporal de l'activitat, modificació d'estructures dels edificis,...), davant les quals els SCJ ha de fer les gestions oportunes perquè siguin validades i incorporades al registre, actualitzant-ne la informació.
Agents implicats	Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat, Consell Comarcal, els/les titulars de les instal·lacions juvenils i personal de la DGJ a càrrec del Registre d'instal·lacions.
Recursos	Humans
	2 tècniques de joventut del Consell Comarcal del Baix Llobregat i un arquitecte tècnic del Consell Comarcal del Baix Llobregat
	Infraestructurals / Funcionals
	Ordinador, internet, mitjà de transport, software específic (Instal, EACAT, E-notum)
	Econòmics

	80 hores anuals																				
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació										
	1. Inspeccions preceptives realitzades 2. Notificacions i comunicacions realitzades amb les titularitats de les instal·lacions 3. Notificacions i comunicacions realitzades amb la Direcció General de Joventut										1.1. Buidatge i documentació registrada a la plataforma INSTAL 2.1. Registres a e-Notum 3.1. Registres a EACAT										
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																				
	Execució																				
	Avaluació																				
Difusió / comunicació	La difusió d'aquesta actuació es duu a terme de manera interna, ja que es tracta del seguiment de dades i característiques de la instal·lacions juvenils actives a la comarca. La comunicació sobre aspectes vinculats a aquesta tasca es manté per correu electrònic, contacte telefònic i comunicació electrònica oficial a través d'EACAT i e-Notum.																				

PROJECTE	Assessoraments i visites de comprovació a les activitats de lleure educatiu en les quals participin menors de 18 anys		
EIX	Línia estratègica 2. Cohesió territorial i suport als municipis		
Descripció	El Consell Comarcal del Baix Llobregat té la competència delegada, de la Generalitat de Catalunya, per a la realització de les visites de comprovació de les activitats d'EduLleure en les quals participen menors de 18 anys. La Generalitat de Catalunya, des de l'any 1985, regula i exerceix el control sobre les activitats d'educació en el lleure a Catalunya per tal de garantir-ne la qualitat i la seguretat. Aquesta acció normativa i reguladora és necessària perquè les activitats esmentades compleixin plenament la seva finalitat educativa i contribueixin al creixement integral d'infants i joves. Alhora, és una acció normativa que compta amb el suport del sector, perquè aquest és el primer interessat a oferir unes activitats segures i de qualitat, i també compta amb el seu reconeixement, ja que aquest considera la Direcció General de Joventut la interlocutora principal en aquesta matèria. Es tracta d'una regulació que es completa amb altres normes del Govern de la Generalitat de Catalunya sobre la formació de les persones dirigents de les activitats (monitors/ores i director/ores d'educació en el lleure) i sobre les instal·lacions on es desenvolupen.		
Objectius estratègics		Objectius operatius	
1. Fer les visites de comprovació i seguiment de les activitats d'EduLleure que es desenvolupen al Baix Llobregat per comprovar que es compleix el Decret 267/2016.		1.1. Garantir la qualitat pedagògica de les activitats de lleure. 1.2. Vetllar per la seguretat dels participants. 1.3. Elaborar informes referents a la normativa aplicable que siguin requerits 1.4. Tramitar documents que es deriven 1.5 Col·laborar amb DGJ, protecció civil i el CECAT en la gestió d'emergències i incidències rellevants que es produeixin durant la realització de les activitats.	
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	Activitats de lleure educatiu en les quals participin menors de 18 anys que es desenvolupin al Baix Llobregat		
Descripció tècnica i metodològica	Durant els mesos d'estiu, quan es fan activitats d'edulleure a la comarca, es fan visites de comprovació o informació i assessorament a, com a mínim, 50 Casals d'Estiu.		

	Les visites es fan sense previ avís, s'omple un document amb els requeriments pel compliment del Decret 267/2016. Es realitza la visita com si fos una fotografia del moment de la visita, per reflectir la realitat que es veu en el moment. També es pot omplir un document annex amb observacions, si s'escau, per detallar aspectes importants que cal destacar, tant negatius com de bona valoració.																			
Agents implicats	Tècnics/ques de joventut del Consell Comarcal.																			
Recursos	Humans																			
	2 Tècniques de joventut																			
	Infraestructurals / Funcionals																			
	Materials de suport en paper expedit per la DGJ i cotxe																			
	Econòmics																			
	280 hores anuals																			
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació									
	1. Nombre de visites realitzades a casals notificats 2. Nombre de visites amb bona valoració 3 Total de casals d'estiu notificats a la comarca 4. Nombre de casals no notificats detectats										1. Plataforma de la DGJ per incloure les visites 2. Document a paper expedit per la Direcció general de joventut per anotar el compliment del Decret 267/2016. 3. Registre intern 4. Registre intern									
Temporització	2020				2021				2022				2023				2024			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																			
	Execució																			
	Avaluació																			
Difusió / comunicació	En finalitzar les visites es fa una nota de premsa. Dels grups de discussió del PCJ es va recollir la proposta de realitzar, després de la campanya de visites, un informe executiu que resumeixi la situació al conjunt de la comarca i que es faci arribar als/les tècniques de joventut del Baix Llobregat perquè disposin d'aquesta informació.																			

PROJECTE	Gestió i tramitació dels contractes programa		
EIX	Línia estratègica 2. Cohesió territorial i suport als municipis		
Descripció	El Consell Comarcal del Baix Llobregat té subscrit un marc de col·laboració, coordinació i cooperació amb el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya a través de les actuacions que defineix el Contracte Programa. Específicament, el Servei Comarcal de Joventut disposa d'un ajut al finançament vinculat a les fitxes 41, 42 i 43. Aquestes impliquen la subvenció de part de la despesa derivada del funcionament del SCJ, l'execució de competències delegades en matèria d'instal·lacions juvenils, la verificació del compliment de la regulació d'activitats d'EduLleure en les quals participen menors de 18 anys, el funcionament de l'Oficina Jove, el Pla d'Actuació Comarcal i el Pla d'Actuació (en l'àmbit de joventut) dels municipis de fins a 20.000 habitants. El SCJ s'encarrega de sol·licitar les subvencions vinculades a aquestes fitxes, fer-ne seguiment i justificar la despesa i l'actuació que emmarquen.		
Objectius estratègics		Objectius operatius	
1. Dotar de recursos el SCJ i l'OJ per garantir la seva sostenibilitat 2. Facilitar, als municipis de fins a 20.000 habitants que compleixen els requisits que estableixen les bases del Contracte Programa, la gestió i tramitació d'aquests ajuts		1.1. Sol·licitar suport econòmic, en el temps i forma que estableixen les bases del Contracte Programa, per al funcionament dels serveis de joventut d'àmbit comarcal 1.2. Disposar d'un marc d'actuació estratègica definit que en facilita el seguiment 1.3. Justificar anualment les actuacions realitzades i les despeses que hi estan associades 2.1. Optimitzar recursos 2.2. Facilitar les gestions per a la sol·licitud i la justificació de les subvencions vinculades al Contracte Programa 2.3. Donar suport, als municipis de fins a 20.000 habitants que compleixen els requisits que estableixen les bases del Contracte Programa, per a dotar-se de recursos econòmics	
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	Directament, l'equip professional del SCJ i de l'OJ i els equips tècnics dels municipis de fins a 20.000 habitants que compleixen els requisits per rebre suport econòmic del		

	Contracte Programa. Indirectament, les persones joves del Baix Llobregat que es beneficien de les actuacions i recursos sustentats, parcialment, amb el suport econòmic rebut a través d'aquesta subvenció.
Descripció tècnica i metodològica	Les diferents fitxes del Contracte Programa a través de les quals el Servei Comarcal de Joventut rep finançament del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies són la 41, la 42 i la 43. Aquestes emmarquen: Fitxa 41: Servei Comarcal de Joventut - Funcionament del servei comarcal de Joventut - Competències delegades pel que fa a instal·lacions juvenils - Verificació del compliment del reglament que regula les activitats de lleure on participen menors de 18 anys Fitxa 42: Oficines Joves de la Xarxa Nacional d'Emancipació Juvenil - Informació generalista - Assessoria especialitzada - Actuacions descentralitzades Fitxa 43: Suport a plans locals i comarcals de joventut - Programes i projectes vinculats al Pla d'Actuació Comarcal - Pla d'actuació anual de municipis a partir de 500 habitants i menor de 20.000 habitants amb PLJ: • Actuacions que fan cadascun dels municipis • Actuacions municipis menors 3.000 habitants sense PLJ El Servei Comarcal de Joventut duu a terme les gestions requerides per a sol·licitar i justificar, posteriorment, les actuacions realitzades que s'emmarquen en cadascuna de les fitxes i les despeses derivades de la seva execució.
Agents implicats	Personal tècnic del Servei Comarcal de Joventut, tècnics/ques de joventut dels municipis que reben finançament a través d'aquest programa de subvencions
Recursos	Humans
	2 tècniques de joventut del Consell Comarcal, 1 tècnica de Recursos Humans del Consell Comarcal
	Infraestructurals / Funcionals

	Ordinador, internet, bases de dades d'ús intern al Consell Comarcal del Baix Llobregat																				
	Econòmics																				
	70 hores anuals																				
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació										
	1. Nombre de municipis de fins a 20.000 habitants beneficiàries del suport econòmic vinculat a aquest ajut 2. Import atorgat per a cada fitxa 3. Realització d'actuacions previstes i consecució d'objectius fixats 4. Adequació de la previsió d'ingressos i despeses										1.1. Resolució de la subvenció 2.1. Resolució de la subvenció i transferències 3.1. Justificació de les actuacions vinculades a la subvenció (fitxes RUDEL) 4.1. Justificació econòmica de les subvencions										
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																				
	Execució																				
	Avaluació																				
Difusió / comunicació	La informació amb relació als períodes de sol·licitud de l'ajut, així com dels terminis per a la presentació de les justificacions anuals procedeix del mateix Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Des del SCJ es comunica als ajuntaments de fins a 20.000 habitants de la comarca que són beneficiaris d'aquest cofinançament els terminis perquè facin arribar la informació necessària per poder realitzar els tràmits pertinents.																				

PROJECTE	Tramitació de subvencions de la Diputació de Barcelona		
EIX	Línia estratègica 2. Cohesió territorial i suport als municipis		
Descripció	El Catàleg de la Xarxa de Govern Local s'emmarca en el Catàleg de serveis que la Diputació de Barcelona ofereix als ens locals en el desenvolupament de les seves competències i en el desplegament de les seves polítiques públiques. El SCJ sol·licita recursos tècnics i econòmics a la Diputació de Barcelona quan s'obren les convocatòries referents a aquest catàleg per dotar de més i millors recursos el SCJ i garantir el desenvolupament d'algunes de les seves actuacions.		
Objectius estratègics		Objectius operatius	
1. Garantir la dotació de recursos al Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat		1.1. Aprofitar els recursos econòmics i tècnics que posa a disposició dels ens supramunicipals la Diputació de Barcelona 1.2. Consolidar actuacions del SCJ i dissenyar noves propostes adequades a la realitat juvenil de cada moment	
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	Personal del Servei Comarcal de Joventut, xarxa de professionals de joventut de la comarca i, indirectament, població jove del Baix Llobregat		
Descripció tècnica i metodològica	El Catàleg de serveis de la Diputació de Barcelona és el recull de recursos que aquesta corporació ofereix als ens locals en el desenvolupament de les seves competències i en el desplegament de les seves polítiques públiques, a través de diferents canals corporatius, sent el preferent la Xarxa de Govern Local (XGL), però existint també altres recursos complementaris i de suport, que es gestionen per altres canals de cooperació i col·laboració. El Catàleg inclou recursos especialment adreçats als consells comarcals, tot considerant les seves funcions de cooperació local. En l'àmbit de joventut, l'Oficina del Pla Jove gestiona, en el marc de la convocatòria, cinc tipus de recursos: - Disseny i avaluació de plans locals de joventut - Eines per planificar polítiques locals de joventut - Equipaments juvenils municipals - Finançament en l'àmbit de joventut - Tallers d'emancipació		

	Des del Servei Comarcal de Joventut i l'Oficina Jove se sol·liciten, generalment, suports vinculats als dos últims, és a dir, als recursos que corresponen a la línia de finançament en l'àmbit de la joventut i als recursos tècnics vinculats als tallers d'emancipació adreçats tant a professionals de joventut com a població juvenil de la comarca. A través del Portal de Tràmits propi de la Diputació es vehicula anualment la sol·licitud de recursos i la justificació de les subvencions i suports atorgats (justificació de les actuacions realitzades i justificació de les despeses sorgides d'aquestes actuacions).																							
Agents implicats	Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat i, de manera indirecta, el personal tècnic i les persones joves de la comarca que es beneficien de les actuacions que el SCJ desenvolupa.																							
Recursos	Humans																							
	2 tècniques de joventut del Consell Comarcal del Baix Llobregat, una tècnica de l'Oficina Jove del Baix Llobregat																							
	Infraestructurals / Funcionals																							
	Ordinador, internet, accés a la plataforma PMT de la Diputació de Barcelona																							
	Econòmics																							
	10 hores anuals																							
Avaluació	Indicadors												Mètode recollida d'informació											
	1. Import atorgat 2. Realització d'actuacions previstes i consecució d'objectius fixats 3. Adequació de la previsió d'ingressos i despeses												1.1. Resolució de la subvenció 2.1. Justificació d'actuació de la subvenció 3.1. Justificació econòmica de les subvencions											
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024						
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4			
	Preparació																							
	Execució																							
	Avaluació																							
Difusió / comunicació	La difusió d'aquesta actuació es duu a terme de manera interna. Quan es publiquen les convocatòries de subvenció que posa a disposició la Diputació de Barcelona s'envien correus electrònics al conjunt de la xarxa de professionals de joventut de la comarca per posar-ho en el seu coneixement i puguin valorar si, des dels ajuntaments poden accedir a alguna línia de suport disponible. A través de les xarxes socials del SCJ es difonen també els terminis de presentació de																							

	sol·licituds de subvenció i també de justificació d'aquelles que han estat concedides.
--	--

PROJECTE	Memòria i avaluació operativa anual del Departament Comarcal de Joventut		
EIX	Línia estratègica 2. Cohesió territorial i suport als municipis		
Descripció	La memòria anual i l'avaluació operativa és un recull anual de totes les activitats, serveis i col·laboracions que s'han promogut des del Departament Comarcal de Joventut del Consell Comarcal del Baix Llobregat. De tots els projectes es realitza una anàlisi final de resultats i objectius aconseguits que serveixi per decidir si és apropiat donar continuïtat a totes les accions implementades, si cal modificar alguns aspectes o si és millor optar per canviar-les per d'altres més innovadores o adaptades a la realitat. La memòria anual serveix per tenir una imatge global breu de les actuacions desenvolupades des del departament i fer-ne una valoració general.		
Objectius estratègics		Objectius operatius	
1. Valorar el grau d'assoliment dels objectius plantejats anualment.		1. 1 Tractar les dades recollides per millorar les propostes de futur.	
		1. 2 Promoure la innovació i la creativitat amb noves iniciatives.	
2. Adaptar el PCJ a la realitat anual de les polítiques de joventut		2.1 Adaptar els projectes a la nova realitat, en funció de les necessitats detectades.	
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	Professionals de joventut de la comarca		
Descripció tècnica i metodològica	S'elabora la memòria anual a mitjans d'any, respecte l'activitat de l'any anterior, aprofitant que, en aquest període ja s'ha tingut retorn de totes les activitats i serveis realitzats. L'avaluació és una eina essencial pel bon desplegament de la planificació estratègica, tant del PCJ (document viu), com del PAA. En redactar la memòria anual es fa un retorn a tots els agents de joventut de la comarca.		
Agents implicats	Personal tècnic del Departament Comarcal de Joventut del Consell Comarcal		
Recursos	Humans		
	2 tècnics/ques de joventut		
	Infraestructurals / Funcionals		
	Ordinador, materials informàtics de suport.		
	Econòmics		
	45 hores anuals		

Avaluació	Indicadors																Mètode recollida d'informació															
	1. Nombre d'activitats i serveis realitzats 2. Retorn de cada activitat i servei																1. Registre intern 2.1. Registre intern 2.2. Actes de les reunions tècniques i de coordinació															
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024														
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4											
	Preparació																															
	Execució																															
	Avaluació																															
Difusió / comunicació	Es comunica de forma interna i als agents implicats en les activitats i/o serveis.																															

PROJECTE	Gestió i tramitació de convenis		
EIX	Línia estratègica 2. Cohesió territorial i suport als municipis		
Descripció	Des del Servei Comarcal de Joventut, amb el suport de l'àrea de secretaria del Consell Comarcal, es gestionen i tramiten els convenis que regulen la col·laboració entre el SCJ i els ajuntaments de la comarca en aquelles línies de treball conjunt en matèria de joventut. Aquests marcs de col·laboració formal permeten desenvolupar projectes comuns i treballar interinstitucionalment recollint els compromisos adquirits per cadascuna de les parts en aquest àmbit.		
Objectius estratègics		Objectius operatius	
1. Regular el marc de col·laboració entre el Servei Comarcal de Joventut i els ajuntaments de la comarca en matèria de joventut		1.1. Concretar i assumir els compromisos que el SCJ i els Ajuntaments de la comarca han de complir en el marc de col·laboració interinstitucional en l'àmbit de joventut 1.2. Fixar la durada de la col·laboració entre les parts, a través de l'establiment de la vigència dels convenis signats 1.3. Afavorir l'existència d'un marc de col·laboració de caràcter formal que faciliti el disseny i la implementació de projectes mancomunats	
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat i Ajuntaments de la comarca		
Descripció tècnica i metodològica	Els convenis de col·laboració recullen els acords que emmarquen la relació de cooperació entre el Servei Comarcal de Joventut i els Ajuntaments de la comarca en matèria de joventut. En allò que afecta al SCJ, es deixa constància de la finalitat del servei i de les seus àmbits d'actuació (informació i documentació, suport als ajuntaments, emancipació juvenil,...), identificant responsabilitats concretes a assumir per part del Departament Comarcal de Joventut del Baix Llobregat en la seva missió de suport als municipis i al desplegament de polítiques de joventut al territori. Des del SCJ, amb l'objectiu de promoure les polítiques de joventut amb perspectiva comarcal i donar respostes de qualitat als reptes que el jovent afronta, poden impulsar-se projectes mancomunats (com el de l'assessoria especialitzada en mobilitat internacional), amb la idea de bastir una xarxa de recursos i serveis a la joventut coherent i valuosa. En aquest sentit, des del Departament Comarcal de Joventut també s'assumeix la tasca de redacció i gestió dels		

	convenis de col·laboració que recullen les clàusules a partir de les quals es regeix aquesta cooperació.																							
	Mitjançant els espais estables de coordinació i interlocució amb els quals compta el SCJ (però també d'altres espais específics que poden programar-se en cas que es consideri oportú), l'equip tècnic del Departament Comarcal de Joventut realitza el seguiment del compliment de la col·laboració formalitzada a través dels convenis. Ho fa considerant la valoració de la resta d'agents implicats per tal de garantir que les relacions establertes siguin satisfactòries.																							
Agents implicats	Consell Comarcal del Baix Llobregat, Servei Comarcal de Joventut i Ajuntaments de la comarca																							
Recursos	Humans																							
	Personal tècnic de l'àrea de secretaria del Consell Comarcal, 2 tècniques del SCJ i personal tècnic dels ajuntaments de la comarca																							
	Infraestructurals / Funcionals																							
	Ordinador, accés a internet, softwares necessaris per a fer trameses i comunicacions electròniques entre institucions																							
	Econòmics																							
	45 hores anuals																							
Avaluació	Indicadors												Mètode recollida d'informació											
	1. Nombre d'ajuntaments amb els quals hi ha convenis de col·laboració vigents 2. Nombre de projectes mancomunats que estan vigents												1.1. Registre intern 2.1. Registre intern											
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024						
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4			
	Preparació																							
	Execució																							
	Avaluació																							
Difusió / comunicació	La difusió sobre la signatura de convenis de col·laboració entre el Consell Comarcal del Baix Llobregat i els ajuntaments de la comarca en matèria de joventut es fa a través de nota de premsa publicada al web corporatiu del Consell.																							

PROJECTE	Planificació estratègica comarcal en l'àmbit de la joventut	
EIX	Línia estratègica 2. Cohesió territorial i suport als municipis	
Descripció	El Pla Nacional de Joventut de Catalunya senyala la planificació estratègica de les polítiques de joventut com una eina necessària perquè la intervenció que es desplegui a municipis i comarques pugui transformar la realitat de les persones joves. La planificació estratègica des del punt de vista comarcal és especialment rellevant per garantir la cohesió territorial, considerant la singularitat de cada municipi. Per a que les polítiques de joventut esdevinguin realistes, eficaces i eficients han de fer una lectura fidel de les problemàtiques i les necessitats que presenta la població jove en el present. Tanmateix, han d'estar alerta i valorar també possibles tendències de futur per adaptar-se de forma àgil a les característiques i necessitats que es vagin esdevenint. El Pla Comarcal de Joventut és l'instrument clau que facilita la reflexió estratègica del servei i que orienta les prioritats a tractar, en l'àmbit de la joventut, a la comarca del Baix Llobregat. Els eixos estratègics definits permeten programar actuacions al seu voltant adreçades a assolir els objectius establerts en el procés d'anàlisi de la realitat efectuat. Les accions previstes han de reforçar l'actuació local que ja es desenvolupa des dels ajuntaments del territori.	
Objectius estratègics		Objectius operatius
1. Reforçar les polítiques de joventut que es despleguen a la comarca del Baix Llobregat 2. Oferir suport als municipis de la comarca en matèria de joventut		1.1 Impulsar actuacions alineades amb les línies estratègiques consensuades amb la xarxa de professionals de joventut de la comarca 1. 2 Promoure espais de participació tècnica i el treball en xarxa 1.3 Facilitar la construcció de sinèrgies i actuacions col·laboratives 2. 1 Oferir suport tècnic a la xarxa de professionals de joventut 2.2 Facilitar la tasca de la xarxa de professionals de

	joventut dotant de coneixements i eines els equips de joventut		
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	Agents de joventut de la comarca		
Descripció tècnica i metodològica	La manera d'oferir respostes eficaces és mitjançant una política de joventut plantejada amb un enfocament integral, on l'actuació de les diferents institucions en relació es complementin i es reforcin, cadascuna d'elles segons les seves possibilitats. En aquest sentit, la coordinació i el treball interinstitucional és fonamental. El Pla Comarcal de Joventut amb la voluntat de donar resposta i incorporar les veus de tots els actors implicats en les polítiques de joventut, s'ha dut a terme a través del treball conjunt dels tècnics/ques de joventut de la comarca. L'objectiu ha estat aconseguir un PCJ que tingui una visió completa i consensuada de tots els agents de joventut de la comarca pel que remet a les prioritats i les actuacions que cal desplegar durant els pròxims anys. A principis del 2019 es va plantejar el procés de treball per a l'elaboració del nou PCJ. Paral·lelament es va actualitzar el diagnòstic de la situació de les persones joves en els diferents àmbits i es va dur a terme una anàlisi sobre les polítiques adreçades a joves i desplegades en els darrers anys amb el PIECJ (Protocol d'Intervenció Estratègica Comarcal en Joventut). Això va permetre començar a dissenyar el nou pla. A partir d'aquí es van realitzar dos grups de discussió per tal d'establir les prioritats que s'havien de treballar i consensuar les accions que calia impulsar des del departament de joventut del Consell Comarcal del Baix Llobregat, revisar les actuacions realitzades fins al 2019, detectar buits i nous reptes que cal abordar, així com augmentar l'impacte de les actuacions adreçades a les persones joves. Val la pena destacar que el procés d'elaboració del PCJ 2020-2024 ha servit per posar en comú el posicionament del SCJ i el de l'OJ, de manera que el Pla d'Actuació Anual de l'OJ i el PCJ es trobin en sintonia.		

	Finalment, també cal tenir en compte que el PCJ és concebut com un document dinàmic, que no és inalterable als canvis i les transformacions que puguin donar-se en la realitat juvenil de la comarca durant els seus anys de vigència. Per aquest motiu, és un exercici viu que ha d'anar-se adaptant, si escau, a nous reptes i necessitats de la població jove.																						
Agents implicats	Agents de joventut de la comarca del Baix Llobregat.																						
Recursos	Humans																						
	Equip del Departament Comarcal de Joventut del Consell Comarcal de Baix Llobregat																						
	Infraestructurals / Funcionals																						
	Ordinador, accés a internet, programes informàtics, altres materials de suport, espais per a realitzar dinàmiques grupals, material d'oficina																						
	Econòmics																						
	350 hores anuals																						
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació												
	1. Realització de les actuacions previstes 2. Modificació i/o re-direccionament d'actuacions (propostes de millora) 3. Sorgiment de noves col·laboracions entre municipis i departaments 4. Adequació de l'anàlisi i les prioritats establertes a la realitat										1. Registre intern 2. Actes de les reunions de coordinació i de les trobades tècniques 3. Actes de les reunions de coordinació i de les trobades tècniques 4. Revisió periòdica de la diagnosi												
Temporització			2020				2021				2022				2023				2024				
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
	Preparació																						
	Execució																						
	Avaluació																						
Difusió / comunicació	La difusió es farà a través del correu electrònic i xarxes socials.																						

PROJECTE	Suport i assessorament tècnic a polítiques locals de joventut i a altres actuacions amb perspectiva juvenil		
EIX	Línia estratègica 2. Cohesió territorial i suport als municipis		
Descripció	El Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat és un servei adreçat a tots els ajuntaments de la comarca, als quals dona suport en el disseny, planificació i implementació de les seves polítiques de joventut.		
Objectius estratègics		Objectius operatius	
1. Promoure el desplegament de polítiques locals de joventut a la comarca seguint nivells de qualitat homogenis 2. Donar suport al disseny i planificació de serveis i recursos complementaris, que reforcin les actuacions locals en l'àmbit de la joventut		1.1. Promoure l'elaboració i actualització de Plans Locals de Joventut 1.2. Impulsar processos d'avaluació d'activitats i projectes locals adreçats a la població jove 1.3. Facilitar eines i recursos per millorar el disseny, la planificació i el desplegament de polítiques locals de joventut, especialment en els municipis que tenen menys recursos 2.1. Facilitar la recollida de dades per a l'elaboració de diagnòstics territorials 2.2. Contribuir a la reflexió estratègica en l'àmbit de la joventut 2.3. Acompanyar en el procés d'identificació de línies d'actuació estratègiques en l'àmbit de joventut 2.4. Assessorar en el disseny de com promoure l'associacionisme i la participació juvenil	
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	Tècnics/ques de joventut de la comarca del Baix Llobregat. Excepcionalment, podrien sol·licitar suport tècnic i acompanyament altres agents de la comarca que volguessin posar en marxa alguna actuació amb perspectiva juvenil.		
Descripció tècnica i metodològica	Les àrees de joventut dels municipis de la comarca poden sol·licitar (per correu electrònic i/o per telèfon) suport en diverses fases de desplegament de les seves polítiques locals de joventut. Així, des del SCJ es pot oferir suport a l'hora de seleccionar dades per a realitzar exercicis de diagnòstic, acompanyar en el plantejament d'activitats i projectes, fomentar el treball en xarxa per optimitzar recursos i crear sinèrgies, apropar exemples de bones pràctiques que siguin aplicables, promoure		

	espais de trobada i interlocució amb altres agents (DGJ i Diputació de Barcelona, per exemple) per aconseguir més suports, incentivar les metodologies participatives que hagin estat efectives.																				
	Des del SCJ i l'OJ es recullen de manera constant, dades, percepcions i necessitats detectades de la realitat juvenil per part dels agents de joventut del Baix Llobregat amb la finalitat d'oferir respostes i suport adequat a la seva realitat.																				
Agents implicats	Servei Comarcal de Joventut i tècnics/ques de joventut que sol·licitin suport																				
Recursos	Humans																				
	2 tècniques del SCJ																				
	Infraestructurals / Funcionals																				
	Ordinador, connexió a internet, mitjà de transport si fos necessari desplaçar-se al territori																				
	Econòmics																				
	166 hores anuals																				
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació										
	1. Nombre de demandes ateses 2. Valoració (grau de satisfacció) del suport rebut per part dels/les tècnics/ques de joventut implicades										1.1. Correus electrònics, registre de trucades efectuades i reunions realitzades per donar suport en aquest àmbit 2.1. Valoració realitzada pels/les tècniques de joventut municipals 2.2. Valoració realitzada pels/les tècniques de joventut comarcals										
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																				
	Execució																				
	Avaluació																				
Difusió / comunicació	Les persones que integren la xarxa de professionals de joventut de la comarca saben que poden demanar suport al SCJ pel disseny, planificació i implementació de polítiques locals de joventut quan ho necessitin. El contacte amb els/les professionals és freqüent, sobretot a través de correu electrònic però també mitjançant reunions tècniques, comissions de treball, etc.																				

	Coneixen, per tant, els canals de comunicació existents i poden posar-se en contacte amb el SCJ sempre que ho considerin oportú. Per tant, no es fa difusió, pròpiament, d'aquesta actuació, més enllà dels recordatoris sobre el suport que se'ls pot oferir des del SCJ.
--	---

PROJECTE	Creació d'un espai de treball col·laboratiu per reforçar la xarxa PIDCES desplegada a la comarca	
EIX	Línia estratègica 3. Benestar i cohesió social	
Descripció	Els programes d'informació i dinamització als centres d'ensenyament secundari (PIDCES), en el marc de les polítiques de joventut, esdevenen cada cop més, una prioritat municipal a l'hora d'apropar la informació a les persones joves que, per raons diverses, no entren en contacte amb els circuits establerts d'atenció i assessorament juvenil. El Baix Llobregat té una llarga trajectòria en aquest àmbit (les primeres iniciatives PIDCES s'estableixen a la dècada dels 80), que s'ha anat consolidant i perfeccionant. A grans trets, el seu funcionament es basa en la dispensació d'informació del PIJ als centres per mitjà de les cartelleres i el punt d'informació setmanal a l'hora de l'esbarjo, estratègies conjugades a través de la incorporació de la figura de l'informador/a/dinamitzador/a, que es desplaça al centre educatiu per dinamitzar la informació i continguts d'interès específic. La necessitat d'arribar a més persones joves, la constatació de carències especials d'informació de l'alumnat i la concepció de l'institut com a centre de formació integral de la població jove defineixen els PIDCES, que mantenen l'aproximació de la informació a les persones joves amb un feedback més positiu i treballant transversalment, sobretot amb les àrees d'educació dels consistoris. Per la bona valoració que es fa d'aquest tipus de programes es crearà un espai de col·laboració centrat en aquestes actuacions, on els municipis puguin posar en comú materials, estratègies, continguts i mirades sobre el desenvolupament d'aquests programes al món local i que encoratgi, alhora, a engegar-los en aquells municipis on encara no hi siguin presents. Per tot, aquest projecte vol unificar i cohesionar una xarxa PIDCES al territori per a que totes les persones joves tinguin accés a la informació de qualitat amb igualtat de condicions.	
Objectius estratègics		Objectius operatius
1. Coordinar un espai de treball col·laboratiu comarcal centrat en els programes d'informació i dinamització als centres d'ensenyament secundari (PIDCES)		1.1. Garantir la qualitat pedagògica de la informació. 1.2. Potenciar la igualtat d'oportunitats entre la població jove de la comarca.

2. Promoure la posada en marxa d'aquest tipus de programes en els municipis on no hi són presents i potenciar els que ja existeixen 3. Fomentar la relació tècnica entre els serveis territorials d'educació i el Departament Comarcal de Joventut		1.3. Compartir bones pràctiques. 1.4. Compartir contingut i material perquè es pugui aprofitar i/o prendre com a referència (crear una borsa de recursos). 2.1. Dissenyar tallers per a PIDCES. 2.2. Facilitar un espai cooperatiu de resolució de dubtes i que estimuli la innovació. 2.3. Acompanyar, en la mesura del possible, el disseny i la posada en marxa d'aquests programes en els municipis amb menys recursos 3.1. Promoure un espai de comunicació estable 3.3. Fomentar el treball multidisciplinari i la coordinació interdepartamental	
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	De manera directa, els agents de joventut de la comarca i, indirectament, la població juvenil matriculada als INS del Baix Llobregat.		
Descripció tècnica i metodològica	Els PIDCES treballen per a la descentralització dels serveis d'informació juvenil dels municipis, acostant la informació adreçada a la població jove als instituts. El plantejament d'aquesta actuació està pensada per a la construcció d'un espai de treball col·laboratiu on els municipis puguin reforçar les seves accions en el marc d'aquests programes. Per a les localitats amb una trajectòria de PIDCES més consolidada haurà de servir per conèixer bones pràctiques i compartir materials i continguts. Els municipis que necessitin més suport en podran extreure recursos i estratègies d'actuació, així com aprofitar l'experiència adquirida en altres localitats per millorar la qualitat i l'impacte de la seva intervenció. A més, es pretén que aquest espai de treball encoratgi la posada en marxa de nous projectes PIDCES en funció de les possibilitats de cada ciutat/poble de la comarca, oferint suport des del treball en xarxa i fomentant la trobada entre diferents agents del territori. Ha de ser, doncs, un espai facilitador.		
Agents implicats	Equips professionals de joventut de la comarca, Servei Comarcal de Joventut, Oficina		

	Jove del Baix Llobregat, INS de la comarca i Serveis Territorials d'Educació.																				
Recursos	Humans																				
	2 tècnics/ques de joventut																				
	Infraestructurals / Funcionals																				
	Materials de suport pedagògic, Internet, telèfon																				
	Econòmics																				
	105 hores anuals																				
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació										
	1. Nombre de trobades anuals de l'espai de treball col·laboratiu 2. Nombre participants en l'espai de treball i coordinació 3. Percentatge de municipis del Baix Llobregat amb PIDCES 4. Volum de recursos pedagògics creats 5. Valoració que fan, de l'espai de treball, les persones participants										1. Acta de les reunions 2. Llista d'assistència a les reunions 3. Registre intern 4. Registre intern 5. Acta de les reunions										
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																				
	Execució																				
	Avaluació																				
Difusió / comunicació	L'espai es convocarà periòdicament per correu electrònic i, posteriorment, es podrà fer difusió de les trobades a través de les xarxes socials, per donar visibilitat al treball col·laboratiu.																				

PROJECTE	Campanya "Mou-te per plaer", de prevenció de l'VIH i altres infeccions de transmissió sexual				
EIX	Línia estratègica 3. Benestar i cohesió social				
Descripció	El dia 1 de desembre és el Dia Mundial contra la Sida. En el marc d'aquesta jornada, des del SCJ s'impulsa una campanya de sensibilització que focalitza en les pràctiques sexuals segures, vinculades al fet d'usar el preservatiu. La campanya té en compte el disseny i la difusió de material divulgatiu i també la distribució de preservatius als PIJs de la comarca.				
Objectius estratègics			Objectius operatius		
1. Promoure hàbits i pràctiques sexuals saludables entre les persones joves de la comarca			1.1. Sensibilitzar la població jove sobre els riscos de practicar sexe sense usar preservatiu		
2. Millorar el coneixement de les persones joves en relació a les infeccions de transmissió sexual			1.2. Contribuir a la generalització de l'ús del preservatiu		
			1.3. Promoure activitats divulgatives de diferent índole a la comarca que tinguin, com a eix vertebrador, l'educació sexual i la conscienciació sobre l'ús del preservatiu entre la població jove		
			2.1. Posar a disposició de les persones joves informació sobre les infeccions de transmissió sexual (què són, com es transmeten,...)		
			2.2. Promoure el coneixement sobre els recursos disponibles a l'abast de les persones joves en casos de sospita de patir una ITS		
			2.3. Sensibilitzar les persones joves sobre la necessitat que totes les persones participin conscientment per trencar la cadena de contagi		
Nivell de prioritat	Alta		Mitja		Baixa
Població destinatària	12-16	17-20	21-25	26-29	30-35
Descripció tècnica i metodològica	Es tracta d'una campanya que, si bé ja fa anys que es duu a terme, va actualitzant-se en relació al missatge i al material gràfic de suport que l'acompanya. En primer lloc, es demana als PIJs de la comarca que, aquells que preveuen realitzar alguna/es actuacions en el marc de la celebració del Dia Mundial contra la Sida ho facin saber al SCJ tot indicant el nombre aproximat de preservatius que necessitaran				

	per tal de poder-los oferir a les persones joves que assisteixin a les accions realitzades. Davant la demanda, s'adquireix el volum de preservatius necessaris (en funció dels recursos disponibles), els quals s'empaqueten i es distribueixen segons la demanda formalitzada. Paral·lelament, es dissenya material divulgatiu i informatiu, el qual és distribuït pels volts de l'1 de desembre (tant digitalment com en format paper) per la comarca. El nom de la campanya "Mou-te per plaer" es manté, si bé és cert el disseny i el missatge es va actualitzant, en funció de les dades disponibles sobre la persistència de les ITS i altres elements com els comentaris i suggeriments que es recullen en les trobades de la comissió de Joves i Salut del SCJ. Es procura que els missatges que es difonen en el marc de la campanya evitin la criminalització de la pràctica sexual. En la mateixa línia, també es refusa emetre judicis morals i/o perpetuar estereotips. És per això que es té cura que siguin missatges positius, que advoquin per pràctiques sexuals lliures sempre que aquestes evitin riscos. La idea principal és que els preservatius masculins i femenins són l'únic mètode que protegeix tant dels embarassos no desitjats com de les infeccions de transmissió sexual, inclòs el VIH. S'aprofita la campanya per fer pedagogia sobre les ITS i els recursos disponibles en casos en què es tingui la sospita d'estar infectat/da. A més, la campanya distribueix preservatius perquè es reparteixin en el marc d'accions de sensibilització, divulgació i/o informació realitzada pels PIJs del territori.
Agents implicats	Servei Comarcal de Joventut, Oficina Jove d'Emancipació del Baix Llobregat, Punts d'Informació Juvenil de la comarca, organismes/entitats que donen suport a la campanya a través de la donació de preservatius (com la Generalitat de Catalunya o Sida Studi).

Recursos	Humans																						
	1 tècnica de joventut del SCJ i 1 tècnica de joventut de l'OJ																						
	Infraestructurals / Funcionals																						
	Ordinador, connexió a internet, adquisició, empaquetatge i distribució de preservatius que acompanyin la campanya																						
	Econòmics																						
	52 hores anuals																						
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació												
	1. Nombre de preservatius distribuïts 2. Nombre de PIJs que organitzen activitats en el marc de la celebració del Dia Mundial contra la Sida 3. Valoració de la xarxa de professionals de joventut de la comarca en relació a la cobertura i l'impacte de la campanya										1.1. Document de treball intern (sol·licitud de preservatius per part dels PIJ i subministrament d'aquests) 2.1. Document de treball intern(sol·licitud de preservatius per part dels PIJ i subministrament d'aquests) 3.1. Aportacions i suggeriments en el marc de les trobades de la Comissió permanent de Joves i Salut												
Temporització			2020				2021				2022				2023				2024				
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
	Preparació																						
	Execució																						
	Avaluació																						
Difusió / comunicació	Per a fer difusió de la campanya s'empraran tots els canals disponibles per part del SCJ i l'OJ:																						
	1 Xarxes socials 2 Pàgina web del SCJ i de l'OJ 3 Correu electrònic per gestionar la demanda de preservatius dels PIJs de la comarca i, posteriorment, fer-los arribar el material gràfic de la campanya en format digital Cartelleria																						

PROJECTE	Campanya "Talla Ja!", contra les violències masclistes				
EIX	Línia estratègica 3. Benestar i cohesió social				
Descripció	Fins a la seva edició de 2019, la campanya s'ha vehiculat a través d'un concurs fotogràfic que pren com a referència el Dia Internacional per a l'eliminació de la violència contra les dones. Hi pot participar qualsevol persona, preferentment del Baix Llobregat, entre 15 i 30 anys. Es tracta d'una iniciativa que vol sumar esforços a la lluita col·lectiva per a l'eradicació de la violència masclista, incidint especialment en la població més jove. <i>*En el moment de redacció d'aquesta fitxa s'està plantejant la modificació del format per tal de fer-lo més atractiu i millorar-ne la participació i l'impacte al territori.</i>				
Objectius estratègics			Objectius operatius		
1. Contribuir a la conscienciació de les persones joves vers les conductes i comportaments masclistes 2. Fomentar la construcció de relacions afectives saludables, lliures de violència, entre les persones joves			1.1. Sensibilitzar la població jove sobre la perdurabilitat i la gravetat de la violència masclista 1.2. Promoure la implicació activa de les persones joves davant la violència masclista 1.3. Reconèixer l'expressió artística com a mitjà de transformació social 2.1. Dotar les persones joves d'informació d'utilitat per a identificar comportaments i actituds masclistes 2.2. Facilitar informació sobre serveis i recursos d'atenció a persones víctimes de violència masclista existents al territori 2.3. Promoure l'apropament de les persones joves als Punts d'Informació Juvenil i donar a conèixer l'Oficina Jove del Baix Llobregat		
Nivell de prioritat	Alta		Mitja		Baixa
Població destinatària	12-16	17-20	21-25	26-29	30-35
Descripció tècnica i metodològica	Tot i que en aquests moments, la campanya es troba en un moment de transformació, durant els últims anys, aquesta s'ha vehiculat a través d'un concurs promogut des de les xarxes socials. Fins ara, doncs, aquest concurs ha premiat la fotografia valorada més positivament pel jurat del certamen. En l'última edició, les fotografies presentades havien hagut de ser fetes en actes de tota mena que haguessin estat programats en el marc de la celebració del Dia Internacional per a l'eliminació de la violència contra les				

	dones (el 25 de novembre). El concurs s'adreça dirigit a joves d'entre 15 i 30 anys, preferentment residents al Baix Llobregat. Cada participant pot presentar una fotografia original i inèdita que expressi rebuig davant aquesta xacra social, que sensibilitzi contra qualsevol expressió de violència envers les dones i/o que contribueixi a visibilitzar i denunciar els abusos i masclismes que pateixen habitualment les noies. La campanya i el seu missatge es valora positivament per part de tots els agents implicats i és per això que aquesta es mantindrà. Això no obstant, es tracta d'una campanya que s'ha anat transformant al llarg dels anys per adaptar-se als nous espais i formats que són tendència entre la població juvenil.																				
Agents implicats	Servei Comarcal de Joventut, Oficina Jove, Consell de les Dones del Baix Llobregat Comissió de treball de Joves i Relacions Personals i xarxa de professionals de joventut del Baix Llobregat (informadors/es, dinamitzadors/es i tècnics/ques de joventut)																				
Recursos	Humans																				
	2 tècniques de joventut del SCJ i una tècnica de joventut de l'OJ																				
	Infraestructurals / Funcionals																				
	Ordinador, connexió a internet, plafons expositors																				
	Econòmics																				
	70 hores anuals																				
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació										
	1. Nombre de participants al concurs (sempre que es mantingui aquest format) 2. Valoració de la iniciativa per part dels/les tècnics/ques de joventut de la comarca										1. Registre intern d'inscripcions al concurs 2. Acta de les reunions de la Comissió de treball de Joves i Relacions Personals i altres espais de coordinació										
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																				

[illegible]

PROJECTE	Treball transversal, interdepartamental i interinstitucional		
EIX	Línia estratègica 3. Benestar i cohesió social		
Descripció	Des del Consell Comarcal del Baix Llobregat s'ofereixen serveis als municipis de la comarca, sobretot als que tenen menys de 20.000 habitants, en un ventall ampli d'àmbits. Malgrat que molt serveis i departaments desenvolupen una feina intensa per donar a conèixer la seva tasca, s'observa que, de vegades, la potencialitat que rau en cadascuna de les àrees no s'aprofita plenament. S'ha detectat que alguns serveis no són coneguts amb profunditat per part de serveis de joventut de la comarca, en no reconèixer-los com a recursos que poden reforçar l'atenció i les actuacions adreçades a la població jove. Si considerem que la joventut és un col·lectiu ampli, heterogeni i que pot subcategoritzar-se segons condicions compartides que els són singulars (joves LGTBI+, joves amb bagatge migratori, joves amb discapacitat, joves amb un perfil educatiu baix, mares joves, joves amenaçats/des de perdre l'habitatge,...) s'entendrà la importància de donar a conèixer l'amalgama de serveis i recursos que posa a disposició el Consell Comarcal del Baix Llobregat i que poden prestar serveis clau.		
Objectius estratègics	Objectius operatius		
1. Donar visibilitat als serveis que s'ofereixen des del Consell comarcal per optimitzar recursos ja existents que poden ser d'utilitat per a les persones joves	1.1 Compartir contingut a les xarxes socials i web dels serveis que s'ofereixen des del Consell Comarcal.		
	1.2. Promoure el coneixement sobre els recursos i serveis adreçats a la ciutadania que ofereix el Consell Comarcal del Baix Llobregat i que poden ser d'interès per a les persones joves.		
2. Fomentar el treball interdepartamental i interinstitucional	2.1. Facilitar espais de treball i de trobada multidisciplinar.		
	2.2. Promoure i compartir bones pràctiques desenvolupades des de departaments diversos		
3. Fomentar el treball transversal	3.1 Potenciar l'atenció integral de les persones joves de la comarca		
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	Personal tècnic del Consell Comarcal del Baix Llobregat i agents de joventut de la		

	comarca. En última instància, la població beneficiària serà la població juvenil.	
Descripció tècnica i metodològica	Des del Servei Comarcal de Joventut i l'Oficina Jove es treballarà per establir espais de comunicació directa amb altres departaments del Consell Comarcal. Es tracta d'aconseguir que la resta d'àrees de l'organisme incorporin de manera més estable i de forma més notable la perspectiva juvenil. Per tal de fer difusió dels recursos i serveis existents al CC que poden ser potencialment d'interès per a les persones joves de la comarca és imprescindible que, primer, l'equip tècnic de joventut del CC disposi de la tota la informació. És a partir d'aquí que es pot remetre informació rellevant sobre el seu potencial a la resta xarxa de professionals de joventut de la comarca. El SCJ també ha de funcionar com a element de contacte entre els/les professionals de joventut de la comarca i els serveis i recursos especialitzats que posa a disposició el Consell Comarcal. En aquest sentit, es planteja que professionals d'altres àrees s'incorporin a algunes de les comissions tècniques temàtiques o a trobades de caràcter tècnic que es plantegin abordar alguna temàtica específica.	
Agents implicats	Equip professional del Departament Comarcal de Joventut del Consell Comarcal del Baix Llobregat, personal tècnic d'altres departaments de l'ens, agents de joventut de la comarca.	
Recursos	Humans	
	Tècnics/ques de joventut	
	Infraestructurals / Funcionals	
	Xarxa wifi, sala gran, projector (si s'escau) i/o altres materials de suport.	
	Econòmics	
	88 hores anuals	
Avaluació	Indicadors	Mètode recollida d'informació
	1. Nombre de reunions tècniques de caràcter interdepartamental 2. Sorgiment de noves propostes i iniciatives col·laboratives 3. Nombre de correus electrònics	1. Registre intern 2. Actes de les reunions 3. Correus electrònics

	enviats amb informació elaborada per altres serveis/departaments del Consell Comarcal del Baix Llobregat																					
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024				
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
	Preparació																					
	Execució																					
	Avaluació																					
Difusió / comunicació	La difusió es farà a través del correu electrònic i xarxes socials de forma periòdica i estable al llarg de l'any. Es treballarà també en la creació d'un espai de comunicació interdepartamental, interinstitucional i transversal. Al web del Consell Comarcal del Baix Llobregat també s'hi troba tota la informació sobre els serveis i recursos que hi ha en funcionament.																					

PROJECTE	Programació i organització de visites grupals a equipaments juvenils per a professionals de joventut de la comarca		
EIX	Línia estratègica 4. Accés a la informació i formació a professionals de joventut		
Descripció	El Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat va organitzar, el gener de 2019, una visita grupal al nou Casal de Joves de Sant Feliu de Llobregat. Considerant la bona acollida que va tenir la iniciativa per part de la xarxa de professionals de joventut de la comarca es va considerar pertinent introduir-la com a actuació estable dins de la programació anual de projectes del servei i poder impulsar visites periòdiques arreu del territori.		
Objectius estratègics		Objectius operatius	
1. Promoure el coneixement directe dels equipaments i serveis juvenils desplegats a la comarca		1.1. Apropar la feina que es realitza en els equipaments i serveis juvenils del territori al conjunt de professionals de joventut de la comarca d'una manera més experiencial	
2. Reforçar el treball en xarxa		1.2. Visibilitzar bones pràctiques i iniciatives innovadores que es duen a terme al Baix Llobregat	
		1.3. Fomentar la itinerància de les trobades tècniques, desplaçant-les fora de la seu del Consell Comarcal	
		2.1. Millorar l'assistència a les trobades tècniques, incrementant el seu interès	
		2.2. Fomentar l'aprenentatge de noves fórmules d'actuació i promoure la inspiració de noves actuacions en diferents indrets	
		2.3. Crear espais facilitadors per a la cooperació intermunicipal i la generació de sinèrgies entre els/les professionals de joventut de la comarca	
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	Xarxa de professionals de joventut de la comarca del Baix Llobregat (tècnics/ques, informadors/es i dinamitzadors/es juvenils).		
Descripció tècnica i metodològica	En trobades formals i informals és relativament habitual que sorgeixi interès per conèixer amb més detall el disseny, funcionament i impacte de recursos i/o serveis que es despleguen al territori. Recollint aquest interès, el SCJ es posa en contacte amb el		

	servei, recurs o equipament concret i li proposa l'organització d'una visita que permeti, a la resta de professionals de joventut del territori i al mateix SCJ, conèixer la seva experiència de manera directa i vivencial, sobre el terreny. De manera conjunta es programa la visita i, des del SCJ es convida la xarxa de professionals de la comarca a participar-hi. Des del SCJ es gestiona l'assistència i es manté contacte amb el personal tècnic del servei, recurs o equipament a visitar. L'àrea de joventut del municipi visitat és qui planifica l'explicació del servei, recurs i/o equipament i la visita que es durà a terme. Per valorar el nivell de satisfacció amb la visita realitzada s'aprofiten els espais estables de comunicació i coordinació, recollint la valoració que en fa la xarxa de professionals de joventut. En aquestes visites, tot i que la convocatòria s'adreça als perfils tècnics del territori, també hi poden assistir regidors/es de joventut de la comarca que hi estiguin interessats/des.					
Agents implicats	Servei Comarcal de Joventut, Oficina Jove del Baix Llobregat i xarxa de professionals de joventut de la comarca. La invitació a participar en la visita es pot fer extensiva a altres agents si es considera oportú.					
Recursos	Humans					
	2 tècniques de joventut del SCJ, 1 tècnica de joventut de l'OJ, personal tècnic dels equipaments i/o serveis on es dugui a terme cadascuna de les visites					
	Infraestructurals / Funcionals					
	Espais a visitar					
	Econòmics					
	12 hores anuals					
Avaluació	Indicadors		Mètode recollida d'informació			
	1. Nombre de professionals de joventut assistents a les visites 2. Valoració de la jornada per part dels assistents (qualitat, compliment d'expectatives, aprenentatge sorgit,...)		1.1. Registre intern (llista assistència) 2.1. Valoració global i comentaris específics recollits en l'acta de les reunions tècniques posteriors a cadascuna de les visites			
Temporització		2020	2021	2022	2023	2024

		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																				
	Execució																				
	Avaluació																				
Difusió / comunicació	En tant que es tracta de l'organització de visites adreçades al personal tècnic de les àrees de joventut dels municipis de la comarca, la convocatòria es realitza a través de mitjans interns (correu electrònic i contacte telefònic, si escau). Durant la visita, i també amb posterioritat, es fa difusió de l'acció a través de les xarxes socials i mitjançant nota de premsa al web corporatiu del Consell Comarcal, per visibilitzar la implicació de la xarxa de professionals de joventut i posar en valor l'experiència visitada.																				

PROJECTE	Jornada Comarcal de Joventut del Baix Llobregat		
EIX	Línia estratègica 4. Accés a la informació i formació a professionals de joventut		
Descripció	El Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat realitza, anualment des del 2007, una jornada especialment pensada pel personal tècnic i polític de l'àrea de joventut dels ajuntaments del Baix Llobregat per tal de crear un espai d'intercanvi d'experiències i d'aprenentatge conjunt. Qualsevol persona interessada en la temàtica hi pot assistir, ja que té caràcter obert.		
Objectius estratègics		Objectius operatius	
1. Abordar qüestions d'actualitat i d'especial interès per a la xarxa d'agents de joventut de la comarca		1.1. Adquirir un major coneixement sobre realitats concretes que tenen impacte en l'entorn juvenil, aprofundint en la temàtica tractada	
		1.2. Compartir estratègies que donen resposta a les necessitats generades per la temàtica abordada en la jornada.	
		1.3. Inspirar noves actuacions locals i comarcals que contribueixin a superar els reptes que planteja la temàtica tractada en la jornada.	
2. Fomentar el sentiment de pertinença		2.1. Crear un espai estable de reconeixement de la tasca que desenvolupa el conjunt de professionals de joventut del Baix Llobregat.	
		2.2. Compartir exemples de bones pràctiques i visibilitzar-les.	
		2.3. Afavorir el treball en xarxa i la generació de sinèrgies entre els/les professionals de joventut de la comarca.	
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	Especialment al personal tècnic i polític dels ajuntaments del Baix Llobregat i el Consell Comarcal, però pot assistir-hi qualsevol persona interessada en la temàtica i la programació prevista.		
Descripció tècnica i metodològica	L'any 2007 es va realitzar la primera edició de la Jornada Comarcal de Joventut i, des de llavors, ha estat una iniciativa que s'ha reproduït anualment. D'un any a l'altre es treballa per copsar quines temàtiques són d'especial interès per als professionals de joventut de la comarca. Finalment, l'eix sobre el qual versarà la jornada s'acaba consensuant en la Taula Comarcal de		

	Joventut Política i Tècnica. Des del seu inici s'ha mantingut la voluntat de descentralitzar l'esdeveniment, de manera que s'ha promogut que la localitat que l'acull sigui diferent cada any. Són els/les regidors/es de cada municipi els que es proposen per a acollir-la si consideren que compten amb les infraestructures i els espais necessaris per al seu desenvolupament. Els últims anys, les temàtiques han abordat qüestions com el gènere, la salut emocional, la imatge personal en l'entorn digital i la diversitat cultural i social. La Jornada Comarcal de Joventut programa un matí sencer de ponències i intervencions per part d'agent diversos. Després de la salutació institucional, es programa una conferència marc, a càrrec d'alguna persona experta en la temàtica tractada (des d'un punt de vista més teòric/acadèmic). Les intervencions successives, de més curta durada, són a càrrec d'entitats i/o equipaments i serveis de la comarca que destaquen per duu a terme alguna pràctica d'èxit relacionada amb el tema central de la jornada. A totes les persones assistents se'ls facilita un quadern amb el programa i material per prendre anotacions. Posteriorment, se'ls fa arribar un qüestionari en línia per recollir la seva valoració de la jornada, així com els seus comentaris.	
Agents implicats	Servei Comarcal de Joventut, Oficina Jove del Baix Llobregat, Taula Comarcal de Joventut Política i Tècnica, comissions de treball específiques, entitats convidades segons temàtica.	
Recursos	Humans	
	2 tècniques de joventut del SCJ, 1 tècnica de joventut de l'OJ, 2 persones com a suport administratiu i organitzatiu del CC del Baix Llobregat	
	Infraestructurals / Funcionals	
	Espai amb capacitat suficient per a realitzar-hi la jornada, ordinador, connexió a internet, cartelleria, material fungible, càterring per proveir la pausa-cafè.	
	Econòmics	
	160 hores anuals	
Avaluació	Indicadors	Mètode recollida d'informació
	1. Nombre d'assistents a la jornada	1.1. Registre intern (inscripcions)

	2. Valoració de la jornada per part dels assistents (qualitat, adequació, contingut)										2.1. Enquesta de valoració i satisfacció														
	3. Valoració de la jornada per part de la Taula Comarcal de Joventut Política i Tècnica										3.1. Acta de la reunió de la Taula on es recullen comentaris i suggeriments														
Temporització					2020				2021				2022				2023				2024				
		1	2	3	4		1	2	3	4		1	2	3	4		1	2	3	4		1	2	3	4
	Preparació																								
	Execució																								
	Avaluació																								
Difusió comunicació	/	Per a fer difusió de la jornada, s'utilitzen les pàgines web pròpies de l'OJ i del Consell Comarcal del Baix Llobregat. També s'incorpora la programació prevista a la jornada en l'apartat que hi ha a l'espai virtual del SCJ, dedicat exclusivament a aquest esdeveniment. Per fer difusió d'aquest acte es fan enviaments de correus electrònics al conjunt de la xarxa i a altres tècnics de la comarca. Alhora, es fa difusió a través de les xarxes socials (de l'OJ i del SCJ i també dels perfils propis dels/les ponents de la jornada). L'ajuntament del municipi que cedeix l'espai per a ubicar-hi la jornada també en fa difusió a través dels seus mitjans institucionals.																							

PROJECTE	Pàgina web de l'Oficina Jove d'Emancipació i presència a les xarxes socials				
EIX	Línia estratègica 4. Accés a la informació i formació a professionals de joventut				
Descripció	La web de l'Oficina Jove del Baix Llobregat és un projecte amb il·lustracions personalitzades per a les persones joves del Baix Llobregat. És molt senzilla d'utilitzar amb tota la informació molt visible. Es destaquen quatre àrees generals de l'OJ Treball i formació, cultura i participació, habitatge, salut, relacions personals i sexualitat. Es destaca la importància del web i les xarxes socials per la heterogeneïtat de les persones joves de la comarca i la difícil mobilitat territorial per accedir de forma presencial a l'OJ. Per tal de potenciar la informació, l'orientació i assessorament de qualitat es vol donar la màxima visibilitat al web i a les xarxes socials (Twitter, IG, Facebook, Youtube) a més de comptar amb informació immediata via Whatsapp.				
Objectius estratègics			Objectius operatius		
1. Apropiar la informació, orientació i assessorament de qualitat a les persones joves de la comarca en igualtat de condicions 2. Millorar la qualitat de l'atenció jove en línia			1.1. Garantir la qualitat pedagògica de la informació. 1.2. Potenciar la igualtat d'oportunitats entre la població jove. 2.1. Elaborar continguts amb temàtiques d'interès. 2.2. Compartir informació actualitzada.		
Nivell de prioritat	Alta		Mitja		Baixa
Població destinatària	12-16	17-20	21-25	26-29	30-35
Descripció tècnica i metodològica	Les xarxes socials s'actualitza diàriament i el web periòdicament. Per millorar la tasca de comunicació de l'OJ el Consell Comarcal està elaborant un pla de comunicació del qual rebrà suport en les tasques de difusió de contingut digital de l'Oficina Jove del Baix Llobregat.				
Agents implicats	Tècnica de joventut de l'OJ i Departament de Comunicació Consell Comarcal				
Recursos	Humans				
	Tècnic/a de joventut de l'OJ				
	Infraestructurals / Funcionals				
	Xarxa wifi, programes online de disseny (Canva, mailchimp, etc), APP's, telèfon mòbil, ordinador.				
	Econòmics				
	396 hores anuals				

Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació															
	1. Nombre de seguidors 2. Nombre de visites 3. Nombre de consultes										1. Google analytics i d'altres programes de suport 2. Google analytics i d'altres programes de suport 3. Google analytics i d'altres programes de suport															
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024								
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4					
	Preparació																									
	Execució																									
	Avaluació																									
Difusió / comunicació	Al web i a les xarxes socials. També es fa difusió per donar més visibilitat pel butlletí i per correus electrònics interns del propi Consell Comarcal i per correus electrònics als agents de joventut de la comarca.																									

PROJECTE	Pàgina web del Servei Comarcal de Joventut i presència a les xarxes socials		
EIX	Línia estratègica 4. Accés a la informació i formació a professionals de joventut		
Descripció	El Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat compta amb un espai específic dins del web corporatiu del Consell Comarcal. En l'apartat dedicat als serveis de l'ens comarcal qualsevol persona interessada pot accedir a "Joventut" i, en aquest, trobar-hi informació relativa a l'activitat del SCJ. També disposa de perfils a les xarxes socials Facebook, Twitter i Instagram des d'on es publica informació diversa, especialment adreçada a agents de joventut de la comarca.		
Objectius estratègics		Objectius operatius	
1. Visibilitzar l'actuació del Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat 2. Facilitar l'accés a informació rellevant en l'àmbit de la joventut a professionals, entitats i persones interessades		1.1. Donar a conèixer el SCJ i la feina que s'hi desenvolupa. 1.2. Promoure el reconeixement del servei com a agent referència en l'àmbit de la joventut al Baix Llobregat. 1.3. Facilitar l'accés a la informació sobre serveis i actuacions que es duen a terme des del Departament, així com les dades de contacte del personal tècnic del departament. 2.1. Difondre informació d'interès en l'àmbit de la joventut a través de les xarxes socials.	
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	Qualsevol persona interessada en conèixer els serveis que ofereix el SCJ i la seva activitat així com altres informacions rellevants que es duguin a terme en l'àmbit de la joventut.		
Descripció tècnica i metodològica	Els continguts compartits a l'espai propi amb el qual compta el SCJ al web corporatiu del Consell Comarcal del Baix Llobregat es van actualitzant periòdicament. S'incorporen informacions noves quan es considera que aquestes tenen un caràcter més o menys permanent, ja que les dades i informacions d'interès temporal es difonen prioritàriament a través de les xarxes socials. Quan s'elabora algun contingut (una notícia, un nou butlletí, les bases d'un concurs, etc.) s'envia al departament de comunicació del Consell Comarcal perquè el puguin publicar en l'espai adequat.		

	Per altra banda, el SCJ també disposa de perfils propis a les xarxes socials Facebook, Twitter i Instagram en tant que aquests canals representen avui eines imprescindibles en l'estratègia comunicativa de qualsevol entitat i organisme. Mitjançant aquests espais es fa difusió de tota mena d'informacions que es consideren d'interès en l'àmbit de la joventut.																				
Agents implicats	Servei Comarcal de Joventut i departament de comunicació del Consell Comarcal del Baix Llobregat																				
Recursos	Humans																				
	2 tècniques de joventut del SCJ																				
	Infraestructurals / Funcionals																				
	Espai propi al web corporatiu del Consell Comarcal, perfils actius a les xarxes socials Facebook, Twitter i Instagram, ordinador, accés a internet																				
	Econòmics																				
	220 hores anuals																				
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació										
	1. Nombre de visites a l'apartat propi del SCJ 2. Nombre de visites als enllaços proposats (si escau) 3. Nombre de seguidors/es a les xarxes socials										1.1. Registre intern 2.1. En cas que es comparteixi contingut que derivi cap a altres espais, webs i/o plataformes, es consideren les interaccions que aquests enllaços han assolit 3. Sistemes estadístics propis de cada xarxa social										
Temporització		2020				2021				2022				2023				2024			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																				
	Execució																				
	Avaluació																				
Difusió / comunicació	El web corporatiu del Consell Comarcal del Baix Llobregat compta amb una pàgina principal amb notícies destacades i notes de premsa. S'utilitzen aquests recursos per augmentar la difusió amb relació a continguts nous que s'hagin compartit des del Servei. Quan es publica una nota de premsa o algun contingut considerat especialment interessant es fa difusió d'aquest a través de correu electrònic (a la xarxa de professionals de joventut de la comarca) i per xarxes socials.																				

PROJECTE	Programació i gestió de les accions formatives facilitades per la Diputació de Barcelona		
EIX	Línia estratègica 4. Accés a la informació i formació a professionals de joventut		
Descripció	La Diputació de Barcelona, sovint a través del seu Catàleg de serveis però no només, afavoreix la formació contínua del personal de l'administració local en un ventall ampli de temàtiques. Des del Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat s'atén a l'oferta que posa a disposició la Diputació de Barcelona i es promou el seu aprofitament per part de la xarxa de professionals de joventut de la comarca. Això és degut al convenciment que la formació permanent és imprescindible per a garantir la qualitat de l'atenció que es presta a la població jove, per una banda, i per a promoure el desplegament de serveis i recursos adaptats a la realitat juvenil en cada moment, per una altra.		
Objectius estratègics		Objectius operatius	
1. Garantir l'actualització dels coneixements disponibles sobre la realitat juvenil dels equips professionals de joventut de la comarca		1.1. Promoure la formació contínua de la xarxa de professionals de la comarca que treballen en l'àmbit de la joventut.	
2. Mantenir estàndards elevats de qualitat en l'atenció juvenil i en el desplegament i funcionament dels serveis adreçats a la població jove de la comarca		2.1. Fomentar l'adaptació dels serveis i recursos adreçats a les persones joves a les noves tendències i transformacions socials.	
		2.2. Facilitar l'adquisició de nous coneixements, capacitats i eines a la xarxa de professionals.	
		2.3. Incentivar la millora contínua dels serveis adreçats a la població juvenil.	
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	Professionals de joventut, preferentment de la comarca del Baix Llobregat		
Descripció tècnica i metodològica	Algunes de les formacions que s'ofereixen des de la Diputació de Barcelona són explícitament sol·licitades per part del SCJ a través de la línia de suport tècnic emmarcada en el seu Catàleg de Serveis. En els darrers temps, s'han pogut realitzar alguns tallers de capacitatació recollits sota la proposta "Fem Tec!". Les activitats "Fem Tec!" parteixen del reconeixement de l'educació no formal com a instrument per a la transmissió de conceptes, valors i capacitatació del jovent. Es tracta d'activitats que promouen l'experimentació al voltant d'un centre d'interès atractiu per a joves i adolescents, i afavoreix el plaer de la descoberta com a motor per a l'aprenentatge. En aquests tallers, quan s'adrecen a professionals, es faciliten les eines per treballar totes		

	aquestes qüestions amb la població juvenil. Quan es concedeix la realització d'algun d'aquests tallers al Consell Comarcal, el SCJ s'encarrega de fer-ne difusió i de facilitar l'espai on es durà a terme. També posa a disposició de la persona formadora allò que pugui necessitar per a l'activitat. A més de la proposta Fem Tec!, el SCJ ha aprofitat, darrerament, les actuacions vinculades a la campanya "Activem el Pla A", on l'Oficina del Pla Jove col·labora amb el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya per a la promoció de l'associacionisme juvenil. Per altra banda, des de la Diputació de Barcelona es promouen altres accions formatives que faciliten espais d'adquisició de competències considerades rellevants segons la realitat en què s'inscriu la praxi dels equips humans del territori. Algunes d'aquestes accions poden haver estat pensades explícitament per a professionals de joventut mentre que d'altres poden tenir una mirada més generalista. En qualsevol cas, el SCJ mira d'aprofitar i promoure la participació de la xarxa de professionals de joventut en les accions programades des de la Diputació de Barcelona sempre que és possible.																			
Agents implicats	Tècnics/ques referents de la Diputació de Barcelona i tècniques del Servei Comarcal de Joventut																			
Recursos	Humans																			
	2 tècniques del Servei Comarcal de Joventut																			
	Infraestructurals / Funcionals																			
	Espai (aula) habilitat per a du a terme les formacions, ordinador, projector i altre material fungible que pugui ser necessari																			
	Econòmics																			
	12 hores anuals																			
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació									
	1. Número de formacions programades al CC 2. Número de persones assistents a les formacions 3. Avaluació de les formacions										1. Registre intern 2. Llista d'assistència 3. Enquestes de valoració/satisfacció de les formacions									
Temporització * Cal tenir en compte que les diferents fases de la temporització, no es poden	2020				2021				2022				2023				2024			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																			
	Execució																			

PROJECTE	Programació i gestió de les accions formatives facilitades per la Direcció General de Joventut / Agència Catalana de la Joventut		
EIX	Línia estratègica 4. Accés a la informació i formació a professionals de joventut		
Descripció	La Direcció General de Joventut /Agència Catalana de la Joventut afavoreix la formació contínua del personal tècnic i, sovint, també l'electe, de l'àmbit de la joventut. La DGJ / ACJ ofereix dues tipologies de formació: una bàsica i, una altra, de continuada. A més de la programació estable i oberta al conjunt de professionals, cadascuna de les seccions o departaments de l'ens pot dissenyar formacions de temàtiques específiques que es poden oferir en territoris determinats on hi hagi un interès particular. Des del Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat s'atén a l'oferta que programa i ofereix aquest organisme i es promou el seu aprofitament sobretot per part de la xarxa de professionals de joventut de la comarca. Això és degut al convenciment que la formació permanent és imprescindible per a garantir la qualitat de l'atenció que es presta a la població jove, per una banda, i per a promoure el desplegament de serveis i recursos adaptats a la realitat juvenil en cada moment, per una altra.		
Objectius estratègics		Objectius operatius	
1. Garantir l'actualització dels coneixements disponibles sobre la realitat juvenil dels equips professionals de joventut de la comarca 2. Mantenir estàndards elevats de qualitat en l'atenció juvenil i en el desplegament i funcionament dels serveis adreçats a la població jove de la comarca		1.1. Promoure la formació contínua de la xarxa de professionals de la comarca que treballen en l'àmbit de la joventut. 2.1. Fomentar l'adaptació dels serveis i recursos adreçats a les persones joves a les noves tendències i transformacions socials. 2.2. Facilitar l'adquisició de nous coneixements, capacitats i eines a la xarxa de professionals. 2.3. Incentivar la millora continua dels serveis adreçats a la població juvenil.	
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	Preferentment, professionals de joventut de la comarca del Baix Llobregat tot i que algunes formacions poden ser d'interès també per a càrrecs electes.		
Descripció tècnica i metodològica	A més de la programació estable i oberta al conjunt de professionals i, de vegades, també a càrrecs electes, cadascuna de les seccions o departaments de la DGJ/ACJ pot dissenyar formacions de temàtiques específiques que es poden oferir en territoris determinats on hi		

	hagi un interès particular sobre la matèria. És així doncs, que per exemple durant el 2019 s'ha pogut realitzar, a la seu del Consell Comarcal del Baix Llobregat, un curs específic sobre la perspectiva intercultural i també una píndola formativa sobre l'assessorament en l'accés a l'habitatge per a persones joves. Des del SCJ es considera adequat aprofitar l'oferta formativa que la DGJ/ACJ posa a disposició dels equips professionals i apropar-la al territori per tal de facilitar al màxim la participació de la xarxa tècnica de l'àmbit de joventut del Baix Llobregat. Quan s'acorda la realització d'algun d'aquests tallers al CC, el SCJ s'encarrega de fer-ne difusió i de facilitar l'espai on es durà a terme. També posa a disposició de la persona formadora allò que pugui necessitar per a l'activitat. Des de la DGJ / ACJ també es promouen altres formacions de caràcter més generalista i altres més especialitzades (com en el cas del Màster Interuniversitari en Joventut i Societat (MIJS) del qual és entitat participant. El SCJ mira d'aprofitar i promoure la participació de la xarxa de professionals de joventut en les accions programades des de la Direcció General de Joventut / l'Agència Catalana de la Joventut.	
Agents implicats	Tècnics/ques referents de DGJ / ACJ i tècniques del Servei Comarcal de Joventut	
Recursos	Humans	
	2 tècniques del Servei Comarcal de Joventut	
	Infraestructurals / Funcionals	
	Espai (aula) habilitat per a du a terme les formacions, ordinador, projector i altre material fungible que pugui ser necessari	
	Econòmics	
	12 hores anuals	
Avaluació	Indicadors	Mètode recollida d'informació
	1. Número de formacions programades al CC 2. Número de persones assistents a les formacions	1. Registre intern 2. Llista d'assistència 3. Enquestes de valoració/satisfacció de les formacions

	3. Avaluació de les formacions																					
Temporització * Cal tenir en compte que les diferents fases de la temporització, no es poden conèixer amb antelació, sinó que es formulen a mesura que es van programant accions formatives.		2020				2021				2022				2023				2024				
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
	Preparació																					
	Execució																					
	Avaluació																					
Difusió / comunicació	La difusió de les formacions es duu a terme, eminentment, per dues vies: per correu electrònic enviat al conjunt de la xarxa de professionals de joventut del Baix Llobregat, per una banda i, utilitzant les xarxes socials del Servei Comarcal de Joventut i l'OJ, per una altra.																					

PROJECTE	Organització i gestió d'accions formatives pròpies segons demandes dels/les professionals de joventut de la comarca		
EIX	Línia estratègica 4. Accés a la informació i formació a professionals de joventut		
Descripció	El Servei Comarcal de Joventut considera la formació contínua un element clau per a l'adaptació permanent als esdeveniments que es van succeint i a l'adaptació dels serveis a la joventut a les noves tendències. També entén la formació al llarg de la vida una qüestió fonamental per a garantir el manteniment de la qualitat dels serveis adreçats a la població jove i per a la millora constant dels recursos endegats i les polítiques juvenils desplegades al territori. Els espais estables de coordinació i comunicació comarcal en l'àmbit de la joventut permeten copsar inquietuds i interessos formatius de la xarxa de professionals del Baix Llobregat així com recollir demandes expressess sobre temàtiques en les quals els/les tècniques de la comarca voldrien aprofundir.		
Objectius estratègics		Objectius operatius	
1. Garantir l'actualització dels coneixements disponibles sobre la realitat juvenil dels equips professionals de joventut de la comarca 2. Mantenir estàndards elevats de qualitat en l'atenció juvenil i en el desplegament i funcionament dels serveis adreçats a la població jove de la comarca		1.1. Promoure la formació contínua de la xarxa de professionals de la comarca que treballen en l'àmbit de la joventut. 2.1. Fomentar l'adaptació dels serveis i recursos adreçats a les persones joves a les noves tendències i transformacions socials. 2.2. Facilitar l'adquisició de nous coneixements, capacitats i eines a la xarxa de professionals. 2.3. Incentivar la millora continua dels serveis adreçats a la població juvenil.	
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	Professionals de joventut de la comarca del Baix Llobregat, preferentment		
Descripció tècnica i metodològica	Les comissions tècniques estables que promou el Servei Comarcal de Joventut són espais de treball comú i de compartició d'inquietuds. En aquestes trobades els/les professionals de joventut de la comarca posen de manifest reptes amb els quals es van trobant en el seu dia a dia i poden manifestar interès per a aprofundir en l'ampliació de coneixements i l'adquisició de noves estratègies per a desenvolupar la seva tasca.		

	Des del Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat es prioritza l'apropament i l'aprofitament d'oferta formativa proposada des d'organismes com la Diputació de Barcelona i la Direcció General de Joventut /Agència Catalana de Joventut. Això no obstant, es contempla l'opció de dedicar part dels recursos del servei a plantejar accions formatives a mida, coherents amb les demandes explícites recollides en els espais de trobada. En les reunions periòdiques que es proposen des del SCJ es recullen actes, les quals ajuden a copsar els àmbits de major interès per als/les professionals de joventut del territori. També s'obté informació rellevant de les enquestes de valoració que es faciliten a les persones assistents a la Jornada Comarcal de Joventut que se celebra anualment. En els últims temps, les persones assistents en aquestes trobades s'han mostrat especialment interessats/des a aprofitar formacions vinculades a la salut mental i al consum de drogues. Comparteixen la necessitat de conèixer què s'està impulsant a la comarca, conèixer els recursos existents i aclarir un mapa de serveis, recursos i agents que donin resposta a l'atenció als joves amb problemàtiques de salut mental i addiccions. Una altra línia d'interès recollida últimament ha estat la gestió de la interculturalitat, ja que s'ha detectat un augment de les actituds racistes i de rebuig cap a les persones nouvingudes. Així mateix, els equips tècnics de joventut requereixen eines i estratègies específiques que els permetin arribar més i millor als joves amb bagatge migratori i construir-hi un vincle sostingut. En cas que no es localitzi formació prevista des d'altres organismes i entitats sobre les temàtiques d'interès, el SCJ pot contactar amb persones expertes en la matèria o bé amb entitats que tinguin un coneixement ampli sobre la realitat concreta sobre la qual es vol treballar per tal de proposar accions formatives que siguin d'utilitat per a la xarxa de professionals de joventut del Baix Llobregat.
Agents implicats	Tècniques del Servei Comarcal de Joventut i persones i entitats expertes en diferents matèries
Recursos	Humans
	2 tècniques del Servei Comarcal de Joventut
	Infraestructurals / Funcionals

	Espai (aula) habilitat per a du a terme les formacions, ordinador, projector i altre material fungible que pugui ser necessari																			
	Econòmics																			
	35 hores anuals																			
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació									
	1. Número de formacions programades pel SCJ 2. Número de persones assistents a les formacions 3. Avaluació de les formacions										1. Registre intern 2. Llista d'assistència 3. Enquestes de valoració/satisfacció de les formacions									
Temporització * Cal tenir en compte que les diferents fases de la temporització, no es poden conèixer amb antelació, sinó que es formulen a mesura que es van programant accions formatives.	2020				2021				2022				2023				2024			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																			
	Execució																			
	Avaluació																			
Difusió / comunicació	La difusió de les formacions es duu a terme, eminentment, per dues vies: per correu electrònic enviat al conjunt de la xarxa de professionals de joventut del Baix Llobregat, per una banda i, utilitzant les xarxes socials del Servei Comarcal de Joventut i l'OJ, per una altra.																			

PROJECTE	Reciclatge i actualització permanent de coneixements, habilitats i destreses a través de l'aprofitament d'accions formatives i divulgatives organitzades per altres ens		
EIX	Línia estratègica 4. Accés a la informació i formació a professionals de joventut		
Descripció	El Servei Comarcal de Joventut considera la formació contínua un element clau per assegurar el reciclatge de la xarxa de professionals de joventut de la comarca i millorar-ne les seves intervencions. A més, les jornades i seminaris de caràcter eminentment divulgatiu i expositiu també contribueixen a la sensibilització de tota la població en relació a les problemàtiques que afronta la població juvenil i als reptes que encaren les polítiques de joventut a casa nostra. Els espais estables de coordinació i comunicació comarcal en l'àmbit de la joventut permeten copsar inquietuds i interessos formatius de la xarxa de professionals del Baix Llobregat i, és així, com des del SCJ, es manté una recerca periòdica d'accions formatives i divulgatives programades per entitats del tercer sector i organismes supramunicipals coherents amb els interessos dels equips professionals de joventut de la comarca.		
Objectius estratègics		Objectius operatius	
1. Garantir l'actualització dels coneixements disponibles sobre la realitat juvenil dels equips professionals de joventut de la comarca 2. Mantenir estàndards elevats de qualitat en l'atenció juvenil i en el desplegament i funcionament dels serveis adreçats a la població jove de la comarca		1.1. Promoure la formació contínua de la xarxa de professionals de la comarca que treballen en l'àmbit de la joventut. 2.1. Fomentar l'adaptació dels serveis i recursos adreçats a les persones joves a les noves tendències i transformacions socials. 2.2. Facilitar l'adquisició de nous coneixements, capacitats i eines a la xarxa de professionals. 2.3. Incentivar la millora continua dels serveis adreçats a la població juvenil.	
Nivell de prioritat	Alta	Mitja	Baixa
Població destinatària	Professionals de joventut de la comarca del Baix Llobregat, preferentment		
Descripció tècnica i metodològica	Des del Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat i l'Oficina Jove s'atén a l'oferta formativa i de sensibilització que es programa des de diferents entitats i organismes fora del propi SCJ, la Diputació de Barcelona i la Direcció General de Joventut. Hi ha, en aquests moments, un nombre elevat d'agents que compten amb un coneixement		

i una experiència reconeguda en camps específics que són d'interès per als/les professionals de joventut.

Per tal d'aprofitar totes les oportunitats formatives existents, el SCJ i l'OJ cerquen informació i fan difusió d'activitats programades que, s'entén, poden estar en consonància amb els interessos d'aprofundiment que manifesta la xarxa de professionals de joventut de la comarca en espais de coordinació i reflexió compartida.

Així doncs, durant l'any, es difonen accions formatives d'altres departaments del Consell Comarcal del Baix Llobregat, de la Xarxa Nacional d'Emancipació Juvenil, de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, de la Fundació Ser.Gi, de la Fundació Ferrer i Guàrdia, de Jornades temàtiques organitzades per altres Consells Comarcals, de formacions programades per Fundesplai, per la Cooperativa Candela, per Hèlia Dones i per l'Institut Català de les Dones, per citar-ne només alguns exemples.

Pel SCJ i l'OJ és important que la informació circuli àgilment entre la xarxa de professionals de joventut de la comarca i que es garanteixi, d'aquesta manera, l'apropament als equips tècnics d'oportunitats per realitzar formació continuada. Les comissions tècniques estables que promou el Servei Comarcal de Joventut són espais de treball comú i de compartició d'inquietuds. En aquestes trobades els/les professionals de joventut de la comarca posen de manifest reptes amb els quals es van trobant en el seu dia a dia i poden manifestar interès per a aprofundir en l'ampliació de coneixements i l'adquisició de noves estratègies per a desenvolupar la seva tasca. Aquesta informació es té en compte a l'hora de fer difusió d'accions de caràcter formatiu.

A més, cal destacar que les activitats d'aquest tipus permeten conèixer altres professionals de l'àmbit, teixir complicitats, ampliar la xarxa de contactes i augmentar les oportunitats de suport i col·laboració entre territoris.

En les reunions periòdiques que es proposen des del SCJ es recullen actes, les quals ajuden a copsar els àmbits de major interès per als/les professionals de joventut del territori. També s'obté informació rellevant de les enquestes de valoració que es faciliten a les persones assistents a la Jornada Comarcal de Joventut que se celebra anualment.

Agents implicats	Servei Comarcal de Joventut																			
Recursos	Humans																			
	1 tècnica del Servei Comarcal de Joventut																			
	Infraestructurals / Funcionals																			
	Ordinador i accés a internet																			
	Econòmics																			
Avaluació	Indicadors										Mètode recollida d'informació									
	1. Número d'accions de les quals es fa ressò el SCJ i l'OJ 2. Valoració de l'adequació i l'interès de la difusió realitzada										1. Registre intern 2. Valoració que fa el personal tècnic, en comissions i reunions, sobre l'interès de la difusió rebuda									
Temporització * Cal tenir en compte que les diferents fases de la temporització, no es poden conèixer amb antelació, sinó que es formulen a mesura que es van programant accions formatives.	2020				2021				2022				2023				2024			
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
	Preparació																			
	Execució																			
	Avaluació																			
Difusió / comunicació	La difusió de les formacions es duu a terme, eminentment, per dues vies: per correu electrònic enviat al conjunt de la xarxa de professionals de joventut del Baix Llobregat, per una banda i, utilitzant les xarxes socials del Servei Comarcal de Joventut i l'OJ, per una altra.																			

SISTEMATITZACIÓ

Atès el caràcter pluriannual del PCJ del Baix Llobregat i el volum d'actuacions que aquest preveu, resulta necessari determinar algunes de les condicions substancials que es relacionen amb el seu desplegament. Així doncs, en aquest apartat, es concreta la informació sobre la planificació temporal de les actuacions, les estratègies comunicatives que acompanyaran la preparació i l'execució dels projectes i el mètode d'avaluació que s'emprarà per copsar l'efectivitat de les propostes endegades.

Tot plegat converteix aquesta secció en un bloc indispensable i de gran utilitat per a la planificació estratègica comarcal en l'àmbit de la joventut, que orientarà la concreció de les actuacions que s'aniran succeint durant els pròxims anys. Alhora, facilitarà l'existència d'una resposta ordenada als reptes que presenta el desplegament de les polítiques de joventut al Baix Llobregat, en funció dels objectius que s'han plantejat en la fase de reflexió estratègica.

Val la pena destacar que el PCJ del Baix Llobregat és un document de caràcter dinàmic doncs, si bé és cert que el seu contingut respon a un plantejament estratègic ben fonamentat, també permet que, al llarg del període de vigència, s'hi incorporin noves actuacions i/o se'n revisin de programades. Això és degut al fet que la realitat és canviant i que, per tant, hi ha condicions que afecten les persones joves i els municipis de la comarca que poden variar i davant les quals, el SCJ restarà atent, cercant la fórmula per a adaptar-s'hi convenientment.

TEMPORITZACIÓ

A continuació es presenta, en format de taula, la temporització prevista per a la preparació, l'execució i l'avaluació de les actuacions i projectes plantejats pels anys de vigència del PCJ del Baix Llobregat. S'adjunten un total de cinc taules que fan la funció de cronograma de les accions previstes, una per a cada any des de l'aprovació del PCJ (2020) i fins al 2024. La informació continguda en aquesta taula coincideix amb la temporització prevista en cadascuna de les fitxes descriptives de cada actuació.

La temporització esdevé una tasca necessària per a organitzar correctament la seqüència temporal de les accions i projectes previstos. Tanmateix, cal subratllar que, en el moment d'elaboració d'aquest PCJ no és possible conèixer amb certesa el volum de recursos (ni humans ni econòmics) amb els quals comptarà el Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat ni l'OJ durant els pròxims anys, de manera que cal assumir que pot haver-hi modificacions en les propostes presentades, subjectes irremeiablement a la disponibilitat de recursos per tirar-les endavant. Especialment tenint en compte el context en el qual es tanca aquest document de planificació estratègica, afectat per les repercussions que tindrà la crisi provocada per la Covid-19.

TEMPORITZACIÓ ANY 2020

P = Preparació / E = Execució / A = Avaluació

Eix	Projecte	Primer trimestre	Segon trimestre	Tercer trimestre	Quart trimestre
Promoció de l'emancipació juvenil	Butlletí informatiu periòdic per a joves	P/E	P/E	P/E	P/E/A
	Actuacions descentralitzades (tallers, xerrades, càpsules formatives,...)	E/A	P/E/	P/A	E/A
	Acompanyament i suport en la recerca de feina i l'adquisició de competències	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
	Assessoria especialitzada en mobilitat internacional per a joves	E	E/A	E	E/A
	Servei d'informació, orientació i assessorament juvenil	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
	Contractació de joves en pràctiques (Garantia Juvenil)	E	E/A	P	E
	Aprofitament del Catàleg de Serveis de la XNEJ	P/E/A	P/E/A	P/A	P/E/A
	Impuls a les polítiques d'habitatge jove	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
Cohesió territorial i suport als municipis	Treball en comissions tècniques sobre temàtiques específiques amb impacte sobre la realitat juvenil (salut, relacions personals, interculturalitat,...)	P/E	P/E	P/E	P/E/A
	Impuls, coordinació i cohesió de la xarxa de professionals de joventut del Baix Llobregat	P/E/A	P/E/A	P	P/E/A
	Participació en el grup de treball comarcal sobre salut mental	P/E	E	E	E/A
	Convocatòria del Consell Gestor i del Comitè Tècnic de l'Oficina Jove			P	P
	Assessoraments, inspeccions preceptives i especials a les instal·lacions juvenils	A		P	P/E
	Assessoraments i visites de comprovació a les activitats d'educació en el lleure		P	E/A	

	Gestió i tramitació dels contractes programa	P/E/A			A
	Tramitació de subvencions de la Diputació de Barcelona	P/E			A
	Gestió i tramitació de convenis	E	E	E	E/A
	Planificació estratègica comarcal en l'àmbit de la joventut	P	P	P	E
	Suport i assessorament tècnic a polítiques locals de joventut i a altres actuacions amb perspectiva juvenil	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
Benestar i cohesió social	Campanya "Mou-te per plaer", de prevenció de l'VIH i altres infeccions de transmissió sexual	A		P	P/E
	Campanya "Talla Ja!", contra les violències masclistes	A		P	P/E
	Treball transversal, interdepartamental i interinstitucional	P/E	P/E	P/E	P/E/A
Accés a la informació i formació a professionals de joventut	Programació i organització de visites grupals a equipaments juvenils per a professionals de joventut de la comarca				P
	Jornada comarcal de Joventut	P	E	A	
	Pàgina web de l'Oficina Jove d'Emancipació i presència a les xarxes socials	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
	Pàgina web del Servei Comarcal de Joventut i presència a les xarxes socials	P/E	P/E	P/E/A	P/E
	Programació i gestió de les accions formatives facilitades per la Diputació de Barcelona*	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA
	Programació i gestió de les accions formatives facilitades per l'Agència Catalana de la Joventut*	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA
	Organització i gestió d'accions formatives pròpies segons demandes dels/les professionals de joventut de la comarca*	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA
	Reciclatge i actualització permanent de coneixements, habilitats i destreses a través de l'aprofitament d'accions	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA

	formatives i divulgatives organitzades per altres ens*				
--	--	--	--	--	--

*Cal tenir en compte que les diferents fases de la temporització en el cas d'aquesta actuació no es poden conèixer amb antelació, sinó que es formulen a mesura que es van programant accions formatives

TEMPORITZACIÓ ANY 2021

P = Preparació / E = Execució / A = Avaluació

Eix	Projecte	Primer trimestre	Segon trimestre	Tercer trimestre	Quart trimestre
Promoció de l'emancipació juvenil	Butlletí informatiu periòdic per a joves	P/E	P/E	P/E	P/E/A
	Actuacions descentralitzades (tallers, xerrades, càpsules formatives,...)	E/A	P/E/	P/A	E/A
	Acompanyament i suport en la recerca de feina i l'adquisició de competències	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
	Assessoria especialitzada en mobilitat internacional per a joves	E	E/A	E	E/A
	Servei d'informació, orientació i assessorament juvenil	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
	Contractació de joves en pràctiques (Garantia Juvenil)	E	E/A	P	E
	Aprofitament del Catàleg de Serveis de la XNEJ	P/E/A	P/E/A	P/A	P/E/A
	Impuls a les polítiques d'habitatge jove	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
Cohesió territorial i suport als municipis	Treball en comissions tècniques sobre temàtiques específiques amb impacte sobre la realitat juvenil (salut, relacions personals, interculturalitat,...)	P/E	P/E	P/E	P/E/A
	Impuls, coordinació i cohesió de la xarxa de professionals de joventut del Baix Llobregat	P/E/A	P/E/A	P	P/E/A
	Participació en el grup de treball comarcal sobre salut mental	P/E	E	E	E/A
	Convocatòria del Consell Gestor i del Comitè Tècnic de l'Oficina Jove	E/A	P	P/E	A/P
	Creació d'una borsa de treball comarcal de professionals de joventut			P	P
	Assessoraments, inspeccions preceptives i especials a les instal·lacions juvenils	A		P	P/E

	Assessoraments i visites de comprovació a les activitats d'educació en el lleure		P	E/A	
	Gestió i tramitació dels contractes programa	P/E/A			A
	Tramitació de subvencions de la Diputació de Barcelona	P/E			A
	Memòria i avaluació operativa anual del Departament comarcal de Joventut	P	P/E	E	
	Gestió i tramitació de convenis	P/E/A	E/A	E/A	E/A
	Planificació estratègica comarcal en l'àmbit de la joventut	E/A	E/A	E/A	E/A
	Suport i assessorament tècnic a polítiques locals de joventut i a altres actuacions amb perspectiva juvenil	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
Benestar i cohesió social	Creació d'un espai de treball col·laboratiu per reforçar la xarxa PIDCES desplegada a la comarca	P	P	E	E
	Campanya "Mou-te per plaer", de prevenció de l'VIH i altres infeccions de transmissió sexual	A		P	P/E
	Campanya "Talla Ja!", contra les violències masclistes	A		P	P/E
	Treball transversal, interdepartamental i interinstitucional	P/E	P/E	P/E	P/E/A
Accés a la informació i formació a professionals de joventut	Programació i organització de visites grupals a equipaments juvenils per a professionals de joventut de la comarca	P/E	A		
	Jornada comarcal de Joventut	P	E	A	
	Pàgina web de l'Oficina Jove d'Emancipació i presència a les xarxes socials	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
	Pàgina web del Servei Comarcal de Joventut i presència a les xarxes socials	P/E	P/E	P/E/A	P/E
	Programació i gestió de les accions formatives facilitades per la Diputació de Barcelona*	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA
	Programació i gestió de les accions formatives facilitades per l'Agència Catalana de la Joventut*	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA

	Organització i gestió d'accions formatives pròpies segons demandes dels/les professionals de joventut de la comarca*	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA
	Reciclatge i actualització permanent de coneixements, habilitats i destreses a través de l'aprofitament d'accions formatives i divulgatives organitzades per altres ens*	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA

*Cal tenir en compte que les diferents fases de la temporització en el cas d'aquesta actuació no es poden conèixer amb antelació, sinó que es formulen a mesura que es van programant accions formatives

TEMPORITZACIÓ ANY 2022

P = Preparació / E = Execució / A = Avaluació

Eix	Projecte	Primer trimestre	Segon trimestre	Tercer trimestre	Quart trimestre
Promoció de l'emancipació juvenil	Butlletí informatiu periòdic per a joves	P/E	P/E	P/E	P/E/A
	Actuacions descentralitzades (tallers, xerrades, càpsules formatives,...)	E/A	P/E/	P/A	E/A
	Acompanyament i suport en la recerca de feina i l'adquisició de competències	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
	Assessoria especialitzada en mobilitat internacional per a joves	E	E/A	E	E/A
	Servei d'informació, orientació i assessorament juvenil	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
	Contractació de joves en pràctiques (Garantia Juvenil)	E	E/A	P	E
	Aprofitament del Catàleg de Serveis de la XNEJ	P/E/A	P/E/A	P/A	P/E/A
	Impuls a les polítiques d'habitatge jove	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
Cohesió territorial i suport als municipis	Treball en comissions tècniques sobre temàtiques específiques amb impacte sobre la realitat juvenil (salut, relacions personals, interculturalitat,...)	P/E	P/E	P/E	P/E/A
	Impuls, coordinació i cohesió de la xarxa de professionals de joventut del Baix Llobregat	P/E/A	P/E/A	P	P/E/A
	Participació en el grup de treball comarcal sobre salut mental	P/E	E	E	E/A
	Convocatòria del Consell Gestor i del Comitè Tècnic de l'Oficina Jove	E/A	P	P/E	A/P
	Creació d'una borsa de treball comarcal de professionals de joventut	E	E	A	A
	Assessoraments, inspeccions preceptives i especials a les instal·lacions juvenils	A		P	P/E

	Assessoraments i visites de comprovació a les activitats d'educació en el lleure		P	E/A	
	Gestió i tramitació dels contractes programa	P/E/A			A
	Tramitació de subvencions de la Diputació de Barcelona	P/E			A
	Memòria i avaluació operativa anual del Departament comarcal de Joventut	P	P/E	E	
	Gestió i tramitació de convenis	E/A	E/A	E/A	E/A
	Planificació estratègica comarcal en l'àmbit de la joventut	E/A	E/A	E/A	E/A
	Suport i assessorament tècnic a polítiques locals de joventut i a altres actuacions amb perspectiva juvenil	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
Benestar i cohesió social	Creació d'un espai de treball col·laboratiu per reforçar la xarxa PIDCES desplegada a la comarca	E/A	E/A	E/A	E/A
	Campanya "Mou-te per plaer", de prevenció de l'VIH i altres infeccions de transmissió sexual	A		P	P/E
	Campanya "Talla Ja!", contra les violències masclistes	A		P	P/E
	Treball transversal, interdepartamental i interinstitucional	P/E	P/E	P/E	P/E/A
Accés a la informació i formació a professionals de joventut	Programació i organització de visites grupals a equipaments juvenils per a professionals de joventut de la comarca	P/E	A		
	Jornada comarcal de Joventut	P	E	A	
	Pàgina web de l'Oficina Jove d'Emancipació i presència a les xarxes socials	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
	Pàgina web del Servei Comarcal de Joventut i presència a les xarxes socials	P/E	P/E	P/E/A	P/E
	Programació i gestió de les accions formatives facilitades per la Diputació de Barcelona*	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA
	Programació i gestió de les accions formatives facilitades per l'Agència Catalana de la Joventut*	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA

	Organització i gestió d'accions formatives pròpies segons demandes dels/les professionals de joventut de la comarca*	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA
	Reciclatge i actualització permanent de coneixements, habilitats i destreses a través de l'aprofitament d'accions formatives i divulgatives organitzades per altres ens*	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA

*Cal tenir en compte que les diferents fases de la temporització en el cas d'aquesta actuació no es poden conèixer amb antelació, sinó que es formulen a mesura que es van programant accions formatives

TEMPORITZACIÓ ANY 2023

P = Preparació / E = Execució / A = Avaluació

Eix	Projecte	Primer trimestre	Segon trimestre	Tercer trimestre	Quart trimestre
Promoció de l'emancipació juvenil	Butlletí informatiu periòdic per a joves	P/E	P/E	P/E	P/E/A
	Actuacions descentralitzades (tallers, xerrades, càpsules formatives,...)	E/A	P/E/	P/A	E/A
	Acompanyament i suport en la recerca de feina i l'adquisició de competències	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
	Assessoria especialitzada en mobilitat internacional per a joves	E	E/A	E	E/A
	Servei d'informació, orientació i assessorament juvenil	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
	Contractació de joves en pràctiques (Garantia Juvenil)	E	E/A	P	E
	Aprofitament del Catàleg de Serveis de la XNEJ	P/E/A	P/E/A	P/A	P/E/A
	Impuls a les polítiques d'habitatge jove	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
Cohesió territorial i suport als municipis	Treball en comissions tècniques sobre temàtiques específiques amb impacte sobre la realitat juvenil (salut, relacions personals, interculturalitat,...)	P/E	P/E	P/E	P/E/A
	Impuls, coordinació i cohesió de la xarxa de professionals de joventut del Baix Llobregat	P/E/A	P/E/A	P	P/E/A
	Participació en el grup de treball comarcal sobre salut mental	P/E	E	E	E/A
	Convocatòria del Consell Gestor i del Comitè Tècnic de l'Oficina Jove	E/A	P	P/E	A/P
	Assessoraments, inspeccions preceptives i especials a les instal·lacions juvenils	A		P	P/E
	Assessoraments i visites de comprovació a les activitats d'educació en el lleure		P	E/A	
	Gestió i tramitació dels contractes programa	P/E/A			A
	Tramitació de subvencions de la Diputació de Barcelona	P/E			A
	Memòria i avaluació operativa anual del Departament comarcal de Joventut	P	P/E	E	
	Gestió i tramitació de convenis	P/E/A	E/A	E/A	E/A
	Planificació estratègica comarcal en l'àmbit de la joventut	E/A	E/A	E/A	E/A
	Suport i assessorament tècnic a polítiques locals de joventut i a altres	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A

	actuacions amb perspectiva juvenil				
Benestar i cohesió social	Creació d'un espai de treball col·laboratiu per reforçar la xarxa PIDCES desplegada a la comarca	E/A	E/A	E/A	E/A
	Campanya "Mou-te per plaer", de prevenció de l'VIH i altres infeccions de transmissió sexual	A		P	P/E
	Campanya "Talla Ja!", contra les violències masclistes	A		P	P/E
	Treball transversal, interdepartamental i interinstitucional	P/E	P/E	P/E	P/E/A
Accés a la informació i formació a professionals de joventut	Programació i organització de visites grupals a equipaments juvenils per a professionals de joventut de la comarca	P/E	A		
	Jornada comarcal de Joventut	P	E	A	
	Pàgina web de l'Oficina Jove d'Emancipació i presència a les xarxes socials	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
	Pàgina web del Servei Comarcal de Joventut i presència a les xarxes socials	P/E	P/E	P/E/A	P/E
	Programació i gestió de les accions formatives facilitades per la Diputació de Barcelona*	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA
	Programació i gestió de les accions formatives facilitades per l'Agència Catalana de la Joventut*	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA
	Organització i gestió d'accions formatives pròpies segons demandes dels/les professionals de joventut de la comarca*	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA
	Reciclatge i actualització permanent de coneixements, habilitats i destreses a través de l'aprofitament d'accions formatives i divulgatives organitzades per altres ens*	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA

*Cal tenir en compte que les diferents fases de la temporització en el cas d'aquesta actuació no es poden conèixer amb antelació, sinó que es formulen a mesura que es van programant accions formatives

TEMPORITZACIÓ ANY 2024

P = Preparació / E = Execució / A = Avaluació

Eix	Projecte	Primer trimestre	Segon trimestre	Tercer trimestre	Quart trimestre
Promoció de l'emancipació juvenil	Butlletí informatiu periòdic per a joves	P/E	P/E	P/E	P/E/A
	Actuacions descentralitzades (tallers, xerrades, càpsules formatives,...)	E/A	P/E/	P/A	E/A
	Acompanyament i suport en la recerca de feina i l'adquisició de competències	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
	Assessoria especialitzada en mobilitat internacional per a joves	E	E/A	E	E/A
	Servei d'informació, orientació i assessorament juvenil	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
	Contractació de joves en pràctiques (Garantia Juvenil)	E	E/A	P	E
	Aprofitament del Catàleg de Serveis de la XNEJ	P/E/A	P/E/A	P/A	P/E/A
	Impuls a les polítiques d'habitatge jove	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
Cohesió territorial i suport als municipis	Treball en comissions tècniques sobre temàtiques específiques amb impacte sobre la realitat juvenil (salut, relacions personals, interculturalitat,...)	P/E	P/E	P/E	P/E/A
	Impuls, coordinació i cohesió de la xarxa de professionals de joventut del Baix Llobregat	P/E/A	P/E/A	P	P/E/A
	Participació en el grup de treball comarcal sobre salut mental	P/E	E	E	E/A
	Convocatòria del Consell Gestor i del Comitè Tècnic de l'Oficina Jove	E/A	P	P/E	A/P
	Assessoraments, inspeccions preceptives i especials a les instal·lacions juvenils	A		P	P/E
	Assessoraments i visites de comprovació a les activitats d'educació en el lleure		P	E/A	
	Gestió i tramitació dels contractes programa	P/E/A			A
	Tramitació de subvencions de la Diputació de Barcelona	P/E			A
	Memòria i avaluació operativa anual del Departament comarcal de Joventut	P	P/E	E	
	Gestió i tramitació de convenis	E/A	E/A	E/A	E/A

	Planificació estratègica comarcal en l'àmbit de la joventut	E/A	E/A	E/A	E/A
	Suport i assessorament tècnic a polítiques locals de joventut i a altres actuacions amb perspectiva juvenil	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
Benestar i cohesió social	Creació d'un espai de treball col·laboratiu per reforçar la xarxa PIDCES desplegada a la comarca	E/A	E/A	E/A	E/A
	Campanya "Mou-te per plaer", de prevenció de l'VIH i altres infeccions de transmissió sexual	A		P	P/E
	Campanya "Talla Ja!", contra les violències masclistes	A		P	P/E
	Treball transversal, interdepartamental i interinstitucional	P/E	P/E	P/E	P/E/A
Accés a la informació i formació a professionals de joventut	Programació i organització de visites grupals a equipaments juvenils per a professionals de joventut de la comarca	P/E	A		
	Jornada comarcal de Joventut	P	E	A	
	Pàgina web de l'Oficina Jove d'Emancipació i presència a les xarxes socials	P/E/A	P/E/A	P/E/A	P/E/A
	Pàgina web del Servei Comarcal de Joventut i presència a les xarxes socials	P/E	P/E	P/E/A	P/E
	Programació i gestió de les accions formatives facilitades per la Diputació de Barcelona*	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA
	Programació i gestió de les accions formatives facilitades per l'Agència Catalana de la Joventut*	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA
	Organització i gestió d'accions formatives pròpies segons demandes dels/les professionals de joventut de la comarca*	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA
	Reciclatge i actualització permanent de coneixements, habilitats i destreses a través de l'aprofitament d'accions formatives i divulgatives organitzades per altres ens*	P/EA	P/EA	P/EA	P/EA

*Cal tenir en compte que les diferents fases de la temporització en el cas d'aquesta actuació no es poden conèixer amb antelació, sinó que es formulen a mesura que es van programant accions formatives

COMUNICACIÓ

La comunicació és un element clau per tal de compartir i donar a conèixer tot allò que es desenvolupa en un determinat moment. El Servei Comarcal de Joventut del Baix Llobregat i l'Oficina Jove han dedicat, durant els últims anys, esforços per visibilitzar la seva activitat a través de múltiples canals. Es considera que el plantejament de l'estratègia comunicativa és un element clau que ha de funcionar permanentment, ajudant a projectar una imatge del SCJ i l'OJ com a referents de les polítiques de joventut a la comarca.

La comunicació permet donar a conèixer a l'entorn allò que es fa, com es desenvolupa i per a què es realitza. Alhora, els canals actuals, no només permeten arribar a un gran nombre d'agents sinó també interactuar-hi, de manera que és possible rebre àgilment els seus comentaris i opinions i recollir-ne suggeriments. El comunicatiu és, per tant, un procés continu.

Aquest posicionament davant la potencialitat de la comunicació ha conduït a la incorporació d'actuacions concretes en al Pla d'Actuació Anual d'aquest PCJ (com és el disseny i enviament d'un butlletí periòdic de l'OJ o la presència del SCJ a les xarxes socials, entre altres). Tanmateix, la resta d'accions que es plantegen també tindran en compte els mecanismes de comunicació i difusió disponibles per donar-los a conèixer quan no es tracti de tasques vinculades a la gestió interna dels serveis. Tot seguit es mostren, a través d'una taula, les eines a través de les quals es comunicaran els diferents projectes que s'inclouen en el PCJ 2020-2024.

Línia estratègica	Actuacions	Xarxes socials	Pàgina web SCJ i/o OJ	Correu electrònic	Cartelleria i altres
Promoció de l'emancipació juvenil	Butlletí informatiu periòdic per a joves	✓	✓	✓	
	Actuacions descentralitzades (tallers, xerrades, càpsules formatives,...)	✓	✓	✓	
	Acompanyament i suport en la recerca de feina i l'adquisició de competències	✓	✓	✓	✓
	Assessoria especialitzada en mobilitat internacional per a joves	✓	✓	✓	✓
	Servei d'informació, orientació i assessorament juvenil	✓	✓	✓	✓
	Contractació de joves en pràctiques (Garantia Juvenil)	✓	✓		
	Aprofitament del Catàleg de Serveis de la XNEJ	✓	✓	✓	
	Impuls a les polítiques d'habitatge jove	✓	✓	✓	

Línia estratègica	Actuacions	Xarxes socials	Pàgina web SCJ i/o OJ	Correu electrònic	Cartelleria i altres
Cohesió territorial i suport als municipis	Treball en comissions tècniques sobre temàtiques específiques amb impacte sobre la realitat juvenil (salut, relacions personals, interculturalitat,...)	✓	✓	✓	
	Impuls, coordinació i cohesió de la xarxa de professionals de joventut del Baix Llobregat	✓	✓	✓	
	Participació en el grup de treball comarcal sobre salut mental	✓		✓	
	Convocatòria del Consell Gestor i del Comitè Tècnic de l'Oficina Jove	✓		✓	
	Creació d'una borsa de treball comarcal de professionals de joventut	✓		✓	
	Assessoraments, inspeccions preceptives i especials a les instal·lacions juvenils			✓	
	Assessoraments i visites de comprovació a les activitats d'educació en el lleure	✓	✓	✓	
	Gestió i tramitació dels contractes programa			✓	
	Tramitació de subvencions de la Diputació de Barcelona			✓	
	Memòria i avaluació operativa anual del Departament comarcal de Joventut		✓	✓	
	Gestió i tramitació de convenis		✓	✓	
	Planificació estratègica comarcal en l'àmbit de la joventut	✓	✓	✓	
	Suport i assessorament tècnic a polítiques locals de joventut i a altres	✓	✓	✓	

	actuacions amb perspectiva juvenil				
--	------------------------------------	--	--	--	--

Línia estratègica	Actuacions	Xarxes socials	Pàgina web SCJ i/o OJ	Correu electrònic	Cartelleria i altres
Benestar i cohesió social	Creació d'un espai de treball col·laboratiu per reforçar la xarxa PIDCES desplegada a la comarca	✓		✓	
	Campanya "Mou-te per plaer", de prevenció de l'VIH i altres infeccions de transmissió sexual	✓	✓	✓	✓
	Campanya "Talla Ja!", contra les violències masclistes	✓	✓	✓	✓
	Treball transversal, interdepartamental i interinstitucional	✓	✓	✓	

Línia estratègica	Actuacions	Xarxes socials	Pàgina web SCJ i/o OJ	Correu electrònic	Cartelleria i altres
Accés a la informació i formació a professionals de joventut	Programació i organització de visites grupals a equipaments juvenils per a professionals de joventut de la comarca	✓	✓	✓	
	Jornada comarcal de Joventut	✓	✓	✓	✓
	Pàgina web de l'Oficina Jove d'Emancipació i presència a les xarxes socials	✓	✓		
	Pàgina web del Servei Comarcal de Joventut i presència a les xarxes socials	✓	✓		
	Programació i gestió de les accions formatives facilitades per la Diputació de Barcelona	✓		✓	
	Programació i gestió de les accions formatives facilitades per l'Agència	✓		✓	

	Catalana de la Joventut				
	Organització i gestió d'accions formatives pròpies segons demandes dels/les professionals de joventut de la comarca	✓		✓	
	Reciclatge i actualització permanent de coneixements, habilitats i destreses a través de l'aprofitament d'accions formatives i divulgatives organitzades per altres ens	✓		✓	

AVALUACIÓ

L'avaluació de les actuacions desenvolupades des del SCJ del Baix Llobregat i l'OJ és l'instrument principal a través del qual es recolliran evidències que permetran prendre decisions fonamentades i anar actualitzant el PCJ durant els anys de vigència. Es tracta d'una eina, doncs, i no d'un fi en sí mateix, que garanteix les possibilitats reals d'incorporar als projectes millores contínues i anar-los ajustant, si escau, a la realitat en què s'inscriuen.

En cadascuna de les fitxes elaborades per a cada projecte, s'expliciten els indicadors que es tindran en compte per avaluar-los i també els mètodes a través dels quals es recollirà aquesta informació. En alguns casos s'empraran instruments de recollida de dades quantitatius (registres propis del Departament Comarcal de Joventut, aplicatius i/o plataformes gestionats per la Xarxa d'Emancipació Juvenil, enquestes, etc) i, en d'altres, es realitzarà una avaluació dels serveis i programes de tipus qualitatiu, aprofitant els espais estables de coordinació i de comunicació amb la xarxa de professionals de joventut de la comarca per recollir les seves percepcions i opinions sobre l'adequació dels projectes davant de les demandes de la població jove del territori.

Es considera oportú deixar constància, en aquest punt, que el monitoratge ("que es defineix com el conjunt d'activitats adreçades a l'obtenció sistemàtica i contínua d'informació" (Ivàlua, 2009: 11)) plantejat en aquest PCJ respon a una valoració prèvia dels recursos disponibles i a una voluntat explícita d'optimització d'aquests. S'entén que la recollida sistemàtica i periòdica d'informació, malgrat que esdevé fonamental, reclama una dedicació que no sempre és possible assumir. Per aquest motiu, es plantegen projectes que, per la seva durada, seran avaluats en una fase intermèdia mentre que, altres, es configuren amb un disseny d'avaluació ex post.

Tanmateix, seguint les recomanacions de l'equip de suport metodològic al territori de l'Observatori Català de la Joventut amb relació a l'avaluació, es preveu la realització d'una avaluació operativa o de procés del Pla a les acaballes del seu segon any de vigència i una altra quan n'acabi la vigència (pas previ necessari per al disseny del següent Pla Comarcal).

FONTS CONSULTADES

Banco de España (2020). *Informe anual 2019*. Consulta a https://www.bde.es/bde/es/secciones/informes/Publicaciones_an/Informe_anual/

Castellà, C. i Ferrer-Fons, M. (2019). *Aprenentatges i reptes dels processos participatius amb joves en l'àmbit local*. Consulta a https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/JOVENTUT_documents/arxiu/publicacions/col_aportacions/Aportacions61.pdf

Castells, R. (coord.). (2018). *La participació cultural a Catalunya 2013-2016*. Col·lecció Informes CoNCA. Consulta a http://conca.gencat.cat/web/.content/arxius/publicacions/participacio_cultural_catalunya/IC13_Participacio_Cultural_CAT.pdf

Castells, R. i Serracant, P. (coord.). (2016). *La participació cultural de la joventut catalana 2001-2015*. Col·lecció Informes CoNCA. Consulta a http://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/JOVENTUT_observatori_catala_de_la_joventut/documents/arxiu/Formacio/La_participacio_cultural_de_la_joventut_catalana_2001-2015.pdf

Cercador d'entitats juvenils del Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Consulta a http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/joventut/associacionisme_i_participacio/acces-al-cercador-dentitats-juvenils/

Comitè Comarcal de reforç de mesures i d'impuls socioeconòmic. (2020). *Guia de mesures d'acord amb la proposta dels agents socials per a la reactivació social i econòmica*. Consulta a https://www.elbaixllobregat.cat/sites/default/files/arxius/CISE_quiamesures_maig2020_def_0.pdf

Consell Comarcal del Baix Llobregat. (2015). *Memòria de gestió 2011-2015*. Consulta a https://www.elbaixllobregat.cat/sites/default/files/arxius/memoria_legislatura_11_15.pdf

Consell Comarcal del Baix Llobregat i Consell Econòmic i Social del Baix Llobregat. (2020). *Pacte del Baix Llobregat per un nou impuls econòmic i social*. Consulta a <https://www.elbaixllobregat.cat/sites/default/files/arxius/PACTE%20PER%20UN%20NOU%20IMPULS%20ECONOMIC%20I%20SOCIAL.pdf>

Consell Econòmic i Social del Baix Llobregat (2019). *Estratègia territorial del Baix Llobregat per al desenvolupament econòmic inclusiu i sostenible*. [Document intern]

Consell Nacional de la Joventut de Catalunya. (2018). *Encarem el suïcidi juvenil. Guia de prevenció del suïcidi i acompanyament en el dol*. Consulta a

https://www.cnjc.cat/sites/default/files/actualitat/adjunts/encarem_el_suicidi_juvenil_cnjc.pdf

Departament de Benestar Social i Família [Direcció General de Joventut]. (2013). *Pla Nacional de Catalunya 2020*. Consulta a

http://ejoventut.gencat.cat/web/.content/documents/arxiu/pla_nacional_de_joventut_de_catalunya/pnjcat2020.pdf

Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya. (2018). Enquesta de violència masclista a Catalunya (EVMC) 2016. Consulta a

http://interior.gencat.cat/web/.content/home/010_el_departament/publicacions/seuretat/estudis_i_enquestes/enquesta_de_violencia_masclista/Presentacio-EVMC_23_07.pdf

Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya. (2018). *Informe per als resultats de Catalunya de l'Enquesta sobre l'ús de drogues a l'ensenyament secundari a Espanya (ESTUDES) 2016*. Consulta a

http://drogues.gencat.cat/web/.content/minisite/drogues/professionals/epidemiologia/2016/INFORME-ESTUDES-2016_DEFINITIU_format-DS.pdf

Departament de Treball, Afers Socials i Famílies de la Generalitat de Catalunya. (2018). Enquesta a la joventut de Catalunya 2017. Volum 2. Experiències juvenils i desigualtats socials. Col·lecció Estudis, núm. 36. Consulta a

http://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/JOVENTUT_documents/arxiu/publicacions/col_estudis/Estudis36_EJC2017_V2_PartI_Experiencies_juvenils.pdf

Diari Ara. 27 de juny de 2020. *Efecte COVID a l'hora de triar FP*. Consulta a

https://www.ara.cat/societat/Efecte-coronavirus-covid-hora-triar-FP_0_2480152029.html

Direcció General de Joventut de Catalunya (2013). *Protocol de Joventut per a l'abordatge de la violència masclista. Guia pràctica per a professionals de Joventut per orientar l'actuació en violència masclista amb persones joves*. Consulta a

http://jovecat.gencat.cat/web/.content/documents/arxiu/conviure/genere/recursos_per_a_professionals/protocol_joventut_abordatge_violencia_masclista_jovecat.pdf

Dirección General de Ordenación del Juego (coord.). (2017). *Estudio y análisis de los factores de riesgo del trastorno de juego en población clínica española 2017*. Consulta a <https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwiBgrnAz8jaAhXJbZoKHYMtBgoQFggoMAA&url=https%3A%2F%2Fwww.ordenacionjuego.es%2Fcmis%2Fbrowser%3Fid%3Dworkspace%3A%2F%2FSpacesStore%2F1c4bc1b1-b05b-42c4-9465-3f95e293f373&usq=AOvVaw1Cy77Rvxi-9QHQ-Za2gFyb>

El País. 1 de juliol de 2020. *El Banco de España prevé que la crisis haga repuntar la desigualdad*. Consulta a https://cincodias.elpais.com/cincodias/2020/06/30/economia/1593539458_106296.html

El Periódico. 30 de juny de 2020. *El Baix Llobregat aprueba un pacto para la reactivación socioeconómica postcoronavirus*. Consulta a <https://www.elperiodico.com/es/cornella/20200630/el-baix-llobregat-aprueba-un-pacto-para-la-reactivacion-socioeconomica-postcoronavirus-8020156>

Estatut d'autonomia de Catalunya. Edició 2016 (2016). Consulta a <https://www.parlament.cat/document/cataleg/48089.pdf>

Fundació La Caixa (2020). Anàlisi de les necessitats socials de la joventut. Informe 6.2. Consulta a https://observatoriosociallacaixa.org/documents/22890/278382/INF_6_CAT_2JUVENTUD_Maiq.pdf/e540d19f-3552-4098-27a7-725720d31bbb

Gomà, A. i Soler, L. (2018). *La diversitat espacial entre la joventut catalana. Anàlisi de les dades de l'Enquesta a la joventut de Catalunya 2017 segons àmbit territorial, grandària poblacional, grau d'urbanització i segregació residencial del municipi*. Consulta a http://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/JOVENTUT_observatori_catala_de_la_joventut/documents/arxiu/enquesta_joventut/ejc2017_Informes_territorials_Desigualtats-territorials.pdf

Gomà, A. i Soler, L. (2018). *Situació i necessitats de la joventut a l'àmbit Metropolità. Anàlisi a partir de les dades de l'Enquesta a la joventut de Catalunya 2017*. Agència Catalana de la Joventut. Consulta a http://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/JOVENTUT_observatori_catala_de_la_joventut/documents/arxiu/enquesta_joventut/ejc2017_Informes_territorials_ambit_metropolitana.pdf

Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat). <https://www.idescat.cat/>

Ivàlua (2009). Guia pràctica 1 - Com iniciar una avaluació: oportunitat, viabilitat i preguntes d'avaluació. Col·lecció Ivàlua de guies pràctiques sobre avaluació de polítiques públiques. Consulta a http://www.ivalua.cat/documents/1/16_02_2010_10_18_20_Guia1_Introduccio_Abril2009versiorevisada_final.pdf

La Vanguardia. 25 de gener de 2019. *Las apuestas en línea: una peligrosa adicción entre los adolescentes*. Consulta a <https://www.lavanguardia.com/vivo/mamas-y-papas/20190125/454284001749/apuestas-linea-peligrosa-adiccion-adolescentes.html>

Llei 33/2010, de l'1 d'octubre, de polítiques de joventut. (2011). Consulta a <https://www.parlament.cat/document/nom/TL134.pdf>

Mapa d'Entitats Socials de Catalunya. Taula d'entitats del Tercer Sector Social de Catalunya. Consulta a <http://www.tercersector.cat/mapa>

Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad. (2015). *Macroencuesta de violencia contra la mujer 2015*. Consulta a http://www.violenciagenero.igualdad.mpr.gob.es/violenciaEnCifras/estudios/colecciones/pdf/Libro_22_Macroencuesta2015.pdf

Montiel, I. i Carbonell, E. (2016). *Vulnerabilidad y riesgo en los adolescentes: Perfil del jugador de azar online*. Consulta a https://www.researchgate.net/publication/301788364_Vulnerabilidad_y_riesgo_en_los_adolescentes_Perfil_del_jugador_de_azar_online

Observatori Català de la Joventut. (2020a). *Joventut, COVID-19 i desigualtats. Situació actual i prospectiva. Part I- Situació i necessitats de la joventut*. Consulta a https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/JOVENTUT_observatori_catala_de_la_joventut/documents/arxiu/JOVENTUT-COVID-19-I-DESIGUALTATS_Part-I.pdf

Observatori Català de la Joventut (2020b). *Situació laboral de les persones joves a Catalunya. 1r trimestre de 2020. Informe elaborat a partir de les darreres dades de l'Enquesta de Població Activa*. Consulta a

http://ejoventut.gencat.cat/web/.content/e-joventut/recursos/tipus_de_rekurs/documentacio/arxiu/document/informes_epa/Informe_EPA_1r_trimestre_2020.pdf

Observatori Català de la Joventut. (2020c). *Enquesta sobre l'impacte de la COVID-19. Principals resultats referents a la població jove*. Consulta a

https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/JOVENTUT_observatori_catala_de_la_joventut/documents/arxiu/Informe-dades-joves-enquesta-CEO.pdf

Observatori Català de la Joventut. (2019). *Situació laboral de les persones joves a Catalunya. 1r trimestre de 2019*. Consulta a

http://ejoventut.gencat.cat/web/.content/e-joventut/recursos/tipus_de_rekurs/documentacio/arxiu/document/informes_epa/Informe_EPA_1r_trimestre_2019.pdf

Observatori Català de la Joventut. (2009). *Pautes per a l'elaboració del Pla Comarcal de Joventut*. Consulta a

https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/JOVENTUT_documents/arxiu/suport_professionals/pautes_elaboracio_pla_comarcal.pdf

Observatori Català de la Joventut. *Els grups de discussió amb joves i agents socials del territori*. Consulta a <http://ejoventut.gencat.cat/permalink/abd1b936-2a0c-11e4-bcfe-005056924a59>

Observatori Comarcal del Baix Llobregat (2018). *Mobilitat per raons d'estudi al Baix Llobregat. Notes Informatives – Desembre 2018*. Consulta a <https://www.elbaixllobregat.cat/sites/default/files/arxius-OCBL/Notamobilitatestudis2017.pdf>

Observatori Comarcal del Baix Llobregat (2018). *Dades d'Ensenyament del Baix Llobregat: escolarització i èxit escolar. Curs 2017 – 2018. Notes Informatives – Setembre 2018*. Consulta a <https://www.elbaixllobregat.cat/sites/default/files/arxius-OCBL/Notaescolaritzacio2018.pdf>

Observatori Contra l'Homofòbia (2018). *L'estat de la LGTBI-fòbia a Catalunya 2017*. Consulta a https://www.social.cat/documents/arxius/estat-de-la-lgtbi-fobia-a-catalunya_2017.pdf

Observatori del Treball i Model Productiu. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies (2019). *Butlletí de joves i mercat de treball. 1r trimestre 2019*. Consulta a

<http://observatoritreball.gencat.cat/web/.content/generic/documents/treball/estudis/joves/2019/arxius/Butlletí-de-joves-i-mercat-de-treball-1t19.pdf>

Observatori Metropolità de l'Habitatge de Barcelona (2019). *L'oferta i la demanda de lloguers a l'àrea metropolitana de Barcelona 2018*. Consulta a

<http://www.ohb.cat/wp-content/uploads/2019/05/LAB-Oferta-i-Demanda-Lloguer-catal%C3%A0.pdf>

Organització Mundial de la Salut (OMS). Consulta a https://www.who.int/topics/mental_health/es/

Organització Mundial de la Salut. Notas descriptivas – Suicidio. Consulta a

<https://www.who.int/es/news-room/fact-sheets/detail/suicide>

Pacte de legislatura 2019-2023. (2019). Consulta a https://www.elbaixllobregat.cat/el-consell/govern-comarcal/pactelegislatura19_23

Servei Català de la Salut (2019). *Nova acció Realitzada pel CatSalut al Baix Llobregat - Àmbit Metropolità Sud*. Consulta a

https://www.elprat.cat/sites/default/files/documentos_descargables/metro_sud_consell_de_salut_ccbll_gener2018_v3.pdf

Sistema d'Indicadors sobre la joventut a Catalunya. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies. Consulta a

http://treballiaferssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematicos/joventut/observatori_catala_de_la_joventut/estadistiques/sistema_d_indicadors_sobre_la_joventut_a_catalunya/

Social.cat. 7 de juny de 2020. *La crisi derivada de la Covid-19 agreuja la vulnerabilitat social del jovent tutelat i extutelat*. Consulta a <https://www.social.cat/noticia/12227/la-crisi-derivada-de-la-covid-19-agreuja-la-vulnerabilitat-social-del-jovent-tutelat-i-ext>

Vivas i Elias, P. (UOC). *Tècniques de dinàmica de grups*. Consulta a

http://openaccess.uoc.edu/webapps/o2/bitstream/10609/49341/4/Din%C3%A0mica%20de%20grups_M%C3%B2dul3_T%C3%A8cniques%20de%20din%C3%A0mica%20de%20grups.pdf

Índex de gràfics i taules

Gràfic 1. Evolució de la població. Baix Llobregat. 2000 - 2018	26
Taula 1. Població per municipis i sexe. Baix Llobregat. 2018	28
Gràfic 2. Piràmide de població. Catalunya i Baix Llobregat. 2018.....	30
Gràfic 3. Joves de 15 a 29 anys segons grups quinquennals. Baix Llobregat. 2018.....	31
Gràfic 4. Evolució de la població total i de l'índex de joventut. Baix Llobregat. 2000-2018 .	34
Taula 3. Taxa de joventut per municipis. Baix Llobregat. 2018	35
Mapa 2. Distribució (nombres absoluts) de persones joves (15 a 29 anys) per municipis. Baix Llobregat. 2018	40
Gràfic 5. Evolució de la població estrangera sobre el total de població. Baix Llobregat i Catalunya. 2000 – 2018	42
Mapa 3. Distribució de la població total amb nacionalitat estrangera. Baix Llobregat. 2018	44
Gràfic 6. Població segons nacionalitat i interval d'edat. Baix Llobregat. 2018.....	45
Gràfic 7. Població de 15 a 29 anys de nacionalitat no espanyola per nacionalitat (continents). Baix Llobregat i Catalunya. 2018.....	46
Taula 5. Proporció de població estrangera total i de població jove estrangera per municipi. Baix Llobregat. 2018	47
Mapa 4. Distribució geogràfica de persones de 15 a 29 anys amb nacionalitat estrangera per municipis. Baix Llobregat. 2018	49
Gràfic 8. Nivell d'instrucció de la població de 16 anys i més. Baix Llobregat i Catalunya. 2011	51
Gràfic 9. Nivell d'instrucció de la població de 16 anys i més per sexes. Baix Llobregat i Catalunya. 2011	52
Taula 6. Índex de nivell d'instrucció de la població de 16 anys i més. Municipis, Baix Llobregat, província de Barcelona i Catalunya. 2011	53
Gràfic 10. Població de 2 anys i més segons coneixement del català. Baix Llobregat i Catalunya. 2011	55
Gràfic 11. Distribució de l'alumnat segons titularitat. Baix Llobregat. Curs 2017 – 2018.....	57

Gràfic 12. Evolució del pes de l'alumnat estranger en els centres d'ensenyament secundari. Baix Llobregat	58
Gràfic 13. Promoció o graduació de l'alumnat en els ensenyaments postobligatoris. Curs escolar 2017-2018. Baix Llobregat.....	60
Gràfic 14. Població que estudia resident al Baix Llobregat per nivell d'estudis (%) segons si estudia dins o fora del seu municipi. Ensenyaments no universitaris. 2017	61
Mapa 5. Distribució d'alumnat no universitari que es desplaça fora del municipi per cursar els seus estudis. Baix Llobregat. 2017	63
Gràfic 15. Taxa d'atur per sexes i total. Catalunya. Primer trimestre 2008 – 2019.....	65
Gràfic 16. Taxa d'atur per edats. Catalunya. Primer trimestre 2008 – 2019.....	66
Gràfic 17. Evolució de la taxa d'atur per edats. Baix Llobregat. 2008 – 2019	68
Gràfic 18. Taxa d'ocupació i d'activitat juvenil. Catalunya. 2007 – 2019 (1r trimestre).....	70
Mapa 6. Sectors d'activitat que ocupen el màxim percentatge de persones assalariades de cada municipi. Baix Llobregat. 2018.....	72
Gràfic 19. Evolució de la temporalitat per edat. Catalunya. Primer trimestre 2008 – 2019 .	73
Gràfic 20. Percentatge de sobrequalificació entre la població de 25 a 35 anys. Catalunya. 2000 – 2017	74
Taula 7. Renda familiar disponible bruta (RFDB) per municipis. 2016	76
Mapa 7. Mapa Renda bruta familiar disponible (RBFD) per càpita dels municipis de la comarca. Índex Catalunya = 100. 2016.....	77
Gràfic 21. Evolució de la taxa d'emancipació domiciliària (percentatge). Població 16 a 29 anys. Catalunya. 2000 – 2017.....	78
Gràfic 22. Evolució de la variació anual (%) del lloguer mitjà contractual. Baix Llobregat. 2010 – 2018	80
Gràfic 23. Evolució de la variació anual (%) del lloguer mitjà contractual per àmbits territorials. 2010 – 2018.....	81
Taula 8. Variació interanual relativa del preu mitjà del lloguer als municipis del Baix Llobregat (%). 2009 – 2013 i 2013- 2017	82
Mapa 8. Preu mitjà del lloguer (euros/mes). Municipis del Baix Llobregat. 2018	87
Gràfic 24. Evolució del nombre de sol·licituds al Registre d'Habitatge de Protecció Oficial per mil habitants. Baix Llobregat. 2012 – 2018	88
Gràfic 25. Evolució del nombre de sol·licituds al Registre d'Habitatge de Protecció Oficial per mil habitants per àmbits territorials. 2012 – 2018.....	88

Gràfic 26. Evolució de les inscripcions vigents al Registre HPO /mil habitants per àmbits territorials. 2012 – 2018.....	89
Gràfic 27. Determinants de la salut.....	90
Gràfic 28. Salut autopercebuda com a excel·lent o molt bona. Joves de 15 a 34 anys. Àmbits territorials. 2017.....	92
Gràfic 29. Alta satisfacció amb la vida (puntuació de 7 o més). Joves de 15 a 34 anys. Àmbits territorials. 2017.....	94
Gràfic 30. Evolució de la població que fa activitat física moderada o intensa. Catalunya. 2011 – 2015	95
Gràfic 31. Evolució del suïcidi juvenil a Catalunya per sectors sanitaris. 2005 – 2016	98
Gràfic 32. Haver patit com a mínim un episodi de violència o discriminació en els darrers dotze mesos segons tipus d'episodi, per sexe. Joves de 15 a 34 anys. Catalunya. 2017	101
Gràfic 33. Percentatge de llars amb algun membre de 16 a 74 anys segons equipament en TIC. Baix Llobregat i Catalunya. 2013 i 2017	105
Gràfic 34. Participació en alguna entitat (sense considerar les associacions esportives). Joves de 15 a 34 anys. Àmbits territorials i Catalunya. 2017	110
Gràfic 35. Grau d'interès per la política dels joves de 15 a 34 anys. Catalunya. 2017.....	112
Gràfic 36. Tipologia d'interessos i pràctiques culturals a la societat catalana de la població jove de 14 a 29 anys	114

Índex d'il·lustracions

Il·lustració 1. Síntesi de les problemàtiques que afecten les persones joves del Baix Llobregat segons els i les professionals de joventut del territori. 2020	127
Il·lustració 2. Organigrama del Consell Comarcal del Baix Llobregat. 2020	143
Il·lustració 3. Síntesi dels reptes de les polítiques de joventut segons els i les professionals de joventut del territori. 2020	179
Il·lustració 4. Problemàtiques de les persones joves amb un grau de prioritat alta segons els/les professionals de joventut de la comarca. Baix Llobregat. 2020	198
Il·lustració 5. Reptes de les polítiques de joventut amb un grau de prioritat alta segons els/les professionals de joventut de la comarca. Baix Llobregat. 2020	206
Il·lustració 6. Perspectiva de treball del Pla Comarcal de Joventut del Baix Llobregat 2020-2024	210